

VILNIAUS
UNIVERSITETO

VEIKLA

— 2005 —

METAIS

Hæc Domus Uranice est: curæ procul este prorance!
Territur hic humilis tellus: hinc ITUR AD ASTRA

VILNIAUS
UNIVERSITETO
VEIKLA
2005 METAIS

VILNIAUS UNIVERSITETO REKTORIAUS
AKADEMIKO BENEDIKTO JUODKOS
ATASKAITA

Viršelyje Olgos Posaškovos nuotrauka
Išleido Vilniaus universiteto leidykla
Spausdino Standartų spaustuvė

© Vilniaus universitetas, 2006

Turinys

ĮVADAS / 5

VALDYMAS / 6

STRUKTŪRA / 9

PAGRINDINĖ VEIKLA / 10

STUDIJŲ KOKYBĖS GERINIMO KRYPTIS / 10

1. Studentai / 10
2. Priėmimas / 12
3. Studijų procesas / 17
4. Studijų baigimas / 29

REZIDENTŪRA / 30

MOKSLO REZULTATYVUMO DIDINIMO KRYPTIS / 32

1. Mokslinės veiklos sritys ir biudžetiniai mokslo tiriamieji darbai / 32
2. Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros finansavimo šaltiniai / 34
3. Publikacijos / 38
4. Moksliniai renginiai / 39
5. Leidyba / 40

PASLAUGŲ PLĖTROS KRYPTIS / 42

1. „Saulėtekio slėnio“ projektas / 42
2. Užsakomieji moksliniai darbai / 43
3. Nenuosekliosios studijos / 43
4. Viešojo sektoriaus paslaugų kokybės gerinimo projektai / 45
5. Disponuojamo turto nuomos paslaugos / 45

UNIVERSITETO ĮVAIZDIS / 46

PERSONALO SKATINIMO KRYPTIS / 47

1. Premijos ir apdovanojimai / 47
2. Emeritūra / 48
3. Personalo sudėties ir kvalifikacijos kaita / 49
4. Skatinimas / 53

INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ

PLĖTROS KRYPTIS / 55

1. Kompiuterių tinklas / 55
2. Informacinė sistema / 57
3. Bibliotekos elektroniniai informacijos ištekliai / 58

INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS KRYPTIS / 61

1. Investicijų programa / 61
2. Mokslo ir studijų įstaigų renovavimo ir rekonstravimo programa / 62
3. Patalpų remontas / 63
4. Bendrabučių remontas / 64
5. Eksploatavimas / 64

FINANSŲ VALDYMO KRYPTIS / 65

1. Pajamos / 65

2. Išlaidos / 66

3. Programinis finansavimas / 67

BIBLIOTEKA / 70

SKAIČIAVIMO CENTRAS / 74

KARJEROS CENTRAS / 75

BOTANIKOS SODAS / 79

SVEIKATOS IR SPORTO CENTRAS / 82

KULTŪROS CENTRAS / 84

ADMINISTRAVIMAS / 86

VIDAUS AUDITAS / 87

PRIEDAI / 89

1 priedas. STUDIJŲ KOKYBĖS GERINIMO KRYPTIS / 91

2 priedas. MOKSLO REZULTATYVUMO DIDINIMO KRYPTIS / 100

3 priedas. PASLAUGŲ PLĖTROS KRYPTIS / 103

4 priedas. PERSONALO SKATINIMO KRYPTIS / 117

5 priedas. INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PLĖTROS KRYPTIS / 120

6 priedas. INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS KRYPTIS / 121

7 priedas. FINANSŲ VALDYMO KRYPTIS / 127

ĮVADAS

2005 metai Vilniaus universitetui buvo sėkmingi. Žengti svarbūs žingsniai įgyvendinant pagrindinius Universiteto Statute ir planuose iškeltus studijų kokybės gerinimo ir mokslinės veiklos rezultatyvumo didinimo tikslus ir uždavinius. Metai įsimintini prasingomis iniciatyvomis ir jų rezultatais visose akademinio gyvenimo srityse. Tai yra bendras visos akademinės bendruomenės pastangų vaisius. Tačiau praėję metai išryškino ne tik veiklos pranašumus, bet ir trūkumus, kuriuos pašalinti reikalauja Universiteto raidos perspektyva.

Svarbiausi sprendimai, įvykiai ir pokyčiai

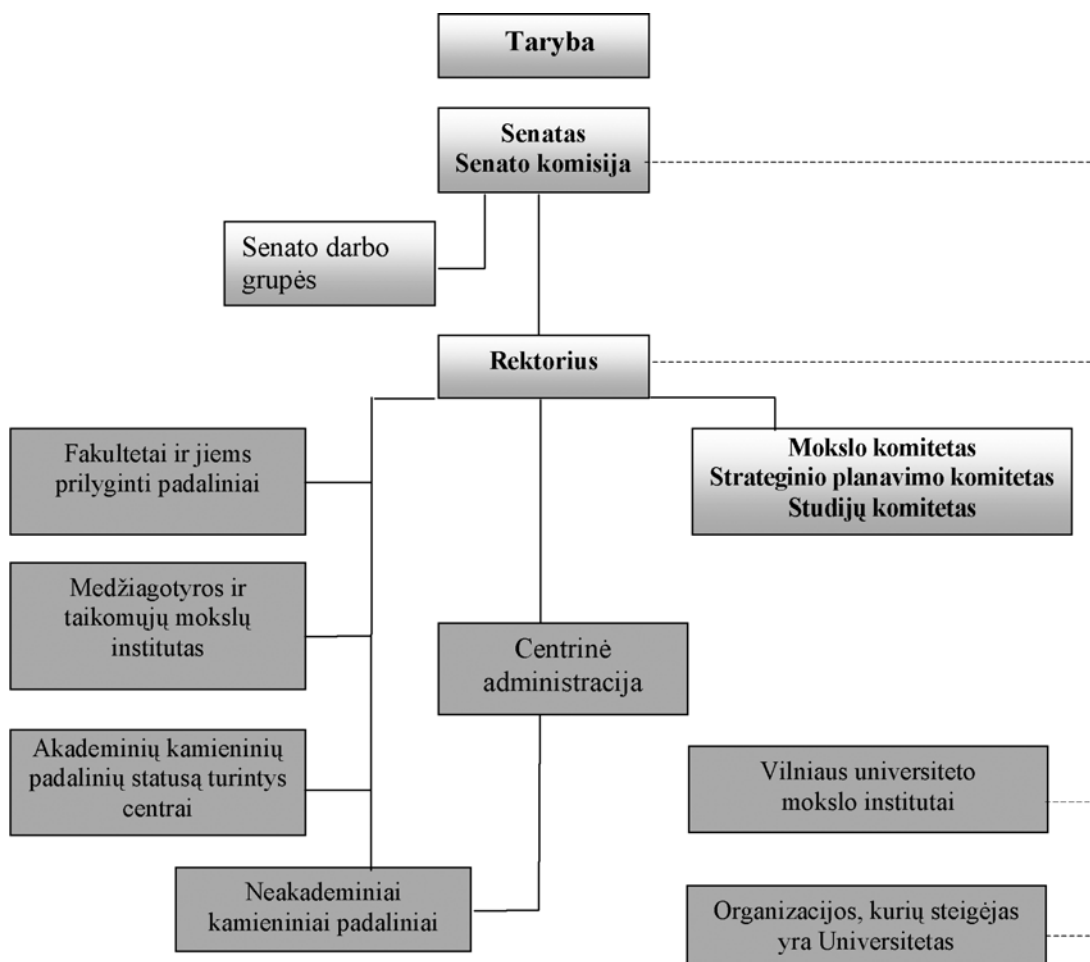
- Senatas priėmė svarbius nutarimus dėl profesoriaus emerito vardo suteikimo tvarkos, dėstytojų ir mokslo darbuotojų amžiaus ribos, asmenų, kuriems daugiau kaip 65 metai, darbo sutarčių pratęsimo, pedagoginio ir mokslo personalo atestavimo ir konkursų pareigas eiti organizavimo, apsvartė socialinių mokslų būklę Universitete.
- Vilniaus universiteto Garbės daktaro vardas suteiktas Lenkijos Respublikos prezidentui Aleksandrui Kwasniewskiui, Europos teismo pirmininkui prof. Vassilios Skouriiui, Maskvos M. Lomonosovo universiteto prof. Vladimirui Skulačiovui ir Pizos universiteto prof. Pietrui Umbertui Diniui.
- Senato komisija patvirtino praktikos reglamentą, naujas studijų programas, baigiamųjų darbų rengimo, gynimo ir saugojimo tvarką, fakultetų ir kamieninių akademinų centrų studijų programų komitetus, studentų siuntimo dalinėms studijoms į užsieni taisykles, naują stipendijų skyrimo nuostatų redakciją, naujos sudėties atestacines komisijas.
- Vilniaus universitete 2005 m. spalio 1 d. studijavo 25 014 studentų (23 788 pirmosios ir antrosios pakopos studentai, 698 doktorantai ir 528 rezidentai). Universitetas yra didžiausia aukštoji mokykla Lietuvoje.
- Bendrojo priėmimo metu 20 011 prašymų buvo paminėtos Vilniaus universiteto studijų programos ir 10 743 prašymuose Vilniaus universiteto studijų programa nurodyta pirmuoju pageidavimu sąraše, tai sudarė 22,56% visų paminėtų studijų programų septyniolikoje aukštųjų mokyklų.
- Puikiai išlaikiusiųjų valstybinius brandos egzaminus (gavusių aukščiausią įvertinimą 100 balų) stojančiųjų skaičius tarp priimtųjų į Vilniaus universitetą studijuoti yra 544 (arba 70,19% visų bendrajame priėmime priimtųjų „šimtukininkų“).
- Pasirašyta 10 bendradarbiavimo – partnerystės sutarčių su geriausiomis šalies gimnazijomis.
- Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Vilniaus miesto savivaldybe.
- Pradėtas vykdyti studijų kokybės valdymo projektas.
- Prognozuojamas doktorantūros studijų rezultatyvumas 2005 metais gali pasiekti 80 procentų.
- Bendradarbiavimas Europos Sąjungos ERASMUS programoje vyko pagal 239 sutartis su 151 Europos universitetu.
- Pradėti įgyvendinti pirmieji Europos Sąjungos Struktūrinių fondų projektai, 2005 metais Vilniaus universiteto vardu pateikta 3,5 karto daugiau paraiškų nei 2004 metais. Universiteto paraiškos šiais metais sudarė trečdalį visų Lietuvos universitetų paraiškų.
- Įsitraukta į keletą naujų Europos Sąjungos Šeštosios bendrosios, AGIS, *Public Health* ir kitų tarptautinių programų projektų, padvigubėjo vykdomų Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo didžiųjų programų projektų skaičius.

- Universiteto mokslininkai yra šešių 2005 metais užregistruotų užsienio (Europos arba JAV) ir trijų Lietuvos patentų autoriai ar bendraautoriai.
- 2005 metais užbaigtas svarbus „Saulėtekio slėnio“ projekto etapas, imtasi aktyvių iniciatyvų šiam projektui suteikti valstybinę svarbą.
- Universiteto mokslininkai pelnė penkias Lietuvos mokslo premijas.
- 2005 metai išsiskyrė informacinių technologijų plėtra Universitete.
- Universitetas tapo UNICA (Europos sostinių universitetų tinklo) nariu;
- Filosofijos fakultete užbaigti statybos montavimo, pradėta rekonstruoti Centrinį rūmų architektūrinio ansamblio pastatas (Istorijos fakultetas).
- Į Valstybės investicijų 2006–2008 metų programą įtraukti du nauji projektai: senosios Vilniaus universiteto bibliotekos rekonstravimo projektas (vertė 11,6 mln. Lt) ir Matematikos ir informatikos fakulteto rengtas projektas „Didelės galios daugiaprocesorinio kompiuterio įsigijimas“ (vertė 2,3 ml. Lt).

VALDYMAS

2005 metais Universiteto valdymo struktūroje ir sprendimų priėmimo sistemoje esminių pokyčių nebuvo. Pasikeitė kai kurie valdymo institucijų nariai.

Universiteto valdymo schema

Valdymo institucijų pokyčiai

Vilniaus universiteto tarybą – valstybinės ir visuomeninės priežiūros bei globos instituciją – sudarė 12 narių. 2005 metais pasikeitė vienas Tarybos narys – jos nare tapo Vilniaus universiteto studentų atstovybės (toliau – VU SA) prezidentė N. Žukauskaitė. Aukščiausiają Universiteto savivaldos instituciją – Senatą, atsakingą už bendruosius Universiteto reikalus, sudarė 76 nariai, tarp jų buvo 8 studentai. 2005 metais Senatas pasipildė naujais nariais. Teisės fakultete Senato nariu buvo išrinktas doc. J. Galginaitis, Komunikacijos fakultete Senato nariais išrinkti prof. A. Glosienė, prof. O. Janonis ir doc. A. Nugaraitė. Keitėsi Senate ir studentų atstovai. Nariais išrinkti N. Žukauskaitė (VU SA prezidentė), J. Jakubonis (Komunikacijos fakultetas), A. Kavaliūnas (Medicinos fakultetas), A. Petrauskaitė (Matematikos ir informatikos fakultetas), A. Petručionis (Kauno humanitarinis fakultetas), A. Tamulionis (Fizikos fakultetas), M. Liatukas (Teisės fakultetas) ir M. Skuodis (Tarpautinių santykių ir politikos mokslų institutas). Senato pavedimu daugelį svarbiausių klausimų sprendusioje Senato komisijoje prof. E. Ulčinaitė pakeitė Studijų komiteto pirmininkas prof. A. Račkauskas. Senato komisijos nariais taip pat tapo Vilniaus universiteto studentų atstovybės prezidentė N. Žukauskaitė ir studentas M. Skuodis.

Tarybos, Senato, Senato komisijos ir Senato darbo grupių veikla

Senatas 2005 metais posėdžiavo aštuonis kartus. Posėdžiams, kurie vyko pagal patvirtintą Senato darbo 2004–2005 mokslo metų planą, pirmininkavo Senato pirmininkas prof. V. B. Pšibilskis. Per 2005 metus įvyko septyniolika Senato komisijos posėdžių, kuriuose buvo svarstomi ir teikiami Senatui tvirtinti visi svarbiausieji Universiteto veiklos klausimai. 2005 metais toliau dirbo įvairios Senato komisijos, nuolatinės ir laikinosios darbo grupės: Senato darbo tvarkos ir reglamentų rengimo grupė (pirmininkas prof. A. Stabinis), Leidybos strategijos Senato darbo grupė (pirmininkas doc. G. Viliūnas), Senato rinkimų komisija (pirmininkas prof. A. Laurinčikas), Senato Ginčų nagrinėjimo komisija (pirmininkas prof. V. Nekrošius), Bibliotekos reikalų darbo grupė (pirmininkas doc. J. Galginaitis), Etikos (pirmininkas prof. E. Šileikis). Aktyviai dirbo visi trys komitetai: Strateginio planavimo (pirmininkas prof. V. Pranulis), Mokslo (pirmininkas prof. A. Karveiva) ir Studijų (pirmininkas prof. A. Račkauskas).

Svarbiausi 2005 metų sprendimai

Taryboje buvo išklaudyta, apsvaistyta ir patvirtinta Rektoriaus 2004 metų ataskaita, metinė pajamų ir išlaidų sąmata bei jų vykdymo ataskaita, patvirtintos Universiteto Onkologijos, Eksperimentinės ir klinikinės medicinos, Imunologijos, Ekologijos, Teorinės fizikos ir astronomijos institutų metinės pajamų ir išlaidų sąmatos bei jų įvykdymo ataskaitos. Jungtiniame Senato ir Tarybos posėdyje apsvaistyti priėmimo į Vilniaus universitetą rezultatai, priimtas Tarybos ir Senato nutarimas „Dėl VU studijų kainų suderinimo su LR švietimo ir mokslo ministro 2004 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-1762“. Jo pagrindu priimtas kreipimasis į Lietuvos Respublikos Seimą ir Vyriausybę.

Senatas priėmė svarbius nutarimus dėl profesoriaus emerito vardo suteikimo tvarkos, dėstytojų ir mokslo darbuotojų amžiaus ribos, asmenų, kuriems daugiau kaip 65 metai, darbo sutarčių pratęsimo, padarė Vilniaus universiteto profesoriaus emerito vardo suteikimo taisyklių pakeitimų, patvirtino Universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatus. Remdamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu dėl minimalių kvalifikacinių reikalavimų dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybėms, konkursų organizavimo bei atestavimo tvarkos ir pedagoginių vardų suteikimo universitetuose tvarkos, Senatas patvirtino ir atitinkamus Universiteto dokumentus: Vilniaus universiteto pedagoginio ir

mokslo personalo atestavimo ir konkursų pareigas eiti organizavimo nuostatus bei Vilniaus universiteto pedagoginių mokslo vardų teikimo tvarką.

Senato posėdžiuose buvo apsvaistytos Užsienio kalbų instituto veiklos problemos ir perspektyvos, socialinių mokslų būklė Vilniaus universitete, priimtas nutarimas „Dėl VU Aplinkos studijų centro reorganizavimo“. Taip pat padaryti Mecenato vardo suteikimo, mecenato pagerbimo ir įamžinimo tvarkos papildymai, aptarti Senato ir Senato komisijos narių posėdžių lankymo analizės rezultatai. Senate taip pat buvo suteikti 4 garbės daktaro, 8 profesoriaus emerito, 3 mecenato, 10 profesoriaus ir 9 docento pedagoginiai vardai, patvirtinti akademinų padalinių vadovai. Apsvaistyti kiti aktualūs Universiteto bendruomenės klausimai.

2005 metais iškilminguose Senato posėdžiuose Vilniaus universiteto Garbės daktaro vardas suteiktas Lenkijos Respublikos prezidentui Aleksandrui Kwasniewskui, Europos teismo pirmininkui prof. Vassilios Skouriui, Maskvos M. Lomonosovo universiteto prof. Vladimirui Skulačiovui ir Pizos universiteto prof. Pietrui Umbertui Diniui.

Per 2005 metus Senato komisijoje buvo priimti 154 sprendimai įvairiais klausimais, tarp jų:

- patvirtinta mokėjimo už studijas 2005–2006 mokslo metų pavasario ir rudens semestrus tvarka;
- patvirtinta tipinės bendradarbiavimo sutarties su gimnazijomis forma;
- patvirtinti VU praktikos reglamentas ir Studentų praktikos organizavimo (dvišalės) sutarties forma;
- priimtas nutarimas dėl 2005 metų studijų įmokų mokėjimo tvarkos;
- patvirtinta baigiamųjų darbų rengimo, gynimo ir saugojimo tvarka;
- patvirtinti fakultetų ir kamieninių akademinų centrų studijų programų komitetai ir jų daliniai pakeitimai;
- patvirtintos priėmimo į VU 2006 metais taisyklės;
- patvirtintos darbo su rankraščiais Vilniaus universitete laikinosios taisyklės;
- patvirtintos naujos studijų programos;
- patvirtinti prof. Martyno Yčo vardinės stipendijos nuostatai;
- patvirtintos studentų siuntimo dalinėms studijoms į užsienį taisyklės;
- patvirtinta nauja Stipendijų skyrimo nuostatų redakcija;
- patvirtinta užsieniečių priėmimo į doktorantūrą tvarka;
- priimtas nutarimas dėl daktaro disertacijų mokesčio ir įmokų tvarkos;
- patvirtinta mokamos rezidentūros kaina;
- patvirtintos dalykų, dėstomų užsienio kalbomis, nuostatos, ir pakeistas 2002 m. kovo 28 d. Senato nutarimas dėl dalykų, dėstomų užsienio kalbomis;
- patvirtintas serijos „Fontes historiae universitatis Vilmensis“ perspektyvinis leidybos planas;
- patvirtintas VU biudžetinių mokslo tiriamųjų darbų 2005 metų planas;
- patvirtinti išrinkti fakultetų ir akademinų kamieninių padalinių vadovai;
- patvirtintos naujos sudėties atestacinės komisijos;
- priimti sprendimai einamaisiais klausimais (dėl VU dalyvavimo steigiant įvairias asociacijas, padalinių likvidavimo (PTC) ir reorganizavimo, redakcinių kolegijų tvirtinimo, studijų sutarčių, gyvenamųjų patalpų nuomos, teikiamų paslaugų įkainių tvirtinimo, darbuotojų poilsio organizavimo ir kt.).

Senato komisijos posėdžiuose paskelbtos neeilinės atestacijos aukštesnių pedagoginių vardų siekiantiems mokslininkams pedagogams, patvirtintos naujos sudėties atestacinės komisijos. Komisijos posėdžiuose buvo išklaustytos ir aptartos informacijos: „Korupcijos diagnostiniai tyrimai Lietuvoje ir Vilniaus mieste“, „Korupcijos tyrimai Vilniaus universitete“, „Humanitarinių ir socialinių mokslų strategija Europos kontekste“, „VU struktūrinių fondų būklė ir perspektyvos“, „Studijų kokybės valdymo sistema Vilniaus universitete (1 etapas. Dėstytojų anketinio tyrimo rezultatai. 2 etapas. Dėstytojų ir studentų anketi-

nio tyrimo rezultatai)", „Socialinių mokslų būklė Vilniaus universitete: dabartinė padėtis ir jos gerinimo kryptys". Posėdžiuose išklaustytos ir įvertintos Karjeros centro, Vidaus audito skyriaus, Informacijos ir ryšių su visuomene skyriaus ataskaitos ir informacijos. Komisijai buvo pristatytas VU Saulėtekio miestelio detaliojo plano projektas, kuriam Senato komisija pritarė.

STRUKTŪRA

2005 metais veikė 22 kamieniniai akademiniai padaliniai, iš kurių 12 fakultetų ir du fakulteto teises turintys institutai (jų sudėtyje buvo 119 katedrų ir joms prilygintų padalinių), Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų institutas, 7 tarpfakultetiniai studijų ir mokslo centrai (Religijos studijų ir tyrimų centras, Lyčių studijų centras, A. Greimo studijų centras, Orientalistikos centras, Vilniaus nuotolinių studijų centras, Tarptautinis žinių ekonomikos ir žinių vadybos centras, Sveikatos ir sporto centras). Universiteto struktūroje veikė 5 neakademiniai kamieniniai padaliniai (biblioteka, Skaičiavimo centras, Karjeros centras, Kultūros centras, Saulėtekio informacinis centras). Praeitais metais pakeistas Aplinkos studijų centro statusas (centras tapo Gamtos fakulteto Ekologijos ir aplinkotyros centru), Filosofijos fakulteto Politologijos katedra reorganizuota į Politikos studijų centrą, Teisės fakulteto Valstybės ir teisės teorijos ir istorijos katedra pervadinta Teisės teorijos ir istorijos katedra. Nuo 2005 metų likviduotas Profesinio tobulinimo centras, 2006 metais nutarta reorganizuoti knygyną „Littera". Yra 3 Universiteto ir 5 universitetinės ligoninės. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais 5 valstybiniai mokslo tiriamieji institutai yra pertvarkyti į Vilniaus universiteto institutus. Universitetas yra 23 viešųjų įstaigų steigėjas (2005 metais įsteigta VŠĮ Baltarusijos studijų centras), jam priklauso Šv. Jonų bažnyčia, svečių namai, dirbtuvės, garažai, poilsiavietės ir studentų praktikų bazės – iš viso daugiau nei 100 pastatų Vilniuje, Kaune, Neringoje, Palangoje ir kitose Lietuvos vietovėse.

Vilniaus universiteto struktūra

Fakultetai ir jiems prilyginti padaliniai	Neakademiniai kamieniniai padaliniai
Chemijos fakultetas	Biblioteka
Ekonomikos fakultetas	Karjeros centras
Filologijos fakultetas	Kultūros centras
Filosofijos fakultetas	Saulėtekio informacinis centras
Fizikos fakultetas	Skaičiavimo centras
Gamtos mokslų fakultetas	Mokslo institutai
Istorijos fakultetas	Ekologijos
Komunikacijos fakultetas	Eksperimentinės ir klinikinės medicinos
Kauno humanitarinis fakultetas	Imunologijos
Matematikos ir informatikos fakultetas	Onkologijos
Medicinos fakultetas	Teorinės fizikos ir astronomijos
Teisės fakultetas	Organizacijos, kurių steigėjas yra VU
Užsienio kalbų institutas	VŠĮ VU Tarptautinio verslo mokykla
Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas	VŠĮ VU ligoninės Santariškių klinikos
	VŠĮ VU ligoninės Žalgirio klinika
Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų institutas	VU vaikų ligoninė
	VŠĮ „Saulėtekio slėnis“
Akademinių kamieninių padalinių statusą turintys centrai	VŠĮ Visorių informacinių technologijų parkas
	VŠĮ VU būstas
A. Greimo studijų centras	VŠĮ VU leidykla
Sveikatos ir sporto centras	VŠĮ VU teisės klinika
Lyčių studijų centras	VŠĮ Studijų užsienyje informacijos centras
Orientalistikos centras	VŠĮ Strateginių studijų centras
Religijos studijų ir tyrimų centras	VŠĮ Europos integracijos studijų centras
Tarptautinis žinių ekonomikos ir žinių vadybos centras	VŠĮ Nacionalinės plėtros institutas
Vilniaus nuotolinių studijų centras	Kitos įstaigos

PAGRINDINĖ VEIKLA

Studijų kokybės ir mokslo rezultatyvumo gerinimas yra pagrindinės Vilniaus universiteto veiklos kryptys.

STUDIJŲ KOKYBĖS GERINIMO KRYPTIS

1. STUDENTAI

Vienas pagrindinių Vilniaus universiteto išipareigojimų yra puoselėti studijų formų ir kokybės gerinimo bei prieinamumo gabiam jaunimui iš visų Lietuvos regionų bei užsienio šalių vertybes. Šio Universiteto misijoje suformuluoto išipareigojimo įgyvendinimo rezultatus rodo veikla, susijusi su Universitete studijuojančių ir priimamų studentų skaičiais ir jų pasirengimu universitetinėms studijoms.

2005 m. spalio 1 d. Universitete pirmojoje ir antrojoje pakopoje studijavo 23 788 studentai (be Tarptautinio verslo mokyklos), iš kurių dieniniame skyriuje – 16 347, vakariniame – 1348 ir neakivaizdiniame – 6093 (1 priedas, 1 lentelė). Dieninės studijų formos studentai sudarė beveik 70% visų studijuojančiųjų. Daugiausia studijuojančiųjų yra Ekonomikos (daugiau kaip 5300), Kauno humanitariniame, Matematikos ir informatikos (apie 2800) ir Teisės (2300) fakultetuose, mažiausia – studijų centruose bei Užsienio kalbų institute.

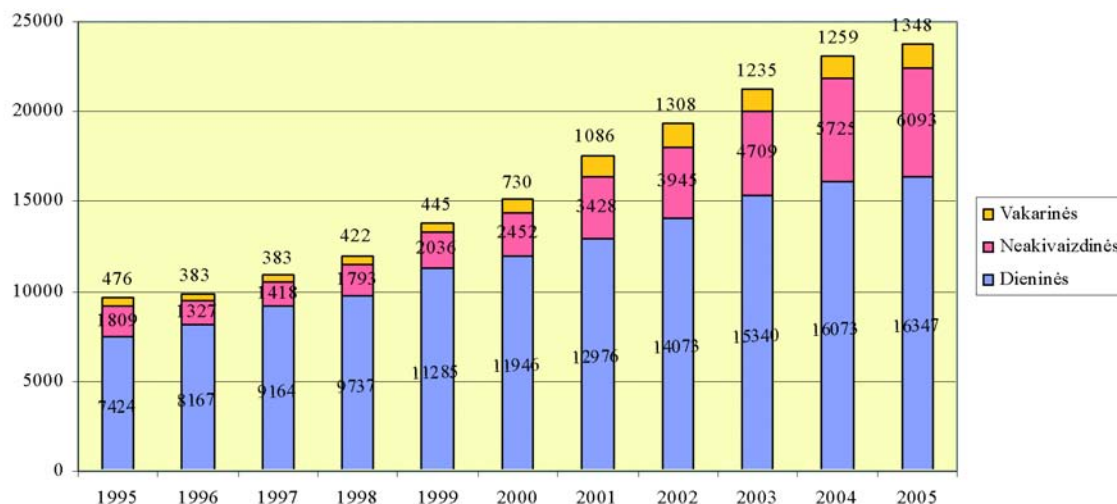
Universitete 2005 m. spalio 1 d. studijavo 698 doktorantai (2006 sausio 1 d. – 625 doktorantai (1 priedas, 2 lentelė), iš kurių 72 – neakivaizdine forma, ir 528 gydytojai rezidentai. Daugiausia doktorantų yra Medicinos (79), Teisės (68), Gamtos mokslų (57) ir Filologijos fakultetuose (55)).

Taigi Vilniaus universitete 2005 m. spalio 1 d. studijavo 25 014 studentų. Pagal šį skaičių Universitetas yra didžiausia aukštoji mokykla Lietuvoje.

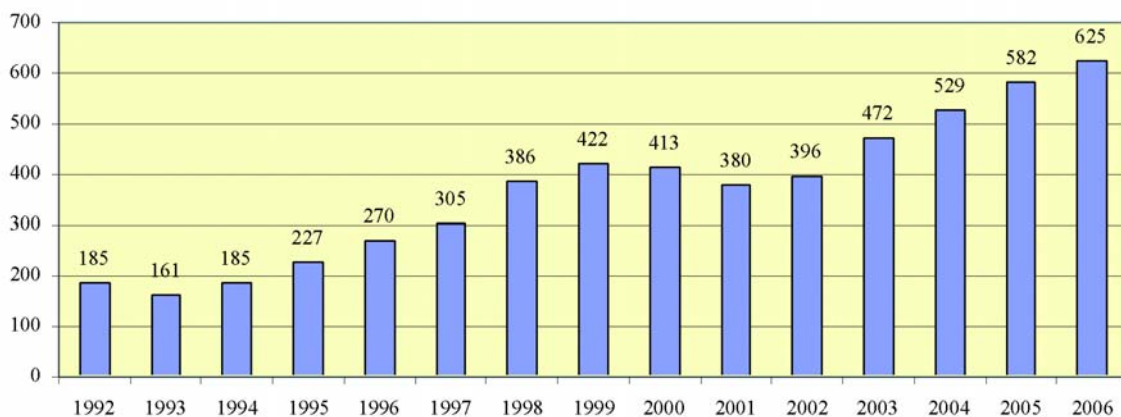
Pirmosios ir antrosios studijų pakopos studentų skaičius padidėjo (1 pav.). Kaip ir ankstesniais metais studentų labiausiai padaugėjo Ekonomikos, Kauno humanitariniame bei Matematikos ir informatikos fakultetuose.

Doktorantų skaičius taip pat padidėjo (2 pav.).

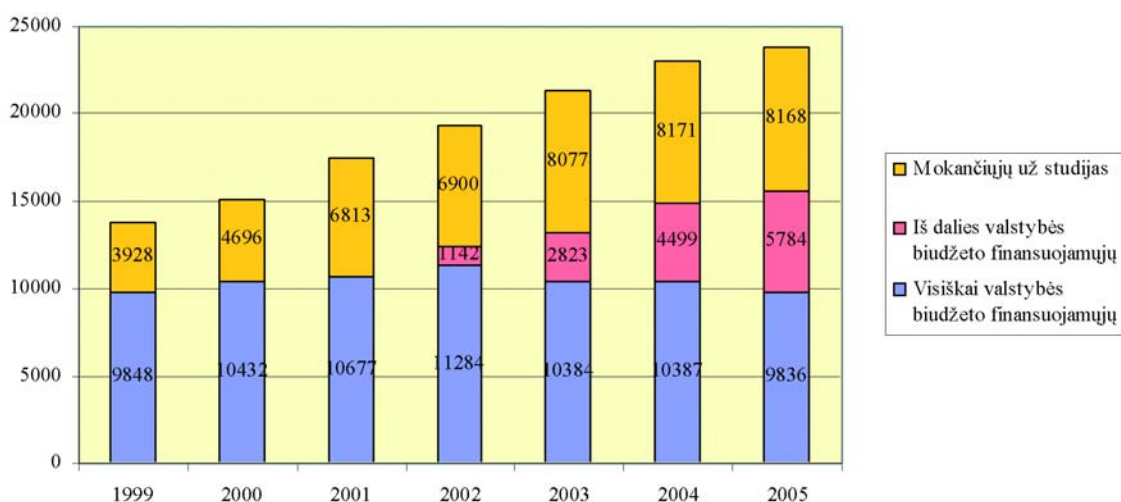
Nors penkti metai studentų priėmimas į pagrindines studijas nekinta, studentų skaičiaus didėjimą vis dar lemia tai, jog iki 2001 metų priėmimas sparčiai didėjo. Šie ankstesniais metais priimti studentai dabar pereina į magistrantūros studijas. Studentų skaičiaus didėjimą iki 2005 metų taip pat lėmė mokančių už studijas visą kainą vakarinių ir neakivaizdinių studijų studentų skaičiaus didėjimas (3 pav.).

1 pav. Pirmosios ir antrosios pakopos (be TVM) studentų skaičiaus kaita 2005 m. spalio 1 dieną

2 pav. Doktorantų skaičiaus kaita 2006 m. sausio 1 dieną

3 pav. Studentų skaičiaus kaita pagal finansavimo pobūdį

2005 metais valstybės finansuojamų vakarinių studijų studentų liko vos 25, valstybės finansuojamų neakivaizdinių studijų studentų – 115 (1 lentelė).

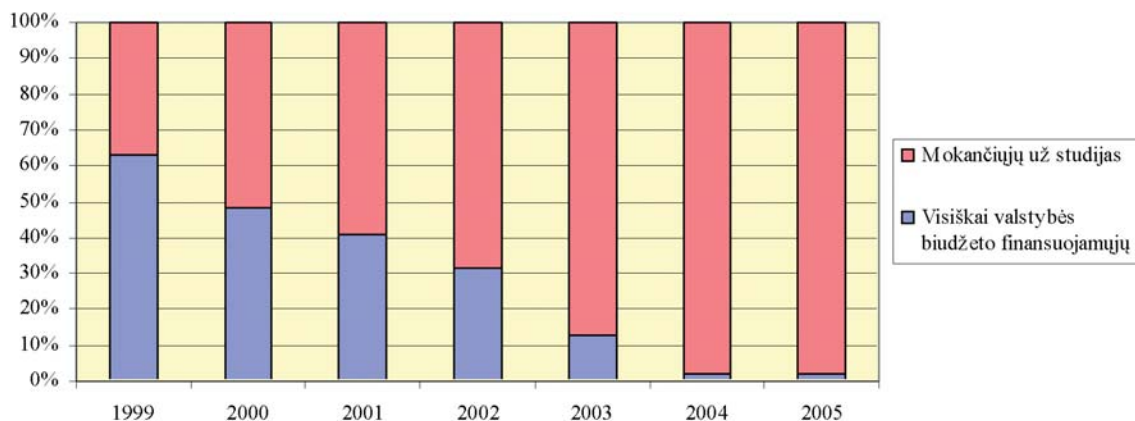
1 lentelė. Studentų skaičius pagal finansavimo pobūdį

Studijų forma	Bakalauro studijos				Vientisosios studijos				Magistrantūra			Specialiosios profesinės studijos			Iš viso			
	iš viso	dvf	vf	m	iš viso	dvf	vf	m	iš viso	vf	m	iš viso	vf	m	iš viso	dvf	vf	m
Dieninės	11642	5061	6458	123	1969	723	1160	86	2730	2073	657	6	5	1	16347	5784	9696	867
Neakivaizdinės	4183		115	4068	1295			1295	580		580	35		35	6093	0	115	5978
Vakarinės	1140		25	1115					166		166	42		42	1348	0	25	1323
Iš viso	16965	5061	6598	5306	3264	723	1160	1381	3476	2073	1403	83	5	78	23788	5784	9836	8168

vf – visiškai valstybės biudžeto finansuojamųjų skaičius

dvf – iš dalies valstybės biudžeto finansuojamųjų skaičius

m – mokančiųjų už studijas skaičius

4 pav. Vakarinių studijų mokančių už studijas ir valstybės finansuojamų studentų skaičiaus santykio kaita

Toliau išlieka vakarinių studijų, mokančių už studijas ir valstybės finansuojamų studentų skaičiaus santykio mažėjimo tendencija (4 pav.).

Kaip ir ankstesniais metais, Universitete nuosekliųjų studijų programose studijavo nedaug užsienio studentų (1 priedas, 3 lentelė).

2. PRIĖMIMAS

2005–2006 mokslo metai priėmimas vyko į 169 studijų programas: 71 pirmosios ir 98 antrosios studijų pakopos programas. 2005 metais priimta 7076 studentai: 5078 – į dienišes studijas, 474 – į vakarines studijas ir 1524 – į neakivaizdines studijas (2 lentelė).

2 lentelė. Priėmimo į pirmąją ir antrąją pakopas pagal visas studijų formas suvestinė

Finansavimo pobūdis	Dieninės studijos					Vakarinės studijos				Neakivaizdinės studijos					VU iš viso
	bakalauro	vientisosios	magistrantūros	specialiosios profesinės	iš viso	bakalauro	magistrantūros	specialiosios profesinės	iš viso	bakalauro	vientisosios	magistrantūros	specialiosios profesinės	iš viso	
vf	1468	185	993	5	2651										2651
dvf	1715	217			1932										1932
m	8	11	475	1	495	330	121	23	474	847	329	334	14	1524	2493
Iš viso	3191	413	1468	6	5078	330	121	23	474	847	329	334	14	1524	7076

Daugiausia studentų priimta į Ekonomikos, Matematikos ir informatikos ir Kauno humanitarinių fakultetus (1 priedas, 4 lentelė).

2.1. Priėmimas į pirmąją pakopą

Priimtųjų į pagrindines studijas skaičius pastaruosius ketverius metus beveik nesikeičia (5 pav).

2005 metai stojantiejiems į Vilniaus universiteto pirmosios pakopos studijas buvo pasiūlyta 71 studijų programa, tarp jų viena naujai parengta ir įregistruota (bioinformatika Matematikos ir informatikos fakultete). Dalis programų šalia dienišės turėjo ir vakari-

5 pav. Priimtų į pagrindines studijas studentų skaičiaus kaita

nę (4 programos) bei neakivaizdinę (11 programų) studijų formą. 4 studijų programos, skirtos turintiems aukštąjį universitetinį išsilavinimą, vykdomos tik neakivaizdine forma.

Bendrojo priėmimo metu 20 011 prašymų buvo paminėtos Vilniaus universiteto studijų programos ir 10743 prašymuose Vilniaus universiteto studijų programa nurodyta pirmuoju pageidavimu sąraše, tai sudaro 22,56% (2004 m. buvo 26,91%) visų paminėtų studijų programų septyniolikoje aukštųjų mokyklų.

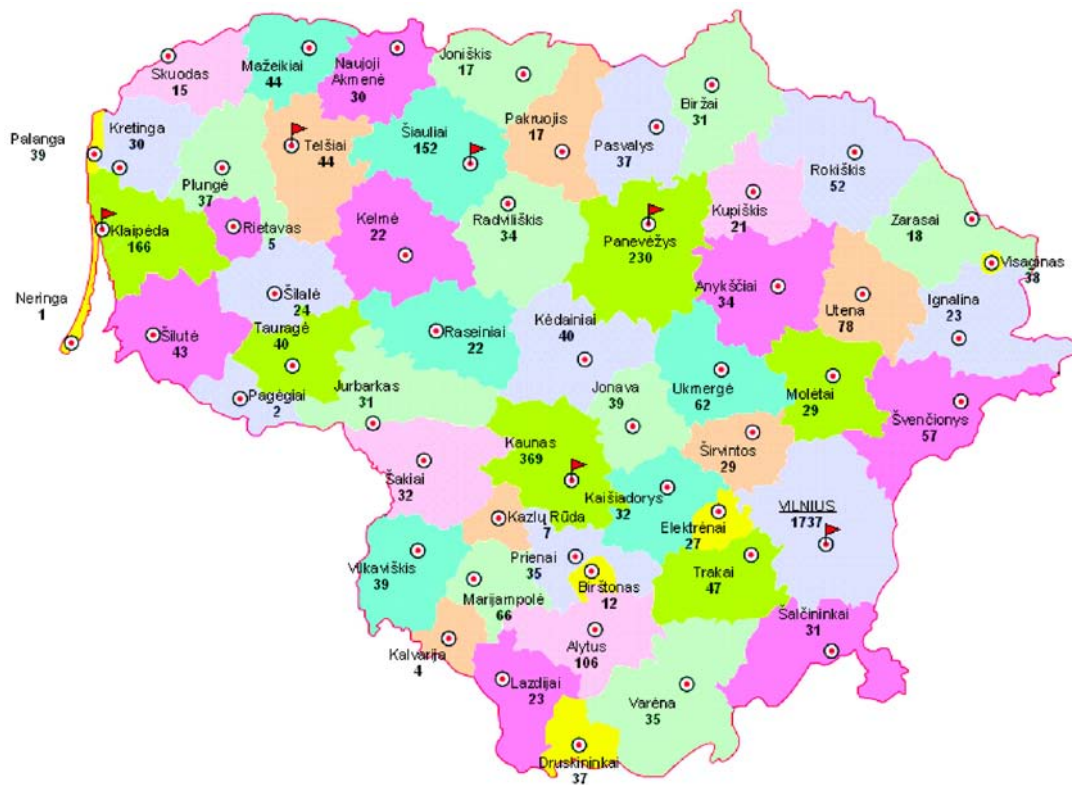
Į neakivaizdinių studijų programas atskirai buvo priimama į 60% numatytų vietų, o į vakarinių studijų programas – į 40% vietų. Į studijų anglų kalba ir anglų kalbos mokymo (turintiesiems aukštąjį universitetinį išsilavinimą), vokiečių kalba ir vokiečių kalbos mokymo (turintiesiems aukštąjį universitetinį išsilavinimą), psichologijos (turintiesiems aukštąjį universitetinį išsilavinimą), teisės (turintiesiems aukštąjį universitetinį išsilavinimą) ir žurnalistikos programas – į 100% vietų.

Didžiausi svertiniai konkursai buvo į kultūros vadybos, leidybos, lietuvių filologijos ir užsienio (ispanų) kalbos, vadybos ir verslo administravimo (Kaune) bei verslo informacijos vadybos, o mažiausi – į lenkų filologijos, matematikos ir informatikos mokymo, anglų ir rusų kalbų, vokiečių filologijos (Kaune) ir prancūzų filologijos studijų programas (1 priedas, 1 pav.) Geidžiamiausios studijų programos, prašyme nurodytos pirmosios: ekonomika – 1403 kartus, teisė – 845, vadyba ir verslo administravimas (Vilniuje) – 734, politikos mokslai – 624, psichologija – 401, medicina – 353. Mažiausiai stojančiųjų dėmesio – nuo 4 iki 13 pageidavimų pirmuoju – sulaukė matematikos ir informatikos mokymas, slavų (slovėnų) filologija, lenkų filologija, lietuvių filologija ir užsienio (turkų) kalba, geologija, hidrogeologija ir inžinerinė geologija ir vokiečių filologija (Kaune).

Mažiausi priimtųjų studijuoti konkursiniai balai buvo Gamtos mokslų fakulteto geologijos bei hidrogeologijos ir inžinerinės geologijos studijų programose, atitinkamai 608,50 ir 473,00. Reitinguose (1 priedas, 2 pav.) pirmas vietas užima ekonomikos, vadybos ir verslo administravimo (Vilniuje), teisės, politikos mokslų, psichologijos, leidybos ir medicinos studijų programos.

Iš priimtųjų 43,33% yra Vilniaus apskrities gyventojai (2004 metais buvo 42,99%). Šios apskrities gyventojai sudaro 24,77% visų šalies gyventojų. Kitų apskričių gyventojai sudaro 55% visų priimtųjų į Vilniaus universitetą studentų (6 pav.), kiti – užsieniečiai.

Kaip ir ankstesnių metų priėmimuose, kviečiamųjų studijuoti į Vilniaus universiteto studijų programas konkursiniai balai buvo labai aukšti tiek absoliučiai, tiek palyginti su kitomis aukštosiomis mokyklomis. Puikiai išlaikiusiųjų valstybinius brandos egzaminus (gavusiųjų aukščiausią įvertinimą 100 balų) stojančiųjų skaičius tarp priimtųjų į Vilniaus universiteto studijas yra 544! (arba 70,19% visų bendrajame priėmime priimtųjų „šimtukininkų“). Didžiausia „šimtukininkų“ dalis priimta studijuoti į politikos mokslų studijų programą – 54, tai sudaro 51,92% visų priimtųjų į šią studijų programą. Toliau eina

6 pav. Priimtųjų studijuoti į Vilniaus universiteto pagrindines studijas 2005 metais per bendrąją priėmimą pasiskirstymas pagal rajonus

biochemija – 15 „šimtukininkų“ (48,39%), ekonomika – 84 (45,65%), teisė – 72 (33,33%), finansų ir draudimo matematika – 19 (36,54%), psichologija – 17 (22,97%), programų sistemos – 18 (14,29%), medicina – 24 (13,79%), vadyba ir verslo administravimas (Vilniuje) – 18 (11,84%).

2.2. Bendradarbiavimas su gimnazijomis

2005 m. balandžio 29 d. buvo pasirašyta 10 bendradarbiavimo – partnerystės sutarčių su įvairių šalies regionų gimnazijomis. Sutarčių tikslas – užtikrinti glaudesnę tarpusavio bendradarbiavimą, skleisti universitetines idėjas tarp moksleivių, skatinti Universiteto ir atitinkamo regiono mokytojų bei moksleivių bendravimą, abiturientų pasirinkimą studijuoti Vilniaus universitete.

Sutartys pasirašytos su visų regionų šiomis gimnazijomis:

1. Alytaus Jotvingių gimnazija;
2. Kauno „Santaros“ gimnazija;
3. Klaipėdos „Ažuolyno“ gimnazija;
4. Marijampolės Rygiškių Jono gimnazija;
5. Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija;
6. Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazija;
7. Šiaulių Juliaus Janonio gimnazija;
8. Šilutės 1-aja gimnazija;
9. Utenos Adolfo Šapokos gimnazija;
10. Vilniaus licėjumi.

Vėliau pasirašytos sutartys ir su Kražių vidurine mokykla bei Vilniaus Jėzuitų gimnazija.

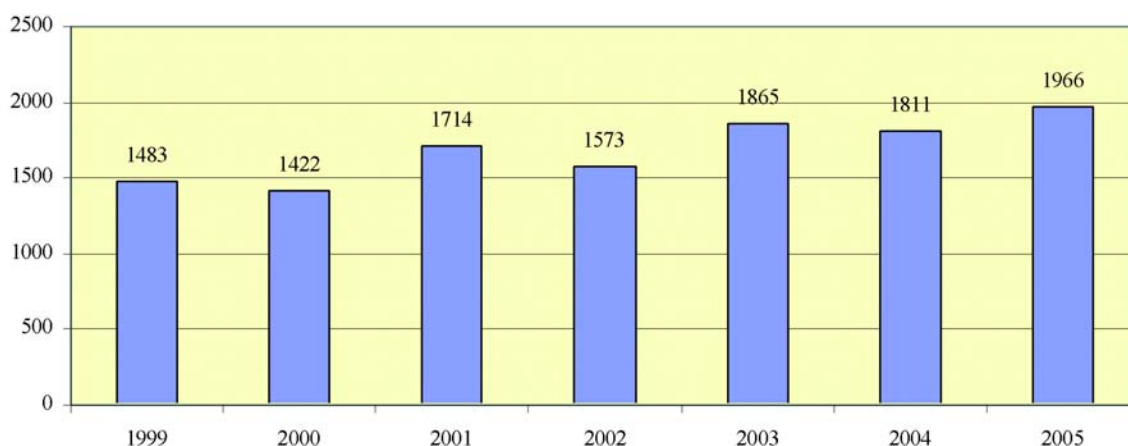
2.3. Priėmimas į antrąją pakopą

Priimtųjų į antrąją studijų pakopą studentų skaičius, palyginti su 2004 metais, šiek tiek padidėjo (7 pav.).

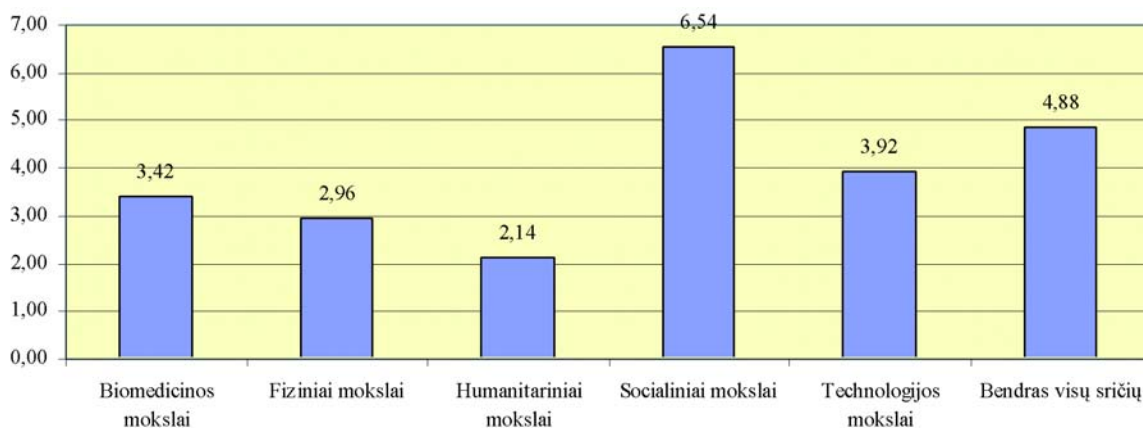
2005 metų priėmimo į Vilniaus universiteto antrosios pakopos (magistrantūros ir specialiasias profesines) studijas stojantiesiems buvo pasiūlytos 95 magistro ir 3 specialiosios profesinės studijų programos, tarp jų 3 naujai parengtos ir įregistruotos. Šalia dienos formos kai kurias programas buvo siūloma studijuoti ir vakarine (6 programos) arba neakivaizdine (4 programos) forma. Šešių studijų programų studijos siūlomos tik neakivaizdine forma, dviejų – tik vakarine.

Buvo numatyta priimti 2126 studentus, iš jų 1626 – į dienas, 105 – į vakarines ir 345 – į neakivaizdines; iš viso priimta 1966. Liko neužimta 31 valstybės finansuojama vieta. Tai labai nedidelis nukrypimas, nes taisyklės leidžia universitetams derinti priėmimo kvotas – priimti iki 20% studentų mažiau, paliekant tą patį finansavimą.

Vilniaus universitete populiarumu išsiskiria socialinių mokslų magistrantūros studijų programos (8 pav.). Neatsitiktinai numatytos vietos visiškai užpildytos Ekonomikos ir Kauno humanitariniame fakultetuose. Tačiau kituose padaliniuose priėmimo planas neįvykdytas, paprastai dėl priėmimo į mokamas vietas. Didžiausias kvotų nevykdymas – daugiau kaip 20% (atskirų programų) – buvo Aplinkos studijų centre (28%), Chemijos (21%), Filologijos (29%), Fizikos (21%), Medicinos (30%) fakultetuose, Religijos studijų centre (50%), Užsienio kalbų institute (40%).

7 pav. Priimtųjų į antrąją studijų pakopą studentų skaičiaus kaita

8 pav. Konkursas atskirose Vilniaus universiteto magistro studijų srityse 2005 metais

Didžiausi svertiniai konkursai buvo į ryšių su visuomene, tarptautinio verslo, komunikacijos mokslų, marketingo ir prekybos vadybos studijų programas (1 priedas, 3 pav.). Mažiausi svertiniai konkursai buvo į klasikinės filologijos, muziejininkystės, kartografijos ir knygotyros studijų programas (1 priedas, 4 pav.).

Magistro studijas Vilniaus universitete tęsia 1581 jo auklėtinis arba 80% visų priimtųjų. Valstybės finansuojamose vietose tokių yra 87,3% visų pirmo kurso magistrų, mokamose – beveik 76%.

65% įstojusiuju į Vilniaus universiteto magistrantūros studijas 2005 metais sudaro moterys. Atskiruose padaliniuose ir programose vyrų ir moterų santykis gana skirtingas. Pats „vyriškiausias“ yra Fizikos fakultetas, kuriame merginų sudaro tik 9,5% 2005 metų priimtųjų, Matematikos ir informatikos fakultete merginų sudaro apie 28,6% įstojusiuju, o Užsienio kalbų institute 100%, Medicinos – 91%, Filologijos – 83,5%, Filosofijos – 83,6% priimtųjų yra merginų.

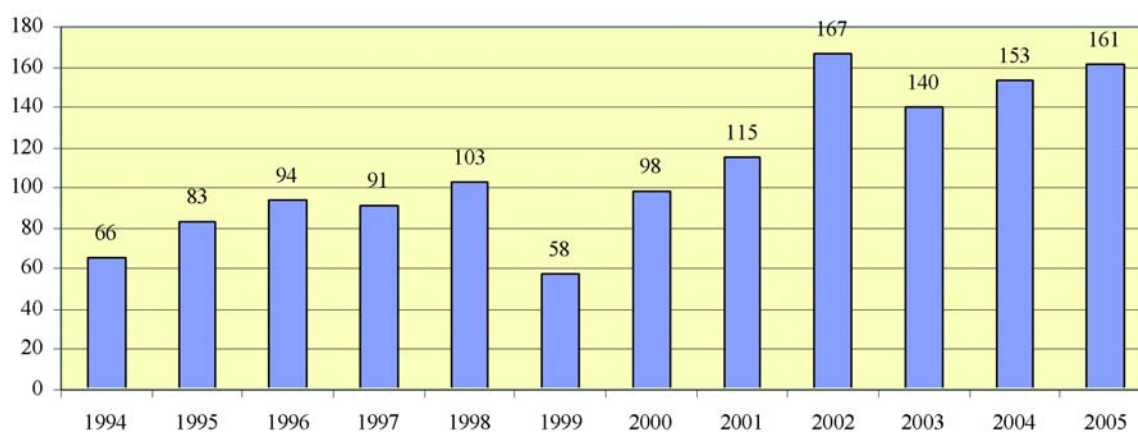
Bendras įstojusiuju į antros pakopos studijas VU 2005 metais pažangumas pagal diplomo priedo pažymių vidurkius ir baigiamuosius / stojamuosius egzaminus ar baigiamojo darbo vertinimus Vilniaus universiteto auklėtinių (8,09) yra šiek tiek didesnis už kitų mokyklų įstojusiuju diplomo priedų vidurkį (7,99).

2.4. Priėmimas į doktorantūrą

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais (2003 m. liepos 15 d., Nr. 926, ir 2004 m. balandžio 19 d., Nr. 452) Vilniaus universitetui yra suteikta 24-ių mokslo kryptių doktorantūros teisė. Dėl nepakankamo skaičiaus mokslininkų, atitinkančių kvalifikacinius reikalavimus, praradome ir kol kas nepasisėkė atgauti vadybos ir administravimo bei edukologijos mokslo kryptių doktorantūros teisės.

Konkursai doktorantūros studijoms kiekvienais metais didėja, ypač teisės, ekonomikos, filologijos, komunikacijos ir informacijos, psichologijos ir kt. mokslo kryptių. Pavyzdžiui, 2005 metais vien į teisės mokslo krypties doktorantūrą buvo apie 50 pretendentų (priimta 17), į ekonomikos – 21 (priimta 10).

Iš viso šiais metais buvo pateikta apie 300 prašymų stoti į doktorantūrą. Priimtas 161 doktorantas (9 pav.), iš jų 16 į neakivaizdines (mokamas) studijas.

9 pav. Priimtųjų į doktorantūrą kaita

Bendroji išvada

2005 metų rezultatai patvirtina, kad Vilniaus universitetas yra populiariausia Lietuvos aukštoji mokykla, organizuojanti įvairias humanitarinių, socialinių, biomedicinos, fizinių ir technologijos mokslų sričių studijų programas ir sudaranti sąlygas siekti universitetinio išsimokslinimo gambiausiam jaunimui iš visų Lietuvos regionų. Universitetas yra palyginti uždaras studentams iš užsienio šalių.

Problemos

- Ne visi fakultetai ir katedros yra aktyvūs pritraukdami gambiausius abiturientus į savo kuruojamas studijų programas.
- Nepakankamai dėmesio skiriama stojantiejiems į vakarines ir neakivaizdines studijas.
- Pasyvi padalinių priėmimo į magistrantūros studijas strategija – trūksta efektyvios magistro studijų reklamos, stojančiųjų konsultavimo ir pan.
- Vis dar aktuali pretendentų į doktorantūrą motyvacijos problema, kai kuriose mokslo kryptyse trūksta mokslinių vadovų, kurie atitiktų reikalaujamus kvalifikacinius reikalavimus.

Priemonės

- Tenkinant stojančiųjų poreikius ir išlaikant VU nuostatą nedidinti studentų skaičiaus dieninėse pagrindinėse studijose, ieškoti galimybių plėsti vakarines ir neakivaizdines studijas.
- Aktyvinti darbą su gimnazijomis, talkinti ugdant mokinių motyvaciją renkantis studijas aukštosiose mokyklose. Remtis šiame darbe gimnazijomis – VU partneriais. Plėsti gimnazijų – VU partnerių tinklą.
- Analizuoti ir teikti rekomendacijas Senatui dėl priėmimo į nepopuliarias programas kas antri metai (pramečiui – Filosofijos fakultetas). Jungti mažiau populiarias programas į grupes (Gamtos mokslų fakultetas).
- Įpareigoti fakultetus peržiūrėti priėmimo į antrąją studijų pakopą nuostatas ir taisykles, parengti magistrantūros studijų informacinę medžiagą bei studentų konsultavimo strategiją.
- Didinti mokslininkų rekomendacijų vaidmenį ir atsakomybę atrenkant pretendentus doktorantūros studijoms ir siejant juos su būsima karjera.

3. STUDIJŲ PROCESAS

Pagrindinis studijų proceso organizavimo ir vykdymo tikslas – sujungti studijų kokybės gerinimo ir palaikymo elementus bei procedūras į darnią visumą, kad pagerėtų studijų kokybė ir kad parengiami aukščiausios kvalifikacijos specialistai atitiktų šalies ekonomikos, kultūros, darbo rinkos poreikius ir tendencijas.

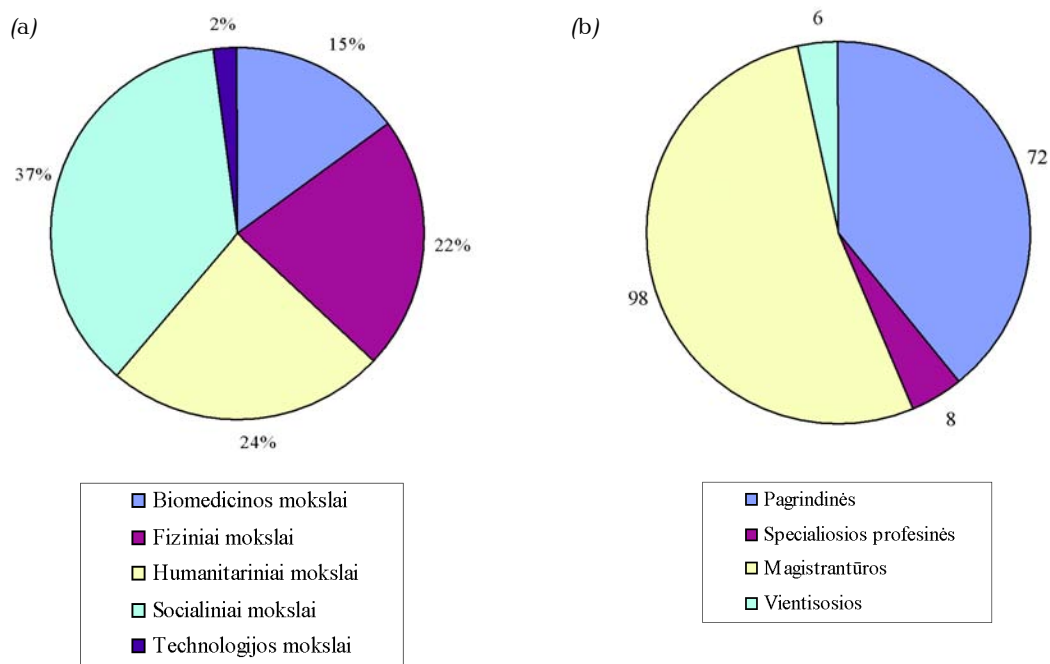
3.1. Studijų programos ir jų kaita

2006 m. sausio 10 d. duomenimis, Studijų ir mokymo programų registre įregistruotos 184 Vilniaus universiteto studijų programos (neskaičiuojant studijų formų) (3 lentelė ir 10 pav.).

Dienine forma studijuojamos programos sudaro 83%, neakivaizdine – 12%, o vakarine – tik 5% visų programų.

3 lentelė. Studijų programų skaičius pagal mokslo sritis ir pakopas

<i>Mokslo sritis</i>	<i>Pagrindinės studijos</i>	<i>Vientisosios studijos</i>	<i>Specialiosios profesinės studijos</i>	<i>Magistrantūros studijos</i>	<i>Iš viso</i>
Biomedicinos mokslai	11	3	1	12	27
Fiziniai mokslai	21	–	2	18	41
Humanitariniai mokslai	24	–	2	18	44
Socialiniai mokslai	15	3	2	48	68
Technologijos mokslai	1	–	1	2	4
Iš viso	72	6	8	98	184

10 pav. Studijų programų pasiskirstymas pagal studijų sritis (a) ir studijų pakopas (b)

3.2. Studijų ir mokymo programų registro duomenų keitimas

I. 2005 m. birželio 3 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu (Nr. ISAK-1018) Studijų ir mokymo programų registre įregistruotos šešios naujos studijų programos:

Pagrindinių studijų:

1. *Bioinformatika* – Matematikos ir informatikos fakulteto dieninė pagrindinių studijų programa. Studijų sritis – fiziniai mokslai, studijų kryptis – informatika. Trukmė – 4 metai, teikiama kvalifikacija – informatikos bakalauras.

Antrosios pakopos studijų:

2. *Semiotika* – Greimo centro ir Filologijos fakulteto dieninė magistrantūros studijų programa. Studijų sritis – humanitariniai mokslai, studijų kryptis – filologija. Trukmė – 2 metai, teikiama kvalifikacija – filologijos magistras.
3. *Užsienio kalbų mokymas* – Užsienio kalbų instituto neakivaizdinė magistrantūros studijų programa. Studijų sritis – socialiniai mokslai, studijų kryptis – edukologija. Trukmė – 2 metai, teikiama kvalifikacija – edukologijos magistras.
4. *Rytų ir Vidurio Europos studijos* – Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dieninė magistrantūros studijų programa **anglų kalba**. Studijų sritis – socialiniai mokslai, studijų kryptis – politikos mokslai. Trukmė – 1,5 metų, teikiama kvalifikacija – politikos mokslų magistras.
5. *Tarptautinio verslo ekonomika ir vadyba* – Ekonomikos fakulteto dieninė magistrantūros studijų programa **anglų kalba**. Studijų sritis – socialiniai mokslai, studijų kryptis – vadyba ir verslo administravimas. Trukmė – 1,5 metų, teikiama kvalifikacija – vadybos ir verslo administravimo magistras.
6. *Verslo ekonomika* – Ekonomikos fakulteto neakivaizdinė magistrantūros studijų programa. Studijų sritis – socialiniai mokslai, studijų kryptis – ekonomika. Trukmė – 2 metai, teikiama kvalifikacija – ekonomikos magistras.

- II. Studijų ir mokymo programų registras papildytas naujomis studijų programų formomis (2005 m. vasario 8 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. ISAK-183):
1. Magistrantūros studijų programos *Lazerinė fizika ir optinės technologijos* (valstybinis kodas 62102P110) 2 metų trukmės vakarinė studijų forma;
 2. Magistrantūros studijų programos *Telekomunikacijų fizika ir elektronika* (valstybinis kodas 62101T210) 2 metų trukmės vakarinė studijų forma.
- III. 2005 m. birželio 3 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu (Nr. ISAK-1018) iš Studijų ir mokymo programų registro išregistruotos penkios studijų programos:
1. Pagrindinių studijų *Matematikos* programa (valstybinis kodas 61201P106).
 2. Pagrindinių studijų *Matematika ir matematikos mokymas* programa (valstybinis kodas 61201P110).
 3. Pagrindinių studijų *Matematikos taikymas* programa (valstybinis kodas 61201P112).
 4. Magistrantūros studijų *Matematikos edukologija* programa (valstybinis kodas 62101P105).
 5. Magistrantūros studijų *Literatūros teorija* programa (valstybinis kodas 61204H119).

2005 metais parengtos, patvirtintos Senate ir pateiktos Studijų kokybės vertinimo centro ekspertams vertinti šios trys naujos studijų programos:

1. *Dalykinės (teisės) kalbos studijos* – Filologijos fakulteto vakarinė magistrantūros studijų programa. Studijų sritis – humanitariniai mokslai, studijų kryptis – filologija. Trukmė – 2 metai, teikiama kvalifikacija – filologijos magistras.
2. *Šiuolaikinės Azijos studijos* – Orientalistikos centro dieninė magistrantūros studijų programa. Studijų sritis – humanitariniai mokslai, studijų kryptis – etnologija. Trukmė – 2 metai, teikiama kvalifikacija – etnologijos magistras.
3. *Programų sistemos* – Matematikos ir informatikos fakulteto dieninė magistrantūros studijų programa. Studijų sritis – fiziniai mokslai, studijų kryptis – informatika. Trukmė – 2 metai, teikiama kvalifikacija – informatikos magistras.

Studijų ir mokymo programų registras numatomas papildyti naujomis studijų programų formomis. Numatoma įregistruoti magistrantūros studijų programų „*Bankininkystė*“ (valstybinis kodas 62104S106), „*Ekonominė analizė ir planavimas*“ (valstybinis kodas 62104S108), „*Finansai*“ (valstybinis kodas 62104S109) ir „*Taikomoji makroekonomika*“ (valstybinis kodas 62104S111) vakarines 2 metų trukmės studijų formas.

3.3. Išorinis studijų programų vertinimas

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. ISAK-728 „Dėl studijų programų išorinio vertinimo 2005 metų plano patvirtinimo“ savianalizės medžiagą rengė Istorijos (archeologijos krypties studijų programų), Filosofijos (socialinio darbo krypties studijų programų), Fizikos (medžiagų mokslo krypties magistro studijų programos), Filologijos (filologijos (*lietuvių*) krypties studijų programų), Matematikos ir informatikos (informatikos krypties studijų programų), Kauno humanitarinis (lietuvių filologijos ir informatikos krypčių studijų programų) fakultetai ir Orientalistikos centras (etnologijos krypties bakalauro studijų programos).

Minėti fakultetai sudarė studijų programų savianalizės grupes, kurios parengė savianalizę pagal Studijų kokybės vertinimo centro pateiktą metodiką. Informatikos ir socialinio darbo studijų krypčių savianalizės medžiaga buvo rengiama anglų kalba, kadangi numatytas tarptautinės ekspertų grupės vertinimas. Savianalizės projektai buvo tobulinami dalyvaujant Studijų direkcijai. Visos metų plane numatytų vertinti studijų programų savianalizės pagal suderintą grafiką buvo pateiktos Studijų kokybės vertinimo centrui.

Studijų kokybės vertinimo centro sudarytos ekspertų grupės lankėsi universitete ir vertino ankstesniais metais numatytų vertinti studijų kryptų programas: Fizikos fakultete – fizikos krypties, Filologijos fakultete – slavų filologijos krypties, Gamtos mokslų fakultete – biologijos krypties.

Pagal ekspertų pateiktas išvadas ir rekomendacijas 2005 metais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymais be sąlygų akredituota 17, lygtinai – 9 studijų programos (1 priedas, 5 lentelė).

3.4. Vidinis studijų programų vertinimas

2005 m. vasario 4 d. Rektoriaus įsakymu Nr. 32 sudarytas studijų programų vidinio vertinimo planas, pagal kurį per pirmąjį pusmetį trumpą kai kurių studijų programų savianalizės variantą Studijų direkcijai pateikė Tarptautinio verslo mokykla, Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas, Gamtos mokslų fakultetas, Filologijos fakultetas. Tarptautinio verslo mokyklos studijų programos buvo svarstytos Studijų komiteto posėdyje, pateiktos programų tobulinimo rekomendacijos.

2005 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras savo įsakymu Nr. ISAK-1551 patvirtino naujus reikalavimus pagrindinių, vientisųjų bei specialiųjų profesinių studijų programoms bei „Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašą“, o tai reiškia, kad visos studijų programos per 2006 metus turės būti pertvarkytos vadovaujantis šiais dokumentais. Pagrindinė atsakomybės dalis už studijų programų tobulinimą ir vykdymo kokybę tenka studijų programų komitetams bei fakultetų taryboms. Studijų programų vykdymą Studijų direkcijai padėtų kontroliuoti studijų programų duomenų bazė.

Prof. A. Marčinsko iniciatyva pradėtas vykdyti studijų kokybės valdymo projektas. Jau atliktas užsienio ir šalies tokios patirties tyrimas ir parengtos svarstyti labai išsamios studentų ir dėstytojų apklausos anketos, išanalizuoti dėstytojų apklausų rezultatai, apklausti pirmo kurso studentai. Numatyta 2006 metais tęsti apklausas, analizuoti ir apibendrinti tyrimo rezultatus.

Toliau buvo atliekamas kasmetinis, kaip numatyta programų reglamente, studijų programų svarstymas padaliniuose. Šis darbas dar suintensyvėjo pradėjus pildyti studijų duomenų bazėje studijų programų korteles, galima teigti, kad visi padaliniai pildydami dvikalbius aprašus dar kartą peržvelgė programų turinį, atskleidė naujus kokybės elementus. Jos rengiamos lietuvių ir anglų kalbomis formatu, numatyta naujai diegiamo diplomo priedėlyje.

3.5. Studentų žinių vertinimas

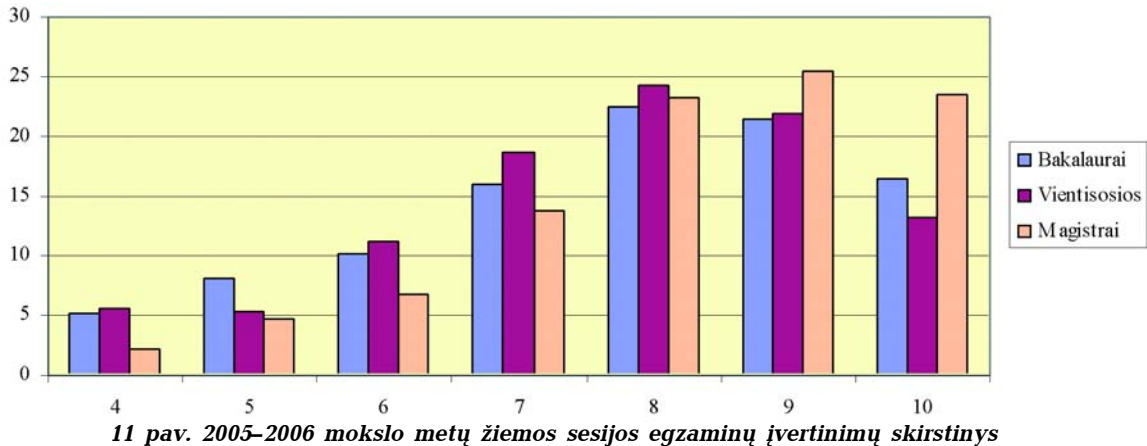
Kaip žinoma, objektyviais akademiniais kriterijais grįstoje žinių vertinimo sistemoje pakankamai didelė imtis įvertinimus paskirsto normaliuoju (Gauso) skirstiniu. 2005–2006 mokslo metų žiemos sesijos pažymių skirstinyje (11 pav.) tik bakalauro ir vientisųjų studijų įvertinimų skirstinys artimas normaliajam, o magistro studijų įvertinimų vidurkis gerokai pasislinkęs į labai gerų pažymių dalį. Netiesiogiai tokį aukštą magistrantų žinių įvertinimą gali lemti esminis studentų imties kokybės šuolis (magistrantūrai atrenkami geriausi bakalaurai).

3.5. Geriausi studentai

Universitete studijuoja daug puikių studentų, kurių studijų rezultatai yra išskirtiniai. Geriausiems studentams skiriamos vardinės stipendijos, premijos ir kiti apdovanojimai už puikius studijų ir mokslinio darbo rezultatus.

2005 metais vardinės stipendijos buvo skirtos šiems universiteto studentams:

Medicinos fakulteto studentui Andriui Deguliui – Lietuvos Respublikos Prezidento Kazio Griniaus stipendija.

11 pav. 2005–2006 mokslo metų žiemos sesijos egzaminų įvertinimų skirstinys

Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto studentui Justinui Dementavičiui – Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos stipendija.

Filosofijos fakulteto studentėms Kristinai Šlekienei, Rasai Bilevičiūtei ir Irinai Belianko – Dainos Lapaitis atminimo vienkartinės stipendijos.

Filologijos fakulteto studentei Erikai Masionytei – J. Radziukyno vienkartinė vardinė stipendija.

Ekonomikos fakulteto studentei Jovitai Kauneckytei ir Fizikos fakulteto studentui Augustinui Stankevičiui – UAB „Hermis Capital“ vienkartinės stipendijos.

Matematikos ir informatikos fakulteto studentui Jonui Jankauskui – Lietuvos socialdemokratų partijos vienkartinė stipendija.

Teisės fakulteto studentėms Dinai Lurje, Neringai Mickevičiūtei ir Linai Sudeikytei – Teisės fakulteto *Alumni* draugijos stipendijos.

Chemijos fakulteto studentams Eglei Aleksaitei ir Donatui Žmuidzinavičiui, Gamtos mokslų fakulteto studentams Indrei Sutkutei ir Valdui Lukošiuūnui, Fizikos fakulteto studentams Tadui Malinauskui ir Jonui Veniui bei Matematikos ir informatikos fakulteto studentams Aivarui Novikui ir Eugenijai Kriščiukaitytei – Profesoriaus Martyno Yčo vienkartinės vardinės stipendijos

Ekonomikos fakulteto studentėms Dovilei Žitinevičiūtei ir Kristinai Dambrauskaitei, Filologijos fakulteto studentėms Renatai Valickajai ir Agnei Ranonytei, Fizikos fakulteto studentams Vitui Pranciškui ir Agnei Sakalninkaitei, Kauno humanitarinio fakulteto studentams Gediminui Būziui ir Aurelijai Tamošiūnaitei, Matematikos ir informatikos studentui Ugniui Ketukai bei Medicinos fakulteto studentei Ingai Rynkevič – Carol Martin Gruodis atminimo švietimo fondo stipendijos.

Yra keletas fondų, kurie studentams skiria vardines stipendijas ne tik už puikius studijų rezultatus, bet ir remia socialiai remtinus studentus.

Vienas jų yra Carol Martin Gruodis atminimo švietimo fondas, kuris 2005 metais parėmė dvidešimt Vilniaus universiteto pirmakursių – skyrė jiems stipendijas.

Taip pat Raimondo, Albertos ir Wandos Yankun vienkartinės vardinės stipendijos buvo skirtos šiems gerai besimokantiems ir socialiai remtiniems studentams – Fizikos fakulteto studentui Karoliui Neimontui, Ekonomikos fakulteto studentei Mildai Rėklytei, Komunikacijos fakulteto studentei Rūtai Kudelytei, Filologijos fakulteto studentei Viktorijai Rėklytei ir Matematikos ir informatikos fakulteto studentui Vytautui Čiukčiui.

Lietuvos mokslų akademijos premijos skirtos šiems aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkurso nugalėtojams:

Filosofijos fakulteto studentei R. Žakevičiūtei už darbą „Triguba stigma: ŽIV/AIDS, narkomanija ir teistumas“,

Filologijos fakulteto studentei E. Žilinskaitei už darbą „Lokacijos raiška Mikalojaus Daukšos raštuose (vietos linksniai ir prielinksniai)“,

Fizikos fakulteto studentui T. Malinauskui už darbą „Krūvininkų pernašos ir rekombinacijos optiniai tyrimai skirtingomis technologijomis užaugintuose GaN sluoksniuose“,

Chemijos fakulteto studentui E. Orentui už darbą „Chiralinių policiklinių supramolekulių sintezė ir savitvarkos tyrimai“,

Gamtos mokslų fakulteto studentei D. Dabkevičienei už darbą „Fotosensibilizacijos ir priešnavikinių vaistų kombinuoto poveikio A-431 ląstelėms *in vitro* tyrimai ir vertinimas“,

Gamtos mokslų fakulteto studentei I. Griškovai už darbą „Elektros impulsų terapijos poveikis klausos sukeltam kognityviajam P3 potencialui“.

Lietuvos mokslų akademijos pagyrimo raštais apdovanoti: Kauno humanitarinio fakulteto studentė L. Balčiūnaitė, Fizikos fakulteto studentai K. Aidas, T. Šalkus ir Chemijos fakulteto studentas K. Lanevskij.

3.6. Doktorantūros eigos vertinimas

Vilniaus universitete yra patvirtinti visi būtini dokumentai, reglamentuojantys doktorantūros studijas, atnaujintos studijų programos. Pastaraisiais metais daug dėmesio skiriama doktorantūros studijų organizavimui, administravimui visose grandyse, ypač akademinuose padaliniuose.

Fakultetų dekanai, prodekanai ir asmenys, atsakingi už doktorantūros studijas fakultetuose, doktorantūros studijoms skyrė daug dėmesio. Gerai administruojamos doktorantūros studijos Medicinos, Chemijos, Kauno humanitariniame fakultetuose. Pastebimai gerėja doktorantūros vadyba Komunikacijos, Filologijos, Istorijos fakultetuose.

Doktorantai vis aktyviau dalyvauja studijų procese. Filosofijos ir Komunikacijos fakultetų tarybos priėmė atitinkamus sprendimus dėl pedagoginės praktikos doktorantams. Į Filosofijos fakulteto trečiosios pakopos visų mokslo krypčių studijų programas įtrauktas ir kreditais įvertintas privalomas universitetinės didaktikos kursas, kurį sudaro paskaitų kursas ir akademinė praktika. Šis dalykas jau numatytas šiais metais priimtų doktorantų studijų planuose.

2005 metų gruodį apie 100-ui doktorantų buvo parašytos Rektoriaus rekomendacijos Valstybiniam mokslo ir studijų fondui dėl valstybės paramos doktorantų moksliniams tyrimams paremti, iš jų 95 šią paramą gavo. Taip pat metų pabaigoje 240 doktorantų už sėkmingas doktorantūros studijas buvo paskatinti papildoma doktoranto stipendija. Kai kuriuose fakultetuose buvo sudėtinga atrinkti geriausius pretendentes šioms paskatinimams.

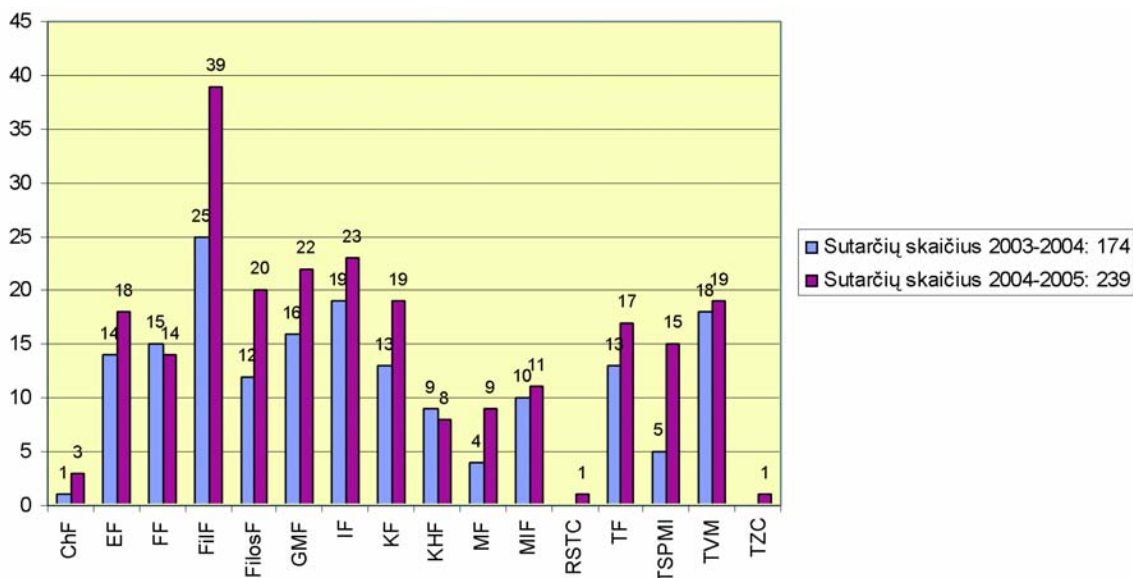
Pavyzdžiui, Fizikos fakulteto doktorantai buvo atrenkami pagal turimų ISI publikacijų skaičių. Buvo pateiktas net 23-ų fizikos krypties doktorantų, turinčių ISI straipsnius, sąrašas. Sąrašo lyderis Saulius Miasojedovas (vadovas prof. A. Žukauskas) turėjo 16 ISI straipsnių, Jan Macutkevič (vadovas prof. J. Banyš) – 11, Sergejus Orlovas (vadovas prof. A. Stabinis) – 11, kiti turėjo po 9 straipsnius. Daug doktorantų, turinčių ISI publikacijas, studijuoja Chemijos bei Matematikos ir informatikos fakultete.

Daugelis Vilniaus universiteto doktorantų turi galimybę išvykti į užsienio universitetus pasitobulinti. 2005 metais dalinėms doktorantūros studijoms buvo išvykęs kas šeštas VU doktorantas.

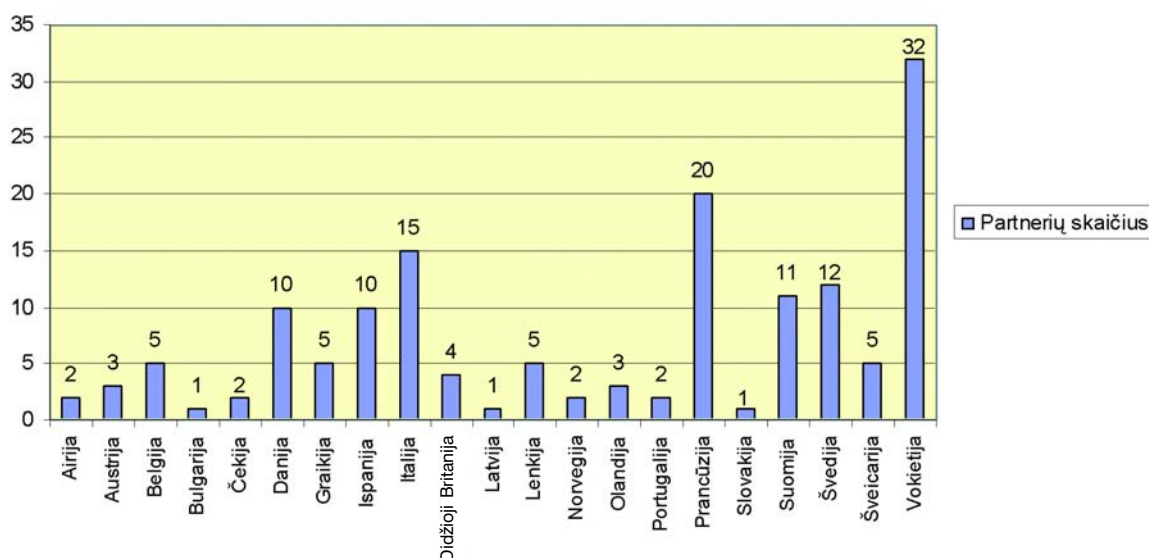
3.7. SOCRATES/ERASMUS programa ir tarptautinis studentų mobilumas

Vilniaus universitetas 2005 metais sėkmingai dalyvavo visose ERASMUS programos veiklose: studentų ir dėstytojų mainų, ECTS diegimo, studijų pertvarkos projektuose, intensyviose programose bei europiniuose tinkluose. Pagal ERASMUS programą mainais priimti 89 studentai, dalyvauta 4 studijų pertvarkos projektuose ir intensyviose programose bei 11 europinių tinklų. Bendradarbiavimas ERASMUS programoje vyko pagal 239 sutartis (12 pav.) su 151 Europos universitetu (13 pav.).

Dalinėms studijoms užsienio universitetuose 2004–2005 mokslo metais iš viso buvo išvykę 357 studentai, iš jų 254 (71%) pagal ERASMUS programą.

12 pav. ERASMUS programos sutarčių skaičius pagal fakultetus

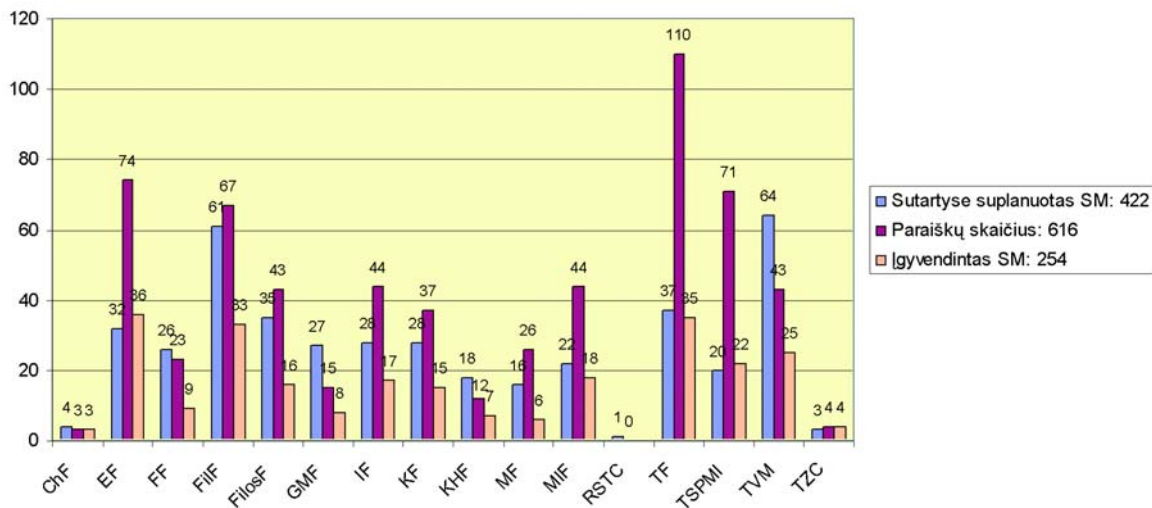
13 pav. Vilniaus universiteto ERASMUS partnerių skaičius pagal šalis

ERASMUS programoje dalyvavo visų akademinėjų padalinių studentai (14 pav.). Kaip rodo 2005 metų rezultatai, studentų poreikis studijuoti užsienyje daugeliu atvejų yra daug didesnis nei finansinės galimybės jį patenkinti. Fakultetų aktyvumas ERASMUS studentų mainuose buvo labai skirtingas. 2005 metais patvirtintos „Studentų siuntimo dalinėms studijoms į užsienį taisyklės“ leidžia tikėtis, kad siunčiamų studentų skaičius dar padidės, nes taisyklės numato ir garantuoja palankias akademines sąlygas mobiliems studentams.

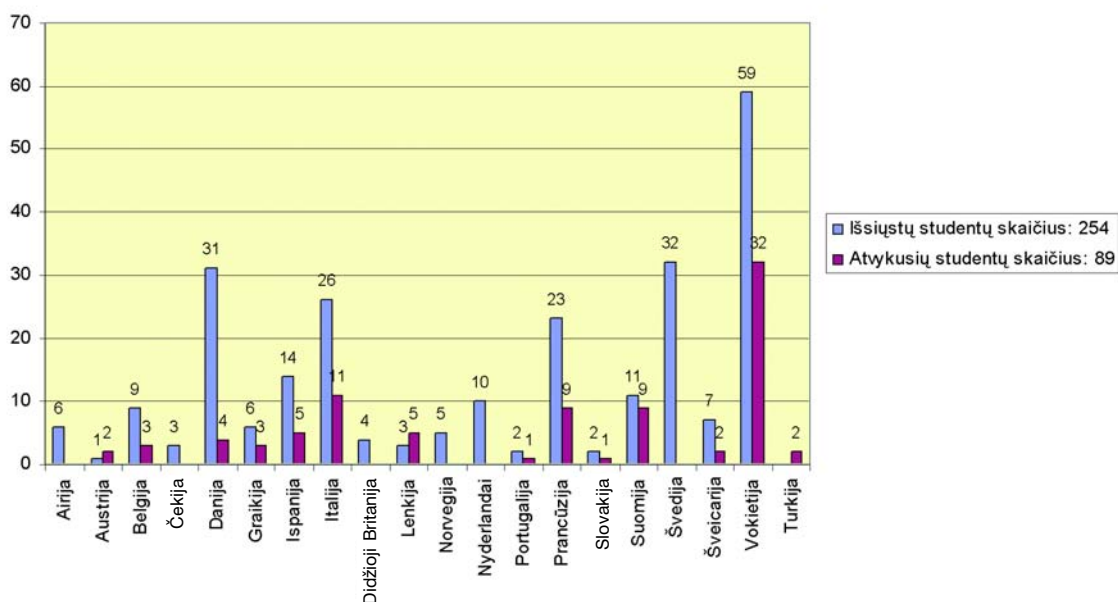
2005 metais pagerėjo studentų mainų dvikryptiškumas: į Vilniaus universitetą buvo atvykę studentų iš daugelio ERASMUS programoje dalyvaujančių šalių (15 pav.).

Užsienio studentų, atvykstančių dalinėms studijoms į Vilniaus universitetą pagal visas tarptautines programas ir sutartis, kasmet daugėja (16 pav.).

Iš 159 užsienio studentų, atvykusių dalinėms studijoms į Universitetą, 89 atvyko pagal ERASMUS programą. Nemažą vaidmenį studentų mainuose vaidina ir aktyvi Universiteto pozicija pritraukiant užsienio studentus. 2005 metais Vilniaus universitetui buvo atsto-

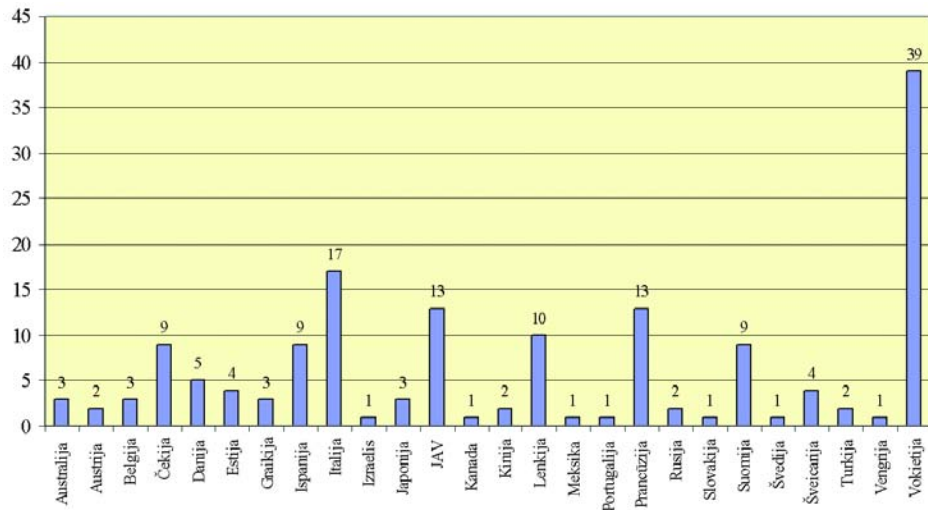
14 pav. ERASMUS studentų mobilumas pagal fakultetus

15 pav. Vilniaus universiteto ERAS US programos studentų mainų mobilumas pagal šalis ir mainų dvikryptiškumas

vaujama Leipcige (Vokietija), Amsterdame (Nyderlandai), ERACON studijų mugėje (Kipras), Sapri mieste Kampanijos regione (Italija) ir NAFSA (JAV) studentų mugėse. Atskirai reikėtų paminėti dalyvavimą vienoje didžiausių Europos tarptautinių organizacijų EAIE (Europos tarptautinių studijų asociacijos) mugėje. Pirmą kartą Vilniaus universiteto stende dirbo ir kvalifikuotą informaciją teikė ne tik Tarptautinių programų ir ryšių skyriaus darbuotojai, bet ir Ekonomikos ir Teisės fakultetų atstovai. 2004–2005 mokslo metams išspausdintas reklaminis Vilniaus universiteto lankstinukas „Look for new destinations! Come to Vilnius University!“ padėjo patraukti abejojančių studentų dėmesį ir svarstyti galimybes pastudijuoti Vilniuje.

Kaip ir ankstesniais metais, daug dėmesio skirta užsienio studentų integravimui į šalies ir Universiteto gyvenimą. Kiekvieno semestro pradžioje užsienio studentams buvo rengiamos orientacinės savaitės, o VU SA sukurta studentų globėjų sistema užsieniečiams studijas Universitete daro kur kas lengvesnes ir patrauklesnes. Dalykų, siūlomų

16 pav. Visi užsienio studentai, atvykę dalinėms studijoms 2004–2005 mokslo metais

anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis, yra daug: 2005–2006 mokslo metais užsienio ir universiteto studentams buvo pasiūlyti ir aprašyti 242 tokie dalykai. Taip pat atnaujinta papildoma informacinė medžiaga, leidžianti tiek išvykstantiems, tiek atvykstantiems studentams lengviau perprasti administracinius reikalavimus, keliamus mainų studentams, tai: „Studijos užsienyje Vilniaus universiteto studentams, 2005/2006“; „Ką daryti“ – trumpa informacija studentams, vykstantiems į užsienį pagal ERASMUS programą; „Jūsų pirmieji žingsniai Vilniaus universitete“ (informacija anglų kalba atvykusiems užsienio studentams) bei lankstinukas užsienio studentams, pristatantis Vilniaus universitetą.

3.8. Dalyvavimas kitose tarptautinėse programose ir tinkluose studijų srityje

Be SOCRATES/ERASMUS paprogramės, Vilniaus universitetas studijų srityje dalyvavo ir kitose tarptautinėse programose ir tinkluose.

2003 metais Lituanistinių studijų katedrai parengus SOCRATES/LINGUA projekto „Oneness – mažiau vartojamų kalbų mokymas internete“ paraišką, Vilniaus universitetas tapo didelio LINGUA projekto koordinatoriumi. Tais pačiais metais, Užsienio kalbų institutui parengus paraišką, universitetas tapo dar vieno LINGUA projekto „Kalba visiems“ koordinatoriumi. Šie projektai ir toliau buvo sėkmingai vykdomi 2005 metais. Šiais metais universitetas buvo patvirtintas jau trečiojo LINGUA projekto koordinatoriumi – tai Kauno humanitarinio fakulteto projektas „Lietuvių, latvių ir estų kalbos jūsų kompiuteryje“.

Partnerio statusu Universitetas toliau dalyvavo dviejuose LINGUA projektuose „Eurika Europa. Linksmi atraskite Europą ir jos kalbas“ (dalyvauja Filologijos fakultetas) ir „FEEL: linksmas, lengvas ir efektyvus mokymasis apie šalių kultūras ir kalbas“ (dalyvauja Filologijos fakultetas). Taip pat Kauno humanitarinio fakulteto pastangomis Vilniaus universitetas prisijungė prie dar vieno LINGUA projekto: „Išbandyk kalbas: kalbų propagavimas per kulinarines ir kalbų mokymo sesijas“.

Universitetas taip pat dalyvauja Utrechto tinklo naujosios ERASMUS MUNDUS programos pagal 4 veiklą finansuojamame projekte „EXAMPLE: patrauklių europinio mągstro studijų programų sklaida pasaulyje“.

2003 metais Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas tapo vieninteliu partneriu lietuviu Deusto, Ispanija, bei Groningeno, Nyderlandai, universitetų vykdomame TUNING II projekte, kuris yra finansuojamas Europos Komisijos ir remiamas Europos universitetų asociacijos. 2005 metais universitetas toliau sėkmingai dalyvavo TUNING III

projekte, kurio tikslas yra per I ir II projekto fazę gautos informacijos patikrinimas, sklaida ir tolesnė plėtotė.

Universitetas toliau sėkmingai koordinavo ir vykdė Europos Komisijos ir Europos Parlamento finansuojamą projektą: „Vertėjų magistro studijų mokymo kokybės ir mokymo programų gerinimas Lietuvoje“ (Filologijos fakultetas).

Greta 11 ERASMUS programos finansuojamų tematinų tinklų, universitetas toliau aktyviai dalyvavo Utrechto tinklo, kuris sieja jau 27 Vakarų ir Vidurio Europos šalių universitetus ir palaiko glaudžius ryšius su JAV (MAUI) bei Australijos (AEN) tinklais, veikloje. Šio tinklo veiklos rėmuose universitete lankėsi trijų Australijos universitetų: Deakin, Macquaire ir Wolongongo, atstovai, kurie domėjosi studijų galimybėmis Vilniaus universitete ir dabar šią informaciją efektyviai platina Australijos universitetams.

3.9. Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama studijų modernizavimo srityje

2005 metais pradėti įgyvendinti du Europos Sąjungos Struktūrinių fondų projektai, kuriuos koordinuoja Vilniaus universitetas, ir vienas projektas, kuriame universitetas yra partneris.

Pagrindinis šių projektų tikslas yra studijų programų modernizavimas:

1. Programų sistemų magistrantūros įsteigimas, BPD priemonė 2.5., projekto biudžetas 1 706 072 Lt (projekto koordinatorius – Matematikos ir informatikos fakulteto Informatikos katedros vedėjas doc. Antanas Mitašiūnas).
2. Biofizika: biofizikos magistrantūros ir doktorantūros studijų programų modernizavimas, BPD priemonė 2.5., projekto biudžetas 2 277 546 Lt (projekto koordinatorius – Gamtos mokslų fakulteto prodekanas doc. Osvaldas Rukšėnas).
3. Aukščiausios pakopos lazerinių ir optinių technologijų specialistų rengimas, BPD priemonė 2.5., paskirta paramos suma 3 799 300 Lt, Universiteto dalis šiame projekte sudaro 70% (projekto koordinatorius – Fizikos institutas, koordinatorius universitete – prof. Valdas Sirutkaitis, Fizikos fakulteto Kvantinės elektronikos katedra, Lazerinių tyrimų mokymo-mokslo centras).

Praeitais metais labai aktyviai buvo rengiami Vilniaus universiteto projektai Europos Sąjungos Struktūrinių fondų paramai gauti pagal visus aukštajam mokslui skirtus Lietuvos 2004–2006 metų Bendrojo programavimo dokumento (BPD) prioritetus ir priemones.

Pagal II prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“ 5 priemonę „Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje“, kurios tikslas – kokybiškai ir kiekybiškai padidinti žmogiškuosius išteklius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos srityje (parama magistrantams ir doktorantams, mokslininkams ir kitiems tyrėjams mokytis bei jų kompetencijai mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos srityje kelti, naujų universitetinių studijų programų, modulių strateginiuose mokslinių tyrimų sektoriuose, įskaitant integruotas, tarpdalykines studijų programas kūrimas, tobulinimas ir įgyvendinimas ir kt.) Vilniaus universiteto vardu buvo pateiktos 22 paraiškos. Visos Lietuvos institucijos pateikė 99 paraiškas. Lietuvos universitetai pateikė 58 paraiškas (4 lentelė).

Pagal II prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“ 4 priemonę „Mokymosi visą gyvenimą sąlygų plėtojimas“, kurios tikslas – švietimo, profesinio mokymo, mokslo ir studijų sektoriaus plėtra ir tinkamų sąlygų mokymuisi visą gyvenimą sudarymas (kokybės užtikrinimo sistemų plėtra, inovatyvių mokymo(si) metodų ir formų kūrimas ir diegimas, mokymo(si) medžiagos sukūrimas ir leidimas, mokymo(si) priemonių informacinių technologijų pagrindu kūrimas ir diegimas, profesinio orientavimo strategijos įgyvendinimas ir kt.). Vilniaus universiteto vardu buvo pateiktos 7 paraiškos. Visos Lietuvos institucijos pateikė 179 paraiškas. Lietuvos universitetai pateikė 29 paraiškas (5 lentelė).

Taigi praeitais metais Vilniaus universiteto vardu buvo pateikta 3,5 karto daugiau paraiškų nei 2004 metais. Universiteto paraiškos šiais metais sudaro trečdalį visų Lietuvos universitetų paraiškų. Į projektų rengimą įsitraukė nemažai daugelio fakultetų ir centrų

4 lentelė. Lietuvos institucijų ir Vilniaus universiteto 2005 metų paraiškos pagal BPD 2.5 priemonę

Pateikta paraiškų			Prašoma lėšų (mln. Lt)		Prašomų / numatytų lėšų santykis
Iš viso	universitetai	VU	Iš viso	VU	
99	59	22	114,39	35,09	1,4

5 lentelė. Lietuvos institucijų ir Vilniaus universiteto 2005 metų paraiškos pagal BPD 2.4 priemonę

Pateikta paraiškų			Prašoma lėšų (mln. Lt)		Prašomų / numatytų lėšų santykis
Iš viso	universitetai	VU	Iš viso	VU	
179	29	7	166,64	11,15	1,6

darbuotojų. Ir nors laikas, kuris galėjo būti skiriamas projektiniams pasiūlymams rengti, sutapo su vasaros atostogomis ir pirmuoju naujų mokslo metų mėnesiu, beveik visi Universiteto padaliniai mobilizavo projektų rengėjų grupes, kurios parengė Universitetui svarbius projektus. Iš akademinų padalinių pažymėtinos Medicinos, Filosofijos, Matematikos ir informatikos bei Kauno humanitarinio fakulteto, o tarp neakademinų padalinių – Karjeros centro darbuotojų pastangos rengiant Struktūrinių fondų projektus (1 priedas, 6 lentelė). Šiuo metu vyksta projektų vertinimas. Reikia pabrėžti, kad Universiteto padaliniuose yra pasiūlyta daug vertingų studijų modernizavimo idėjų, kurios turėtų būti toliau brandinamos ir įgyvendinamos nepriklausomai nuo parengtų projektų vertinimo rezultatų.

3.10. Nuotolinės studijos

Vilniaus nuotolinių studijų centras tęsė studijų modernizavimo darbus mokymosi (nuotolinio mokymosi) metodais: padėjo dėstytojams rengti įvairius nuotolinių studijų kursus, registravo ir vedė kursus, teikė dėstytojams studentų aktyvumo stebėsenos duomenis, padėjo organizuoti studentų pažangos vertinimus.

Universiteto akademiniai padaliniai yra parengę per 100 modernių mokymosi kursų, kurių didžiąją dalį (83) teikė 2005 metais. Vienintelis teikiantis visą nuotolinių studijų programą „Tarptautinė komunikacija“ yra Tarptautinis žinių ekonomikos ir žinių vadybos centras. Jis šiai ir kitoms specialybėms naudoja daugiau kaip 50 e. mokymosi kursų.

Daugiausia studentų moderniais mokymosi metodais naudojami Ekonomikos fakultete: 10-yje modernių kursų, kurie yra akredituoti Švietimo ir mokslo ministerijos konkurso komisijos ar įvertinti užsienio ekspertų, 2005 metais mokėsi apie 1000 studentų. Komunikacijos fakultete 15-oje nuotolinių kursų mokėsi daugiau kaip 600 studentų. Aktyviai į studijų modernizavimo darbus 2005 metais išitraukė Kauno humanitarinis fakultetas. Per trumpą laiką parengta ar baigiama rengti kelios dešimtys kursų, kuriuose registruojasi šimtai studentų. Savo turimus kursus taip pat teikia Medicinos, Teisės ir Filologijos fakultetai, Užsienio kalbų ir Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutai. Pasaulio banko užsakymu TSPMI vieną kursą teikia Ukrainos ir Rusijos klausytojams.

3.11. Studentų praktinių įgūdžių ugdymas

Įrašius į pagrindinių studijų programas privalomasias praktikas, jų organizavimas gerokai išsiplėtė. Senato komisijai patvirtinus praktikos reglamentą, 2005 metais pasirašytos 79 dvišalės praktikos organizavimo sutartys su įvairiomis įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis. Remdamiesi jomis, taip pat kitais kontaktais padaliniai sudarė trišales praktikos sutartis, kurias numato praktikos reglamentas ir švietimo ir mokslo ministro įsakymas. Praeitais metais 2469 studentai atliko praktikas įvairiose valstybinėse ir visuomeninėse organizacijose bei pramonės ir verslo įmonėse (6 lentelė).

Chemijos bei Matematikos ir informatikos fakultetams profesines praktikas organizuoti padėjo Karjeros centras. Šioje veikloje Centras rėmėsi įgyvendinamų tarptautinių projektų rezultatais ir ES universitetų bei studentų profesines praktikas organizuojančių

6 lentelė. Studentų, atlikusių praktiką, skaičius

<i>Fakultetas</i>	<i>Studentų skaičius</i>
Chemijos fakultetas	69
Ekonomikos fakultetas	356
Filologijos fakultetas	190
Filosofijos fakultetas	137
Fizikos fakultetas	10
Gamtos mokslų fakultetas	739
Istorijos fakultetas	0
Kauno humanitarinis fakultetas	333
Komunikacijos fakultetas	140
Matematikos ir informatikos fakultetas	84
Medicinos fakultetas	203
Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas	120
Teisės fakultetas	88
<i>Iš viso</i>	2469

tinklų bei institucijų patirtimi. Svarbus šios patirties akcentas yra tai, kad profesinės praktikos tema yra susiejama su baigiamojo darbo tema, todėl studentai pagal įmonių bei organizacijų pateiktas probleminių sričių tematikas rengė baigiamuosius darbus.

Vilniaus universitetas toliau dalyvavo ES Leonardo da Vinci programos projektuose, skirtuose praktiniams įgūdžiams ugdyti. Praeitais metais buvo toliau vykdomi šie Leonardo da Vinci programos projektai:

1. Europos tinklas kompetencijai tarptautinių praktikų srityje didinti (įgyvendina Karjeros centras).
2. Kompiuterizuota gamtos mokslų ir technologijų mokymo laboratorija „ComLab-SciTech“ (įgyvendina Gamtos mokslų fakultetas).

2005 metais Universitete pradėti 5 nauji projektai. Vieną jų universitetas koordinuoja, o kituose dalyvauja kaip partneris:

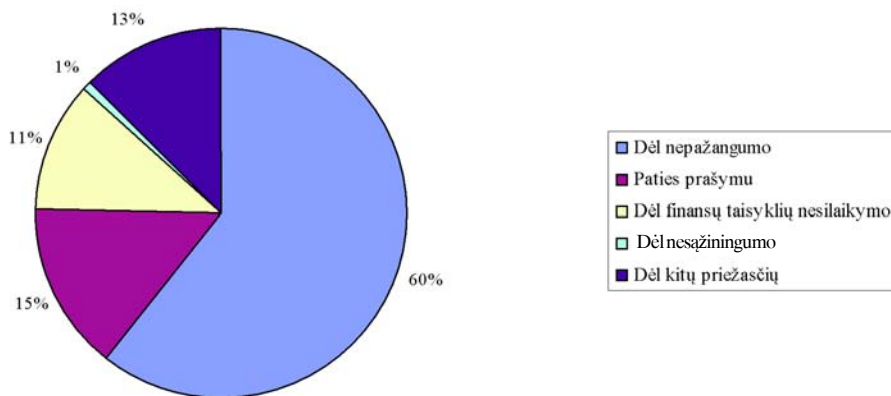
1. Absolventų profesinės kvalifikacijos tobulinimas tarptautinio marketingo srityje, skatinant konkurencingos darbo rinkos plėtrą (koordinuoja Karjeros centras).
2. Kepenų transplantacijos įgūdžių tobulinimas (dalyvauja Medicinos fakultetas).
3. Širdies ir kraujagyslių sistemos ligų jaunųjų gydytojų profesinių įgūdžių tobulinimas pagal ES standartus (dalyvauja Medicinos fakultetas).
4. UNIQUE, Kalbų kompetencijos projektas (dalyvauja Filologijos fakultetas).
5. Lenkų kalbos ir kultūros mokymasis bankininkams, kalbų mokytojams, viešojo administravimo darbuotojams naudojant daugialypės terpės priemones (dalyvauja Filologijos fakultetas).

Norėjęsi pasidžiaugti, kad 2005 metais pasibaigęs Gamtos mokslų fakulteto projektas „Kartografų profesinio rengimo kokybės Lietuvoje gerinimas, orientuojantis į technologines inovacijas ir eurointegraciją“ dalyvavo projektų kokybės konkurse ir Leonardo da Vinci fondo buvo apdovanotas už puikią projekto vadybos ir tikslų įgyvendinimo kokybę.

4. STUDIJŲ BAIGIMAS

4.1. Pirmosios ir antrosios studijų pakopos studentų nubyreėjimas

Per kiekvieną egzaminų sesiją, deja, gana daug studentų (iki 3000) gauna nepatenkinamus pažymius. Dauguma skolas likviduoja per numatytas kito semestro dvi savaites, tačiau 2005 metais net 3835 studentai paliko Universitetą, dauguma – dėl įvairių asmeninių ar finansinių problemų, tačiau 22 iš jų buvo pašalinti už nesąžiningumą ar paprasčiausiai sakant, dėl to, kad nusirašinėjo (17 pav.). 2004 metais parengta Studijų rezultatų vertinimo tvarka ir darbuotojų šiuo metu rengiamas studentų Akademinės etikos kodeksas turėtų padėti spręsti šią Universitetui skausmingą problemą.

17 pav. Visų studijų formų studentų nubyėjimas 2004–2005 mokslo metais

4.2. Trečiosios studijų pakopos studentų nubyėjimas

Trečiosios pakopos studentų nubyėjimas yra palyginti didelis: 2005 metais dėl įvairių priežasčių nutrauktos doktorantūros studijos net 39-iems doktorantams. Daugiausiai studijas nutraukė Filosofijos fakulteto doktorantų – 6, Matematikos ir informatikos fakulteto – 6, Ekonomikos fakulteto – 6, Filologijos fakulteto – 4, Gamtos mokslų fakulteto – 4.

4.3. 2005 metų bakalaurų ir magistrų laida

2005 metais Vilniaus universiteto diplomai buvo įteikti 4722 pirmosios ir antrosios studijų pakopų absolventams (7 lentelė).

7 lentelė. 2005 metų absolventų laida

Studijos	Bakalauro	Vientisosios	Magistrantūros	Specialiosios profesinės	Iš viso
Dieninės	2114	301	1044	18	3477
Neakivaizdinės	634	46	321	27	1028
Vakarinės	189	0	28	0	217
Iš viso	2937	347	1393	45	4722

2005 metais 49 pagrindinių ir 55 antrosios studijų pakopos absolventams, pasižymėjusiems ypač gerais studijų rezultatais, įteikti CUM LAUDE ir MAGNA CUM LAUDE diplomai.

Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 326, visiems pageidaujantiems 2005 metų absolventams Vilniaus universitete buvo parengti ir išduoti naujos formos (anglų ir lietuvių kalbomis) diplomo priedėliai (bakalauro diplomo priedėlių – 1859; magistro diplomo priedėlių – 931; aukštojo mokslo diplomo priedėlių – 139).

Karjeros centras kartu su UAB „Verslo žinios“ atstovais pirmą kartą organizavo perspektyviausių Universiteto 2004–2005 mokslo metų laidos absolventų pristatymą Lietuvos darbdaviams. Pagrindiniai projekto tikslai buvo padėti talentingiausiems Universiteto absolventams įsitvirtinti darbo rinkoje ir gerinti Universiteto rengiamų specialistų įvaizdį Lietuvos institucijose. Šis projektas buvo labai palankiai įvertintas ne tik pačių absolventų ir Lietuvos darbdavių, bet ir kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų atstovų.

4.4. 2005 metų doktorantų laida

2005 metais doktorantūrą baigė 76 doktorantai. Laiku apgynė daktaro disertacijas arba Rektoriaus įsakymu jau numatytos gynimo datos 42-iems doktorantams, dar 28 doktorantai pateikė savo darbus svarstyti atitinkamuose padaliniuose.

8 lentelė. Doktorantūros rezultatyvumas

Metai										
2001		2002		2003		2004		2005		
baigė	apgynė	baigė	apgynė	baigė	apgynė	baigė	apgynė	baigė	apgynė	pateikė svarstyti
79	63	69	53	60	43	74	52	76	42	28
79,7%		76,8%		71,6%		70,2%		Prognozuojama 80%		

Prognozuojamas doktorantūros studijų rezultatyvumas 2005 metais gali pasiekti 80% (8 lentelė, 1 priedas, 7 lentelė).

4.5. Ryšiai su absolventais

2005 metais plėtėsi ir intensyvėjo ryšių su absolventais veikla. Praeitais metais susikūrė Istorijos, Komunikacijos, Matematikos ir informatikos fakultetų alumnų draugijos, tad šiuo metu veikia 6 tokios draugijos. Ypač aktyvi Teisės fakulteto alumnų draugijos veikla. Ši draugija skiria stipendijas gerai besimokantiems studentams, padėjo fakultetui įrengti auditorijas, nuolat buriasi ir aktyviai dalyvauja Universiteto gyvenime. Universiteto interneto svetainėje pertvarkytas alumnams skirtas puslapis, užsiregistravusių alumnų duomenų bazėje šiuo metu yra apie 500 absolventų. Jiems buvo reguliariai siunčiami pranešimai apie Universiteto renginius, žurnalas SPECTRUM, kita informacija, sveikinimai. Informacija apie besisteigiančias fakultetines alumnų draugijas buvo skelbiama svetainėje. Speciali medžiaga apie žymiausius alumnus spausdinama SPECTRUM žurnale, leidinyje „Kviečia Vilniaus universitetas“. Kaip ir kasmet, parengtas lankstinukas, reklamuojantis alumnų veiklą ir duomenų bazę, kuris dalijamas diplomų įteikimo metu bei įvairiose mugėse, renginiuose ir parodose.

REZIDENTŪRA

Vilniaus universitete studijuoja 528 gydytojai rezidentai.

2005 metai buvo tolesnės rezidentūros studijų reorganizacijos metai. Medicinos fakulteto dekanato, klinikų vadovų, darbo grupių atliktas didžiulis rezidentūros studijų programų rengimo darbas. Šis darbas užtruko beveik metus. Parengtos 58-ios naujos rezidentūros studijų programos ir nustatyta tvarka pateiktos vertinti Studijų kokybės vertinimo centrui.

Taip pat įvertintos ir atrinktos rezidentūros bazės. Tam 2005 metais Rektoriaus įsakymu buvo sudaryta Rezidentūros bazių vertinimo ir atrankos komisija, patvirtintas šios komisijos darbo reglamentas, sudarytos bazių vertinimo anketos. Komisija atrinko rezidentūros bazes, nustatė galimus vykdyti rezidentūros programų ciklus, maksimalų galinčių studijuoti rezidentų skaičių, nustatė laikotarpį, kuriam atrenkama rezidentūros bazė. Rezidentūros bazės Rektoriaus įsakymu patvirtintos iki 2009 metų.

Pradėti parengiamieji internatūros studijų integravimo į medicinos ir odontologijos vientisųjų studijų programas darbai.

Bendroji išvada

Visi padaliniai pradėjo skirti nemažai dėmesio studijų kokybės palaikymui. Išoriniai ekspertai gerai įvertino Universiteto studijų programas. Universiteto studentai, kurių

studijų rezultatai yra išskirtiniai, buvo pažymėti vardinėmis premijomis, stipendijomis ir kitais apdovanojimais. Sėkmingai dalyvaujama ERASMUS, kitų tarptautinių programų, tinklų studijų veikloje. Prognozuojamas doktorantūros studijų rezultatyvumas 2005 metais gali pasiekti apie 80 procentų.

Problemos

- Nors pastoviai didėjant studentų skaičiui, o Universiteto studijų finansavimui (vienam studentui skirtoms lėšoms) mažėjant studijų kokybės palaikymui buvo skiriamas pagrindinis dėmesys, esami ištekliai, priemonės, personalo kiekis ir kvalifikacija negali staigiai išspręsti kokybės palaikymo ir gerinimo problemų.
- Kokybės palaikymas iš esmės ir toliau yra fragmentuotas.
- Daugelis fakultetų stokoja aktyvumo tarptautinių studentų mainų srityje.
- Nepakankamai internacionalizuotos studijų programos. Neišnaudojamos galimybės į studijų programas įtraukti regioninį, europinį ar globalinį matmenį, kuris leistų ne tik pritraukti užsienio studentus, bet ir ugdytų platų Vilniaus universiteto studentų požiūrį į studijuojamos srities problemas ir rengtų specialistus, galinčius veikti tarptautinėje arenoje.
- Stokojama aktyvios veiklos pritraukiant studijuoti šalies ir ypač užsienio šalių studentus, nepakankama gerosios tarptautinio bendradarbiavimo praktikos sklaida.
- Nors doktorantūros 2005 metų rezultatyvumas yra geras ir vertintinas teigiamai, doktorantūros ir rezidentūros studijų kokybė, daktaro disertacijų mokslinio lygio užtikrinimas, disertacijų gynimas iki numatyto doktorantūros studijų laiko pabaigos ir mokslinių vadovų vaidmuo šiame procese tebelieka aktualūs.

Priemonės

- Analizuoti ir skleisti studijų kokybės išorinio ir vidinio vertinimo rezultatus.
- Tęsti studijų kokybės vadybos projektą (Ekonomikos fakultetas).
- Sistemingai organizuoti studentų ir dėstytojų apklausas ir užtikrinti grįžtamąjį ryšį studijų kokybei palaikyti.
- Organizuoti tarptautinį seminarą studijų kokybės problematika Vilniaus universitete bendradarbiaujant su STEPS tinklu.
- Įsteigti studijų kokybės komisiją.
- Baigti rengti studijų programų, dalykų aprašų duomenų bazę, parengti nenuosekliųjų studijų duomenų bazę ir jos administravimą.
- Tobulinti fakultetų studijų duomenų administravimą ir administratorių kvalifikaciją.
- Dėstytojų krūvio apskaitą sieti su programų ir dalykų sandų baze.
- Spartinti studijų programų tarptautinės dimensijos diegimą. Ypač skatinti jungtinių programų diegimą bei užsienio studentams siūlomų dalykų užsienio kalba plėtrą ir integraciją į nuosekliąsias studijų programas.
- Baigti rengti informacinę medžiagą apie studijų programas pagal Europos Komisijos reikalavimus ir siekti ECTS bei diplomo priedėlio etikečių, leisiančių Universitetui studijų srityje žengti į kokybiškai naują etapą.
- Atlikti tarpuniversitetinį magistrantūros studijų lyginamosios analizės projektą, parengti ataskaitą ir rekomendacijas VU, gerinant magistrantūros studijas.
- Atlikti doktorantų anketinę apklausą dėl doktorantūros studijų kokybės vertinimo Vilniaus universitete ir išvadas pateikti Senato komisijai.
- Internetiniame puslapyje skelbti daktaro disertacijų anotacijas lietuvių ir anglų kalbomis apie Vilniaus universitete ginamas disertacijas.
- Siekiant užtikrinti rezidentūros studijų kokybę, integruoti internatūros studijas į medicinos ir odontologijos vientisųjų studijų programas.

MOKSLO REZULTATYVUMO DIDINIMO KRYPTIS

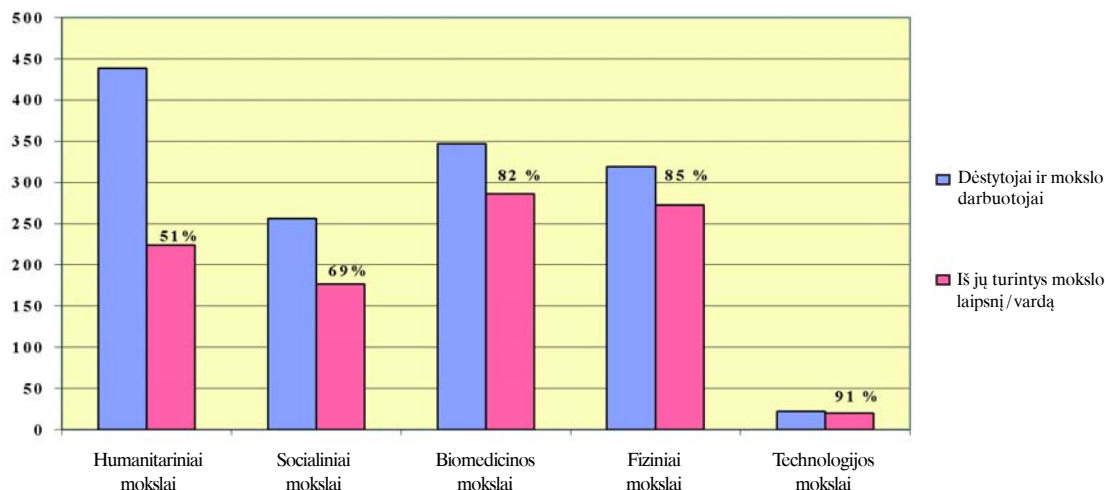
Veiklos tikslas – užtikrinti prioritetinių tarptautinių ir nacionalinių pripažinimą pelniusių mokslinių kolektyvų rėmimą ir sudaryti sąlygas susiformuoti naujiems kolektyvams ir kompetencijos tinklams, kurie vykdytų tarptautinio lygio fundamentaliuosius ir taikomouosius mokslinius tyrimus bei eksperimentinės plėtos darbus ir kasmet vis aktyviau reikštųsi Lietuvos, Europos ir pasaulio mokslinių tyrimų erdvėje.

1. MOKSLINĖS VEIKLOS SRITYS IR BIUDŽETINIAI MOKSLO TIRIAMIEJI DARBAI

1.1. Mokslinės veiklos sritys

Kaip ir ankstesniais metais, 2005-aisiais Universitete moksliniai tyrimai buvo vykdomi pagal 2003 metais patvirtintas 53 mokslinių tyrimų kryptis (humanitarinių mokslų – 15 mokslinių tyrimų krypčių, socialinių – 7, biomedicinos – 12, fizinių – 14, technologijos – 5). Daugiausia dėmesio Universitete skirta lituanistikos moksliniams tyrimams ir plėtrai; naujų funkcinių medžiagų, darinių ir technologijų tyrinėjimams; ląstelių ir biomolekulių bei jų taikymo tyrimams; Lietuvos visuomenės raidai globalizacijos sąlygomis ir ūkiniams bei sociokultūriniais procesams mažose šalyse; matematinių metodų ir modelių bei informacinių technologijų plėtotės tyrimams; gamtinės aplinkos dinamikos, apsaugos ir naudojimo problemoms spręsti.

2005 m. gruodžio 31 d. duomenimis, 1604 Universiteto dėstytojai ir 245 mokslo darbuotojai vykdė mokslinius tyrimus ir dalyvavo eksperimentinėje plėtroje. 1378 iš jų darbas Universitete buvo pagrindinės pareigos. Pagrindines pareigas einantys dėstytojai ir mokslo darbuotojai, turintys mokslo laipsnį ir / ar pedagoginį vardą, sudarė 72%. Dėstytojų ir mokslo darbuotojų pasiskirstymas pagal sritis bei tyrėjų, turinčių mokslo laipsnį, dalis pateikti 18 pav. Palyginti su 2005 metų duomenimis, minėti rodikliai išlieka beveik nepakitę.

18 pav. Dėstytojų ir mokslo darbuotojų pasiskirstymas pagal mokslo sritis (pagrindinėje darbovietėje dirbančių asmenų skaičius, 2005 12 31)

1.2. Biudžetiniai mokslo tiriamieji darbai

Ataskaitiniais metais buvo vykdoma 230 biudžetinių mokslo tiriamųjų darbų (9 lentelė), (2004 m. – 233, 2003 m. – 228). Šiuo metu biudžetinių temų efektyvumo analizė yra pagrįsta atranka vykdomant konkursą Universiteto Mokslo fondo paramai gauti.

9 lentelė. Vilniaus universiteto biudžetiniai mokslo tiriamieji darbai 2005 metais

<i>Padalinys</i>	<i>Biudžetiniai mokslo tiriamieji darbai / darbai, vykdomi kelių padalinių</i>	<i>Padalinys</i>	<i>Biudžetiniai mokslo tiriamieji darbai / darbai, vykdomi kelių padalinių</i>
CHF	9	TF	7
EF	11	MTMI	8 / 4
FilF	15 / 1	TSPMI	6
FsF	16 / 2	UKI	3
FF	19 / 2	ASC	1
GMF	29	LSC	1
IF	4	SSC	1
KHF	8	RSC	3
KF	4	OSC	1
MIF	11	A. Greimo c.	2 / 1
MF	74	TŽC	1

1.3. Vilniaus universiteto mokslo fondas

2005 metų VU mokslo fondas sudarė 300,0 tūkst. Lt. Remiantis Mokslo komiteto sprendimu ir Mokslo fondo nuostatais, 240,0 tūkst. Lt pagal pateiktas paraiškas buvo paskirstyta 59 biudžetiniams mokslo tiramiesiems darbams, atsižvelgiant į 2004 metų mokslinius rezultatus (10 lentelė).

Dalis fondo lėšų (31,5 tūkst. Lt) Mokslo komiteto sprendimu buvo panaudota organizuoti papildomiems konkursams Mokslo fondo lėšoms gauti. Birželį ir rugsėjį vykusiu konkursu metu 38 Universiteto mokslininkams buvo skirtos lėšos dalinėms dalyvavimo mokslo renginiuose ar leidybos išlaidoms padengti ir mokslinei veiklai plėtoti. Beveik 40% lėšų buvo skirta jauniems mokslininkams (iki 35 m.).

Mokslo fondo lėšos buvo panaudotos: 16% – atlyginimams, „Sodrai“ ir autorinėms sutartims; 30% – komandiruotėms, 17% – įrangai, 37% – mokėti už kitas paslaugas ir prekes.

10 lentelė. Vilniaus universiteto mokslo fondo paskirstymas 2005 metais (2004 m. rezultatai ir papildomi konkursai)

<i>Padalinys</i>	<i>Pagrindinis VU Mokslo fondo konkursas</i>		<i>Papildomi VU Mokslo fondo konkursai</i>	
	<i>Temų skaičius</i>	<i>Skirta lėšų (tūkst. Lt)</i>	<i>Žmonių skaičius</i>	<i>Skirta lėšų (tūkst. Lt)</i>
CHF	7	30,6	2	1,8
FilF	6	12,2	1	0,7
FsF	3	6,6	5	4,4
FF	9	37,4	8	5,9
GMF	9	22,5	8	7,7
IF	4	17,0	–	–
KHF	5	23,7	1	0,5
KF	2	9,6	4	3,5
MIF	4	25,5	3	2,3
MF	3	16,1	2	0,7
MTMI	5	30,3	2	2,0
TSPMI	1	3,8	1	1,0
RSC	1	4,7	–	–
A. Greimo c.	–	–	1	1,0
Iš viso	59	240,0	38	31,5

2. MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS (MTEP) FINANSAVIMO ŠALTINIAI

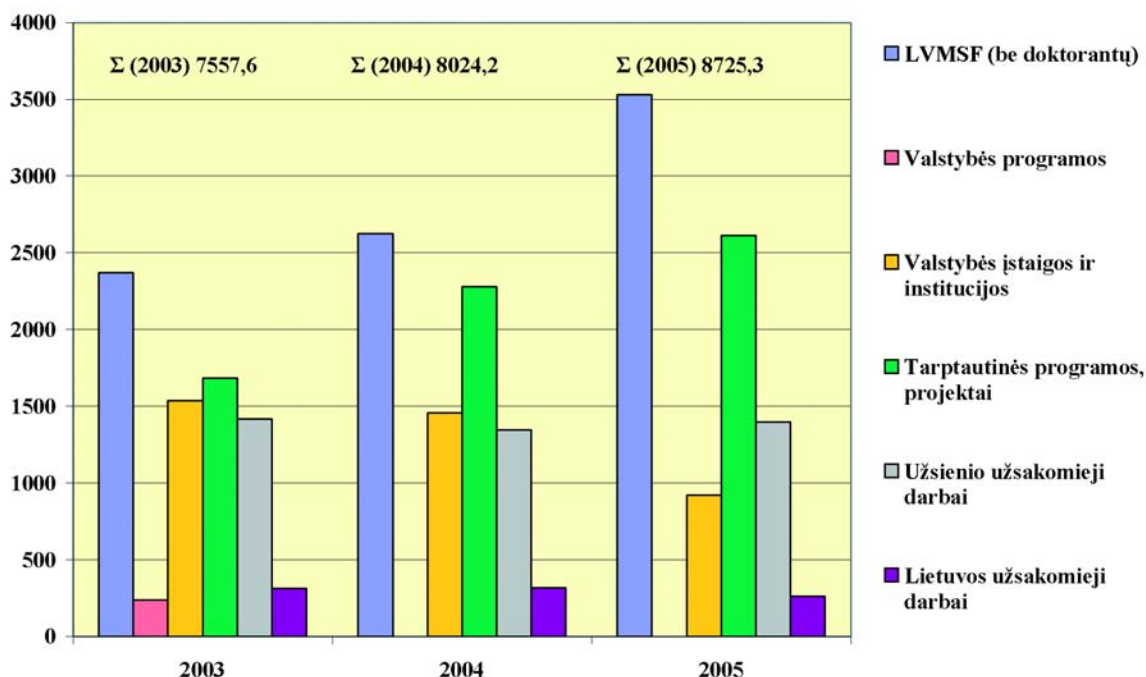
2.1. Lėšų, gaunamų vykdant mokslo tiriamuosius darbus, kaita

Kaip ir kasmet, 2005 metais Universiteto mokslinė veikla buvo finansuojama iš valstybės biudžeto, užsakovų ir tarptautinių programų lėšų. 2005 metais tiesioginiai biudžeto asignavimai sudarė 15 745,5 tūkst. Lt (2004 m. – 11 922,2 tūkst. Lt), o Universiteto mokslininkai iš įvairių Lietuvos ir tarptautinių programų, fondų, projektų bei užsakovų uždirbo 8725,3 tūkst. Lt (2004 m. – 8024,2 tūkst. Lt). Daugiausia lėšų, įskaitant ir valstybės biudžeto asignavimus už mokslinius rezultatus, gavo: Fizikos fakultetas – 5075,6 tūkst. Lt, Medicinos fakultetas – 4010,8 tūkst. Lt, Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų institutas – 3022,7 tūkst. Lt (iš jų – 756,4 tūkst. Lt gavo Skystųjų kristalų laboratorija už parduotą užsieniui savo produkciją), Gamtos mokslų fakultetas – 2308,0 tūkst. Lt, Chemijos fakultetas – 2302,3 tūkst. Lt, Matematikos ir informatikos fakultetas – 2122,6 tūkst. Lt (2 priedas, 1 lentelė).

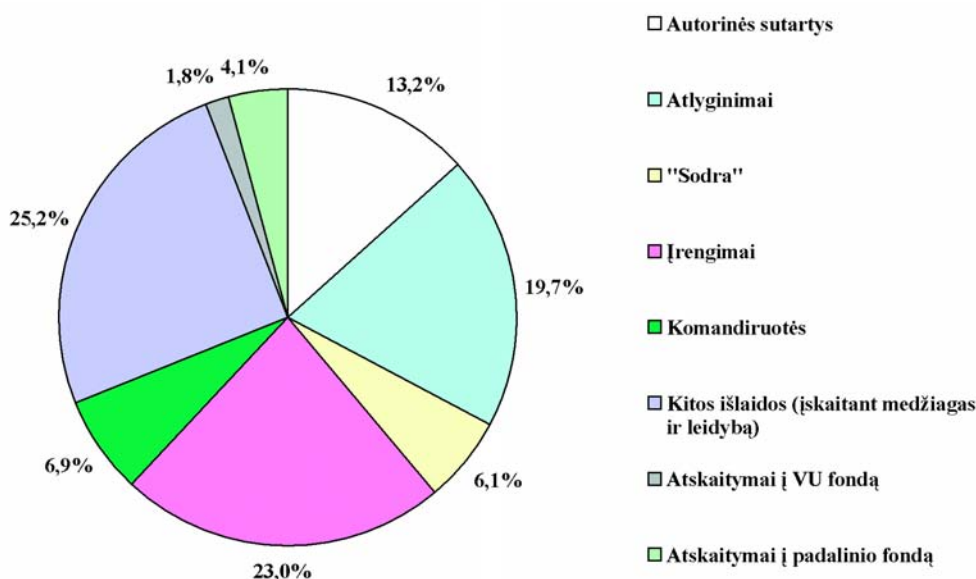
Humanitarinių ir socialinių mokslų sričių fakultetų gautas lėšas iš esmės sudarė tiesioginiai biudžeto asignavimai, gauti už mokslinę produkciją. Reikėtų paminėti Filologijos fakulteto mokslininkus, kurie 2005 metais dalyvavo Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo (toliau – LVMSF) skelbtame Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programos konkurse ir gavo 150,0 tūkst. Lt projektui vykdyti.

Ir 2005 metais išlieka iš LVMSF ir tarptautinių mokslo programų gaunamų lėšų augimo tendencija. Tai rodo didėjančių universiteto mokslininkų nacionalinių ir tarptautinių pripažinimą (19 pav.). 2005 metais Universiteto mokslininkai, dalyvaudami Lietuvos ir tarptautinėse programose bei vykdydami užsakomuosius mokslinius tyrimus, gavo 700,0 tūkst. Lt daugiau negu 2004 metais.

Gautų lėšų analizė parodė (20 pav.), kad atlyginimams, autorinėms sutartims ir „Sodrai“ išleista 39% visų lėšų (2004 m. – 46,7%). Padidėjo investicijos į Universiteto infrastruktūrą: 2005 metais jos sudarė 23%, o 2004 metais – tik 7,7%. Komandiruotėms išleista 6,9%, kitoms išlaidoms (medžiagoms, leidybai ir kt.) padengti – 25,2% visų lėšų.

19 pav. Lėšos, gautos vykdant mokslo tiriamuosius darbus 2003–2005 metais (tūkst. Lt)

20 pav. Išlaidos MTEP pagal straipsnius

2.2. Tiesioginiai asignavimai

Universitetui už mokslinės veiklos rezultatus (mokslines publikacijas ir lėšas, gautas vykdant mokslo programas ir užsakomuosius mokslo tiriamuosius darbus) skirti tiesioginiai asignavimai sudarė 16,5 mln. Lt. Iš dalies tokių tiesioginių asignavimų padidėjimą lėmė tai, kad 2005 metais dalį valstybės biudžeto lėšų (24,4 mln. Lt) ministerija kaip valstybinį užsakymą paskirstė proporcingai visoms aukštojo mokslo institucijoms, papildomai skirdama 25% ankstesniais metais institucijai skirtos tiesioginių asignavimų sumos (VU papildomai skirta 2,9 mln. Lt).

Tačiau kaip ir kiekvienais metais, skirstant lėšas mokslo ir studijų institucijoms, atliktas „išlyginimas“, kuris Universitetui kainavo apie milijoną litų iš už mokslinės veiklos rezultatus uždirbtos sumos. Po visų „nugludrinimo procedūrų“ Universitetui buvo skirta 15,7 mln. Lt. Pagrindinę lėšų dalį sudarė lėšos už mokslinę produkciją. 13,9 mln. Lt buvo paskirstyti padaliniais remiantis adaptuota Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir Studijų kokybės vertinimo centro parengta metodika. Dalis tiesioginių asignavimų mokslui (1,8 mln. Lt) skirta bibliotekos, Skaičiavimo centro ir aukščiausio lygio administracijos išlaidoms padengti (11 lentelė).

Tiesioginių asignavimų kitimo 2003–2005 metais ir jų pasiskirstymo Universiteto padaliniais duomenys pateikti 2 priedo 2 lentelėje. Daugiausia lėšų, kaip ir kiekvienais metais, gavo Medicinos, Fizikos, Gamtos mokslų, Chemijos bei Matematikos ir informatikos fakultetai. 2005 metais gerokai padidėjo Filologijos ir Kauno humanitariniam fakultetams, MTMI ir TSPMI skirtų tiesioginių asignavimų suma.

11 lentelė. 2005 metų valstybės biudžeto asignavimai mokslui

Mokslo lėšos	Lėšos, skirtos pagal ŠMM metodiką (Lt)	Lėšos, skirtos po „gludrinimo“ (Lt)	Lėšos, skirtos padaliniais (Lt)
Mokslo lėšos už mokslo produkciją	12 589 166	11 959 701	10 588 960
Mokslo lėšos už mokslo užsakymų vykdymą (iš ūkio subjektų)	269 146	255 691	223 719
Mokslo lėšos už dalyvavimą tarptautinėse programose	736 000	699 193	611 766
Valstybės mokslo užsakymų finansavimas	2 979 881	2 830 883	2 476 909
Lėšos administravimo ir ūkio išlaidymui (įskaitant biblioteką ir Skaičiavimo centrą)			1 844 114
Iš viso:	16 574 193	15 745 467	15 745 467

2.3. Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas

Universiteto mokslininkai 2005 metais labai sėkmingai dalyvavo Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo skelbtuose konkursuose. 2005 metais iš LVMSF gauta 3532,2 tūkst. Lt (2004 m. – 2623,1 tūkst. Lt, 2003 m. – 2370,8 tūkst. Lt).

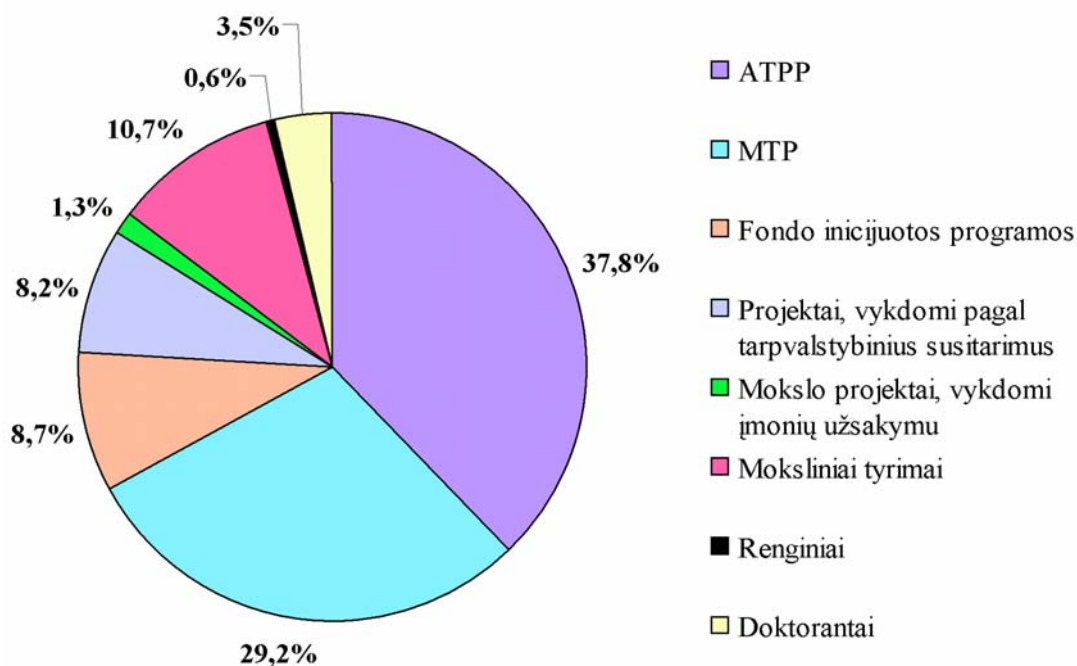
Kaip ir ankstesniais metais, didžiausia fondo lėšų dalis teko Aukštųjų technologijų plėtros (toliau – ATPP) ir Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTP) programoms, kuriose dalyvauja šeši Universiteto fakultetai ir du institutai (iš viso – 26 projektai). 2004 metais vykdyta 14-a šių programų projektų, dar 12-a projektų laimėta 2005-aisiais LVMSF skelbtame konkurse. 2005 metais Universiteto mokslininkai vykdė: 11-a ATPP finansuojamų projektų (Universitetas buvo septynių projektų koordinatorius) ir 15-a MTP (šešių – koordinatorius). Dalyvaujant ATPP programoje gauta 1 406,6 tūkst. Lt (28,7% viso programai skirto biudžeto), MTP – 1 065,8 tūkst. Lt (apie 18,1% programos biudžeto).

Universiteto mokslininkai, dalyvaudami ir kitose fondo finansuojamose programose, 2005 metais vykdė: 24 mokslinius projektus, tris LVMSF inicijuotas programas, 15 projektų pagal tarpvalstybinius susitarimus, du darbus įmonių užsakymu.

Fondas parėmė 31 universiteto renginį, skyrė lėšų 55 doktorantams, šešiams vadovėliams ir septynioms monografijoms, kitiems mokslo kūriniams parengti ir dviem stipendijoms kelionei į JAV (2 priedas, 3 lentelė). Didžiausia LVMSF skirtų lėšų dalis (67%) teko ATPP ir MTP programų projektams. Vykdamas kitus fondo projektus gautų lėšų dalis išliko panaši kaip ir ankstesniais metais (21 pav.).

Daugiausia lėšų, gautų iš LVMSF, 2005 metais uždirbo Fizikos fakultetas ir Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų institutas. Gerokai padidėjo Chemijos ir Medicinos fakultetų iš LVMSF gautų lėšų suma. Kaip minėta, 2005 metais į MTP programą sėkmingai įsitraukė ir Universiteto filologai.

Gautų LVMSF lėšų panaudojimo analizė parodė: apie 39% (2004 m. – 47%) panaudota atlyginimams ir su jais susijusiems mokesčiams sumokėti bei autorinėms sutartims; 22% – įrangai įsigyti; 27% – medžiagoms, leidybai ir kitoms išlaidoms; likusios lėšos panaudotos komandiruotėms, atskaitymams į Universiteto bei padalinių fondus.

21 pav. LVMSF – mokslo tiriamiesiems darbams 2005 metais

2.4. Lietuvos valstybės institucijų ir įstaigų lėšos

2005 metais iš valstybės institucijų ir įstaigų gauta 922,5 tūkst. Lt (12 lentelė). Tai sudarė 10,6% visų už mokslinę veiklą uždirbtų pinigų. Iš Švietimo ir mokslo ministerijos gauta didžiausia lėšų suma – 516,6 tūkst. Lt (iš jų – 381,9 tūkst. Lt skirti *Framework6* programos projektų vykdytojų investicijoms į infrastruktūrą).

12 lentelė. 2005 metais iš valstybės institucijų ir įstaigų gautos lėšos projektams* vykdyti

Institucijos pavadinimas	Projektų skaičius	Gauta suma (tūkst. Lt)
LR ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA		
1. Lietuvos ir Ukrainos dvišalio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityse projektams vykdyti	2	28,00
2. LR ŠMM, Latvijos ŠMM ir Taivano nacionalinės mokslo tarybos savitarpio finansavimas	2	43,00
3. Lietuvos ir Prancūzijos dvišalio bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros srityje programa „Žiliberas“	4	41,79
4. Lietuvos ir Vokietijos dvišalio bendradarbiavimo MTEP srityse projektams vykdyti	2	19,64
5. Bendradarbiavimas su Ispanija	1	2,20
6. Investicinis projektas	1	381,93
KITOS LR MINISTERIJOS	2	53,78
VALSTYBINĖ LIETUVIŲ KALBOS KOMISIJA		
Valstybinė kalbos vartojimo ir ugdymo programa	5	75,40
LIETUVOS ŽEMDIRBYSTĖS INSTITUTAS		
Augalų genetinių išteklių tyrimo programa (koordinadorius – Lietuvos žemdirbystės institutas)	3	87,67
KITOS INSTITUCIJOS IR ĮSTAIGOS	8	189,1
IŠ VISO		922,51

* 2005 iš valstybės institucijų ir įstaigų buvo gauta lėšų ir mokslinei veiklai palaikyti (kelionėms, renginiams, leidybai, ISI duomenų bazės prenumeratai ir kt.)

2.5. Lėšos, gautos iš Lietuvos ir užsienio užsakovų

2005 metais Universiteto mokslininkai iš Lietuvos ir užsienio užsakovų gavo 1 658,4 tūkst. Lt (2 priedas, 1 lentelė).

2.6. Tarptautinių mokslo programų lėšos

2005 metais Universiteto mokslininkai aktyviai bendradarbiavo su užsienio mokslininkais vykdydami bendrus dvišalius ar daugiašalius projektus. Vykdam šiuos projektus uždirbta 2,6 mln. Lt. Daugiausia lėšų, kaip ir ankstesniais metais, uždirbo Universiteto fizikai – 1,7 mln. Lt (63,6% visų iš tarptautinių projektų uždirbtų lėšų). Duomenys apie padalinių gautas lėšas dalyvaujant tarptautinėse programose ir projektuose pateikiami 2-o priedo, 1-oje lentelėje. 2005 metais vykdyti arba pasirašyti 19 ES Šeštosios bendrosios programos projektų, kurių sąmatinė vertė – daugiau kaip 3 mln. eurų. Dviejų naujai pasirašytų kontraktų koordinatoriai yra Vilniaus universiteto Fizikos fakulteto mokslininkai. Net trys šios programos projektai yra skirti mobilumui skatinti ir / ar jaunųjų mokslininkų kvalifikacijai tobulinti.

Sėkmingiausiai ES Šeštosios bendrosios programos projektuose dalyvauja Universiteto fizikai – jau pasirašyti septynių projektų kontraktai (keturi iš jų – Kvantinės elektronikos katedros mokslininkų), dar viena paraiška pripažinta finansuotina. Vis aktyviau šiuose projektuose dalyvauja ir humanitarinių bei socialinių mokslų atstovai: jau pasirašyti trys kontraktai (vienas projektas jau baigtas, kitame Filosofijos fakulteto mokslininkai dalyvauja kaip fizikų partneriai), o dar dvi paraiškos pripažintos finansuotinomis (13 lentelė).

Pagal pateiktų paraiškų skaičių Universitetas, palyginti su kitomis Lietuvos aukštojomis mokyklomis, yra antroje vietoje, tačiau pagal finansuojamas paraiškas konkuruoja tik su Kauno technologijos universitetu, o pagal finansuojamų projektų biudžetą Universitetas – neabejotinas lyderis (Lietuvos tarptautinių mokslo ir technologijų plėtros programų agentūros duomenys).

Didėja ir kitų vykdomų tarptautinių mokslo programų įvairovė. 2005 metais Universiteto mokslininkai įsijungė į ES finansuojamas mokslo programas: *Public Health*, *AGIS*, *AsiaLink* ir kt. Tęsiami ir ankstesniais metais vykdyti įvairių programų (ES penktosios bendrosios programos, COST, NATO, VISBY, CERN, INTAS, LR Švietimo ir mokslo ministerijos dvišalio / trišalio mokslinio bendradarbiavimo su Taivanu, Prancūzija, Vokietija ir Ukraina programos) projektai.

13 lentelė. Dalyvavimas ES Šeštojoje bendrojoje programoje

<i>Padalinys</i>	<i>Dalyvavimas FP6</i>	
	<i>finansuotinių paraiškų skaičius</i>	<i>pasirašytų sutarčių skaičius</i>
FF	8	7
MF	5	4
CHF	4	3
KF	2	1
FsF	2 (1 su FF)	1
GMF	1	1
MIF	1	1
MTMI	1	–
TSPMI	1	1
TŽC	1	1
	25	19

Lėšų, gautų vykdant tarptautinius projektus, panaudojimo analizė parodė, kad apie 21% lėšų mokslininkai panaudojo įrangai įsigyti, 14% – komandiruočiams, 26% – medžiagoms, leidybai ir kitoms išlaidoms, 28% – atlyginimams, „Sodrai“ ir autorinėmis sutartimis.

3. PUBLIKACIJOS

Kaip ir kasmet, 2005 m. universiteto mokslinių publikacijų būta labai įvairių: monografijos, studijos, fundamentiniai ir originalieji teoriniai mokslo darbai, vadovėliai, mokomosios priemonės, žodynai, žinynai, vertimai, straipsniai, pranešimų medžiaga, tezės ir kt. (14 lentelė). Ataskaitiniais metais išleista daugiau kaip 30 monografių (panašūs skaičiai buvo ir 2003–2004 m.). Labai padaugėjo straipsnių, paskelbtų Mokslinės informacijos instituto (ISI) referuojamuose žurnaluose (2003 m. – 210, 2004 m. – 253, 2005 m. – 270). Tokį padaugėjimą iš dalies lėmė tai, kad nuo 2005 m. į Mokslinės informacijos instituto duomenų bazes įtraukta daugiau Lietuvos recenzuojamų mokslo žurnalų („Biologija“, „Geologija“, „Problemos“, „Acta Zoologica Lithuanica“ ir kt.). Augimo tendencija pastebima ir skelbiant mokslo darbus kituose recenzuojamuose tarptautiniuose ir užsienio mokslo žurnaluose. Universiteto mokslininkai labai aktyviai spausdina straipsnius ir recenzuojamuose Lietuvos mokslo žurnaluose: kasmet paskelbiama per 1000 straipsnių. Šie skaičiai gana iškalbingi. Jeigu juos palyginsime su minimaliais kvalifikaciniais mokslininkų pareigybės reikalavimais, tai matysime, kad privalomas sąlyginis metinis publikacijų skaičius, tenkantis vienam mokslininkui, viršijamas kelis kartus.

Universiteto pastangomis 2005 m. buvo išleista daugiau kaip 150 studijų leidinių: mokymo metodinių priemonių, vadovėlių, mokomųjų knygų, žodnyų, žinynų ir kt.

14 lentelė. Universiteto publikacijos

	2003		2004		2005
	2004 02 20	2004 07 16	2005 02 22	2005 04 06	2006 02 24
MONOGRAFIJOS, STUDIJOS, FUNDAMENTINIAI IR ORIGINALIEJI TEORINIAI MOKSLO DARBAI	23	29	32	38	35
STRAIPSNIAI	1446	1643	1676	1865	1643
<i>Lietuvos recenzuojamuose mokslo žurnaluose</i>	1024	1154	1138	1259	1011
<i>Užsienyje</i>	422	489	538	606	632
<i>Tarptautiniuose mokslo žurnaluose (ISI sąrašas)</i>			278	291	336
• <i>Master Journal List</i>	206	210	240	253	270
• <i>iš jų Lietuvos žurnaluose (referuojami)</i>					16
• <i>Lietuvos mokslo žurnaluose, patenkančiuose į Master Journal List (nereferuojami)</i>					35
• <i>ISI Proceedings</i>					31
• <i>iš jų Lietuvos konferencijų leidiniuose</i>					6
<i>Kituose recenzuojamuose tarptautiniuose ir užsienio žurnaluose</i>	216	279	260	315	296
STUDIJŲ VADOVĖLIAI IR MOKOMOSIOS KNYGOS	63	67	48	50	58
MOKYMO-METODINĖS PRIEMONĖS	31	36	19	19	19
KITOS KNYGOS (žodynai, žinyai, vertimai, atlasai, katalogai ir kt.)	49	59	64	72	90
KITOS PUBLIKACIJOS (straipsniai kultūros ir profesiniuose leidiniuose, mokslo recenzijos ir kt.)	219	241	237	270	378
KONFERENCIJŲ PRANEŠIMŲ MEDŽIAGA	260	281	388	411	296
<i>Lietuvos konferencijų</i>	89	94	153	156	86
<i>Tarptautinių konferencijų</i>	171	187	235	255	210
KONFERENCIJŲ TEZĖS	461	477	493	503	545
<i>Lietuvos konferencijų</i>	178	181	57	58	148
<i>Tarptautinių konferencijų</i>	283	296	436	445	397
IŠ VISO	2552	2833	2957	3228	3064

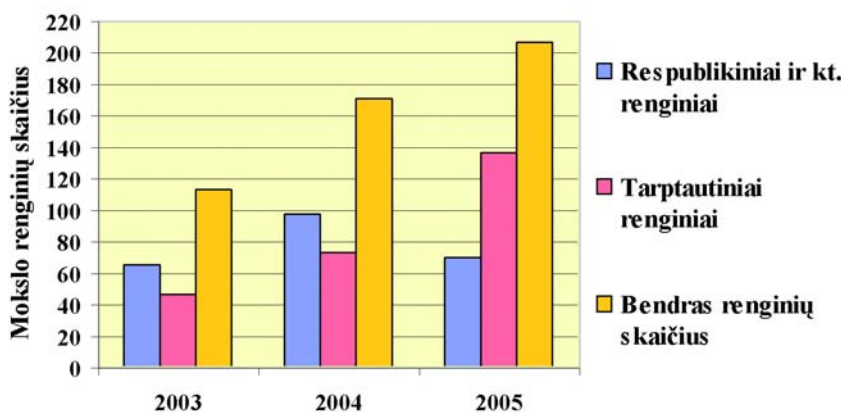
4. MOKSLINIAI RENGINIAI

2005 metais VU padaliniai organizavo 207 mokslo renginius (15 lentelė), iš jų 70 tarptautinių mokslo renginių ir 137 respublikinių. Kaip ir ankstesniais metais, išsiskyrė Medicinos fakultetas, organizavęs net 88 renginius. Universiteto mokslo renginių dinamika 2003–2005 metais pateikiama 22 pav. Fakultetų aktyvumas kasmet didėja. Universiteto vardą garsina skirtingų kryptių mokslininkai, rengdami ar prisidėdami prie mokslo renginių organizavimo. Minėtini šie: Filologijos fakulteto kartu su Užsienio kalbų institutu surengta tarptautinė taikomosios kalbotyros konferencija „Kalbos ir žmonės: dabartis ir perspektyvos“, Teisės fakulteto – tarptautinė mokslinė konferencija „Šiuolaikinės civilinės teisės raidos tendencijos ir perspektyvos“, Kauno humanitarinio fakulteto keturiasdešimtmečiui skirta 5-oji IGYS tarptautinė mokslinė vyresniųjų ir jaunesniųjų tyrėjų konferencija „Postmodernioji visuomenė ir vartojimo būdai iš socialinių mokslų perspektyvos“, Matematikos fakulteto organizuota 6-oji tarptautinė konferencija „Matematikos dėstymas: retrospektyva ir perspektyvos“, Medicinos fakultetas talkino rengiant 15-ąją pasaulinio širdies ir krūtinės chirurgų kongresą, Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto konferencija „Rytų Europos politinės raidos tendencijos: Ukrainos, Rusijos, Baltarusijos ir Moldovos atvejai“, Istorijos fakulteto suorganizuotas Pirmasis Lietuvos istorikų suvažiavimas, Universiteto bibliotekos 435-erių metų sukakčiai paminėti skirta tarptautinė konferencija „Informacijos šaltiniai akademinės bendruomenės kompetencijai“ ir kt.

Fakultetų mokslininkai renginių organizavimui aktyviai ieškojo ir papildomų finansavimo šaltinių. 2005 metais LVMSF skyrė 19,9 tūkst. litų paramą 31 mokslo renginiui; Švietimo ir mokslo ministerija parėmė 10 renginių, skirdama 70,8 tūkst. litų. Finansinė parama Universiteto renginiams organizuoti buvo gauta ir iš kitų šaltinių (Kultūros ministerija skyrė 20,3 tūkst. litų, Japonijos fondas, *Japan Foundation*, – 34,5 tūkst. litų ir kt.).

15 lentelė. Vilniaus universiteto renginiai 2005 metais

Padalinys	Renginių skaičius		Padalinys	Renginių skaičius	
	Tarptautiniai	Respublikiniai ir kt.		Tarptautiniai	Respublikiniai ir kt.
ChF	–	2	MF	14	74
EF	2	3	TF	4	2
FilF	11	4	MTMI	–	1
FilosF	4	6	TSPMI	5	7
FF	3	1	A. Greimo c.	–	2
GMF	3	6	OSC	2	–
IF	3	4	RSC	2	3
KHF	8	7	LSC	–	1
KF	–	6	TŽC	1	6
MIF	5	1	Kiti padaliniai	3	1
			Iš viso	70	137

22 pav. VU mokslo renginiai 2003–2005 metais

5. LEIDYBA

Kaip ir kasmet, 2005-aisiais Universitete buvo vykdoma labai intensyvi leidybinė veikla, kuriai buvo panaudotos Universiteto leidybos fondo lėšos (2005 m. jį sudarė 275,0 tūkst. Lt, iš jų 75,0 tūkst. Lt buvo skirta laikraščio „Universitetas Vilnensis“ leidybai), padalinių specialiosios lėšos, taip pat buvo ieškoma kitų galimybių gauti paramą. Vienas iš pagrindinių šaltinių – biudžetinės lėšos, gaunamos iš Švietimo ir mokslo ministerijos. Ministerija skyrė dalinį finansavimą Universiteto leidžiamų 11 periodinių mokslo darbų („Baltistica“, „Knygotyra“, „Problemos“, „Sociologija. Mintis ir veiksmas“, „Literatūra“, „Informacijos mokslai“, „Teisė“, „Politologija“, „Ekonomika“, „Acta Pedagogica Vilnensia“, „Psichologija“) bei Universiteto mokslininkų parengtiems leidiniams: dviem monografijoms bei 11 bendrųjų aukštųjų mokyklų vadovėlių. 2005 metais ministerijos skirtos lėšos sudarė 410,48 tūkst. Lt (16 lentelė).

Parama leidybai buvo gauta ir iš kitų institucijų: Kultūros ministerijos, Lietuvos kompiuterininkų sąjungos, Kernavės kultūrinio rezervato ir kt. Tačiau kitų Universiteto tęstinių leidinių („Lietuvos istorijos studijos“, „Kalbotyra“, „Transformation in Business and

16 lentelė. Švietimo ir mokslo ministerijos lėšos, skirtos leidybai

<i>Leidinio pavadinimas</i>	Švietimo ir mokslo ministerijos skirtos lėšos (tūkst. Lt)
Periodiniai leidiniai (33 numeriai)	192,00
Monografijos (2)	13,00
Aukštųjų mokyklų bendrieji vadovėliai (11)	205,48
Iš viso	410,48

Economics", „Archaeologia Lituana“, „Acta Orientalia Vilnensia“, „Respectus Philologicus“, „Lithuanian Political Science Yearbook“, „Lithuanian Foreign Policy Review“ ir kt.) leidybai buvo panaudotos vien padalinių ir Universiteto leidybos fondo lėšos. 2005 metais Universitetas leidybai skyrė daugiau kaip 500,0 tūkst. litų savo lėšų.

2005 m. VŠĮ Vilniaus universiteto leidykla, laimėjusi Universiteto paskelbtus viešųjų pirkimų konkursus periodiniams mokslo leidiniams ir vadovėliams, moko-

mosioms priemonėms bei įvairioms leidybos ir spaudos paslaugoms teikti, išliko pagrindinė Universiteto mokslinės produkcijos leidėja. Per metus Universiteto užsakymu leidykla išleido Universiteto leidžiamų 19 tęstinių mokslo leidinių 45 numerius, 9 monografijas, 72 kitus leidinius (vadovėlius, mokymo metodines priemones, žodynus, straipsnių rinkinius, konferencijų medžiagą, laboratorinius darbus ir kt.).

2005 metais daug dėmesio buvo skiriama Universiteto leidybos problemoms. Kviesti ekspertai atliko leidybinės būklės auditą, padėjusį įvardyti nemažai jos problemų ir pasiūlyti sprendimo būdus. Jie jau pradėti įgyvendinti. Mokslo skyriuje reformuota leidybinė grupė, parengta laikina darbo su rankraščiais tvarka, kuri leidžia efektyviau spręsti leidybos proceso organizavimo problemas, ypač leidinių finansavimo, tiražo, platinimo ir apskaitos.

Daug nuveikta sprendžiant Universiteto leidinių platinimo problemas. Atnaujinus ir sudarius daugiau kaip 10 sutarčių su knygų prekybos įmonėmis, suintensyvėjo sandėlyje sukauptų ankstesnių metų ir ypač 2005 metais išleistų knygų platinimas. Kai kurių 2005 metais išleistų knygų visas tiražas išplatintas. Už išplatintus leidinius gauta 139,6 tūkst. litų (iš jų už knygas – 129,3 tūkst. litų, už periodinius leidinius – 10,3 tūkst. litų). Šios lėšos naudojamos naujų leidinių leidybai.

Efektyviau spręsti leidybos problemas padės ir Universiteto dalyvavimas valstybinės svarbos ES struktūrinių fondų finansuojamame projekte „Lietuvos akademinės leidybos sistemos sukūrimas“, kurį koordinuoja Kauno technologijos universitetas (bendras projekto biudžetas sudaro 3,367 mln. Lt) ir narystė Lietuvos akademinių leidyklų asociacijoje.

Reikia pažymėti, kad Universiteto leidžiami mokslo darbai „Problemos“ pateko į ISI duomenų bazę. Tai labai didelis redaktorių kolegijos nuopelnas. Siekiama, kad ir kiti leidiniai patektų į tarptautines duomenų bases.

Bendroji išvada

2005 m. dalyvauta daugelyje naujų Europos Sąjungos 6-osios bendrosios, AGIS, *Public Health* ir kitų tarptautinių programų projektų, padvigubėjo vykdomų Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo didžiųjų programų projektų skaičius. Vilniaus universiteto mokslininkai yra šešių 2005 m. užregistruotų užsienio (Europos arba JAV) ir trijų Lietuvos patentų autoriai ar bendraautoriai. Intensyvėja ir mokslinės veiklos rezultatų sklaida tarptautiniuose mokslo leidiniuose. Universiteto mokslininkų pripažinimą liudija ir gautų mokslo premijų skaičius.

Problemos

- Leidybos vadybos trūkumai: padaliniuose iki galo neįdiegti laikinosios darbo su rankraščiais tvarkos nuostatai; dar nėra sukurta VU leidinių apskaitos duomenų bazė, optimalaus knygų tiražo nustatymo ir papildomo išleidimo mechanizmas.

- Mokslininkų skatinimo už pasiektus rezultatus sistemos netobulumas. Šiuo metu mokslininkai skatinami akademinuose padaliniuose, o centralizuotiems ištekliams sėkmingai panaudoti trukdo riboti ištekliai ir nepakankamai apibrėžti prioritetai.
- Mokslinių projektų administravimo trūkumai: nepakankama pagalba paraiškų teikėjams bei projektų administratoriams, neefektyvi ataskaitų kontrolė, kad jos būtų pateiktos laiku ir tinkamai.
- Universiteto kamieninių padalinių ir Universiteto mokslinių tyrimų institutų mokslinė integracija stiprėja, bet dar yra nepakankama.

Priemonės

- Patvirtinti Universiteto mokslinės veiklos prioritetus, juos įtraukant į bendrą Universiteto kompetencijos centrų ir tinklų schemą.
- Įdiegti naują sudarytą leidybos schemą: leidinių apskaitą, rankraščių kokybinio/dalykinio įvertinimo ir pateikimo tvarką, leidybos poreikio įvertinimą, leidinių platinimo procesą ir kt.; parengti leidybos nuostatus; sukurti VU leidinių apskaitos duomenų bazę.
- Tobulinti mokslinių projektų vadybą: plėtoti konsultavimą projektų paraiškų teikimo bei vykdomų projektų administravimo klausimais.
- Tobulinti esamą mokslinės veiklos rodiklių apskaitos sistemą.

PASLAUGŲ PLĖTROS KRYPTIS

Veiklos tikslas – skatinti rengti projektus, į kurių įgyvendinimą įsitrauktų mokslo ir studijų institucijos bei aukštųjų technologijų įmonės, gerokai išplėsti užsakomųjų mokslinių darbų apimtį, daugiau organizuoti nenuosekliųjų ir neformaliųjų studijų.

1. SAULĖTEKIO SLĖNIO PROJEKTAS

2005 metais kartu su VŠĮ „Saulėtekio slėnis“ buvo toliau įgyvendinamas Saulėtekio slėnio projektas. Rugsėji baigta „Saulėtekio slėnio“ žinių ekonomikos branduolio galimybių studija, investicijų ir plėtros planas, pasiūlytas valdymo modelis, parengti priešprojektiniai architektūriniai siūlymai. Šiuos dokumentus rengė Didžiosios Britanijos bei Švedijos konsultantų konsorciumas, darbus finansavo (beveik 700 tūkst. Lt) PHARE programos „Projektų rengimo priemonė“ (3 priedas).

Remiantis galimybių studija, „Saulėtekio slėnio“ branduolį sudarytų ITT, lazerių technologijų, elektronikos bendrovės bei jų tyrimų padaliniai ir naujos įmonės, įkurtos Vilniaus universitetų ir mokslo institutų studentų, dėstytojų bei mokslininkų. Ilgalaikėje perspektyvoje (iki 2015 m.) branduolys turėtų tapti patraukliausia vieta užsienio investuotojams, suinteresuotiems aukštos pridėtinės vertės paslaugų ir produktų kūrimu Lietuvoje. „Saulėtekio slėnyje“ numatoma teikti aukšto lygio paslaugas tiek branduolio, tiek regiono įmonėms ir mokslininkams. Tarp svarbiausiųjų paslaugų galima paminėti technologijų perdavimo, intelektinės nuosavybės vadybos, rizikos ir pradinio kapitalo fondų finansavimo, verslo inkubavimo, konsultavimo inovacijų diegimo klausimais bei bendrų (taikomųjų) tyrimų projektų inicijavimo, valdymo ir jų rezultatų komercializavimo paslaugas.

„Saulėtekio slėnio“ sėkmė ypač priklausys nuo Universiteto galimybių profesionaliai tvarkyti intelektinę nuosavybę ir plėtoti ryšius su pramone. Ne mažiau svarbu ir verslumo kultūros skatinimas aukštosiose mokyklose ir mokslinių tyrimų institutuose, palankesnės valstybinio reguliavimo ir mokesčių aplinkos, kuri turi įtakos įmonėms tenkančiai administracinei naštai ir mokesčiams, sukūrimas ir investicijų į mokslo tyrimus ir plėtrą skatinimo priemonių (pavyzdžiui, mažesnių mokesčių ir nuolaidų mokslo tyrimų ir plėtros veiklai siekiant pritraukti užsienio investuotojus) efektyvus taikymas. 2005–2006 m.

VšĮ „Saulėtekio slėnis“ numato parengti paraiškas ES struktūrinių fondų paramai gauti, siekiant plėtoti mokslo technologijų parką, technologijų perdavimo centrą, verslumo skatinimo programas bei verslo angelų tinklą. Šie projektai turėtų padėti spręsti problemas, susijusias su universitetų ir mokslinių tyrimų institutų intelektualinės nuosavybės valdymu, technologijų perdavimo mechanizmų plėtojimu, investicijų moksliniams tyrimams ir naujiems verslams plėtoti pritraukimu.

Atsižvelgdamas į Saulėtekio slėnio projekto sėkmingo įgyvendinimo svarbą ne tik Vilniaus universitetui, bet ir visai valstybei, Vilniaus universiteto Rektorius 2005 m. gruodį raštu kreipėsi į Lietuvos Respublikos Ministrą Pirmininką Algirdą Brazauską su pasiūlymu Vilniuje, Saulėtekio alėjoje, įkurti mokslo, technologijų ir studijų nacionalinį centrą „Saulėtekis“, kurį sudarytų Vilniaus universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, naujai kuriamas Lietuvos aukštųjų technologijų institutas, VšĮ „Saulėtekio slėnis“, jungiantis mokslo ir technologijų parką, verslo inkubatorių, technologijų perdavimo centrą, įvairias paslaugas naujai besikuriančiam verslui (konsultacijos, rizikos kapitalo pritraukimas, verslumo mokymai ir t. t.), paslaugų infrastruktūra studentams, mokslininkams ir kitam personalui (bendrabučiai, biblioteka, kultūros centras, rekreaciniai ir sporto įrenginiai ir t. t.) bei aukštųjų technologijų įmonių mokslo ir plėtros padaliniai. Kiek anksčiau ši iniciatyva buvo pristatyta švietimo ir mokslo ministrui Remigijui Motuzui. Abiem atvejais mūsų siūlymas buvo palankiai įvertintas ir priimtas tolesniam svarstymui. Tokio nacionalinio centro įkūrimas galėtų būti iš dalies finansuojamas iš ES struktūrinių fondų 2007–2013 m. laikotarpiu lėšų.

2. UŽSAKOMIEJI MOKSLINIAI DARBAI

2005 metais Universiteto mokslininkai vykdė keliasdešimt Lietuvos ir užsienio įmonių užsakyimų. Iš Lietuvos užsakovų gauta 261,2 tūkst. Lt, iš užsienio užsakovų – 1 397,2 tūkst. Lt. Daugiausia lėšų iš Lietuvos užsakovų gavo Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų instituto mokslininkai (vykdydami keturis projektus uždirbo 179,2 tūkst. Lt). Iš užsienio užsakovų, kaip ir kiekvienais metais, daugiausia lėšų (756,4 tūkst. Lt) gavo Skystųjų kristalų laboratorija. Nemažai lėšų gavo Chemijos fakulteto MOCVD laboratorija (312,1 tūkst. Lt), Medicinos fakulteto Infekcinių ligų ir mikrobiologijos klinika (187,0 tūkst. Lt).

3. NENUOSEKLIOSIOS STUDIJOS

2005 metais išsiplėtė nenuosekliosios studijos. Jos apėmė gydytojų kvalifikacijos tobulinimo kursus, valstybės tarnautojų mokymą, kitus kvalifikacijos kėlimo kursus, išlyginamąsias ir papildomas studijas, laisvųjų klausytojų studijas ir studijas eksternu.

2004–2005 mokslo metais Vilniaus universitete kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo kursuose buvo užregistruoti 4829 klausytojai, iš jų 288 valstybės tarnautojai. Ekonomikos fakultete į išlyginamąsias studijas buvo priimta 150 klausytojų, į papildomąsias – 290 klausytojų. 2005 metais laisvojo klausytojo sutartis pasirašė 643 klausytojai, eksterno sutartis – 892 klausytojai.

2005 metais gydytojų kvalifikaciją iš viso tobulino apie 3500 gydytojų. Buvo organizuoti 535 įvairios trukmės ciklai, iš jų 253 buvo mokami (mokėjo arba patys gydytojai, arba siuntusios gydymo įstaigos, arba firmos), o 282 finansavo Sveikatos apsaugos ministerija. Be to, dar buvo organizuoti ir išvažiuojamieji ciklai kituose miestuose.

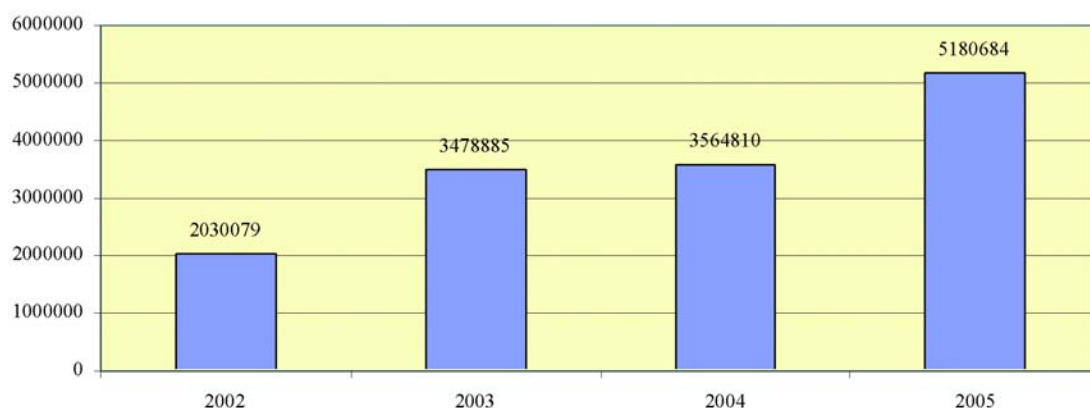
Ekonomikos fakultete į išlyginamąsias studijas buvo priimta 150 klausytojų, į papildomąsias – 290 klausytojų. 2005 metais laisvojo klausytojo sutartis pasirašė 643 klausytojai, eksterno sutartis – 892 klausytojai.

2005 metais buvo parengta 20 kvalifikacijos tobulinimo kursų programų. Daugiausia kvalifikacijos tobulinimo programų (7) parengė Tarptautinis žinių ekonomikos ir žinių vadybos centras (Žinių vadyba ir antreprenerystė, Strateginė komunikacija ir emocinis

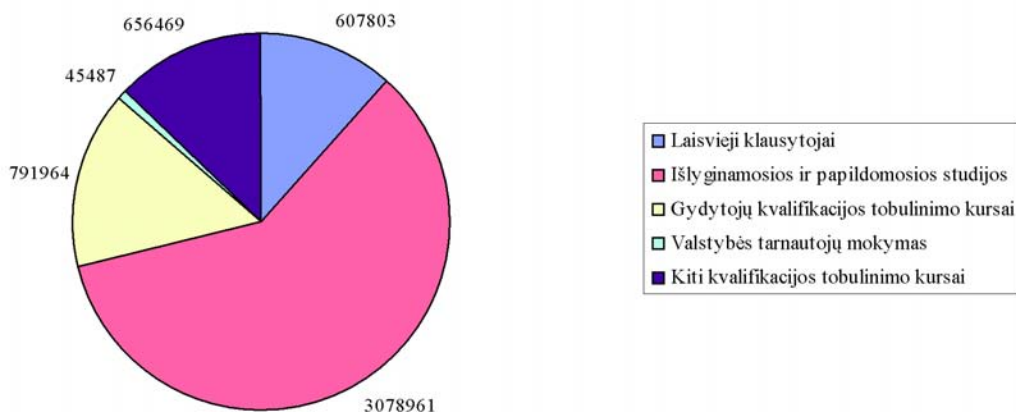
marketingas, Strateginė vadyba žinių ekonomikoje, SUN TZU: Lyderystės principai ir organizacijų konkurencinis pranašumas, Žinių vadyba, Krizės vadyba, Marketingo komunikacija). Kitas programos parengė Chemijos, Medicinos, Filologijos, Matematikos ir informatikos ir Filosofijos fakultetai bei Užsienio kalbų institutas: Cheminės analizės kokybės kontrolė ir patikimumas (Chemijos fak.), Nenuosekliosios socialinės pediatrijos studijos (Medicinos fak.), Psichodinaminė grupių psichoterapija ir grupių analizė (Medicinos fak., mokymai vyksta Latvijoje), Aktualūs psichiatrijos ir gerontopsichiatrijos klausimai (Medicinos fak.), Rusijos studijos (Filologijos fak.), Programavimo Paskaliu duomenys (Matematikos ir informatikos fak.), Savanorio – ne sveikatos priežiūros profesionalo – cukralige sergančiųjų patarėjo mokymo programa (Medicinos fak.), Mokytojų rengimo programa (Filosofijos fak.), Italų kalba pradedantiems (Užsienio kalbų institutas), Homeopatija (Medicinos fak.), Asmens funkcionavimo įvertinimas (Filosofijos fak.), Epilepsija: medicininis ir psichosocialinis specialistų švietimas (Filosofijos fak.). Vieną tęstinio mokymo kurso programą – Mediacija – bendrai parengė Filosofijos ir Teisės fakultetai kartu su Vilniaus komerciniu arbitražo teismu.

2005 metais buvo užregistruotos 5 valstybės tarnautojų mokymo programos: Konfliktų valdymas aptarnaujant mokesčių mokėtojus, Kaip bendrauti su žiniasklaida, Viešoji informacija demokratinėje visuomenėje (parengė Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas), Administracinė kalba (parengė Filologijos fakultetas) ir Europinė kompiuterinio raštingumo programa (parengė Matematikos ir informatikos fakultetas).

Praeitais metais išaugo pajamos už nenuosekliasias studijas: jos sudarė 5,18 mln. Lt ir buvo 31% didesnės negu su 2004 metais (23 pav.). Didžiausią pajamų dalį (59%) sudarė Ekonomikos fakulteto organizuojamos išlyginamosios ir papildomosios studijos (24 pav.).

23 pav. Pajamos už nenuosekliasias studijas

24 pav. Padalinių pajamos už nenuosekliasias studijas 2005 metais

4. VIEŠOJO SEKTORIAUS PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMO PROJEKTAI

Daugelis Universiteto padalinių aktyviai renkia ir įgyvendina viešojo sektoriaus paslaugų kokybės gerinimo projektus. Taip pat įgyvendinami projektai, skirti nevalstybinio sektoriaus veiklai skatinti. Projektų finansavimo šaltiniai yra įvairūs: ES struktūriniai fondai, PHARE programa, įvairios Europos Komisijos administruojamos programos ir nacionalinės programos.

Filosofijos fakultetas pirmasis Vilniaus universitete pradėjo įgyvendinti ES struktūrinių fondų finansuojamą projektą. 2005 metais pagal BPD priemonę 2.3 pradėtas įgyvendinti projektas „Neįgalaus asmens funkcionavimo (darbingumo, specialiųjų poreikių, profesinių gebėjimų) įvertinimo metodikų ir jų taikymo rekomendacijų parengimas“ (projekto koordinatorius – Filosofijos fakulteto Bendrosios psichologijos katedros prof. Albinas Bagdonas).

Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas nuo 2005 metų koordinuoja PHARE programos projektą „Baltijos jūros regiono nevyriausybinų organizacijų bendradarbiavimo stiprinimas: regioninio Baltarusijos studijų centro steigimas“.

Nuotolinių studijų centras aktyviai dalyvauja tarptautiniame Baltijos jūros virtualaus miestelio projekte, PHARE programos projekte „Interneto prieigos taškų vartotojų nuotolinis mokymas“, yra LieDM projektų dalyvis.

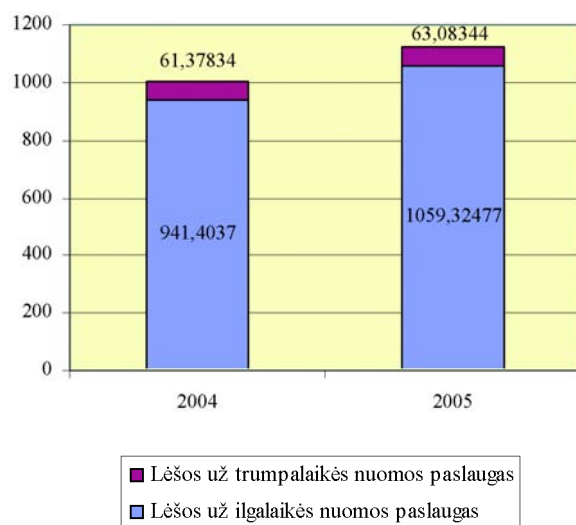
Filosofijos ir Medicinos fakultetai dalyvauja trijuose ES programos EQUAL projektuose:

- *Forward*. Šeima ir darbas suderinami (Filosofijos fakultetas);
- Jaunimo užimtumo ir motyvacijos stiprinimas (Filosofijos fakultetas);
- Proto ir psichikos negalią turinčių žmonių įdarbinimas (Medicinos fakultetas).

Kauno humanitarinio fakulteto pastangomis į Universitetą vėl grįžo TEMPUS programa. 2005 m. buvo patvirtintas TEMPUS-TACIS projektas „Elektroninės valdžios integruotos kvalifikacijos“.

5. DISPONUOJAMO TURTO NUOMOS PASLAUGOS

Kaip ir ankstesniais metais, Vilniaus universitetas teikė disponuojamo turto nuomos paslaugas. Per 2005 metus sudaryta nemažai trumpalaikių nuomos sutarčių, buvo tęsiamos ilgalaikės nuomos sutartys. Už turto nuomą Universitetas gavo 1,12 mln. Lt – beveik 9% daugiau nei 2004 metais (25 pav.).

25 pav. Lėšos už disponuojamo turto nuomos paslaugas

Bendroji išvada

2005 metais užbaigtas svarbus Saulėtekio slėnio projekto etapas, imtasi aktyvių iniciatyvų šiam projektui suteikti valstybinę svarbą, išsiplėtė nenuosekliųjų studijų apimtys, naudingiau tvarkomas disponuojamas turtas. Tačiau sukauptas intelektualinis potencialas ir materialusis turtas panaudojamas iš dalies užsakomiesiems moksliniams darbams, nenuosekliosioms ir neformaliosioms studijoms išplėsti.

Problemos

- Lietuvos teisinė bazė nėra palanki žinių visuomenės kūrimui, viešos ir privačios partnerystės bei inovatyvaus verslo plėtotei.
- Kadangi Vilniaus universitetas nedisponuoja savo turtu nuosavybes teise, susiduria ma su daugeliu juridinio pobūdžio problemų plėtojant „Saulėtekio slėnio“ veiklą.
- Menkas Universiteto pasirengimas inovacijų veiklai, palyginti nedidelė technologiniams mokslams tenkanti tyrimų dalis.

Priemonės

- Aktyvi Universiteto vadovybės veikla visais įmanomais lygmenimis, siekiant užtikrinti ES struktūrinių fondų paramą Saulėtekio slėnio projektui įgyvendinti.
- ES struktūrinių fondų paraiškų teikimas ir įgyvendinimas tose srityse, kurios leistų pagerinti universiteto inovacinį potencialą, intelektualinės nuosavybės apsaugą, skatintų Universiteto mokslininkų verslumą.
- Ryšių su industrija („industrial liaison“) pareigybės įsteigimas siekiant skatinti tiesioginius Universiteto darbuotojų ryšius su Lietuvos ir užsienio gamybos organizacijomis.
- Labai padidintos Lietuvos ir užsienio įmonėms vykdomų užsakomųjų mokslinių darbų apimtys.
- Nenutrūkstama klausytojų poreikių ir interesų analizė ir aktyvi klausytojų poreikius atitinkančių nenuosekliųjų studijų pasiūla valstybinėms institucijoms ir privačioms įmonėms.

UNIVERSITETO ĮVAIZDIS

Didėjant konkurencijai tarp aukštųjų mokyklų dėl geriausių studentų, kai visuomenė tampa vis reiklesnė studijų kokybei, universitetams konkuruojant dėl finansinės paramos, rėmėjų, o visuomenei reikalaujant matomų veiklos rezultatų ir konkrečios pažangos, įvaizdis įgauna vis didesnę reikšmę.

Universiteto įvaizdžio formavimui didelę įtaką turi ne tik žiniasklaida, visuomenės nuomonė, bet ir darbuotojai, esami ir būsiami studentai, VU alumnai.

Dar 2004 metais Senato komisijos inicijuoto projekto „VU įvaizdžio tyrimai ir strategijos formavimas“ darbo grupė tyrė Universiteto įvaizdį formuojančius veiksniai, siekdama parengti jo gerinimo strategiją, veiksmų programą tolesniems įvaizdžio pokyčių tyrimams. 2004 metais buvo apklausti darbuotojai, o 2005 metais – tiriama studijų kokybės politika, apklausiant studentus ir dėstytojus. Tyrimai parodė, kad rūpinantis Universiteto įvaizdžiu, būtina atkreipti gerokai daugiau dėmesio į darbuotojus ir studentus.

Stengiantis nustatyti Universiteto įvaizdžio kūrimo žiniasklaidoje strategiją, gegužę buvo surengtas pasitarimas su Komunikacijos fakulteto, žiniasklaidos atstovais, ryšių su visuomene specialistais ir sociologais, siekiant aptarti pagrindines problemas ir nustatyti įvaizdžio formavimo gaires.

2005 metais atsisakyta mokamos informacijos apie VU įvairiuose informaciniuose leidiniuose, kataloguose, duomenų bazėse, užsakomųjų straipsnių spaudoje, išskyrus skelbimus. Mūsų pavyzdžiu pasekė ir nemažai kitų Lietuvos universitetų (išskyrus MRU). Senato pageidavimu buvo atliktas rugsėjo mėnesio žiniasklaidos monitoringas, kuris patvirtino, kad pasirinkta tinkama kryptis ir, atsisakius mokamų publikacijų, buvo sutaupta lėšų.

Nuo 2004 metų leidžiamas VU mokslinius tyrimus ir studijas populiarinantis žurnalas „Spectrum“ – taip pat viena iš darbo su alumnais priemonių. Šį žurnalą gauna visi VU auklėtiniai, užsiregistravę VU alumnų duomenų bazėje. Stengiamasi kiekviename numeryje parengti ir po vieną interviu su sėkmingai karjeros laiptais kylančiais VU auklėtiniais. Ateityje šis bendravimas su alumnais turėtų duoti pukių rezultatų. Gauta nemažai gerų atsiliepimų, tai paskatino daug aktyvesnę alumnų registraciją.

PERSONALO SKATINIMO KRYPTIS

Veiklos šia kryptimi tikslas – pasiekti, kad būtų užtikrintas mokslinės ir pedagoginės veiklos perimamumas, aukščiausios kvalifikacijos mokslininkų ir pedagogų pamainos ugdymas, sukurti ir įgyvendinti nenutrūkstamo mokslinio ir pedagoginio personalo bei administracijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sistemą, motyvuoti Universiteto bendruomenės narius kelti kvalifikaciją, didinti mokslo rezultatyvumą ir siekti aukštos studijų kokybės.

1. PREMIJOS IR APDOVANOJIMAI

Vilniaus universitetas tarp kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų išsiskiria aukščiausios kvalifikacijos personalu. Universitete dirba ketvirtadalis visos Lietuvos aukštųjų mokyklų profesūros. Neatsitiktinai Universiteto mokslininkai ir dėstytojai kasmet pelno garbingus apdovanojimus už savo akademinės veiklos rezultatus.

Universiteto mokslininkai pelnė penkias Lietuvos mokslo premijas:

- V. Bagdonavičius ir V. Čekanavičius (MIF) už darbų ciklą „Sudėtinių ir išlikimo statistinių modelių asimptotinė analizė ir taikymai patikimumo teorijoje (1998–2004 m.)“;
- E. Gaubas, V. Kažukauskas ir J. V. Vaitkus (MTMI) kartu su bendraautorais už darbų ciklą „Puslaidininkų darinių tyrimai radiacijai atspariai elektronikai (1997–2004 m.)“;
- V. Kučinskas (MF) už darbų ciklą „Genomo įvairovė: Lietuviai Europoje (1987–2004 m.)“;
- A. Baublys, E. Kosinskas, L. Ivaškevičienė ir G. Uždaviny (MF) kartu su bendraautorais už darbų ciklą „Išeminės širdies ligos ir dėl jos kilusių komplikacijų diagnostikos, intervencinio ir chirurginio gydymo įdiegimas ir tobulinimas Vilniaus universiteto Širdies chirurgijos centre 1971–2004 metais“;
- A. Abrutis (ChF) už darbų ciklą „Naujos funkcinių oksidinių sluoksnių ir daugiasluoksnių sandarų auginimo iš garų fazės technologijos struktūros, savybių ir taikomieji tyrimai (1992–2004 m.)“.

Lietuvos mokslų akademijos jaunųjų mokslininkų mokslinių darbų konkurso nugalėtojų premijos įteiktos J. Pakeriui (FilF) už darbą „XVI a. Mažosios Lietuvos spaudinių mišriųjų ir priesaginių veiksmažodžių daryba“, S. Pralgauskaitei (FF) už darbą „Lazerinių diodų su nanodariniiais triukšmo charakteristikų tyrimas žemų dažnių srityje“, B. Pranaitytei (CHF) už darbą „Elektromigracinių ir chromatografinių atskyrimo metodų tyrimas ir taikymas“, V. Šeputienei (GMF) už darbą „Rūgštinio šoko indukuojamas enterobakterijų asr genas: molekulinė analizė ir vaidmuo vykstant atsakui į stresą“.

Lietuvos mokslų akademijos jaunujų mokslininkų mokslinių darbų konkurso dalyvių pagyrimo raštai įteikti G. Šmitienei (FilF) ir A. Melninkaičiui (FF).

2005 metais įteiktos Švietimo ir mokslo ministerijos premijos už vadovėlių aukšto-sioms mokykloms rengimą.

Pirmosios premijos paskirtos V. Budriui (MF) už vadovėlį „Klinikinė neurologija“ ir V. P. Pranuliui, A. Pajuodžiui, S. Urbonavičiui (EF), R. Virvilaitei už vadovėlį „Marketingas“.

Antrosios premijos paskirtos I. Melnikovai (FilF) už vadovėlį „Intertekstualumas: teorija ir praktika“ ir A. Raugalei, I. L. Indrėjaitytei, O. Kinčinienei, M. Rudzikienei, J. Sadauskui, R. Urbonavičienei, V. Žilinskaitei, I. Balčiūnienei, J. Olekai, J. Vasiliauskui, V. Bačiuliui (po mirties), V. Panavienei, V. Urbonui (MF) kartu su N. D. Bakšiene, J. Bojarsku, J. Kudzyte, L. Labanausku, N. Šiupšinskiene, L. Vaideliene, D. A. Šlapkauskaite už vadovėlio „Vaikų ligos“ 2 tomą.

Tečiosios premijos paskirtos V. Sekliuckiui, S. Gudui, G. Garšvai (KHF) už vadovėlį „Informacijos sistemos ir duomenų bazės“ (kartu su KTU), M. Kabailienei (GMF) už vadovėlį „Kristalografija“, A. Ambrazevičiui, A. Domarkui (MIF) už vadovėlių komplekto „Matematinės fizikos lygtys“ 1 ir 2 dalis.

Skatinamosios premijos paskirtos L. Vaicekauskienei (FilF) už vadovėlio „Kaip rašyti mokslinį darbą“ vertimą, V. Juodkaziui (GMF) už vadovėlį „Regioninės hidrogeologijos pagrindai“, R. Lopatai (TSPMI) už vadovėlį „Tarptautinių santykių istorija“, D. Šatkovskienei (FF) už vadovėlį „Teorinė mechanika“.

Švietimo ir mokslo ministerija apdovanojo mokslo populiarinimo darbų autorius.

Pirmoji premija paskirta Ž. Pečiuliui (KF) už leidinį „Efektyvi komunikacija. Praktinis vadovas“.

Trečiosios premijos paskirtos L. Bulotaitei (FsF) už leidinį „Narkotikai ir narkomanija“, J. Grigui (FF) už darbų ciklą „Mokslas ir visuomenė“, G. Vitkui (TSPMI) už leidinį „Europos mozaika: 25 Europos Sąjungos valstybės“.

Skatinamoji premija skirta R. Jankauskui (MF) už darbą „Napoleono Didžiosios armijos masinės kapavietės Vilniuje“.

Už mokslo pasiekimus aukščiausio laipsnio (2005–2006 m.) valstybės stipendija skirta V. Smilgevičiui (FF) ir D. Gailienei (FsF), stipendija (2005 m.) – A. Alaburdai (GMF), M. Adomėnui (FilF) ir R. Petrauskui (IF).

Žygmanto Augusto medaliu už nuopelnus sostinei apdovanotas Vilniaus universiteto rektorius B. Juodka.

Santarvės fondo ordinu už santarvės puoselėjimą apdovanotas ilgametis Vilniaus universiteto rektorius J. Kubilius.

Vilniaus miesto Šv. Kristoforo statulėlė už nuopelnus mokslui įteikta M. A. Šliogerui (FsF).

Šalies šviesuolio vardas kasmetinėje Lietuvos televizijos akcijoje „Daugiau saulės, daugiau šviesos“ už progresyvumą suteiktas R. Danieliui (FF).

Kultūros ministerijos premija apdovanotas O. Janonis (KF) už bibliotekininkystės, bibliografijos knygotyros mokslinius tyrinėjimus ir praktinę veiklą bibliotekose.

„Akademinės palmės šakelės“ apdovanojimas įteiktas V. Vadapalui (TF) ir D. Aleknai (FilF) už nuopelnus skleidžiant prancūzų kultūrą.

2. EMERITŪRA

2005 metais Senatas patvirtino Universiteto bendruomenei svarbų dokumentą – Vilniaus universiteto profesoriaus emerito vardo (statuso) suteikimo taisyklės. Remiantis šiuo bendruomenės susitarimu 2005 metais profesoriaus emerito vardas buvo suteiktas aštuoniems iškiliems Universiteto mokslininkams: prof. A. J. Gaigalui, prof. E. M. Jakaitienei, prof. R. K. Lekevičiui, prof. E. Montrimui, prof. M. Kabailienei, prof. R. Kazlauskui, prof. L. Simanauskui, prof. S. Vansevičiui.

3. PERSONALO SUDĖTIES IR KVALIFIKACIJOS KAITA

3.1. Personalo sudėtis

2005 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Universitete iš viso dirbo 3289 (2830 etatų) darbuotojai (17 lentelė), iš jų 231 aukščiausios kvalifikacijos darbuotojais (212 etatų): habilituotų daktarų profesorių – 152 (142 etatai), habilituotų daktarų docentų – 34 (33 etatai), daktarų profesorių 3 (2 etatai), habilitacijos procedūrą atlikusių mokslininkų – 19 (15 etatų), profesorių (neperėjusių habilitacijos procedūros) – 23 (20 etatų). Aukščiausios kvalifikacijos darbuotojų skaičius 2005 m., palyginti su 2004 m., išaugo 9 darbuotojais.

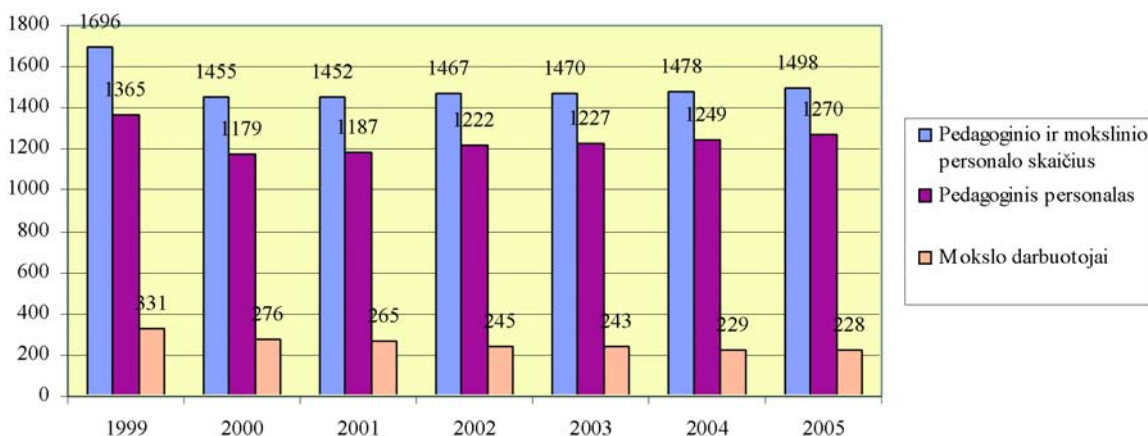
17 lentelė. Bendras darbuotojų skaičius 2005 12 31

Personalo grupė	Etatų	Darbuotojų
Pedagogai	1270	1604
Mokslo personalas	228	245
Kiti darbuotojai	1332	1440
Iš viso	2830	3289

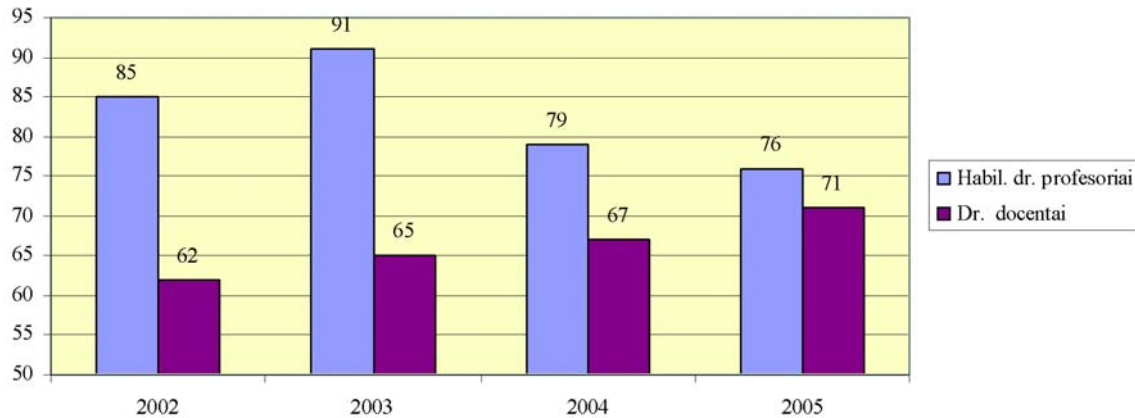
Universitete dirbo 494 docentai, turintys daktaro laipsnį (471 etatas), 525 mokslo daktarai (440 etatų). 2005 m. gruodžio 31 d. duomenimis, aukščiausios kvalifikacijos darbuotojai sudarė apie 14%, o docentai – apie 42% visų pedagogų skaičiaus. Šis rodiklis lieka nepakitęs nuo 2003 m. ir leidžia kalbėti apie susiformavusį pastovų aukščiausios ir aukštos kvalifikacijos darbuotojų santykį.

Bendras pedagoginių ir mokslo darbuotojų etatų skaičius kinta mažai. Kiek padaugėjo pedagoginio personalo, o kasmet mažėjantis mokslo darbuotojų skaičius 2005 m. stabilizavosi ir praktiškai liko toks pats kaip ir 2004 m. (2004 m. Vilniaus universitete buvo 229 mokslininkų etatai, 2005 m. – 228) (26 pav.).

Universiteto darbuotojų mokslinė pedagoginė kvalifikacija (turinčių mokslo laipsnius ir/ar pedagoginius vardus) beveik nepasikeitė. 2005 m. gruodžio 31 d. duomenimis, profesoriai sudarė 14%, o docentai – 42,5% visų pedagogų (etatų) skaičiaus. Šie rodikliai 2004 metais buvo atitinkamai 13,6% ir 42,5% (užimtų etatų). Didžiausias lyginamasis aukščiausiosios kvalifikacijos dėstytojų skaičius dirba Fizikos – 94,3% (42,6% profesorių ir 51,7% docentų), Gamtos mokslų – 78,7% (25,5% profesorių ir 53,2% docentų) bei Chemijos – 75,4% (41,8% profesorių ir 33,6% docentų) fakultetuose.

26 pav. Pedagoginio ir mokslinio personalo etatų skaičiaus kaita 1999–2005 metais

27 pav. Vyresnių nei 50 metų habilituotų daktarų profesorių ir daktarų docentų proporcija tarp visų atitinkamos kategorijos darbuotojų

Per 2005 metus padėtis pagerėjo Teisės fakultete, kur dabar dirba penki profesoriai, iš jų keturi eina pagrindines pareigas (2004 m. – 4), ir Komunikacijos fakultete, kur dirba keturi profesoriai (2004 m. – 1). Padėtis lieka nepakitusi Užsienio kalbų institute. Ten dirba vienas profesorius.

Kaip ir 2004 metais, nemažai dėstytojų ir mokslo darbuotojų eina nepagrindines pareigas. Nepagrindines pareigas Universitete ėjo 438 dėstytojai ir 33 mokslininkai, o tai sudarė atitinkamai 27% visų dėstytojų ir 13% visų mokslo darbuotojų (4 priedo 1 ir 2 lentelė).

2005 metais išliko ankstesniais metais išryškėjusi aukščiausios kvalifikacijos darbuotojų (habilituotų daktarų profesorių ir jiems prilygintų) jaunėjimo tendencija: 2003 m. vyresni nei 50 m. šios kategorijos darbuotojai sudarė 91%, 2004 m. – 79%, o 2005 m. – 77%. Deja, tebeiškio negatyvi docentų senėjimo tendencija: daktarų / docentų grupėje vyresni nei 50 m. darbuotojai viršijo 71% (27 pav., 4 priedo 1 ir 2 pav.)

Daktarų ir docentų senėjimo tendencija kelia akivaizdžią grėsmę mokslinės ir pedagoginės veiklos perimamumui ir aukščiausios kvalifikacijos mokslininkų ir pedagogų paminos ugdymui. Todėl labai svarbūs uždaviniai išskyla doktorantūros studijoms: svarstant priėmimo į doktorantūrą atrankos principus pirmiausia turi būti akcentuojamas jaunų mokslininkų ir pedagogų paminos rengimas. Šis uždavinys vykdomas ne taip jau blogai. Doktorantūros ir rezidentūros skyriaus duomenimis, 2003–2005 m. iš 155 doktorantų, baigusių ir apgynusių daktaro disertacijas, 94 dirba Vilniaus universitete. Kita vertus, daug baigusiuju doktorantūrą savo profesinės karjeros nesieja su darbu VU.

3.2. Daktaro disertacijų gynimas

2005 metais Vilniaus universiteto 60 doktorantų ir 6 darbuotojai apgynė daktaro disertacijas. Iš viso per 2005 metus Vilniaus universitete apgintos 105 daktaro disertacijos. Reikia pažymėti, kad apgintų daktaro disertacijų skaičius yra didžiausias per pastaruosius penkerius metus (4 priedo 3 lentelė). Šį padidėjimą lemia pirmiausia mūsų doktorantų studijų rezultatai, taip pat institutų ir kitų aukštųjų mokyklų, neturinčių doktorantūros teisės, doktorantų ginamos disertacijos.

3.3. Habilitacijos procedūra

2005 metais Universitete habilitacijos procedūrą atliko 15 Universiteto mokslininkų ir trys kitų institucijų mokslininkai:

- fizinių mokslų srities – 8 mokslininkai, iš jų vienas matematikos, du fizikos, vienas chemijos, trys biochemijos, vienas informatikos krypties;
- biomedicinos mokslų srities – 3 mokslininkai, iš jų vienas biologijos ir du medicinos krypties;
- humanitarinių mokslų srities – 4 mokslininkai, iš jų vienas istorijos ir trys filosofijos krypties;
- socialinių mokslų srities – 3 mokslininkai, iš jų vienas teisės, vienas ekonomikos ir vienas vadybos ir administravimo krypties.

Du Universiteto mokslininkai atliko socialinių mokslų srities sociologijos krypties habilitacijos procedūrą kitoje institucijoje.

3.4. Kvalifikacijos tobulinimas

Svarbų vaidmenį tobulinant mokslininkų, dėstytojų ir administracijos darbuotojų kvalifikaciją atliko komandiruotės į užsienio šalis. 2005 metais personalo kvalifikacijos tobulinimo tikslais buvo intensyviau ir efektyviau naudojami vidiniai Universiteto intelektualiniai ir materialieji ištekliai.

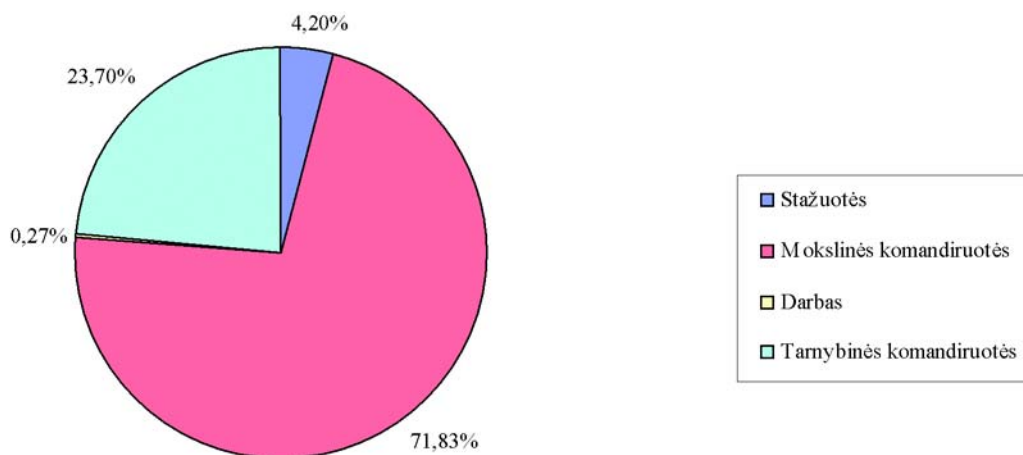
3.4.1. Komandiruotės į užsienio šalis

Per pastaruosius metus komandiruočių į užsienio šalis gerokai padaugėjo: 2004 metais išvyko 1281 Vilniaus universiteto darbuotojas, o 2005 metais – 1477 darbuotojai (18 lentelė), iš jų 125 darbuotojai lankėsi NVS šalyse. Didesnę visų kelionių dalį (54%) sudaro komandiruotės į Vakarų Europos šalis.

Galima pasidžiaugti, kad mokslinės komandiruotės sudaro net 72% – didžiausią visų komandiruočių dalį (28 pav.).

18 lentelė. Vilniaus universiteto dėstytojų, mokslininkų ir darbuotojų komandiruotės

Metai	Iš viso komandiruočių (be NVS šalių)	Komandiruotės į NVS šalis		Komandiruotės į Vakarų Europos šalis		Komandiruotės į Rytų ir Vidurio Europos šalis		Komandiruotės į JAV ir Kanadą		Kitos šalys	
		Iš viso	%	Iš viso	%	Iš viso	%	Iš viso	%	Iš viso	%
1990	352	–	–	105	30	209	59	18	5	20	6
1991	514	–	–	312	61	116	23	31	6	55	11
1992	461	–	–	322	70	64	14	38	8	37	8
1993	528	–	–	357	68	78	15	55	10	38	7
1994	504	–	–	308	61	144	28	46	9	6	1
1995	533	–	–	343	65	99	18	55	10	36	7
1996	763	–	–	438	57	248	33	48	6	29	4
1997	774	–	–	447	58	244	30	52	7	31	4
1998	935	–	–	608	65	239	26	60	6	28	3
1999	797	–	–	509	64	200	25	52	7	36	4
2000	774	–	–	496	64	169	22	64	8	45	6
2001	821	–	–	481	59	251	30	55	7	34	4
2002	859	–	–	480	56	270	31	49	6	60	7
2003	940	–	–	534	57	310	33	56	6	40	4
2004	1168	113	9	640	50	428	33	59	5	41	3
2005	1352	125	8	790	54	431	29	67	5	64	4

28 pav. Darbuotojų komandiruotės pagal kelionės tikslus

Didėjantį Universiteto bendruomenės narių tarptautinį mobilumą lėmė besiplečiantys tarptautiniai ryšiai – dvišalis bendradarbiavimas su užsienio universitetais, dalyvavimas tarptautiniuose akademinuose tinkluose ir kitų formų ryšiai, kurių svarbiausias veiklos akcentas yra kvalifikacijos tobulinimas.

2005 metais Vilniaus universitetas toliau plėtė dvišalį bendradarbiavimą. Buvo pasirašomos naujos, akademiniais ir moksliniais poreikiais grįstos sutartys. Šiuo metu galioja Vilniaus universiteto rektorato lygiu pasirašytos 77 bendradarbiavimo sutartys su 27 šalių universitetais (4 priedo 4 lentelė). Reikėtų pažymėti tuos universitetus, su kuriais ryšiai palaikomi aktyviausiai ir apima visas akademinės veiklas: Krokuvos (Lenkija), Greifsvaldo, Frankfurto prie Maino, Miunsterio (Vokietija), Zalcburgo (Austrija), Lundo, Upsalos (Švedija), Helsinkio, Turku (Suomija), Kreitono (JAV), Vasedos (Japonija), Melburno (Australija) universitetai.

2005 metais atnaujintos sutartys su Valonijos Briuselio bendruomenės Tarptautinių ryšių Generaliniu komisariatu (Belgija), Rusijos valstybiniu Emanuelio Kanto universitetu Kaliningrade (Rusija), taip pat pasirašytos 9 naujos dvišalio bendradarbiavimo sutartys su Tbilisio valstybiniu universitetu (Gruzija), Oklahomos universitetu, Kanzaso universitetu (JAV), Yorko universitetu, St. Mary's universitetu (Kanada), Meksikos valstybiniu universitetu (Meksika), Mongolijos valstybiniu universitetu (Mongolija), Singapūro valstybiniu universitetu (Singapūras), Mariboro universitetu (Slovėnija). Taigi reikėtų pažymėti, jog daugėja ne tik partnerių, bet ir plečiasi Universiteto tarptautinio bendradarbiavimo geografija.

2005 metais prasidėjo dvišalio bendradarbiavimo sutarčių pasirašymo derybos su dar keturiais universitetais: Jawaharlal Nehru universitetu (Indija), Ritsumeikan ir Azijos Ritsumeikan Ramiojo vandenyno universitetais (Japonija) bei Sankt Peterburgo valstybiniu universitetu (Rusija).

2005 m. lapkričio 18 d. Vilniaus universitetas tapo UNICA (Europos sostinių universitetų tinklo) nariu. UNICA tinklas vienija daugiau kaip 40 universitetų, įsikūrusių Europos šalių sostinėse. Jo pagrindinis tikslas yra skatinti akademinį meistriškumą, integraciją, akademinį ir mokslinį Europos universitetų bendradarbiavimą. Vienas esminių tinklo siekių yra plėtoti Bolonijos proceso įgyvendinimą ir prisidėti prie Vidurio ir Rytų Europos universitetų integracijos į europinę aukštojo mokslo erdvę.

Universitetas buvo ir aktyvus Baltijos jūros regiono universitetų tinklo (BSRUN) narys. Šis sparčiai besiplečiantis tinklas vienija Estijos, Lietuvos, Latvijos, Baltarusijos, Lenkijos, Rusijos ir Suomijos 24 universitetus ir sprendžia problemas, būdingas Baltijos regiono

universitetams. Gegužės mėnesį Vilniaus universitetas organizavo BSRUN tinklo konferenciją tema: „Institucinės strategijos įgyvendinimas: problemos ir sprendimai“. Konferencijoje dalyvavo per 100 atstovų iš įvairių Latvijos, Suomijos, Estijos, Rusijos, Baltarusijos ir Lietuvos universitetų – BSRUN tinklo narių. Konferencijoje gvildintos temos apėmė labai daug problemų: nuo finansavimo, vadybos ir valdymo reformų, institucijų savianalizės iki vadybos ir administravimo fakultetinių lygmeniu.

2004 metais pirmą kartą sudarytas Tarptautinio bendradarbiavimo fondas visiškai pasiteisino ir 2005 metais. Šis fondas užtikrino universiteto galimybę vykdyti dvišalėmis sutartimis numatytus finansinius išpareigojimus. Iš fondo lėšų pagal sutarčių sąlygas buvo apmokamos Universiteto dėstytojų bei doktorantų kelionių į partnerių institucijas išlaidos, dengiamos iš tų institucijų atvykstančių svečių priėmimo ir kitos išlaidos.

3.4.2. Personalo kvalifikacijos tobulinimas Universitete

Svarbų darbą tobulinant Universiteto darbuotojų kvalifikaciją atliko Užsienio kalbų institutas ir Nuotolinių studijų centras.

Užsienio kalbų kursus lankė ir baigimo pažymėjimus gavo įvairių padalinių 198 dėstytojai ir darbuotojai. Nuotolinių studijų centre buvo organizuojamas Universiteto darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas informacinių ir komunikacinių technologijų taikymo ir pažangių mokymo bei mokymosi technologijų srityje. Daugiau kaip 300 dėstytojų mokėsi naujausių kompiuterinio raštingumo (ECDL XP) kursų, per 200 išlaikė tų kursų testus, 30 dėstytojų mokėsi kurso „Atvirojo ir nuotolinio mokymosi kursų kūrimas ir diegimas bei virtualios mokymosi terpės WebCT pagrindai“, pusė iš jų atliko savarankiškus darbus ir sukūrė savo kursus ar jų bandomąsias versijas. 20 dėstytojų dalyvavo nuotolinių studijų kursų kūrimo bei jų kokybės vertinimo seminare pradedantiesiems. Dalis jų parengė paraiškas Švietimo ir mokslo ministerijos konkursui „Parama nuotolinių studijų kursų kūrimui“ ir tų kursų medžiagą. Trys iš jų laimėjo šį konkursą ir paruošė aukštus kokybės reikalavimus tenkinančius kursus.

Praeitais metais buvo parengti du projektai ES struktūrinių fondų paramai gauti. Jų tikslas sukurti Universiteto mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo sistemą, skatinti mokslininkų ir dėstytojų tarpusavio bendradarbiavimą ir dalijimąsi patirtimi. Vykdamas projektą „Mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo metodinės bazės sukūrimas Vilniaus universitete“, pateiktą Europos socialinio fondo agentūrai, numatoma parengti Universiteto mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo modulių sistemą, kuri užtikrintų nuolatinį mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijos tobulinimą horizontalaus lygio gebėjimų ugdymo srityse, parengti metodinių mokymo priemonių bazę, skirtą mokslininkų ir dėstytojų horizontalaus lygio gebėjimų ugdymui, organizuoti bandomuosius mokymus mokslininkams ir dėstytojams pagal sudarytus modulius ir naudojant parengtas metodines priemones. Be to, projektas padės sukurti mokslininkų ir dėstytojų tarpusavio konsultavimo sistemą ir išbandyti ją fakultetuose. Projekto metu numatoma pamokyti 350 VU dėstytojų ir mokslininkų.

Projektas „Vilniaus universiteto dėstytojų ir mokslininkų kvalifikacijos kėlimo centro materialinės bazės sukūrimas“, pateiktas Europos regioninio fondo paramai gauti, papildoma Europos socialiniam fondui pateiktą projektą. Šis projektas leistų Vilniaus universitete įkurti Mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo centrą ir aprūpinti jį modernia įranga.

4. SKATINIMAS

2005 metais Universiteto personalo skatinimo sistemą papildė nauja forma. Greta tradicinės Vilniaus universiteto Rektoriaus mokslo premijos buvo įsteigta geriausio metų dėstytojo premija. Daug lėšų buvo skirta materialiajam visų Universiteto padalinių darbuotojų skatinimui.

4.1. Universiteto premijos

Už puikius mokslinius rezultatus 2005 metais Rektoriaus mokslo premijomis apdovanota 14 mokslininkų.

Humanitarinių mokslų srityje: prof. Alfredas Bumblauskas (IF) ir prof. Marijus Arvydas Šliogeris (FsF).

Socialinių mokslų srityje: prof. Arvydas Jokubaitis (TSPMI) ir prof. Jonas Mackevičius (EF).

Biomedicinos mokslų srityje: prof. Juozas Ivaškevičius (MF) ir habil. dr. Živilė Lukšienė (MTMI).

Fizinių mokslų srityje: prof. Vilijandas Bagdonavičius (MIF), doc. Aldona Beganskienė (ChF), dr. Vygintas Jankauskas (FF), prof. Ričardas Makuška (ChF), prof. Algis Petras Piskarskas (FF), prof. Gintautas Tamulaitis (MTMI) ir prof. Leonas Valkūnas (FF).

Technologijos mokslų srityje: habil. dr. Eugenijus Gaubas.

Dr. Brigita Speičytei (FilF) skirta Vilniaus universiteto Rektoriaus mokslo premija jaunajai mokslininkei.

Vadovaujantis VUSA pateiktais studentų apklausų rezultatais, suderinus su padalinių vadovais, atrinktos ir pristatytos geriausių 2005 m. dėstytojų kandidatūros apdovanoti Rektoriaus premija:

Chemijos fakulteto – prof. Sigitas Tumkevičius;

Ekonomikos fakulteto – doc. Benjaminas Pladis;

Filologijos fakulteto – doc. Rita Tūtlytė;

Fizikos fakulteto – doc. Kęstutis Arlauskas;

Filosofijos fakulteto – prof. Vydas Čekanavičius;

Gamtos mokslų fakulteto – prof. Paulius Kavaliauskas;

Istorijos fakulteto – dr. Loreta Skurvydaitė;

Komunikacijos fakulteto – Renata Matkevičienė;

Matematikos ir informatikos fakulteto – prof. Vigirdas Mackevičius;

Medicinos fakulteto – doc. Janina Tutkuvienė;

Teisės fakulteto – doc. Juozas Galginaitis.

4.2. Skatinimas už gerą darbą

Universiteto 1272 darbuotojams buvo įteiktos premijos už labai gerą darbą 2005 metais. Šioms premijoms buvo skirta 1,4 mln. litų.

Bendroji išvada

Vilniaus universiteto mokslininkų ir dėstytojų pripažinimą patvirtinantys nacionaliniai apdovanojimai, 2005 metais apgintos disertacijos ir suteikti mokslo vardai rodo aukštą ir kasmet didėjančią Vilniaus universiteto mokslininkų ir dėstytojų mokslinę ir pedagoginę kompetenciją. 2005 metais stabilizavosi iki tol mažėjęs pedagoginio, mokslinio ir studijas bei mokslą aptarnaujančio personalo skaičius. Prasidėjo profesūros jaunėjimo tendencija. 2005 metais Universiteto personalo skatinimo sistemą papildė nauja skatinimo forma, daug lėšų buvo skirta materialiam visų Universiteto padalinių darbuotojų skatinimui.

Problemos

- Docento vardą turinčio personalo senėjimo tendencija išlieka akivaizdi problema, kelianti grėsmę mokslinės ir pedagoginės veiklos perimamumui.
- Daugelis jaunųjų mokslininkų yra linkę išvykti iš Lietuvos. Tai rodo praeitais metais spalio mėnesį Vilniaus ir Kauno technologijos universitetuose atlikta apklausa, kurioje dalyvavo aukštųjų mokyklų 23–37 metų jaunieji mokslininkai, dauguma jų – doktorantai.

- Lėtai kuriama vidinė Universiteto mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo sistema.

Priemonės

- Geriausias, ką tik apgynusius daktaro disertacijas doktorantus darbinti į pirmajiles pareigas, sudaryti palankias sąlygas pedagoginiam ir moksliniam darbui, augimo perspektyvai, skatinti materialiai.
- Kad ir kokie būtų parengto projekto ES struktūrinių fondų paramai gauti vertinimo rezultatai, pradėti įgyvendinti projekte numatytas mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo priemonės.

INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PLĖTROS KRYPTIS

Veiklos šia kryptimi tikslas – gerokai padidinti informacinių technologijų naudojimą visose Universiteto veiklos srityse, atnaujinti Universiteto informacijos sistemas, duomenų bazes ir komunikacijas studijų, mokslo ir sprendimų priėmimo tikslais.

1. KOMPIUTERIŲ TINKLAS

Vilniaus universiteto kompiuterių tinklas jungia visus Universiteto padalinius bei jungiasi su Lietuvos, Europos ir pasaulio kompiuterių tinklais. Kompiuterių tinklas sukurtas pagal šiuolaikines duomenų perdavimo ir valdymo technologijas, naudojant optinio ryšio magistrales (5 priedo 1 pav.).

Universiteto kompiuterių tinklas yra vienas iš trijų pagrindinių Lietuvos mokslo ir studijų akademinio tinklo *Litnet* regioninių centrų. Universiteto kompiuterių tinklo paslaugomis naudojasi per 70 Vilniaus miesto universitetų, švietimo, mokslo, kultūros ir sveikatos priežiūros įstaigų. *Litnet* kompiuterių tinklas turi du išėjimus į tarptautinius tinklus, vienas iš jų yra įrengtas Vilniaus universitete. 2005 metų antroje pusėje Universiteto vidutinis interneto srautas buvo 51 Mbps, pastebėti pikai iki 90 Mbps. Interneto srauto naudojimas 1994–2005 metais sparčiai didėjo (19 lentelė).

2005 metais sukurtas specialus Universiteto kompiuterių tinklo tinklalapis, kuriame nuolat atnaujinama informacija apie kompiuterių tinklo galimybes, naujausius virusus bei kompiuterių ir tinklo apsaugos priemones.

Dabar Vilniaus universiteto kompiuterių tinklas jungia per 4600 kompiuterių, iš jų 1420 – studentų bendrabučiuose (20 lentelė)

Pagal *Litnet* programą 2005 metais vyko Universiteto kompiuterių tinklo infrastruktūros plėtros darbai. Pagrindinės plėtros kryptys: tinklo magistralių ir tinklo serverių plėtra, naujų technologijų diegimas. 2005 metais nutiesti optiniai kabeliai į Vilniaus kolegijos Menų fakultetą (Didžioji g. 38), į Vilniaus kolegijos bendrabučius (Didlaukio g. 63 ir 65). Vilniaus universiteto ligoninės Žalgirio klinika prie Universiteto kompiuterių tinklo prijungta 34 Mbps radijo ryšiu.

19 lentelė. Interneto srauto panaudojimas 1994–2005 metais

Metai	1994	1996	1998	1999	2000	2002	2003	2004	2005
Interneto srautas	19,2 Kbps	64 Kbps	512 Kbps	1 Mbps	2 Mbps	4 Mbps	24 Mbps	39 Mbps	51 Mbps

20 lentelė. Kompiuterių skaičiaus tinkle kitimas 2000–2005 metais

Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Universiteto kompiuteriai	1246	1645	2152	2551	2802	3182
Studentų kompiuteriai bendrabučių tinkle			190	400	1300	1420

Vykdamas *Litnet* Regioninių centrų plėtros projektą, 2005 metų spalį Vilniaus universitete (Universiteto g. 3) įrengtas *Litnet* tarp miestinio ryšio žiedo mazgas. Iš šio mazgo nutiestos tarp miestinio žiedo duomenų perdavimo linijos į *Litnet* regioninius centrus Panevėžyje bei Matematikos ir informatikos institute. Siekiant padidinti magistralinio ryšio tarp pagrindinių *Litnet* centrų patikimumą, sudaryti sąlygas diegti naujausias duomenų perdavimo technologijas, gruodį papildomai įrengta speciali dvylikos skaidulų, iš jų šešios naujo ITU-T G.655 standarto, optinė magistralė Vilniaus universitetas (Universiteto g. 3) – Matematikos ir informatikos institutas (Goštauto g. 12).

2005 metų antroje pusėje įsigyta įranga elektroninio pašto sistemai atnaujinti, metų pabaigoje atnaujinta rezervinio elektros maitinimo sistema Skaičiavimo centre (Saulėtekio al. 9), pradėti rezervinio elektros maitinimo sistemos atnaujinimo darbai komunikacijų centre (Universiteto g. 3). 2005 metais Skaičiavimo centro specialistai pradėjo IP duomenų perdavimo elektros tinklu bandymus ir įrengė eksperimentinę duomenų perdavimo liniją per elektros tinklą knygų sandėlyje šalia šv. Jonų bažnyčios. Taip pat pradėti praktiniai bevielės prieigos prie kompiuterių tinklo bandymai, iš UAB „Omnitel“ gauta parama bevelei prieigai įrengti.

2005 metais buvo plėtojama ir modernizuojama Vilniaus universiteto telefoninių ryšių infrastruktūra, vykdoma visų telefoninio ryšio būdų integracija. Integracijos tikslas – teikti naujas paslaugas ir efektyviau naudoti Universiteto kompiuterių ir telefonų tinklą.

2005 metais atlikta telefonų stoties Ericsson MD-110 ir telefoninių kabelių inventori-zacija, iš Čiurlionio g. 21 į pagrindinį komunikacijų mazgą Universiteto g. 3 perkeltas Telekomo ISDN srautas, iš Saulėtekio al. 9 į Universiteto g. 3 perkelta aparatūra ir sujungta su IP telefonijos mazgu. IP telefonijai paskirtas atskiras ISDN srautas iš Telekomo, rezervuotas atskiras nacionalinės numeracijos telefonų numerių blokas. Nuo 2004 metų trečio ketvirčio per IP telefoniniai pokalbiai iš Vilniaus universiteto perduodami į daugelį Lietuvos universitetų, Kauno bei Klaipėdos miestus. 2005 metais pradėta tinklų sujungimo su kitais IP telefonijos operatoriais bandomoji eksploatacija. Šiuo metu galima nemokamai skambinti į VĮ „Infrastruktūra“ tinklą (RRT, VRC, LRS, URM, VRM) ir į Europos branduolinių tyrimų centrą CERN. 2005 metais įvykdytas mobiliojo ryšio teikėjo konkursas. Nauja sutartimi pavyko ne tik labai pagerinti mobiliojo ryšio sąlygas ir paslaugų kainas, bet ir sudaryti prielaidas mobiliojo ryšio paslaugų integravimui į Universiteto ryšių sistemą.

2005 metų pabaigoje Vilniaus mieste Universitetas turėjo 977 fiksuotojo telefono ryšio numerius, sujungtus per Universiteto telefonų stotis, 20 numerių, prijungtų per IP, 169 mobiliojo ryšio abonentus. Be to, Universitetas turėjo 97 fiksuotojo ryšio numerius tiesiogiai iš AB „Lietuvos telekomas“ (21 lentelė).

21 lentelė. Telefono ryšio dinamika 2004–2005 metais

<i>Metai</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>
AB „Lietuvos telekomas“ fiksuotojo ryšio numerių skaičius	129	97
Universiteto stoties fiksuotojo ryšio numerių skaičius	790	977
Universiteto VoIP numerių skaičius	2	20
Mobiliojo ryšio numerių skaičius	156	169

Pokalbiai tarp abonentų, prijungtų prie Universiteto telefonų stoties per IP, ir besinaudojančių mobiliojo ryšio paslaugomis yra nemokami.

2005 metais Skaičiavimo centro specialistai įrengė kompiuterių tinklą Universiteto bendrabutyje Olandų g. 51, koordinavo kompiuterių ir telefonų tinklų įrengimo darbus rekonstruojamuose bei remontuojamuose Universiteto padaliniuose. Iš viso kompiuterių tinklas buvo įrengtas ar pertvarkytas 452 darbo vietose, įrengta 118 telefono linijų.

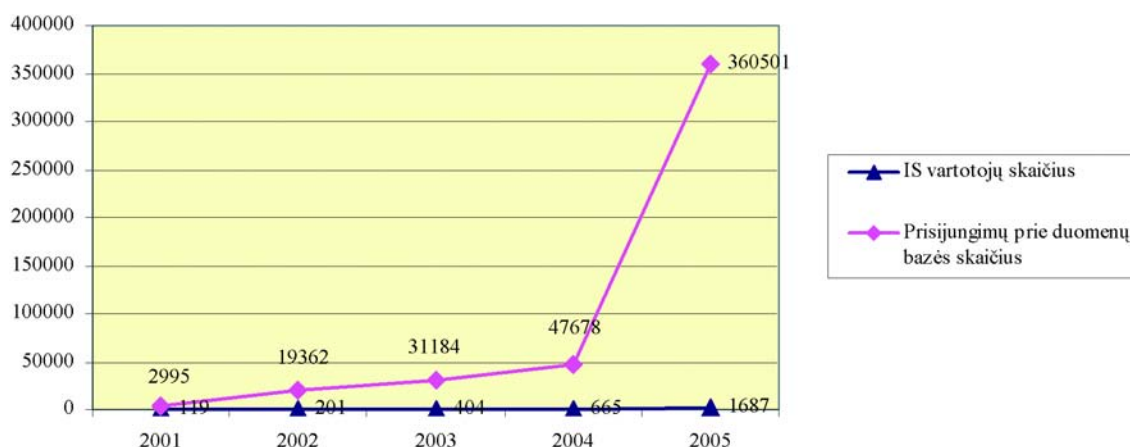
Universiteto kompiuterių tinklo naudotojams teikiamos tokios Interneto paslaugos: elektroninis paštas, elektroninės konferencijos, failų persiuntimas *FTP*, informacijos saugykla *Proxy*, integruota informacinė aplinka *WWW*, įvairios paieškos priemonės. 2005 metų pabaigoje elektroninio pašto paslaugomis naudojosi per 21 000 Universiteto darbuotojų ir studentų, buvo prižiūrimas 201 padalinio tinklalapis. Universiteto elektroninio pašto serveris 2005 metais apdorojo beveik 18 milijonų laiškų, buvo administruojamos 484 konferencijos.

2. INFORMACINĖ SISTEMA

Visi Universiteto administraciniai padaliniai, fakultetai, institutai, centrai ir kiti padaliniai savo veikloje naudojami Skaičiavimo centro darbuotojų sukurtomis Studijų, Finansų ir ekonomikos, Personalo, Padalinių, Renginių duomenų bazėmis bei kompiuterių programomis. Finansų ir ekonomikos direkcija naudoja *Visma Business* finansų apskaitos programą, o biblioteka – *Aleph 500* bibliotekinę sistemą. Kiekviena iš šių kompiuterių programų ir duomenų bazių yra pritaikyta konkrečiai veiklai vykdyti, tačiau visas jas jungia Universiteto vartotojų ir programų administravimo sistema, sudaranti vientisą Universiteto informacinę sistemą (IS). IS vartotojai yra apie 1700 universiteto darbuotojų ir 17 500 klausytojų. Per pastaruosius metus labai padidėjo autorizuotų IS vartotojų ir jų darbo seansų skaičius (29 pav.).

2005 metais IS plėtra buvo vykdoma pagal Skaičiavimo centro parengtą planą, atsižvelgiant į padalinių ar centrinės administracijos pageidavimus. Buvo plečiamos Universiteto darbuotojams ir studentams teikiamos paslaugos, sudarant galimybes gauti informaciją iš bet kurios internetinės darbo vietos. Per metus atsirado ir iš anksto nenumatytų darbų, kuriuos reikėjo vykdyti skubos tvarka. Malonu pažymėti, kad 2005 metų Lietuvos WWW svetainių čempionate TOP.LT Vilniaus universiteto svetainė užėmė antrą vietą reprezentacinių ir informacinių tinklalapių kategorijoje, o jos techninis sprendimas buvo pripažintas geriausiu.

2005 metais buvo naujai sukurti ar iš esmės atnaujinti pagrindiniai IS komponentai (22 lentelė). Vien tik Personalo bei Finansų ir ekonomikos direkcijos kompiuterių programose buvo sukurti ar atnaujinti daugiau nei 50 įvairaus sudėtingumo programinių paketų.

29 pav. Autorizuotų IS vartotojų ir jų darbo su IS seansų skaičiaus kitimas 2001–2005 metais

22 lentelė. Pagrindinių IS komponentų plėtra 2005 m. ir jų naudojimo galimybės

Priemonės pavadinimas, uždaviniai	Rezultato aprašymas	Įvykdymo ir naudojimo būseną
Studijų programų dalykų tvarkymas	Vieningų universiteto dalykų pavadinimų su vertimu į užsienio kalbą sudarymas	Naudoja padaliniai
Vientisos studijų programų rengimo, priežiūros ir jų vykdymo sistemos sukūrimas	Realizuotas laisvųjų dalykų administravimas bei jų pasirinkimas, sukurta studijų programų aprašų duomenų bazė	Naudoja padaliniai, studentai, vieša prieiga Internete
Socialinės paramos administravimas	Kompiuterinis socialinių stipendijų, vienkartinį pašalpų registravimas, konkursinių eilių sudarymas, įsakymų ruošimas ir jų vykdymas	Naudoja studentų atstovybė ir padalinių administracija
Naujo pavyzdžio aukštojo mokslo diplomo priedėlio išdavimas	Sudaryta naujo aukštojo mokslo diplomo priedėlio ruošimo ir gaminimo kompiuterių programa	Gruodžio mėnesį centralizuotai pradėti gaminti priedėliai
Studentų apskaita pagal finansavimo pobūdį	Sukurta rotacijos eilių sudarymo bei jų administravimo programa	Naudoja padaliniai, studentai
Elektroninių tezių ir disertacijų IS diegimas	Sukurtos baigiamųjų darbų įkėlimo į duomenų bazę programos, išmokyti vartotojai	Atiduota naudoti padaliniams ir absolventams
Naujos darbo užmokesčio apskaitos sistemos diegimas	Atliktas duomenų perkėlimas iš senos darbo užmokesčio apskaitos sistemos į naują, išmokyta apie 200 vartotojų	Naudoja personalo direkcija, padalinių administratoriai
Darbo užmokesčio skaičiavimo plėtra	Naujų darbo užmokesčio skaičiavimo algoritmų sudarymas, mokėjimo modelių papildymas, duomenų perdavimas bankui	Naudoja Personalo direkcija bei Finansų ir ekonomikos direkcija
Darbo užmokesčio apskaitos plėtra	Sukurta pagal apmokėjimo rūšis, skaičiavimo mėnesius, padalinius ir lėšų rūšis apskaičiuotų sumų kompiuterinė suvestinė	Naudoja Finansų ir ekonomikos direkcija
Darbo užmokesčio apskaitos duomenų pateikimas	Sukurtos darbo užmokesčio ataskaitos padaliniams ir darbuotojams	Naudoja padaliniai, darbuotojai
Bibliotekinės programos funkcijų plėtra	Bibliografinės lietuviškų periodinių leidinių publikacijų, bibliotekos retųjų leidinių, dailės kūrinių, publikacijų apie Vilniaus universitetą duomenų bazių sukūrimas	Sukurtos loginės duomenų bazių struktūros
LieMSIS projekto vykdymas	Bazinės programinės įrangos diegimas Lietuvos aukštosiose mokyklose	Dalyvaujama Personalo, Finansų ir Studijų projektų analizėje

2005 m. ypatingas dėmesys buvo kreipiamas į Universiteto darbuotojams ir studentams teikiamas elektronines paslaugas. Buvo sukurta vidinių informacinių pranešimų sistema vartotojams, realizuotas elektroninių laiškų siuntimas visiems darbo laiko apskaitos žiniaraščių sudarytojams. 2005 metų kovą įdiegus naują darbo užmokesčio sistemą, galutinai išspręstas duomenų integravimo uždavinys.

3. BIBLIOTEKOS ELEKTRONINIAI INFORMACIJOS IŠTEKLIAI

Informacinio aptarnavimo procesai persikelia į virtualią erdvę – vis didesnę bibliotekos paslaugų dalį sudaro elektroninių informacijos paslaugų teikimas. Šalia tradicinių šaltinių – knygų, serialinių leidinių, įsitvirtina ir elektroninės informacijos išteklių: elektroninės knygos, elektroninė periodika, duomenų bazės.

Duomenų bazės prenumeruojamos per Lietuvos mokslinių bibliotekų asociaciją (LMBA). Dalyvavimas LMBA yra naudingas visoms bibliotekoms.

Vilniaus universiteto biblioteka 2005 m. prenumeravo šias duomenų bases:

- visatekstę ir bibliografinę duomenų bazę *Thomson Gale: Info Trac OneFile*;
- visatekstę duomenų bazę *Oxford University Press: Oxford Journals Online*;
- duomenų archyvą JSTOR;
- visatekstę duomenų bazę *Emerald Fulltext*;

- bibliografinę duomenų bazę *Zentralblatt MATH*;
- visatekstę duomenų bazę IEEE/IEL;
- visatekstę duomenų bazę EBSCO (11 DB);
- visatekstę duomenų bazę *Cambridge Journals Online*;
- visatekstę duomenų bazę *ProQuest* (10 DB);
- disertacijų santraukų duomenų bazę *ProQuest Digital Dissertations*;
- visatekstę duomenų bazę *Science Direct*;
- visatekstę duomenų bazę *Springer LINK*;
- bibliografinę citavimo duomenų bazę *ISI Web of Knowledge*;
- Lietuvos periodinės spaudos bibliografinę straipsnių bazę (1994–2002) (interneto, bendrojoje, bibliografijos ir interneto skaityklose);
- nacionalinės bibliografijos duomenų banką (interneto, bendrojoje, bibliografijos ir interneto skaityklose);
- visatekstę duomenų bazę *Blackwell Synergy*.

Visos prenumeruojamos DB (išskyrus Lietuvos periodinės spaudos bibliografinę straipsnių bazę (1994–2002) ir *Nacionalinės bibliografijos duomenų banką*) yra prieinamos visiems Universiteto bendruomenės nariams per VU kompiuterių tinklą.

2004 m. gruodį – 2005 m. lapkritį VUB vartotojai prie DB jungėsi 86 807 kartus (duomenys be DB *Zentralblatt MATH*; Lietuvos periodinės spaudos bibliografinės straipsnių bazės (1994–2002) ir Nacionalinės bibliografijos duomenų banko). Palyginti su 2004 m., prisijungimų skaičius išaugo per 25 000.

Vartotojai atliko 223 203 paieškas. Palyginti su 2004 m. (200 319), paieškų skaičius padidėjo beveik 23 000.

Duomenų bazių prenumeratai 2005 metais VU skyrė 75 000 Lt, tačiau išleista gerokai mažiau – 41 764, 77 Lt – dėl sėkmingų LMBA derybų su DB tiekėjais ir gavus nemažą ŠMM paramą. VU bibliotekos ir DB JSTOR atstovų derybose buvo pasiektas susitarimas, labai sumažinęs DB kainą. Be to, 2005 m. VUB prenumeravo *Springer* DB individualiai (ne per LMBA), todėl asociacijos narių sutarimu 2006 m. *Springer-Kluwer* prenumerata VU bibliotekai yra nemokama.

Bibliotekos, turinčios 5,3 mln. statistinių vienetų fondą, darbas neįsivaizduojamas be gerai organizuotos informacinės paieškos sistemos. VU bibliotekoje nuo 1993 metų kuriamas ir pildomas elektroninis katalogas. Elektroninis katalogas per metus pasipildo vidutiniškai 30 tūkstančių pavadinimų ir 60 tūkstančių vienetų, tai yra per dieną vidutiniškai 367 vienetais ir 177–200 pavadinimų. Kiekvienais pastaraisiais metais skaičiai didėja. Norint paspartinti fakultetų bibliotekų knygų fondų elektroninį katalogavimą, suburta Centrinės bibliotekos kataloguotojų, sistemintojų, dalykintojų grupė, kuri dirbo tik su fakultetų bibliotekų spaudiniais. Teigiami šio sprendimo rezultatai akivaizdūs: fakultetų bibliotekų leidinių elektroniniame kataloge kiekis pasikeitė nuo 37,5% iki 42,5%. Be to, pradėtas lietuviškų leidinių kortelių katalogo redagavimas, siekiant paspartinti duomenų perkėlimą į elektroninį katalogą. Tokia katalogo perkėlimo į elektroninį katalogą forma pasiteisina, nes yra daug netikslumų kortelių kataloge (neteisingas šifras, pamesta knyga ir t. t.). Kortelių peržiūra užtikrina, kad į elektroninį katalogą nepakliūs neredaguoti ar netikslūs, klaidingi aprašai. Per 2005 metus bibliotekos elektroninis katalogas pasipildė 35 770 pavadinimų ir 82 365 vienetų įrašais. Iš viso elektroniniame kataloge yra 290 900 pavadinimų ir 714 050 vienetų įrašų.

Bibliotekoje, pasitelkiant sistemą ALEPH, kuriama dar keletas elektroninių duomenų bazių, visų pirma VU mokslininkų ir darbuotojų publikacijų duomenų bazė. 2005 m. gruodžio 1 d. VU PDB buvo 20 576 įrašai.

Pradėta formuoti nauja publikacijų apie VU bazė VUB03. Peržiūrėta 2004–2005 m. 50 pavadinimų 250 numerių (22 500 psl.) tęstinių leidinių, 12 pavadinimų laikraščių. Šiuo metu joje yra per 900 bibliografinių aprašų.

Biblioteka rengia dar vieną elektroninę duomenų bazę – Lietuvos bibliografija, C serija – Lietuviškų periodinių leidinių publikacijos. Ši duomenų bazė yra Retrospektyvinės Lietuvos bibliografijos DB, kurią rengia Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, Mokslų akademijos biblioteka ir VU biblioteka, sudėtinė dalis. Šiuo metu joje yra per 1600 įrašų.

Abi pirmiau minėtos duomenų bazės organizuojamos taip, kad būtų galima formuoti leidinių.

Kartu su VU Skaičiavimo centro darbuotojais pradėtas įgyvendinti projektas *Skaitmeninių vaizdų archyvas*. 2005 metais skaitmeninių vaizdų archyve buvo septynių teismų knygų visi tekstai. Vadinasi daugiau suinteresuotų vartotojų mokslo ir studijų reikalams turi galimybę iš bet kurios kompiuterizuotos vietos naudotis LDK teismų knygų skaitmeninių vaizdų baze. Projektas tęstinis. Skaitmeninių vaizdų bazė kasmet bus papildoma naujų LDK teismų knygų skaitmeniniais vaizdais.

2005 metais pradėta organizuoti bibliotekos Grafikos kabinete saugomų meno darbų duomenų bazė. Joje yra 630 bibliografinių aprašų. Rengiamas skaitmeninių vaizdų archyvas. Planuojama prieiga prie šios vaizdų bazės per internetą.

Bendroji išvada

2005 metais informacinių technologijų plėtra Universitete leido įgyvendinti šiuos uždavinius: sukurti naujus kompiuterizuotas veiklos funkcijas užtikrinančius komponentus, pasiekti visišką informacinės sistemos duomenų integralumą, smarkiai padidinti informacinės sistemos vartotojų skaičių, atnaujinti bibliotekos prenumeruojamas duomenų bazines, parengti naudojimosi jomis instrukcijas, perkelti daug skaitmeninės informacijos iš CD į elektroninį duomenų bazės formatą, pradėti parengiamuosius darbus naujai bibliotekinės sistemos versijai įdiegti. Buvo tęsiami kompiuterių bei telefonų tinklų infrastruktūros plėtros darbai, siekiant padidinti pralaidumus tiek tarp Universiteto padalinių, tiek išėjimo į Lietuvos bei pasaulio tinklus.

Problemos

- Universiteto disponuojami finansų ištekliai yra nepakankami informacinės sistemos, kompiuterių tinklo bei telefonų tinklo centrinių išteklių plėtrai. Todėl nėra užtikrinami šiandieniai jų saugumo ir patikimumo reikalavimai, funkcionavimas vykdomas be jokio rezervo, balansuojant ant įrangos fizinių galimybių ribos. Šiuo metu nėra įrangos dubliavimo, tie patys serveriai naudojami ir programoms derinti, ir informacinėms paslaugoms teikti. Iki šiol vis dar naudojami prieš dešimt metų įsigyti serveriai, o magistralinė kompiuterių tinklo įranga įsigyta dar 1998 metais, per šešerius metus neatliktas telefonų stoties nei atnaujinimas, nei techninis aptarnavimas.
- 2005 metais nebuvo įdiegta nauja finansų apskaitos *Visma Business* versija, turinti daugiau funkcinių galimybių. Tai įvyko todėl, kad 2005 metų rudenį Universitete turėjo prasidėti *People Soft* sistemos finansų apskaitos modulio diegimo darbai, kuriuos numatė nacionalinė LieMSIS programa. Tačiau *People Soft* sistemos finansų apskaitos modulio diegimo darbai nevyko nei Universitete, nei kitose aukštosiose mokyklose.
- 2005 metais bibliotekoje iki galo nebuvo įdiegta nauja bibliotekinės sistemos ALEPH versija, nes daugiau nei 30% turimų kompiuterių techninės charakteristikos neatitiko sistemos reikalavimų.
- Daug bibliotekos laiko ir darbo sąnaudų pareikalavo retrospektyvinės bibliografijos posistemio kūrimas, pagalbinių rodyklių, poleminių straipsnių, recenzijų bei iliustracijų struktūravimas, tikrinimas ir koregavimas, jų derinimas su kitų bibliotekų nacionalinės bibliografijos rengėjais. Dėl šių priežasčių šios bazės kūrimas užtruko ilgiau nei planuota.

Priemonės

- Parengti Universiteto kompiuterių tinklo atnaujinimo investicinį projektą, kuris numatytų interneto ir duomenų perdavimo paslaugų plėtrą, kompiuterių ir telefonų tinklų modernizavimą, užtikrintų informacinių paslaugų patikimumą ir saugumą, organizuoti atnaujinimui reikalingų darbų ir priemonių finansavimo šaltinių paiešką.
- Plėtoti Universiteto informacinę sistemą, kurti naujas informacines paslaugas darbuotojams ir studentams.
- Įdiegti naują bibliotekinės sistemos ALEPH versiją Centrinėje bibliotekoje ir padalinių bibliotekose.
- Įdiegti internete bibliotekos Grafikos kabinete saugomų meno kūrinių vaizdų duomenų bazes, organizuoti skaitmeninimo technikos įsigijimą ir Rankraščių skyriaus teismų knygų skaitmeninimą.

INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS KRYPTIS

Veiklos tikslas – įgyvendinti efektyvų investicijų planą, numatantį tokią investicinių projektų visumą, kuri leistų iš esmės atnaujinti ir modernizuoti materialinę bazę ir sudarytų pagrindą strateginės veiklos uždaviniams įgyvendinti.

1. INVESTICIJŲ PROGRAMA

Pagrindinis investicijų programos tikslas – modernizuoti Universiteto mokslo ir studijų materialinę bazę. Rekonstruojami Universiteto pastatai, perkamas ir įsigijamas studijų ir mokslo reikmėms reikalingas ilgalaikis materialusis turtas – mokslinė aparatūra, kompiuterinė technika ir kita įranga. 2005 metais buvo įgyvendinti arba įgyvendinami septyni Universiteto infrastruktūros modernizavimo investiciniai projektai. Praeitais metais buvo parengta 18 naujų investicinių projektų.

1.1. Įgyvendinti ir įgyvendinami investiciniai projektai

2005 metų investiciniai projektai buvo finansuojami iš Valstybės investicijų 2005–2007 m. programos (VIP), paskolos valstybės vardu, valstybės biudžeto, Švietimo ir mokslo ministerijos, ES struktūrinių fondų ir Universiteto specialiosios programos Bendrojo raidos fondo lėšų. Be to, moderni mokslinė aparatūra buvo gaunama įgyvendinant įvairius, daugiausia Europos Komisijos finansuojamus mokslinius projektus. Taigi 2005 metais materialinei bazei modernizuoti iš viso buvo panaudota 10 024 tūkst. Lt (23 lentelė).

Įgyvendintos šios investicijos (6 priedo 1 lentelė):

- Filosofijos fakultete užbaigti statybos montavimo darbai ir pagaminti baldai.
- Pradėtas Centrinų rūmų architektūrinio ansamblio pastato (Istorijos fakulteto) rekonstravimas.

23 lentelė. Investicinių projektų ir materialinės bazės (ilgalaikio materialiojo turto) finansavimo šaltiniai

Projektų skaičius	Finansavimo šaltinis ir 2005 metais panaudotų lėšų suma, tūkst. Lt						
	Valstybės investicijų 2005-2007 m. programa (VIP)	Paskolos valstybės vardu	Švietimo ir mokslo ministerijos lėšos	ES struktūrinių fondų lėšos	Specialiosios programos Bendrojo raidos fondo lėšos	Sumų pagal pavedimus lėšos	Iš viso
7	2 640	2 345	382,4	730,5	2 700,2	1 225,8	10 023,9

- Tęsiamas Botanikos sodo Kairėnuose infrastruktūros rekonstravimas ir plėtojimas.
- Tęsiamas naujosios Bibliotekos projektavimas.
- Įsigyta mokslinė aparatūra.
- Įsigyta kompiuterinės ir programinės įrangos, organizacinės technikos, transporto priemonių ir kito ilgalaikio turto akademiniais ir neakademiniais padaliniais.

1.2. 2005 metais parengti investiciniai projektai

Praeitais metais buvo parengta 18 naujų investicinių projektų (6 priedo 2 lentelė). Tam buvo panaudota 163 147 Lt ES struktūrinių fondų ir 231 805 Lt Specialiosios programos Bendrojo raidos fondo lėšų. Be to, šiam tikslui lėšų skyrė Matematikos ir informatikos fakultetas, Universiteto ligoninės. Naujiems investiciniams projektams įgyvendinti parengtos dvi paraiškos į Valstybės investicijų 2006–2008 m. programą ir 14 paraiškų ES struktūrinių fondų paramai gauti. Vienas investicinis projektas buvo įgyvendintas 2005 metais, dar vieno investicinio projekto finansavimo šaltinių dar ieškoma.

Į Valstybės investicijų 2006–2008 m. programą greta tęstinių, ankstesniais metais pradėtų įgyvendinti Universiteto projektų įtraukti du nauji: senosios Vilniaus universiteto bibliotekos rekonstravimo projektas (projekto vertė 11,6 mln. Lt) ir Matematikos ir informatikos fakulteto rengtas projektas „Didelės galios daugiaprocesorinio kompiuterio įsigijimas“ (projekto vertė 2,3 mln. Lt).

Paraiškos ES struktūrinių fondų paramai gauti parengtos pagal Bendrojo programavimo dokumento I prioriteto „Socialinės ir ekonominės infrastruktūros plėtra“ 5 priemonę „Darbo rinkos, švietimo, profesinio mokymo, mokslo ir studijų institucijų bei socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra (papildanti Europos socialinio fondo remiamas priemonės)“. Šios priemonės tikslas – skirti paramą projektams, kuriais siekiama užtikrinti kokybiškas ir veiksmingas mokslo ir studijų sistemos institucijų intelekto išteklių plėtos sąlygas, sukuriant, atnaujinant ir išlaikant tinkamą bei kokybišką infrastruktūrą, aprūpinant institucijas modernia mokomąja ir tyrimų bazine bei informacinių technologijų įranga. Lietuvos institucijos pateikė 87 paraiškas, Lietuvos universitetai – 45 paraiškas, Vilniaus universitetas – 14 paraiškų (6 priedo 3 lentelė). Visiems 87 projektams finansuoti yra prašoma 401,1 mln. litų. Vilniaus universiteto parengtiems projektams yra prašoma 73,9 mln. Lt (24 lentelė).

Šiuo metu paraiškos vertinamos.

24 lentelė. Lietuvos institucijų ir Vilniaus universiteto 2005 metų paraiškos pagal BPD 1.5 priemonę

Pateikta paraiškų			Prašoma lėšų, mln.Lt		Prašomų ir numatytų lėšų santykis
Iš viso	Universitetai	VU	Iš viso	VU	
87	45	14	401,1	73,9	6,4

2. MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTAIGŲ RENOVAVIMO IR REKONSTRAVIMO PROGRAMA

Kaip ir kitos Lietuvos įstaigos, Universitetas dalyvavo įgyvendinant 2003–2006 metų mokslo ir įstaigų renovavimo, rekonstravimo programą. Šia programa siekiama pagerinti techninę bei energetinę mokslo ir studijų įstaigų pastatų būklę, sumažinti energijos suvartojimą ir pastatų eksploatavimo išlaidas. Programos lėšas sudaro Europos Tarybos plėtos banko paskola ir valstybės biudžeto lėšos. Mokslo ir studijų įstaigos turi skirti 25% nuosavų lėšų. 2005 metais Universiteto pastatų ir patalpų renovavimui panaudota 2 112,14 tūkst. Lt (25 lentelė).

25 lentelė. Mokslo ir studijų įstaigų renovavimo ir rekonstravimo programos lėšos

Renovuotų objektų skaičius	Finansavimo šaltinis ir 2005 metais panaudotų lėšų suma, tūkst. Lt			
	Paskolos valstybės vardu	Švietimo ir mokslo ministerijos lėšos	Specialiosios programos Bendrojo raidos fondo lėšos	Iš viso
19	873	678,14	561*	2 112,14

* 37 085 Lt skirta bendrabučių renovavimui

Buvo tęsiamas įvairių pastatų renovavimas ir rekonstravimas: rekonstruotos Skaičiavimo centro, Ekonomikos fakulteto, Teisės fakulteto ir Jungiamojo korpuso (Saulėtekio al. 9) bei Sveikatos ir sporto centro (Saulėtekio al. 2) stogų dangos, pakeista dalis Gamtos mokslų fakulteto, Medicinos fakulteto, Matematikos ir informatikos fakulteto, Sveikatos ir sporto centro langų ir durų (6 priedo 4 lentelė).

3. PATALPŲ REMONTAS

2005 metais Universiteto patalpų remontui iš šešių finansavimo šaltinių buvo panaudota 5924,7 tūkst. Lt (26 lentelė).

Už šias lėšas atlikta daug remonto darbų (6 priedo 4 lentelė). Valstybės biudžeto lėšomis:

- suremontuota bibliotekos patalpa ir įrengtos kompiuterinės vietos neįgaliems studentams (kartu su UNESCO parama);
- atliktas Matematikos ir informatikos fakulteto bibliotekos ir skaityklos remontas.

Universiteto specialiosios programos (padalinių ir BRF) lėšomis:

- Centrinų rūmų architektūriniame ansamblyje suremontuoti Tarptautinių ryšių ir programų, Strateginės plėtros, Studijų direkcijos, kitų skyrių kabinetai, suremontuota patalpa ir įrengta nauja Seminarų salė, aprūpinta modernia multimedijos įranga;
- pagal naujai paruoštus projektus perplanuoti ir suremontuoti Saulėtekio mokomųjų rūmų I ir II korpusų pirmųjų aukštų vestibuliai;
- įrengtos naujos bei renovuotos anksčiau turėtos Priėmimo skyriaus patalpos Saulėtekio komplekso I rūmų I aukšte;
- suremontuotos Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto, Gamtos mokslų fakulteto ir Chemijos fakulteto bibliotekos ir skaityklos (Gamtos mokslų ir Chemijos fakultetams nupirkta baldų);
- atliktas Teisės fakulteto aštunto aukšto kapitalinis remontas ir suremontuoti šio fakulteto penktas ir šeštas aukštai;
- suremontuoti Ekonomikos fakulteto kabinetai ir koridoriai, Komunikacijos fakulteto Žurnalistikos instituto montažinė, auditorija ir tualetas;
- suremontuota dalis patalpų Palangos poilsio namuose;
- atlikti kiti smulkesni darbai.

Švietimo ir mokslo ministerijos lėšomis:

- atliktas Sveikatos ir sporto centro (Saulėtekio al. 2) salės su balkonu bei dušinių remontas.

26 lentelė. Patalpų remonto darbų lėšos

Suremontuotų patalpų skaičius	Finansavimo šaltinis ir 2005 metais panaudotų lėšų suma, tūkst. Lt						
	Biudžeto asignavimai	Švietimo ir mokslo ministerijos lėšos	Specialiosios programos padalinių lėšos (apskaičytos į valstybės biudžeto lėšas)	Specialiosios programos padalinių lėšos	Specialiosios programos Bendrojo raidos fondo lėšos	Rėmėjų lėšos	Iš viso
116	286,935	161,0	1 009,641	1 807,059	2 566,439	93 538	5 924,7

4. BENDRABUČIŲ REMONTAS

Didžioji dalis studentų bendrabučių (18 pastatų) perduota viešajai įstaigai „Vilniaus universiteto būstas“. Nedidelę bendrabučių dalį administruoja Universitetas. 2005 metais bendrabučių remontui iš trijų finansavimo šaltinių buvo panaudota 2257,7 tūkst. Lt (27 lentelė).

27 lentelė. Bendrabučių remonto darbų lėšos

* Įskaitant 37 085 Lt, skirtų bendrabučių renovavimui pagal 2003–2006 metų mokslo ir studijų įstaigų renovavimo ir rekonstravimo programą

Už šias lėšas suremontuota dviejų 16 aukštų bendrabučių Saulėtekio al. 4 ir 6 virtuvės, prausyklos ir dušai. Pakeisti vandentiekio ir kanalizacijos stovai, sumontuoti nauji maišytuvai ir plautuvės. Suremontuoti dušai ir virtuvės Saulėtekio al. 29, 31, 33, 35, 37, 49 ir 51. Pradėtos remontuoti Saulėtekio penkiaaukščių bendrabučių blokuose esančios bendros patalpos: prausyklos, tualetai ir tambūras. Taip pat tvarkomi M. K. Čiurlionio g. 23 ir 27 bendrabučių tualetai. Sutvarkyta bendrabučio Saulėtekio al. 8 priešgaisrinė signalizacija. Pradėta atnaujinti įrangą. Nupirka 80 dujinių viryklių, 8 šaldytuvai, 100 spintelių, 50 lentynų ir kt. Gyvenimo sąlygos bendrabučiuose akivaizdžiai gerėja.

Universitetas administruoja studentų bendrabutį Olandų g. 51, kuriame gyvena Istorijos ir Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto studentai, bei tris bendrabučius, kurių didžioji dalis ploto yra privatizuota: M. K. Čiurlionio g. 25A, M. K. Čiurlionio 1 ir Tauro gatvėje. Olandų gatvės bendrabutyje baigtas dušinių remontas, renovuotos dvi virtuvės ir įrengta viena nauja, sutvarkyti lauko laiptai ir lietaus kanalizacija, įvestas internetinis ryšys.

5. EKSPLOATAVIMAS

2005 metais išlaidos pastatų ir kitos infrastruktūros išlaikymui sudarė 6 240,9 tūkst. Lt. Tai 976,7 tūkst. Lt daugiau negu 2004 metais (6 priedo 6 lentelė). Pasikeitė išlaidų struktūra. Kai kurios paslaugų išlaidos sumažėjo: pvz., pasirašius naują pokalbių mobiliaisiais telefonais paslaugų pirkimo sutartį su UAB „Omnitel“, pokalbių mobiliaisiais telefonais išlaidos sumažėjo daugiau nei 100,0 tūkst. litų. Taip pat teigiamą įtaką išlaidų mažėjimui turėjo vykdomas pastatų rekonstravimas ir renovavimas. Padidėjimas aiškina mas tuo, kad 2005 metais padidėjo patalpų eksploatavimo išlaidos, nes papildomai buvo pirktos Saulėtekio miestelio patalpų valymo ir apsaugos paslaugos, pradėtos eksploatuoti Filosofijos fakulteto patalpos Universiteto gatvėje. Padidėjo atliekamų kai kurių darbų bei teikiamų paslaugų kainos (pvz., kuro kainos padidėjo 20%). Detali kamieninių padalinių išlaidų analizė pateikiama 6 priedo 7 lentelėje.

Bendroji išvada

Nors 2005 metais materialinės bazės atnaujinimui ir modernizavimui panaudota suma viršijo 10 mln. Lt, Universiteto infrastruktūros plėtra nėra pakankama, fiziškai ir morališkai susidėvėjusios materialinės bazės dalis yra labai didelė, todėl turima bazė neatitinka studijų kokybei ir mokslo rezultatyvumui keliamų reikalavimų. Kita vertus, 2005 metais pradėjo ryškėti naujų finansavimo galimybių modernizuoti Universiteto infrastruktūrą ir sustiprinti mokslo ir studijų materialinę bazę perspektyvos: Universiteto padaliniai šiems

tikslams skyrė daugiau nei ankstesniais metais disponuojamų specialiųjų lėšų, parengta daug svarbių investicinių projektų, orientuotų į potencialius finansavimo šaltinius.

Viešosios įstaigos, administruojančios bendrabučių veiklą, įsteigimas visiškai pasiteisinio.

Problemos

- Investiciniams ir juos pagrindžiantiems studijų ir mokslo modernizavimo ir efektyvumo projektams tapus pagrindiniu materialinės bazės atnaujinimo ir modernizavimo instrumentu, aktuali tapo šių projektų rengimo, valdymo ir administravimo problema.
- Praėjusių metų rezultatai dar kartą patvirtino, kad infrastruktūros išlaikymo išlaidos kasmet smarkiai didėja brangstant visų rūšių energijai ir komunalinėms paslaugoms.
- Iki šiol lieka neišspręsti esminiai bendrabučių renovavimo klausimai, nors pastangų dedama labai daug.

Priemonės

- Sukurti nuolat veikiančią Universiteto akademinio ir administravimo personalo, kuris dalyvauja rengiant ir įgyvendinant projektus, kvalifikacijos tobulinimo sistemą projektų rengimo, valdymo ir administravimo klausimais.
- Pradėti kurti informacinį Universiteto vardu vykdomų projektų valdymo ir administravimo komponentą, kuris būtų integruotas į bendrą Universiteto informacinę sistemą.
- Parengti ir įgyvendinti specialų visų rūšių energijos taupymo priemonių planą.
- Nuosekliai keisti ūkio eksploatavimo tvarką ir, pasvėrus turimas finansines galimybes, organizuoti eksploatavimo (apsaugos, valymo ir kt.) paslaugų pirkimą, užtikrinti sudaromų paslaugos sutarčių priežiūrą.

FINANSŲ VALDYMO KRYPTIS

Veiklos tikslas – patobulinti egzistuojančius ir įgyvendinti naujus mechanizmus, užtikrinančius skaidrų ir efektyvų disponuojamų ir įgyjamų lėšų valdymą.

1. PAJAMOS

Universiteto pajamos 2005 metais sudarė **151 092,8 tūkst. Lt** (7 priedo 1 lentelė) kartu su rėmėjų parama materialinėmis vertybėmis, įvertintomis litais. Tai 11 041,0 tūkst. litų, arba 7,88%, daugiau nei 2004 metais. Valstybės biudžeto subsidija pagrindinėms Universiteto programoms vykdyti sudarė **96 174,3 tūkst. Lt** (63,65% visų pajamų). Peržiūrint valstybės biudžetą, antrajame pusmetyje buvo skirti papildomi asignavimai – **1795,0 tūkst. Lt** Centrinųjų rūmų architektūrinio ansamblio rekonstravimui (Istorijos fakultetas) ir **550,0 tūkst. Lt** Botanikos sodo Kairėnuose infrastruktūros rekonstravimui ir plėtojimui. **9613,8 tūkst. Lt** kitų tikslinių valstybės biudžeto lėšų gauta iš Švietimo ir mokslo ministerijos, Valstybinio mokslo ir studijų fondo (VMSF), kitų valstybės institucijų įvairioms programoms ir kompleksiniams darbams vykdyti. Tai 110,0 tūkst. Lt arba 1,16%, daugiau nei 2004 metais. Universiteto nebiudžetinės pajamos už teikiamas paslaugas išaugo 5 255,1 tūkst. Lt, arba 13,12%, ir sudarė **45 304,8 tūkst. Lt** (kartu su rėmėjų parama materialinėmis vertybėmis, įvertintomis 1 557,0 tūkst. Lt).

Universitetas 2006 m. sausio 1 d. disponavo **161 057,1 tūkst. Lt** vertės ilgalaikiu turto. Turtas palyginti su 2004 metais, padidėjo 11,1%. Pastatų vertė yra **82 827,3 tūkst. Lt**, materialiojo ir nematerialiojo turto vertė – **78 229,8 tūkst. Lt**. Be to, Universitetas pagal panaudos sutartį valdo žemę, kurios vertė **97 722,8 tūkst. Lt** (7 priedo 2 lentelė).

2005 metais gauta 1,16% daugiau tikslinių lėšų nei 2004 metais (7 priedo 3 lentelė). Tikslinės lėšos iš Švietimo ir mokslo ministerijos sumažėjo 7,62% (7 priedo 4 lentelė).

Tikslinės valstybės biudžeto lėšos įvairių programų vykdymui sumažėjo 21,45%, palyginti su 2004 metais (7 priedo 5 lentelė). Valstybinio mokslo ir studijų fondo parama 2005 metais išaugo 32,78% (7 priedo 6 lentelė).

Didžiąją nebiudžetinių lėšų pajamų dalį – **29 852,51 tūkst. Lt** (65,89%) – sudarė mokesčiai už studijas ir kitas studijų paslaugas (7 priedo 7 lentelė). Mokesčiai už studijas padidėjo 8,21%.

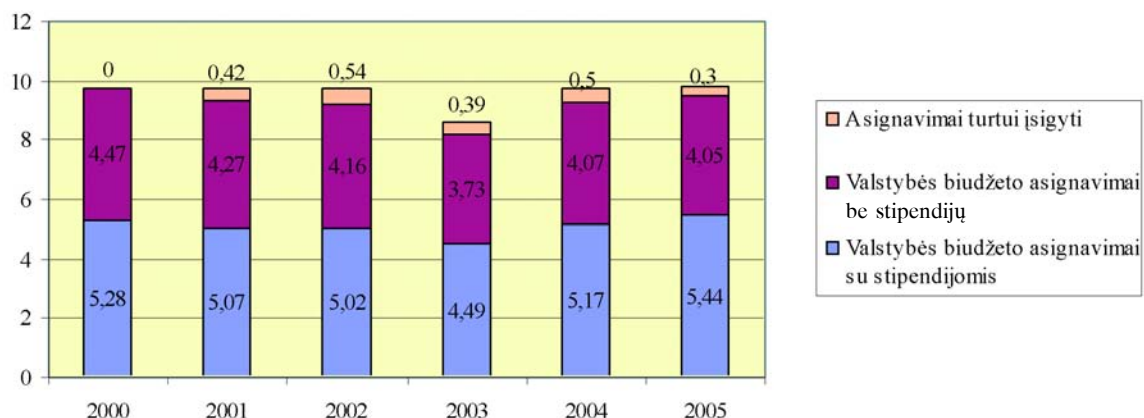
2. IŠLAIDOS

Didžiąją Universitetui skiriamų valstybės biudžeto asignavimų paprastųjų lėšų išlaidų dalį (65,5%) sudarė lėšos, skirtos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui (7 priedo 8 lentelė). Stipendijų išlaidos sudarė 25,5%, o kitos – 9,0%. Kitos išlaidos buvo skirtos ERASMUS programai finansuoti, bendrabučių remontui ir eksploataavimo išlaidoms bei su studijų organizavimu susijusioms medžiagoms ir prekėms apmokėti. Valstybės biudžeto asignavimų sandoriai su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu 2005 metais sudarė 4985 tūkst. Lt (7 priedo 9 lentelė).

Valstybės biudžeto asignavimai, skiriami vienam studentui, 2005 metais palyginti su 2004 metais, beveik nesikeitė (30 pav.).

Išryškėjo išlaidų pokyčiai Universiteto biudžeto struktūroje 2004–2005 metais (7 priedo 10 lentelė). Universiteto viso biudžeto išlaidų struktūra 2005 metais buvo tokia: studijoms – 41,21%, mokslinei veiklai – 21,27%, studentų stipendijoms ir pašalpoms – 14,62%, ūkio išlaikymui – 12,40%, administravimui – 2,28%, bendrabučių išlaikymui – 0,93%, kitų teikiamų paslaugų (Bibliotekos, Skaičiavimo centro, Botanikos sodo ir kt.) išlaidoms – 7,30%.

2005 metais didžioji dalis bendrųjų Universiteto reikmių, tarp jų ir ūkio išlaidų, buvo apmokama iš specialiosios programos lėšų. Fakultetų ir kitų kamieninių padalinių išlaidos sudarė **26 472,3 tūkst. Lt**, arba **5141,26 tūkst. Lt** daugiau negu 2004 metais. Be to, kamieninių padalinių lėšų likutis buvo **2684,27 tūkst. Lt**. Bendrojo raidos fondo išlaidos buvo **8549,25 tūkst. Lt** (**4942,2 tūkst. Lt** mažiau negu 2004 metais). 2005 metais gerokai (15%) buvo sumažinti padalinių gaunamų pajamų atskaitymai į Bendrąjį raidos fondą, todėl 405,65 tūkst. Lt nebuvo įvykdytas BRF pajamų planas. Tik gauti papildomi valstybės biudžeto asignavimai padėjo atlikti visus finansinius 2005 metų įsipareigojimus. Lėšų likutis buvo **1 424,0 tūkst. Lt** (7 priedo 11 lentelė).

30 pav. Valstybės biudžeto asignavimai vienam valstybės finansuojamam studentui

3. PROGRAMINIS FINANSAVIMAS

2005 metai yra antrieji metai, kai biudžeto asignavimai Universitetui buvo skiriami pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą „Strateginio planavimo metodiką“, kuria diegiami programinio finansavimo principai. Biudžeto asignavimai Universitetui skiriami Vyriausybės nutarimu pagal patvirtintas programas. Šių principų tikslas – racionaliai paskirstyti valstybės biudžeto lėšas ir už jas atsiskaityti, efektyviai panaudoti intelektinį potencialą, infrastruktūrą ir turtą, sukurti sistemą, kuri leistų palyginti gautus rezultatus su numatytais tikslais. Šis planas susiejamas su Universiteto biudžeto ir metų sąmatos parengimu.

Universiteto 2005–2007 metų planą sudarė šios trys programos:

- Aukščiausios kvalifikacijos specialistų rengimas ir mokslo plėtojimas;
- Studentų rėmimas;
- Specialioji mokslo ir studijų plėtojimo programa.

Kiekvieną programą sudarė tikslai, uždaviniai, priemonės, uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai ir skiriamos lėšos.

1.1. programa „Aukščiausios kvalifikacijos specialistų rengimas bei mokslo plėtojimas“

1.2 programa „Studentų rėmimas“

88.8 programa „Specialioji studijų ir mokslo plėtojimo programa“.

3.1. Pirmoji 2005–2007 metų plano programa

Pagrindinis pirmosios programos tikslas – parengti šalies reikmes atitinkančius plataus universitetinio išsimokslinimo specialistus, vykdyti tarptautinio lygio fundamentaliuosius ir taikomuosius mokslinius tyrimus bei eksperimentinės plėtros darbus. Šiam tikslui įgyvendinti buvo suformuluoti aštuoni pagrindiniai uždaviniai:

- 1) Atlikti šalies ūkio, švietimo ir kultūros plėtotei reikalingus tarptautinio lygio fundamentaliuosius ir taikomuosius mokslinius tyrimus bei eksperimentinės plėtros darbus;
- 2) Parengti ūkio, verslo ir kultūros poreikius atitinkančius visų lygių aukščiausios kvalifikacijos specialistus;
- 3) Įgyvendinti studijų projektus pagal tarptautines programas;
- 4) Užtikrinti racionalios vidaus organizacinės struktūros funkcionavimą ir administravimą bei efektyvų Universiteto turto ir infrastruktūros valdymą;
- 5) Užtikrinti Lietuvos kultūros paveldo objektų apsaugą, priežiūrą ir prieinamumą plačiajai visuomenei;
- 6) Įgyvendinti priemones, kurios paskatintų informacinės ir žinių visuomenės plėtrą Lietuvoje;
- 7) Organizuoti investicinių projektų rengimą ir vykdymą pagal Valstybės kapitalo investicijų programas ir Bendrąjį programavimo dokumentą;
- 8) Organizuoti projektų parengimą ir vykdymą pagal Bendrojo programavimo dokumento prioritetus.

Uždaviniams įgyvendinti buvo planuojama 19 priemonių. Programai buvo gauta ir panaudota 70 572,3 tūkst. Lt. Įvykdyti pirmosios programos uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai patvirtina, kad Universitetas iš esmės įvykdė valstybės užsakymą studijų ir mokslinės veiklos srityje (7 priedo 12 lentelė).

3.2. Antroji 2005–2007 metų plano programa

Pagrindinis antrosios programos tikslas yra užtikrinti studentų socialines garantijas. Tam buvo suformuluotas uždavinys teikti paramą studentams, doktorantams ir gydytojams rezidentams. Jam įgyvendinti buvo planuojamos 4 priemonės. Programai gauta ir panaudota 23 257,0 tūkst. Lt. Įvykdyti antrosios programos uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai patvirtina, kad Universitetas iš esmės įvykdė valstybės užsakymą stipendijų ir kitų išmokų studentams administravimo srityje, turinčioje netiesioginį ryšį su pagrindinėmis Universiteto veiklomis (7 priedo 13 lentelė).

3.2.1. Stipendijos už mokymosi rezultatus

2005 metais stipendijos už mokymosi rezultatus skirtos pagal Senato komisijos nustatytą metodiką, iš viso joms skirta 11 145 687,2 Lt (2 169 312 Lt daugiau negu 2004 metais).

3.2.2. Socialinės stipendijos ir vienkartinės pašalpos

2005 metais socialinėms stipendijoms buvo skirta 2 786 421,80 Lt (998 541,8 Lt daugiau negu 2004 metais), vienkartinėms pašalpoms – 83 592,65 Lt. Iš viso socialines stipendijas gavo 2152 studentai, vienkartinės pašalpos – 1290 studentų.

2005 m. pabaigoje iš sutaupyto socialinių stipendijų fondo buvo išmokėtos vienkartinės išmokos po 250 Lt visiems valstybės finansuojamiems ir iš dalies finansuojamiems studentams, neturintiems akademinį skolų ir negavusiems stipendijų už mokymosi rezultatus arba socialinės stipendijos. Taip pat vienkartinės išmokos po 103 Lt buvo skirtos magistrantūros studijų I kurso studentams, negavusiems socialinių stipendijų.

3.2.3. Paskolos

2005 metais Lietuvos aukštųjų mokyklų studentams Lietuvos mokslo ir studijų fondas paskolas skyrė du kartus per metus – pavasarį ir rudenį. Iš viso paskolų gyvenimo išlaidoms buvo skirta 2 836 000 Lt, studijų įmokoms – 1 041 000 Lt.

28 lentelė. VU studentų paskolų gyvenimo išlaidoms ir studijų įmokoms paskirstymas

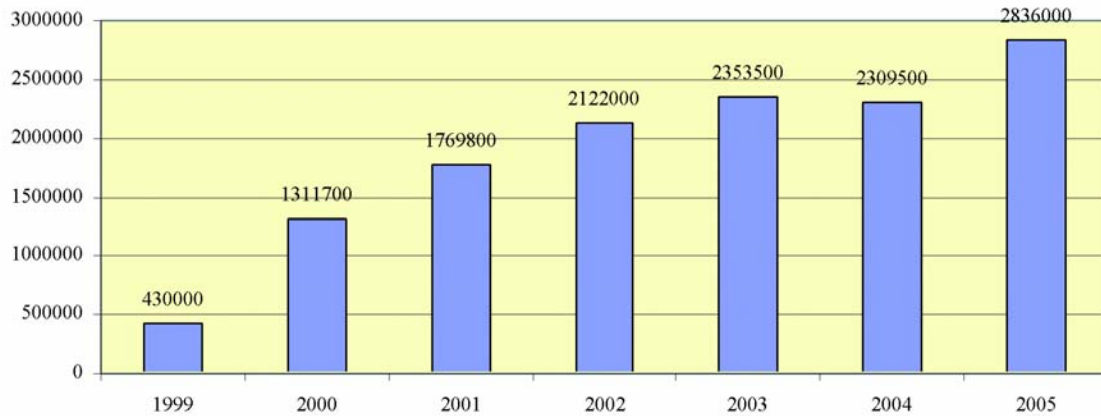
Semestras	Bendras studentų skaičius		Lėšos, skirtos studentams paskoloms gauti, Lt		Studentų, gavusių paskolą, skaičius	
	Studijų įmokai	Gyvenimo išlaidoms	Studijų įmokai	Gyvenimo išlaidoms	Studijų įmokai	Gyvenimo išlaidoms
Pavasario	4499	23057	538000	2190000	138	610
Rudens	6152	22545	503000	646000	105	216
	Iš viso		1041000	2836000	243	826

Kaip matyti iš toliau pateiktų diagramų (31 pav.), 1999–2003 m. lėšos, skirtos studentų paskoloms gauti, didėjo, 2004 m. šiek tiek sumažėjo, o 2005 m. vėl padidėjo. Palyginti su bendru studentų skaičiumi, nuo 2001 m. pradėjo mažėti paskolą gavusių studentų dalis.

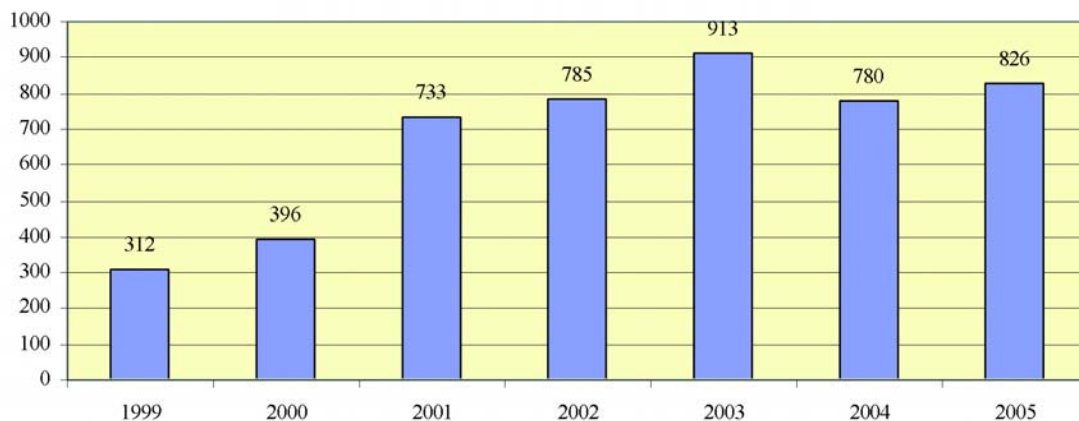
Kaip ir kiekvienais metais, studentų prašymų gauti paskolą gyvenimo išlaidoms buvo daugiau, negu tam buvo skirta lėšų. Ne visiems studentams buvo paskirta ir maksimali paskola gyvenimo išlaidoms (4500 Lt). Paskolos dydis kito nuo 1000 Lt iki 4500 Lt. Vidutinė paskola buvo 3433 Lt, taigi vidutinis paskolos dydis padidėjo (2004 m. vidutinis paskolos dydis buvo 2960 Lt).

Paskolų studijų įmokai 2005 metais prašė daugiau studentų negu 2003 m. – atitinkamai 243 ir 109 studentai, tačiau mažiau negu 2004 m. (257 studentai). Taip pat palyginti su bendru studentų, mokančių už studijas, skaičiumi, paskolų studijų įmokai prašė nedidelė dalis studentų.

Daugiausia paskolų studijų įmokai, kaip ir ankstesniais metais, prašė Matematikos ir informatikos, Fizikos, Komunikacijos ir Kauno humanitarinio fakultetų studentai.

a) Paskolų gyvenimo išlaidoms lėšos (litais)

b) Gavusių paskolą gyvenimo išlaidoms studentų skaičius

31 pav. Paskolų gyvenimo išlaidoms kitimo diagramos (a, b)

3.3. Trečioji 2005–2007 metų plano programa

Pagrindinis trečiosios programos tikslas yra gauti lėšų už studentų studijų įmokas ir pajamų iš mokslinės ir ūkinės veiklos bei teikiamų mokamų paslaugų ir jas kartu su biudžeto lėšomis panaudoti Universiteto pagrindinei veiklai vykdyti. Šiam tikslui įgyvendinti buvo suformuluotas uždavinys efektyviai panaudoti Universiteto intelektualinį potencialą, infrastruktūrą ir turtą specialiosioms lėšoms gauti. Jam įgyvendinti buvo planuojamos 3 pagrindinės priemonės: parengti valstybės nefinansuojamus studentus ir išplėsti pajamų duodančią mokslinę ir ūkinę bei mokamų paslaugų veiklą; užtikrinti specialiosios programos lėšų naudojimą investiciniams ir kitiems projektams parengti ir įgyvendinti; užtikrinti specialiosios programos lėšų panaudojimą renovavimo ir rekonstravimo programai įgyvendinti. Programai buvo panaudota 33 825,4 tūkst. Lt. Įvykdyti specialiosios mokslo ir studijų plėtojimo programos uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai patvirtina, kad Universitetas iš esmės įvykdė lėšų už studentų studijų įmokas ir pajamų iš mokslinės ir ūkinės veiklos bei teikiamų mokamų paslaugų programą (7 priedo 14 lentelė).

Bendroji išvada

2005 metai Universitetui buvo finansiškai sėkmingi. Valstybės biudžeto asignavimai buvo skiriami laiku. Padidėję biudžeto asignavimai ir kiti įvairūs nacionaliniai ir tarptautiniai finansavimo šaltiniai sudarė sąlygas iš esmės įvykdyti valstybės užsakymą studijų ir mokslinės veiklos srityje ir stipendijų bei kitų išmokų studentams administravimo klausimais. Universitetas įvykdė lėšų už studentų studijų įmokas ir pajamų iš mokslinės ir ūkinės veiklos bei teikiamų mokamų paslaugų programą. Praėję metai patvirtino, kad finansavimo šaltinių įvairovė yra pagrindinė turimo ir siekiamo Universiteto finansavimo prielaida.

Problemos

- 2005 metais buvo labai (15%) sumažinti padalinių gaunamų pajamų atskaitymai į Bendrąjį raidos fondą, todėl 405,65 tūkst. Lt nebuvo įvykdytas Bendrojo raidos fondo pajamų planas. Tik gauti papildomi valstybės biudžeto asignavimai padėjo įvykdyti visus finansinius 2005 metų įsipareigojimus. Todėl išlieka atskaitymų į centralizuotą fondą problema.
- Tarptautinių ir nacionalinių finansavimo šaltinių, nustatančių tikslinį konkrečių veiklų finansavimą, įvairovė kelia papildomus finansų valdymo reikalavimus visiems šias lėšas gaunantiems ir administruojantiems Universiteto padaliniais.
- Nors Universiteto veiklos planas yra sudaromas programinio finansavimo principu jau treči metai, tačiau realiai asignavimai veikloms yra planuojami ir už jas atsiskaitoma senais metodais. Be to, patys programinio finansavimo elementai yra taikomi tik instituciniame lygmenyje ir jie nepasiekia kamieninių padalinių lygmens.

Priemonės

- Universiteto sprendimus priimančiose institucijose organizuoti atskaitymų į centralizuotą fondą ir Bendrojo raidos fondo lėšų panaudojimo ekonominio pagrįstumo svarstymus siekiant tokio susitarimo, kuris leistų išlaikyti Universiteto vienovę ir bendruosius jo tikslus, skatintų padalinių iniciatyvą ir savarankiškumą.
- Parengti metodiką, kuri leistų nuosekliai pradėti taikyti programinio finansavimo principus, skiriant lėšų kamieniniams padaliniais ir reikalaujant iš jų atsiskaityti už veiklos rezultatus.

BIBLIOTEKA

2006 m. sausio 1 d. Vilniaus universiteto bibliotekos fonduose buvo 5 382 967 fiz. vnt. spaudinių, 25 600 vartotojų, kurie bibliotekoje 2005 m. apsilankė 111 tūkst. kartų. Vartotojams išduota 834 tūkst. spaudinių, prie duomenų bazių jie jungėsi apie 87 tūkst. kartų ir atliko per 223 tūkst. paieškų.

Vilniaus universiteto biblioteka 2005 m. pažymėjo savo gyvavimo 435-metį. Šiai sukakčiai paminėti gegužės 10 d. buvo surengta jubiliejinė konferencija *Informacijos išteklių akademinės bendruomenės kompetencijai*. Joje skaitytų pranešimų pagrindu išleistas septintasis *Vilniaus universiteto bibliotekos metraštis*.

Gegužės mėn. sudaryta Bibliotekos taryba, kurios pirmininke išrinkta Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos Retų spaudinių skyriaus vedėja dr. Daiva Narbutienė. Išrinkus Bibliotekos tarybą vyko bendri VU Senato Bibliotekos reikalų darbo grupės ir tarybos posėdžiai. LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas svarstė VU bibliotekos, kaip valstybinės reikšmės bibliotekos, finansavimo tvarką ir nutarė siūlyti Vilniaus universitetui pakeisti savo statutą ir finansuoti biblioteką atskira eilute VU biudžete.

SVARBIAUSI 2005 METŲ REZULTATAI*Centrinės bibliotekos struktūros pertvarka*

Bibliotekos struktūros pakeitimus paskatino bibliotekos prioritetų išskyrimas ir vis didėjanti darbų apimtis. Biblioteka atlieka informacinę ir archyvinę funkcijas. Pagrindinės bibliotekos funkcijos – informacinė ir archyvinė, tapo atskaitos tašku projektuojant naująją VU centrinės bibliotekos struktūrą. Sugrupuoti skyriai, perskirstyti bei sujungti darbai leido naujoje struktūroje išskirti Informacijos paslaugų bei Mokslo ir kultūros paveldo centrus, susidedančius iš mažesnių padalinių – skyrių. Naujosios VU centrinės bib-

liotekos struktūros projektas aptartas atskirai kiekviename bibliotekos skyriuje ir bendrame bibliotekos darbuotojų susirinkime. Projektą 2005 m. lapkričio 7 d. jungtiniame posėdyje svarstė ir jam pritarė VU Senato bibliotekos reikalų darbo grupė ir VUB taryba.

Informacinė funkcija

Informacijos paslaugų centre esantis Informacinių išteklių formavimo skyrius užtikrins spartesnę elektroninio katalogo kūrimą. Jame šiuo metu yra tik 650 tūkstančių įrašų, o bibliotekos fonde – per 5,3 milijono spaudinių. Sujungti buvę Vartotojų aptarnavimo skyriaus skaitytojų aptarnavimo padaliniai leis kokybiškiau aptarnauti vartotojus ir užtikrinti budėjimo grafikus įvairiose skaityklose, kurios darbo dienomis dirba nuo 8 val. ryto iki 20 val. ir šeštadieniais iki 16 val.

Archyvinė funkcija

Mokslo ir kultūros paveldo centro skyriai saugo, tyrinėja, restauruoja, konservuoja ir dezinfekuoja bibliotekoje sukauptus retus spaudinius, meno kūrinius bei rankraščius (179 tūkstančių XV–XVIII a. knygų ir kartografijos fondas, 200 tūkstančių XII–XIX a. rankraščių, 90 tūkstančių XVII–XX a. grafikos darbų). Visą šį unikalų europinio lygio kultūros paveldą prižiūri restauratoriai. Restauravimo skyriuje dirba 28 restauratoriai, kurių kvalifikaciją įvertino Lietuvos kultūros ministerijos sudaryta komisija ir paskyrė jiems kvalifikacines kategorijas. Palyginimui galima pasakyti, kad Lietuvos nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje, saugančioje nepalyginti mažesnę savo apimtimi kultūros paveldą, šandien dirba 40 restauratorių. Per metus VUB restauruojama 87 tūkstančiai lapų. Restauravimas – didelių darbo ir laiko sąnaudų reikalaujantis darbas, kurį gali atlikti tik tam tikrų žinių turintys kruopštūs, atidūs, didele kantrybe apdovanoti žmonės. Ypatingų žinių reikia senųjų knygų viršelių (pergamento ar odinių) restauratoriams, o jų rankų laukia ne tik XVI–XIX amžių knygos bei rankraščiai, bet ir XX amžiaus vidurio spauda ir rankraščiai (pvz., 1946–1947 m. laikraščiai), todėl reikėtų didinti restauratorių skaičių. Šiek tiek spartesnis būtų restauratorių darbas, jei biblioteka galėtų įsigyti per 50 tūkstančių litų kainuojančią popieriaus liejimo mašiną. Tai buvo mėginta daryti parengus projektą, tačiau paramos negauta. Biblioteka taiko ir alternatyvų senųjų fondų išsaugojimo būdą – skenavimą, tačiau tai nesumažina restauruotinių dokumentų skaičiaus, o sustabdo jų naikinimą, nes vartotojui galima pateikti skenuotą dokumentą. Iš Atviros Lietuvos fondo finansuoto projekto lėšų 2000 metais biblioteka įsigijo skenavimo įrangą, kuria 2005 m. buvo paruošta 5100 skaitmeninių bylų. Įranga sensta ir artimiausiu metu biblioteka planuoja įsigyti galingesnę įrangą, paskirti du darbuotojus ir taip padidinti skenavimo tempus.

Mokslo ir kultūros paveldo centro vienas iš prioritetų bus senųjų fondų atspindėjimas (retų spaudinių, rankraščių, grafikos kabineto) elektroniniame kataloge ir tam tikslui bus papildomai sudaryta trijų darbuotojų grupė.

Prasminga buvo sujungti darbus, kuriuos atlikdavo įvairių skyrių darbuotojai (parodų, bibliografinių rodyklių, senųjų fondų katalogų rengimas, seminarų, konferencijų organizavimas, leidybos darbas) į atskirą skyrių, kuris pavadintas Paveldo sklaidos skyriumi. Į šio skyriaus struktūrą įtraukti ir abu bibliotekai priklausantys muziejai (Mokslo muziejus, Adomo Mickevičiaus muziejus).

Toks akivaizdus bibliotekos darbų sugrupavimas pagal atliekamas funkcijas leido susidaryti vaizdą, kiek yra skiriama lėšų kiekvienai funkcijai atlikti ir kuo skiriasi Vilniaus universiteto biblioteka nuo kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų bibliotekų.

*Fondų komplektavimo finansavimo užtikrinimas
pagal Senato komisijos priimtą sprendimą*

Rektorius iniciatyva sudarytos komisijos, 2004 m. pabaigoje atlikusios fakultetų bibliotekų veiklos analizę, siūlymu VU Senato komisija priėmė sprendimą dėl Universiteto bibliotekų fondų komplektavimo. Pagal šį sprendimą fakultetai knygoms įsigyti vienam studentui per metus turėtų skirti 35 Lt, vienam moksliniam ar pedagoginiam darbuotojui – 50 Lt. VU Senato Bibliotekos reikalų darbo grupės siūlymu Senato komisijos posėdyje (2005 09 29) šis nutarimas buvo papildytas nuostata, kad fakultetams dovanotų ar iš projektų gautų knygų vertė taip pat būtų įskaityta į sumas, kurias fakultetai privalo išleisti spaudiniams įsigyti. Centrinei bibliotekai knygoms įsigyti, periodikos ir duomenų bazių prenumeratai skirta 568 tūkst. litų. 2005 metais bibliotekos fondus papildė 54 314 fiz. vnt. dokumentų, iš jų 41 573 fiz. vnt. knygų ir kt. dokumentų, 12 741 egz. periodinių leidinių (1478 pavadinimų), VU bendruomenės nariai visus metus galėjo naudotis 30 prenumeruojamų duomenų bazių, kurių skaičius baigiantis metams išaugo iki 34.

Projektų rengimas ir įgyvendinimas

Biblioteka tęsė ankstesnius arba pradėjo naujus projektus. Buvo parengtas *Vilniaus universiteto bibliotekos nenaudojamų patalpų rekonstrukcijos investicinis projektas*, kurio pagrindu biblioteka parengė du projektus ES struktūrinių fondų paramai gauti. Naujo bibliotekos pastato patalpų išdėstymui koreguoti ir senosios bibliotekos patalpų rekonstrukcijos 2006–2007 m. projektui parengti ir darbų eigai prižiūrėti VUB direktorės įsakymu sudarytos dvi komisijos.

Pirmą kartą Lietuvos akademinių bibliotekų istorijoje Vilniaus universiteto bibliotekoje gruodį atidarytas informacijos centras turintiems negalia žmonėms (akliesiems, silpnaregiams ir žmonėms, turintiems smulkiosios motorikos sutrikimų). Šis centras ir anksčiau vykęs neįgalių žmonių informacinio aptarnavimo specifikai aptarti skirtas seminaras yra Vilniaus universiteto bibliotekos ir Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos bendro projekto *Lygios prieigos prie informacijos ir žinių žmonėms su negalia. Odisėjas* rezultatas.

2005 m. buvo toliau įgyvendinamas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos ir Jungtinių Tautų plėtros fondo projektas *Lietuvos, kaip naujai atsirandančio donoro, pajėgumų stiprinimas*: kuriama leidinių kolekcija globalinėmis ekonominėmis, politinėmis, socialinėmis temomis, įsigyta kompiuterinės įrangos.

Trys projektai buvo skirti bibliotekos retų spaudinių ir rankraščių fonduose saugomiems dokumentams skaitmeninti. Kartu su Rytų Europos žydų kultūros ir istorijos tyrimų centru įgyvendintas projektas *Senosios hebrajų raštijos paminklai*. Prof. Česlovo Kudabos 70-ųjų gimimo metinių minėjimo jubiliejinė komisija prie Lietuvos Respublikos Seimo parėmė projektą *Prof. Česlovo Kudabos neigiamų kolekcijos skaitmeninimas*, Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija – projektą „*Vilniaus žinių*“ viso teksto duomenų bazės sukūrimas. Įgyvendinant skaitmeninimo projektus, XIV a. rankraštinės knygos *Senasis testamentas*, nepaprastai svarbaus Lietuvos istorijos ir kultūros tyrinėtojas laikraščio *Vilniaus žinios* tekstai bei prof. Česlovo Kudabos fotografuotų Lietuvos regionų gamtovaizdžių vaizdai, įrašyti į kompaktines plokšteles, tapo prieinami platesniam vartotojui. Ne mažiau svarbu yra tai, kad tokiu būdu išsaugomi dokumentų originalai, kurie skaitytojams bus pateikiami tik išskirtiniais atvejais.

Ryšų su visuomene plėtra: vidinės komunikacijos tarp VU administracijos ir VUB padalinių, VUB ir VU fakultetų stiprinimas; išorinė komunikacija, fondoieška

2005 m. savo veiklą pradėjo Ryšių su visuomene skyrius, įkurtas stiprinti išorinę ir vidinę komunikaciją, atsižvelgiant į akademinės bibliotekos specifiką. Gegužės mėnesį VU administracijos skyrių darbuotojai supažindinti su bibliotekos elektroninėmis paslaugomis: leidinių užsakymu, naudojimusi prenumeruojamomis ir pačios bibliotekos kuria-

momis duomenų bazėmis. Šias paslaugas biblioteka ir šiais metais pristatė fakultetų bendruomenėms jau tradicinėmis tapusiose *Info dienose*. 2004 m. gruodžio 23 d. Senato komisijos nutarimas įpareigojo VU fakultetus skirti studijų reikalų prodekanus atsakingus už fakultetų bibliotekų fondų komplektavimą, tokiu būdu pagerėjo VUB ryšys su fakultetais.

Ryšių su visuomene skyrius sukūrė vidinį bibliotekos tinklalapį (intranetą), parengė VUB stebėsenos žiniasklaidoje organizavimo planą. Atlikta anketos *Vilniaus universiteto bibliotekos įvaizdis jos darbuotojų akimis* analizė, parengta ir apžvelgta anketa skaitytojams siekiant išsiaiškinti, kokioms veiklos sritims ir paslaugoms biblioteka turėtų skirti daugiau dėmesio.

Ieškoti papildomų rėmėjų geriausiai sekėsi įgyvendinant *Odisėjo* projektą, rengiant dr. Albertui Geručiuui skirtą parodą, remontuojant Adomo Mickevičiaus muziejaus patalpas. Šią veiklą parėmė Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Užsienio reikalų ministerija, AB *Lietuvos geležinkeliai*, Vilniaus Vytauto Didžiojo *Lions* klubas, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjunga, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras, Lenkų namai Vilniuje. Biblioteka iš rėmėjų gavo per 103 tūkst. Lt vertės paramą.

Bibliotekos darbuotojai surengė 657 ekskursijas, kurių metu apie 9000 turistų iš 46 šalių aplankė VUB ir VU sales ir kiemelius. Biblioteka apie Universiteto architektūrinį ansamblį parengė turistams lankstinukus lietuvių ir anglų kalbomis. Svarbioms kultūros ir istorijos datoms, VU profesorių asmeninėms sukaktims paminėti bibliotekoje ir už jos ribų surengtos 58 parodos. Rankraščių skyrius prisidėjo prie Lietuvos dailės muziejuje rengtos parodos *Hola Espana*; paskolino 30 eksponatų Lietuvos nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje rengtai parodai apie VU profesorių Česlovą Kudabą; atrinko ir skolino dokumentus VU Ekonomikos fakulteto muziejaus ekspozicijai įrengti. Grafikos kabineto darbuotojas Linas Jablonskis buvo išvykęs su piešiniais į tarptautines dailės parodas Vienoje ir Vilniuje.

Spalio 24 d. Baltojoje salėje buvo iškilmingai atidaryta paroda *Su Lietuva širdyje*, skirta Italijoje gyvenusiam lietuviui monsinjorui Vincui Mincevičiui, padovanojusiam bibliotekai vertingą senųjų žemėlapių rinkinį. Parodos atidaryme dalyvavo J. E. kardinolas J. A. Bačkis, Italų instituto direktorė. Spalio 28 d. biblioteka organizavo Lietuvos kultūros darbuotojų susitikimą su UNESCO Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos visuomenės informavimo skyriaus vyriausiuoju specialistu Abdelaziz Abid. Gruodžio 6 d. Europos Parlamento rūmuose Briuselyje bibliotekos direktorė Birutė Butkevičienė pristatė parodą *Senieji Lietuvos žemėlapiai iš Vilniaus universiteto bibliotekos Vaclovo Dargužo kolekcijos*. Buvusio VU rektoriaus, europarlamentaro prof. Rolando Pavilionio iniciatyva surengta paroda sulaukė plataus Europos institucijose dirbančių politikų, kultūros darbuotojų, visuomenės dėmesio. LDK, jungtinės Lietuvos ir Lenkijos valstybės bei aplinkinių kraštų XVI–XVIII a. žemėlapių, sukurtų ir braižytų garsiose Europos kartografijos dirbtuvėse, paroda yra tik nedidelės bibliotekoje sukaupto europinio lygio kultūros paveldo dalies pristatymas. Paminėtinas prisiminimų knygos apie buvusį VU ir JT Dago Hammarskjöldo bibliotekų direktorių profesorių Levą Vladimirovą *Bibliotekininkystei reikia pašaukimo ir meilės...* pristatymas akademinėi bendruomenei ir Lietuvos bibliotekininkams, įvykęs gruodžio 29 d. Baltojoje salėje.

*Centrinės bibliotekos ir fakultetų bibliotekų darbuotojų
kvalifikacijos tobulinimas ir kompetencijos stiprinimas*

Universiteto bibliotekos *Tęstinio mokymo ir kvalifikacijos kėlimo strategijos darbo grupė* pasirūpino, kad fakultetų bibliotekų darbuotojos pagal galimybes gautų daugiau informacijos apie ALEPH programą. Buvo surengti kursai *Leidinių katalogavimas ALEPH aplinkoje*, kuriuos lankė 10 fakultetų bibliotekininkų bei centrinės bibliotekos darbuotojai. Kursą *Paieška duomenų bazėse* apie VUB prenumeruojamas duomenų bazes išklausė 23 fakultetų bibliotekininkės. Seminaras *Negalės etiketas* buvo skirtas visiems skaitytojams

aptarnaujantiems bibliotekininkams. 2005 m. VUB darbuotojai (iš viso 122) dalyvavo 21 konferencijoje ar seminare. Parengta ir perskaityta 13 pranešimų: 10 Lietuvoje ir 3 užsienyje (Baltarusijoje, Lenkijoje, Vokietijoje) vykusiuose renginiuose. Bibliotekos darbuotojai paskelbė 54 straipsnius Lietuvos ir užsienio leidiniuose.

Fakultetų bibliotekų fondų maksimalus paruošimas spaudiniams išduoti kompiuteriniu būdu, jų intensyvus įvedimas į elektroninį katalogą

ALEPH skaitytojų posistemis 2005 m. pradėtas diegti Lietuvių filologijos, Matematikos ir informatikos bei Istorijos fakultetų bibliotekose. Posistemio diegimas tiesiogiai priklauso nuo fakultetų bibliotekų fondo leidinių atspindėjimo VUB elektroniniame kataloge. Siekiant paspartinti fakultetų bibliotekų leidinių bibliografinių įrašų įvedimą į elektroninį katalogą VU centrinė biblioteka subūrė grupę kataloguotojų, sistemintojų ir dalykintojų, dirbančių tik su fakultetų bibliotekų spaudiniais. Teigiami šio sprendimo rezultatai yra akivaizdūs: fakultetų leidinių elektroniniame kataloge kiekis pasikeitė nuo 37,5% 2004 m. pabaigoje iki 42,5% atsiskaitomojo laikotarpio pabaigoje. Baigiamas atspindėti elektroniniame kataloge Saulėtekio informacijos centro ir Filologijos fakulteto Užsienio filologijos bibliotekos fondai.

Fakultetų bibliotekų renovacija, jų patalpų ir veiklos pritaikymas, kad atitiktų šiuolaikinės akademinės bibliotekos reikalavimus

2005 metais 6 fakultetai skyrė dėmesio savo bibliotekų patalpų renovacijai. Naujose patalpose įsikūrė Filosofijos fakulteto biblioteka, likviduota buvusi avarinė situacija Filologijos fakulteto Slavų filologijos bibliotekoje. Chemijos ir Gamtos mokslų fakultetų bibliotekose atliktas kapitalinis remontas, pastarajai nupirkta naujų baldų. Remonto darbai pradėti Matematikos ir informatikos bei Istorijos fakultetų bibliotekose.

Pagrindiniai 2006 metų darbai

- Bibliotekos naujos struktūros projekto įgyvendinimas.
- Vilniaus universiteto architektūriniame ansamblyje įsikūrusios centrinės bibliotekos rekonstrukcija.
- Naujojo bibliotekos pastato projektavimo darbų baigimas.
- Bibliotekos finansavimas pagal programą *Valstybinės reikšmės Vilniaus universiteto bibliotekos veiklos užtikrinimas*.
- Konferencijos *Akademinės bibliotekos – informacinės kompetencijos ugdymo centrai skaitmeniniame amžiuje* rengimas (partneris – Britų taryba).

SKAIČIAVIMO CENTRAS

Skaičiavimo centrą sudaro administracija, kompiuterių tinklo grupė, informacinių sistemų grupė, technologinių įrenginių ir ūkio grupė. Skaičiavimo centras pagal darbų planą vykdė kompiuterių ir telefonų tinklų bei informacinių sistemų priežiūros, administravimo ir plėtros darbus.

Kompiuterių tinklas

Svarbiausi tinklo priežiūros uždaviniai – užtikrinti nenutrūkstamą kompiuterių tinklo darbą, administruoti jo išteklius ir garantuoti ryšius su kitais tiek Lietuvos, tiek pasaulio kompiuterių tinklais. Vykdam šiuos uždavinius buvo prižiūrimos Universiteto kompiuterių tinklo paslaugų sistemos, taikomos tinklo administravimo ir saugumo užtikrinimo priemonės, administruojami IP (internetiniai) numeriai, registruojamos naujos VU tinklo

vardų sritys, atliekamas informacijos srautų valdymas, ryšio linijų darbo stebėjimas bei informacijos srautų apskaita pagal ryšio linijas ir Universiteto padalinius.

Skaičiavimo centro specialistai glaudžiai bendradarbiavo su fakultetų kompiuterių tinklų administratoriais, aptarė tinklo išteklių naudojimo problemas, sprendė fakultetų kompiuterių tinklų įrengimo, administravimo ir saugumo klausimus, padėjo spręsti naudotojams kilusias problemas. Sprendžiant tinklo saugumo problemas, buvo vadovaujama si *Litnet* nustatyta kompiuterinių incidentų tyrimo ir prevencijos politika, nuolat atliekamas pagrindinių kompiuterių tinklo išteklių saugumo auditas, bendradarbiaujama su kitų kompiuterių tinklų administratoriais.

Informacinė sistema

Visi informacinės sistemos priežiūros ir plėtros darbai buvo atliekami Skaičiavimo centro darbuotojų jėgomis: Universiteto akademiniai ir neakademiniai padaliniai savo veikloje naudoja Skaičiavimo centro darbuotojų sukurtas duomenų bazes bei kompiuterių programas, o tolesnę IS plėtrą Skaičiavimo centras vykdė atsižvelgdamas į padalinių poreikius ir planus. 2005 metais daug dėmesio buvo skirta elektroninių paslaugų darbuotojams ir studentams plėtrai.

Pagrindiniai kompiuterių tinklo ir informacinės sistemos 2005 metų plėtros rezultatai pateikiami atskaitos skyriuje „Informacinių technologijų plėtra“.

Dalyvavimas informaciniuose ir kompiuterių tinklų projektuose

2005 metais Skaičiavimo centro specialistai dalyvavo programos „Informacinės technologijos mokslui ir studijoms“ (ITMiS), kurios tikslas sukurti Lietuvos mokslo ir studijų informacinę aplinką, dviejuose paprogramiuose: Lietuvos akademinė bibliotekų tinklas (LABT), Lietuvos mokslo ir studijų informacijos sistema (LieMSIS), taip pat dirbo Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos (LAMA) bendrojo priėmimo organizavimo (BPO) informatikų grupėje.

Vilniaus universitetas yra vienas pagrindinių Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklo *Litnet* iniciatorių ir dalyvių. *Litnet* remia naujų informacinių technologijų tyrimą ir diegimą universitetuose. Įgyvendinant *LITNET-2 (2005–2009)* programą, buvo sprendžiami tarptautinių, tarp miestinių ir iš dalies tarpinstitucinių duomenų perdavimo kanalų įrengimo klausimai. Valdant ir administruojant Universiteto kompiuterių tinklą, glaudžiai bendradarbiaujama ir keičiamasi patyrimu su kitų Lietuvos kompiuterių tinklų (Bitės, MicroLinko, Omnitelio, Lietuvos telekomo) bei gretimų šalių (Latvijos, Norvegijos, Švedijos, Lenkijos) specialistais.

Skaičiavimo centro darbuotojai aktyviai dalyvavo įvairiose konferencijose ir seminaruose: spalį Londone vykusioje *TERENA Connecting Schools to NRENs* konferencijoje, rugpjūčio 30–rugsėjo 1 d. Vilniuje vykusiame seminare *Optimising Oracle Performance by Design*, daugiau kaip dvidešimtyje vienos dienos naujų informacinių technologijų pristatymų–seminarų Vilniuje ir Kaune. Skaičiavimo centro specialistai taip pat dalyvavo metinėje dešimtojoje *Litnet* konferencijoje Dubingiuose, kurioje perskaitė du pranešimus, dalyvavo trijose diskusijose.

KARJEROS CENTRAS

Iš Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2004 m. gautų lėšų baigtas Centro bibliotekos ir 18 darbo vietų kompiuterių klasės įrengimas, pradėti parengiamieji darbai diegti metodinę medžiagą ir programinę įrangą, skirtą studentų savarankiškam karjeros projektavimo kompetencijų ugdymui. Svarbią vietą Centro veikloje užėmė dalyvavimas įvairiose programose ir projektu pagal šias programas rengimas ir įgyvendinimas. Iš penkių

Karjeros centro 2005 metais pateiktų paraiškų dvi buvo patvirtintos, kitos dalyvauja konkurse. Iš 2004 metais pradėtų projektų vienas per 2005 metus buvo įgyvendintas, du projektai yra tęsiami, o vienas bus pradėtas įgyvendinti 2006 metų pavasarį.

SVARBIAUSI 2005 METŲ REZULTATAI

Įgyvendintas projektas

Šiaurės ministrų tarybos finansuojamas projektas „Šiaurės ir Baltijos universitetų Karjeros centrų paslaugų plėtros ir tobulinimo tinklas“ baigtas įgyvendinti 2005 m. Šio projekto tikslas – skatinti Šiaurės ir Baltijos šalių universitetinių karjeros centrų bendradarbiavimą kuriant ir tobulinant paslaugų sistemą studentams, absolventams ir darbdaviams išsiplėtusioje darbo rinkoje. Projektą koordinavo Vilniaus universiteto Karjeros centras. Jame dalyvavo Lundo, Geteborgo, Helsinkio, Turku, Pietų Danijos, Islandijos, Latvijos, Tartu ir Talino technologijos universitetų karjeros centrai. Projekto metu visiems dalyviams buvo surengti abišaliai vizitai, kurių metu buvo pasidalyta patirtimi, aptartos problemos ir jų sprendimo būdai. 2005 metų gegužės 12–15 d. Vilniaus universiteto Karjeros centre vyko baigiamasis Šiaurės ir Baltijos šalių universitetinių karjeros centrų susitikimas.

Įgyvendinami projektai

ES Leonardo da Vinčio tinklinį projektą „Europos tinklas kompetencijai tarptautinės praktikos organizavimo srityje ugdyti“ koordinuoja Bordo universitetas (Prancūzija), jame dalyvauja 31 organizacija iš vienuolikos ES šalių. Projekto dalyviai yra suskirstyti į 5 regionus: Pietų, Pietryčių, Vakarų, Vidurio ir Rytų Europos. Vilniaus universiteto Karjeros centrui tenka projekto valdymo komitete atstovauti Vidurio ir Rytų regiono partneriams. Be to, Karjeros centras eksperto teisėmis dalyvauja darbo grupėje, rengiančioje produktų, kurie 1995–2003 m. Europos Sąjungos, regioninių, užsienio ir nacionalinių fondų lėšomis buvo sukurti tarptautinėms praktikoms organizuoti, kokybės vertinimo metodiką. Remiantis ekspertizės rezultatais, Centras kuria tarptautinės praktikos organizavimo sistemą Universiteto studentų siuntimui ir užsienio studentų priėmimui Lietuvoje.

ES Leonardo da Vinčio mobilumo projektas „Absolventų profesinės kvalifikacijos tobulinimas tarptautinio marketingo srityje, skatinant konkurencingos darbo rinkos plėtrą“ pradėtas įgyvendinti 2005 metais. Projektą įgyvendina tarptautinis konsorciumas, susidedantis iš Vilniaus universiteto (projekto koordinatorius), VU Tarptautinės verslo mokyklos, Lietuvos verslo įmonių, tarpinininkaujančių organizacijų Austrijoje, Italijoje, Ispanijoje ir Jungtinėje Karalystėje bei stažuotojus priimančių Europos Sąjungos šalių verslo įmonių. Pagrindiniai projekto tikslai yra sukurti efektyviai ir stabiliai veikiantį tinklą, darantį ilgalaikį poveikį Lietuvos paslaugų sektoriaus konkurencingumo didinimui. Pirmaisiais projekto įgyvendinimo metais Vilniaus universiteto 12 absolventų 14 savaitių stažavo Italijos Sviluppo Lazio regiono, kuris pirmąją Europos Sąjungoje pagal į regioną pritraukiamų per metus investicijų ir sukuriamų darbo vietų skaičių, įmonėse. Stažotė jauniems specialistams suteikė naujausių tarptautinės rinkodaros žinių ir praktinių įgūdžių. Įgytą patirtį grįžę stažuotojai jau sėkmingai taiko Lietuvoje.

Nagrinėjami projektai

Pateikta paraiška Europos socialinio fondo finansinei paramai gauti pagal Lietuvos 2004–2006 m. bendrojo programavimo dokumento 2.4 priemonę „Mokymosi visą gyvenimą sąlygų plėtojimas“. Projekto „Profesinio ir karjeros orientavimo, informavimo ir konsultavimo paslaugų modernizavimas įdiegiant vieningą karjeros projektavimo kompetencijų ugdymo modelį kolegijose ir universitetuose“ tikslai yra modernizuoti profesinio ir

karjeros orientavimo, informavimo ir konsultavimo paslaugas kolegijų ir universitetų pirmos studijų pakopos studentams, sukuriant karjeros projektavimo kompetencijų ugdymo modelį kryptingai profesinei studentų karjerai, o aukštųjų mokyklų profesijos konsultantams – modernius studentų karjeros projektavimo kompetencijų ugdymo metodus ir priemones.

Pateikta paraiška Europos socialinio fondo finansinei paramai gauti pagal Lietuvos 2004–2006 m. bendrojo programavimo dokumento 2.5 priemonę „Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje“. Projekto „Vilniaus universiteto Karjeros centro veikla organizuojant magistrantų bendrųjų kompetencijų, atitinkančių darbo rinkos poreikius, praktinį ugdymą“ tikslas yra sukurti bendrųjų kompetencijų ugdymo ir įvertinimo modelį Vilniaus universiteto magistrantams.

Pateikta paraiška Europos socialinio fondo finansinei paramai gauti pagal Lietuvos 2004–2006 m. bendrojo programavimo dokumento 2.3 priemonę „Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija“. Projekto „Studentų su negalia integracijos į akademinę aplinką ir darbo rinką priemonių sukūrimas“ tikslas yra sudaryti sąlygas aukštojo mokslo siekiamam negalia turinčiam jaunimui įveikti socialinę atskirtį, sukuriant ir įgyvendinant jų integracijos į akademinę aplinką ir darbo rinką priemones.

Dalyvavimas tarptautinių organizacijų veikloje

2005 m. gegužę Karjeros centras laimėjo Madride vykusį konkursą *Fedora* (European Forum for Student Guidance – asociacija, vienijanti įvairias organizacijas, ES universitetus ir juose dirbančius specialistus, kurie teikia studentams psichologines, akademinės ir profesinės karjeros pasirinkimo, planavimo ir sėkmingo jos įgyvendinimo paslaugas) 9-ajam kongresui organizuoti. Gruodžio mėn. Vilniaus universitetas ir *Fedora* pasirašė sutartį dėl kongreso „Profesiniai iššūkiai: orientavimas, informavimas ir konsultavimas Europos aukštojo mokslo erdvėje“ organizavimo Vilniuje 2006 m. spalio 22–25 d. Toks kongresas bus rengiamas pirmą kartą ne tik Lietuvoje, bet ir Vidurio ir Rytų Europos šalyse. Centras yra pakviestas į šios asociacijos valdymo komitetą stebėtojo teisėmis.

Užmegzti ryšiai su *Leo-Net* (Leonardo Network for Academic Mobility) asociacija, vienijančia Europos Sąjungos universitetus, tarpines organizacijas, rengiančias tarptautines praktikas studentams pagal ES Leonardo da Vinčio programą.

Svarbiausi Universiteto studentų ir darbdavių partnerystės projektai

Rytojaus lyderiai

Karjeros centras kartu su UAB „Verslo žinios“ atstovais pirmą kartą organizavo perspektyviausių Universiteto 2004/2005 m.m. laidos absolventų pristatymą Lietuvos darbdaviams. Pagrindiniai projekto „Rytojaus lyderiai“ tikslai buvo padėti talentingiausiems Universiteto absolventams įsitvirtinti darbo rinkoje ir gerinti Universiteto rengiamų specialistų įvaizdį Lietuvos institucijose. Šiam tikslui 11 000 egz. tiražu buvo išleistas specialus „Verslo žinių“ leidinys „Rytojaus lyderiai“, kuris buvo išplatintas kaip savarankiškas žurnalo priedas. Leidinyje buvo pristatyta 150 talentingiausių Universiteto 2004/2005 m.m. laidos absolventų. Taip pat buvo sukurta internetinė prieiga prie sukurtos duomenų bazės, kuri suteikė galimybę Lietuvos darbdaviams pasirinkti ir užmegzti kontaktus su leidinyje „Rytojaus lyderiai“ pristatytais absolventais. Šis projektas buvo labai palankiai įvertintas ne tik pačių absolventų ir Lietuvos darbdavių, bet ir kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų atstovų.

Virtuali karjeros mugė 2005

Šis inovatyvus projektas sudaro galimybę darbdaviui ir studentui interaktyviu būdu užmegzti tiesioginį ryšį nepaliekant darbo vietos. Įmonė laisvai disponuoja suteikta virtualia erdve Universiteto informacijos sistemoje – gali prisistatyti visai studentų auditorijai, skelbti neribotą kiekį darbo skelbimų ir užmegzti tiesioginį ryšį virtualiuose pokalbių kambariuose. Virtualios karjeros mugės integracija į bendrą Universiteto informacijos sistemą ne tik užtikrino studentų lankomumą karjeros mugėje, bet ir norą naudotis šia sistema. Per keturias pirmas mugės dienas joje apsilankė per 2000 studentų, nemaža jų dalis užpildė CV ir pretendavo į siūlomas darbo vietas. Tai patvirtino prielaidą, kad virtuali mugės forma yra greičiausias kelias studentui ir darbdaviui „surasti“ vienas kitą. Mugės sėkmę patvirtino ir dalyvaujančios įmonės.

Profesinės praktikos

Įrašius į pagrindinių studijų programas privalomą praktiką ir Senato komisijai patvirtinus praktikos reglamentą, Chemijos bei Matematikos ir informatikos fakultetai profesinės praktikos organizavimą perdavė Karjeros centrui. 2005 metais pasirašytos 124 trišalės praktikos sutartys su Lietuvos įstaigomis, įmonėmis ir organizacijomis, iš jų 26,6% priklauso valstybiniam sektoriui, 73,4% – privačiam sektoriui. 2005 metais Centras į 2–3 mėn. trukmės profesinę praktiką išleido 458 Matematikos ir informatikos bei Chemijos fakultetų pirmos studijų pakopos IV kurso studentus.

Matematikos ir informatikos fakulteto studentus į praktiką priėmė 92 įmonės, įstaigos ir organizacijos, iš jų 33,7% – valstybinės, 66,3% – privataus sektoriaus. Chemijos fakulteto studentai dviejų mėnesių profesinę praktiką atliko 32 įmonėse, įstaigose ir organizacijose, iš jų 37,5% – valstybinėse, 62,5% – privataus sektoriaus.

Šiuo metu Karjeros centras kartu su Skaičiavimo centro bei Matematikos ir informatikos fakulteto specialistais profesinės praktikos organizavimo procesui palengvinti kuria šiuolaikišką informacinę sistemą. Ši sistema sujungs profesinės praktikos dalyvius (darbdavius, studentus, praktikos vadovus, studijų programų koordinatorius ir Karjeros centro praktikos koordinatorius) į vieną duomenų bazę.

Pradėta analizuoti užsienio šalių geroji patirtis, susijusi studentų rengimu profesinei praktikai užsienyje ir jų siuntimu į ES šalių verslo įmones ir organizacijas. Užmegzti ryšiai su Vokietijos, Austrijos, Anglijos, Prancūzijos mobilumo centrais bei agentūromis, siūlančiomis pagalbą susirandant praktikos vietas.

Kiti projektai

Su Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos Jaunimo centru ir Lietuvos valstybės tarnautojų profesine sąjunga surengti du seminarai: „Jaunimas darbo rinkoje“ ir „Valstybės tarnyba – aktualijos ir galimybės Tau“, taip pat trys bendrųjų kompetencijų ugdymo seminarai su konsultacinėmis kompanijomis „Baltic Personnel Strategy Project“, „Primum Esse“ ir „Vadybos sprendimų centras“ darbo su klientais ir sistemingo pardavimo, sėkmingos lyderystės, elgesio ir derybų meno ugdymo temomis. 2005 metais surengti penkių įmonių prisistatymai studentams. Pagrindinis jų tikslas – susipažinti su organizacijų veikla, karjeros galimybėmis ir jaunų specialistų paieška, atrankos, motyvacijos ir išlaikymo strategijomis. Studentams prisistatė UAB „Alna Business Solutions“, UAB „Deloitte Lietuva“, UAB „Kredolinė“, UAB „Ernst & Young“ ir AB „Hanner“. Pažintinė išvyka buvo organizuota į UAB „Ernst & Young“. Jos tikslas – supažindinti studentus su įmonės darbo aplinka, padalinių veikla ir jų specifika, įgyti profesinių žinių, įvertinti savo karjeros įmonėje galimybes.

*Svarbiausi darbai kuriant profesinės karjeros projektavimo
ir įgyvendinimo paslaugų sistemą studentams*

Lundo universiteto konsultantai padėjo parengti TEW-i klausimyną ir metodinę medžiagą studentų individualiems poreikiams profesinės karjeros klausimais išsiaiškinti. Ši informacija yra prieinama studentams elektronine forma Centro kompiuterių klasėje. Studentams paruošta dalomoji informacinė ir metodinė medžiaga grupinėms konsultacijoms CV ir motyvacijos laiško rašymo, darbo paieškos strategijų ir pasirengimo įdarbinimo pokalbiui temomis. Universiteto studentams buvo teikiamos individualios konsultacijos, organizuojami seminarai ir grupinės konsultacijos. Parengta metodinė medžiaga individualioms įdarbinimo pokalbio modeliavimo konsultacijoms.

Pagrindiniai 2006 metų darbai

- Patvirtintų ES struktūrinių fondų projektų įgyvendinimas kuriant karjeros projektavimo kompetencijų ugdymo sistemą pirmos studijų pakopos studentams ir bendrųjų kompetencijų ugdymo sistemą antros studijų pakopos studentams;
- *Fedora IX* kongreso organizavimas;
- studentų profesinių praktikų organizavimo užsienyje strategijos rengimas ir įgyvendinimas;
- paslaugų studentams ir darbdaviams plėtra.

BOTANIKOS SODAS

2005 metais Botanikos sode veikė šeši struktūriniai padaliniai: Augalų sistematikos ir geografijos, Dendrologijos, Gėlininkystės, Pomologijos, Augalų genetikos, Ūkio skyriai bei Augalų biocheminių ir fiziologinių tyrimų laboratorija. Botanikos sodas taip pat vykdė Lietuvos dekoratyvinių augalų genetinių išteklių koordinacinio centro funkcijas, čia buvo administruojama centrinė Europos *Ribes L.* ir *Rubus L.* augalų duomenų bazė.

Botanikos sodo plotas 2005 metais – 199 hektarai.

SVARBIAUSI 2005 METŲ REZULTATAI

Augalų kolekcijos

Botanikos sode auginami 9950 pavadinimų augalai. Per 2005 metus augalų kolekcijos pagausėjo 250 taksonų. Gausiausios kolekcijos: serbentų *L.* (400), rododendrų (272 pavadinimai), parko rožių (100 veislių), bijūnų (270 veislių), jurginų (500), kardelių (180), vilkdalgių (400), vienadienių (100), lianų (150), dekoratyvinių spygliuočių (370), alyvų (170), vynmedžių (100) ir t. t.

Mokslinė veikla

2005 metais buvo tęsiami moksliniai tyrimai šiomis temomis: „Mikroklonavimo panaudojimas žolinių ir sumedėjusių augalų dauginimui ir fiziologinių procesų *in vitro* tyrimui“, „Mikorizės įtaka miško sodmenų (pušies, eglės, beržo) išauginimui lauko daigynuose, apželdinant žemės ūkio naudmenas“, „Europinio kukmedžio populiacijos atkūrimo teorinių pagrindų parengimas“. Buvo vykdomi dviejų valstybinių tarpinstitucinių programų („Augalų genetinių išteklių moksliniai tyrimai“, GENOFONDAS – 3 temos, ir „Kietakūnio apšvietimo technologija augalų fotofiziologinių procesų valdymui“, HORTILED) darbai.

Praėjusiais metais užbaigtos dvi Universiteto finansuojamų darbų temos: 1) VU Botanikos sode introdukuotų augalų tinkamumo auginti Vilniaus regione įvertinimas (2001–

- 2005); 2) Augalų polimorfizmas, genomo stabilumas ir jį keičiantys veiksniai (2001–2005). Botanikos sodo darbuotojų mokslo darbai buvo paskelbti:
- 1) leidžiamame tęstiniame leidinyje „Index seminum-2005“ (558 augalų sėklų pavadinimai);
 - 2) 2005 m. birželio 28–29 d. sodo organizuotoje konferencijoje „Želdiniai urbanizuotoje aplinkoje“ (pranešimų tezės);
 - 3) 19 išspausdintų mokslinių straipsnių, iš jų net 6 – ISI sąrašo žurnaluose, 1 – Lietuvoje pripažintame MSD žurnale, 2 – recenzuojamuose užsienio žurnaluose, 2 – kituose recenzuojamuose leidiniuose, 7 – spausdintuose konferencijų pranešimuose;
 - 4) 12 konferencijų tezių (11 – Lietuvoje, 1 – užsienyje).

Dalyvavimas studijose

2005 metais Botanikos sode Gamtos mokslų fakulteto studentai atliko pratybas ir praktikas. Studentai rinko medžiagą kursiniams, bakalauro ir magistro darbams. Sutarčių pagrindu praktiką sode atliko ir Vilniaus pedagoginio universiteto, Vilniaus Gedimino technikos universiteto ir Vilniaus kolegijos Agrotechnologijų fakulteto studentai.

Paskaitas Gamtos mokslų fakulteto bakalaurams ir magistrams skaitė L. Balčiūnienė (Genetiniai ištekliai), S. Dapkūnienė (Augalų fiziologija). D. Ryliškis paskaitas skaitė Vilniaus kolegijos Agrotechnologijų fakulteto Kraštovarkos katedros studentams (Dendrologija ir dekoratyvinių augalų medelynai).

Kvalifikacijos tobulinimas

2005 m. gegužės 25 d. Augalų genetikos skyriaus specialistė Tatjana Čėsnienė apgynė daktaro disertaciją „Pupų (*Vicia faba* L.) chlorofilinių morfozių panaudojimas augalų polimorfiam atsakui į kobalto perteklių įvertinti“.

Trys sodo darbuotojai (R. Juodkaitė, E. Kerbelis, A. Varnaitė) studijuoja doktorantūroje.

Sodo lankymas ir šviečiamoji veikla

Botanikos sode 2005 metais apsilankė per 15 000 lankytojų. Sode buvo surengti 6 renginiai plačiajai visuomenei: Žemės diena (kovo 18 d.), Mildos diena (gegužės 14 d.), Poezijos pavasario 2005 atidarymas ir tulpių diena (kovo 15 d.), Biologinės įvairovės diena (gegužės 28 d.), Žolynų seminaras (birželio 17 d.), Žemės meno paroda „Iliuzijos“ (rugsėjo 17 d.).

Surengtos trys gėlių parodos Vilniaus miesto savivaldybėje. Dalyvauta trijose mugėse Vilniuje.

Sodo darbuotojai interneto svetainėje paskelbė 18, išspausdino sodininkystei skirtuose periodiniuose leidiniuose 12 mokslo populiarinimo straipsnių, dalyvavo pekiose televizijos ir radijo laidose. 2005 metais Botanikos sodo interneto svetainė www.botanikos-sodas.vu.lt buvo aplankyta 141 252 kartus, lankytojų buvo 28 596 (palyginti su 2004 metais šis skaičius išaugo daugiau nei dvigubai).

Išleistas leidinys „Gamta ir menas Vilniaus universiteto Botanikos sode“, kuriame pristatyti 2003–2004 m. sode surengtų parodų darbai. Išleisti ir du informaciniai lankstinukai: „Kviečiame aplankyti Vilniaus universiteto botanikos sodą Kairėnuose“ ir „Kviečiame aplankyti Vilniaus universiteto botanikos sodą Vingyje“. Išleistas plakatas „VU Botanikos sodo augalų kolekcijos“.

Bendradarbiavimas

2005 m. vasario 24 d. Vilniaus universiteto Botanikos sodo iniciatyva įkurta Lietuvos universitetų botanikos sodų asociacija, jos steigimo sutartį pasirašė keturi Lietuvos universitetų botanikos sodai. Asociacijos būstinė – Botanikos sodas, Kairėnų g. 43, Vilnius.

Universiteto Botanikos sodas yra Baltijos botanikos sodų asociacijos narys, Tarptauti-

nės botanikos sodų organizacijos (*Botanical Gardens Conservation International*) narys, Europos Sąjungos botanikos sodų konsorciumo narys, dalyvauja Tarptautinio augalų mainų tinklo (*International Plant Exchange Net*) veikloje.

2005 metais palaikyti sėklų mainų ryšiai su 334 adresatais iš 50 pasaulio valstybių. Iš jų buvo gauta 239 sėklų mainų katalogų ir 1118 sėklų pavyzdžių. Išsiųsta 1969 sėklų pavyzdžiai 155 užsakovams.

Botanikos sodas bendradarbiavo su Tarptautiniu augalų genetinių išteklių institutu (*International plant genetic resources institute – Italy*), administruojant centrinę Europos duomenų bazę *Ribes L. Rubus L.* augalų gentims. Vykdam mokslu tiriamuosius darbus bendradarbiauta su Lenkijos MA Dendrologijos institutu (Kornike), H. Kolontajaus žemės ūkio akademija Krokovoje, Latvijos nacionaliniu botanikos sodu Salaspilyje, Baltarusijos centriniu botanikos sodu Minske, Pagrindiniu Rusijos botanikos sodu Maskvoje.

Infrastruktūros plėtra

2005 metais į Botanikos sodo infrastruktūros plėtrą buvo investuota per 1620 tūkst. Lt:

- 1) 1250 tūkst. Lt investuota rekonstruojant sodo tinklus ir statant naujus pastatus, iš jų – 1190,0 tūkst. Lt valstybės investicijų programos lėšų, ir 60,0 tūkst. Lt – Universiteto specialiosios programos lėšų;
- 2) 220 tūkst. Lt skyrė Kultūros paveldo apsaugos departamentas prie Kultūros ministerijos Kairėnų dvaro malūno restauravimo darbams (dar 70 tūkst. Lt vertės šių darbų finansavo Universitetas);
- 3) 80 tūkst. litų skyrė Vilniaus miesto savivaldybė sodo teritorijos raidos programai įgyvendinti, pažintiniams takams įrengti.

Be to, 6500 litų skyrė Aplinkos ministerija informaciniam leidiniui išleisti ir Tarptautinės Biologinės įvairovės dienos renginiui organizuoti; Nemenčinės miškų urėdija nupirko durpių substrato už 6000 litų; įvairios visuomeninės ir kitos organizacijos bei privatūs asmenys padovanojo Botanikos sodui 7 suolus (1750 Lt vertės).

Už šias lėšas 2005 metais Botanikos sode atlikta vandentiekio tinklų rekonstrukcija, pastatytas naujas 800 m² ploto pastatas dirbtuvėms ir sodo technikai laikyti, nutiestas dujotiekis į sodo ūkinę zoną, perdengtas buvusio Kairėnų dvaro malūno stogas – pakeista visa jo konstrukcinė dalis ir dangą, senajame parke nutiesta apie 2500 m² takų, pastatytas vienas gelžbetoninis arkinis tiltelis, sutvarkyta parko šaltinio aplinka, įrengta apie 0,5 ha vejų, atgabenta per 200 tonų akmenų Japoniškam sodui.

Pagrindiniai 2006 metų darbai

- Parengti dokumentus ir inicijuoti svarstymus dėl Botanikos sodo statuso pakeitimo.
- Pradėti mokslinius tyrimus pagal dvi naujas temas.
- Sukurti naują augalų kolekcijų informacinę sistemą.
- Įgyvendinti Kairėnų botanikos sodo infrastruktūros plėtojimo darbus.

SVEIKATOS IR SPORTO CENTRAS

Kaip ir kasmet, Sveikatos ir sporto centras propagavo sveiką gyvenseną ir įgyvendino sveikatingumo priemones, organizavo kūno kultūros ir sporto veiklą. Buvo vedamos į studijų programą įtrauktos ir laisvai pasirenkamos kūno kultūros pratybos ir skaitomos paskaitos, vykdomi moksliniai tyrimai, organizuojamos sportinio meistriškumo ir savarankiškos treniruočių, vidaus varžybos, komplektuojamos ir treniruojamos Universiteto rinktinės.

SVARBIAUSI 2005 METŲ REZULTATAI

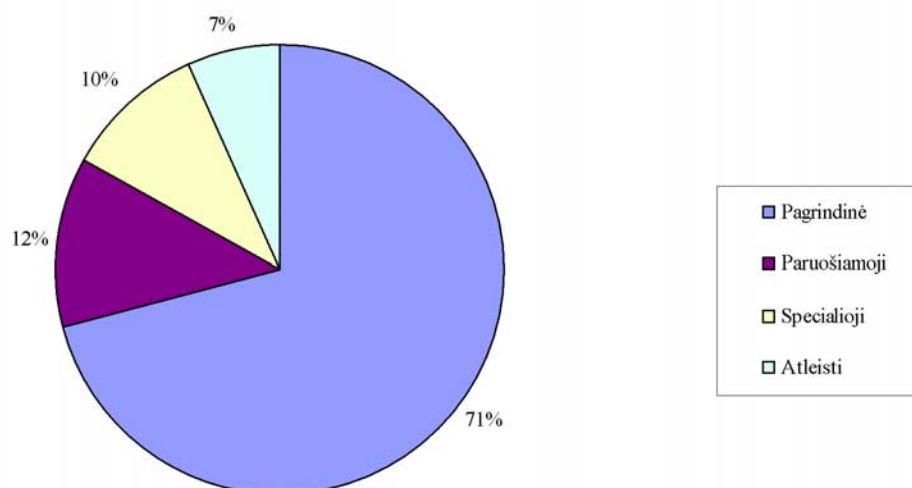
Kūno kultūros pratybos

Į 2005/2006 mokslo metų pavasario semestro studijų programas įtrauktas kūno kultūros pratybas lankė 3009 pirmojo kurso studentai, o rudens semestrą laisvai pasirenkamą kūno kultūros pratybų dalyką pasirinko 1223 pirmakursiai. Vienam Sveikatos ir sporto centro dėstytojui vidutiniškai teko 100 studentų (įskaitant sportinio meistriškumo grupių studentus), dėstytojų metinis pedagoginio darbo krūvio vidurkis sudarė 542 valandas.

Mokomosios treniruotės buvo organizuojamos 19-oje sporto meistriškumo grupių. Šias nuo 128 val. iki 448 val. per metus trukmės treniruotes lankė 300 studentų.

Studentams, norintiems sportuoti savarankiškai, savo laisvalaikį skiriantiems aktyviai kūno kultūrai ir sportui, buvo sudaromos sąlygos naudotis turima baze ir konsultacijomis. Šiomis galimybėmis pasinaudojo 3582 studentai.

Kaip ir anksčiau, Centras atliko studentų sveikatos būklės analizę. Išnagrinėjus pirmakursių sveikatos sutrikimus ir fizinį parengtumą (32 pav.) buvo nustatyta, kad labiausiai paplitę regos sutrikimai, palyginti dažni yra judėjimo ir atramos sistemos, kraujotakos ligos.

32 pav. Pirmakursių pasiskirstymas pagal fizinio parengtumo ir sveikatos grupes (2005 / 2006 m. m. rudens semestras)

Mokslinis ir metodinis darbas

Sveikatos ir sporto centre 2005 metais buvo vykdomas mokslinis tiriamasis ir metodinis darbas pagal patvirtintą temą „Studentų kūno kultūros ir sporto proceso tobulinimas universitete (pedagoginiai, psichologiniai ir biologiniai aspektai)“. Per praėjusius metus apginta viena mokslų daktaro disertacija, išleistos trys knygos, paskelbti keturi straipsniai prestižiniuose žurnaluose, parengtos dvi mokomosios priemonės. Centro darbuotojai dalyvavo sporto ir kūno kultūros ekspertų komisijose prie Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento, atestacijos komisijose, nacionalinėse ir tarptautinėse konferencijose, mokslinių žurnalų redaktorių kolegijose, Europos olimpinių komitetų „Sportas ir aplinka“ komisijoje, vadovavo įvairioms šalies komisijoms. Prof. habil. dr. J. Jankauskas dalyvavo Monthey'uje (Šveicarija) EOK ir 6-ojoje JT ir TOK organizuotoje pasaulinėje konferencijoje „Sportas, aplinka, taika“ Nairobyje (Kenija).

Vidaus varžybos

Jau penktus metus studentams, kurie dėl įvairių priežasčių nepateko į Universiteto rinktinės, rengiamos 2000 m. atgaivintos tarpfakultetinės olimpinių vilčių varžybos Rektoriaus taurei laimėti. Varžybų programoje buvo 11 sporto šakų ir rungtių, jose dalyvavo apie 1000 studentų. Varžybos vyko šventiškai, jas stebėjo daug žiūrovų. 2005 metais puikiais rezultatais išsiskyrė Matematikos ir informatikos fakulteto studentai (29 lentelė).

29 lentelė. Varžybų Rektoriaus taurei laimėti rezultatų suvestinė

Sporto šaka/ fakultetas	Plaukimas	Aerobika	Futbolas	Sunkiamų kilnojimas	Krepšinis		Stalo tenisas	Žygeivių sąskrydis	Rankos lenkimas	Krosas	Lengvoji atletika	Iš viso taškų	Vieta
					Vyr.	Mot.							
Matematikos ir informatikos	1	3	3	1	7	1	1	4	1	1	1	24	1
Gamtos mokslų	5	5	5	6	3	6	5	13	6	4	4	62	4
Ekonomikos	8	6	1	13	1	5	3	1	9	7	5	59	3
Medicinos	3	4	11	4	4	4	5	5	4	3	3	50	2
Teisės	13	8	9	3	6	7	7	13	5	5	10	86	6
Komunikacijos	11	13	10	13	5	3	10	6	13	5	9	99	8
Fizikos	4	7	7	9	8	13	8	3	3	10	6	78	5
Chemijos	9	13	8	7	11	13	13	13	13	11	12	123	12
Filosofijos	7	13	6	13	13	10	9	13	10	8	8	110	9
TSPMI	6	9	12	8	10	13	13	13	7	13	13	117	11
Filologijos	12	1	13	10	12	9	13	13	8	9	11	111	10
Istorijos	10	13	4	5	9	8	4	13	13	12	7	98	7

Studentams, varžybų nugalėtojams, buvo išdalyta 243 komplektai medalių bei diplomų, o stipriausioms fakultetų rinktinėms – 36 taurės. Sportininkai, iškovoję prizines vietas, buvo apdovanoti vertingomis asmeninėmis dovanomis.

Universiteto rinktinės

Universiteto sporto rinktinės dalyvavo Lietuvos studentų sporto asociacijos (LSSA) rengiamose 25 varžybose ir Lietuvos sporto žaidynėse. Susumavus 2005 m. rezultatus, pasiektus Lietuvos sporto žaidynėse (30 lentelė), Universitetas apdovanotas prizų už antrąją vietą. Tai vertas pasididžiavimo rezultatas, nes VU į priekį praleido tik Kūno kultūros akademiją. Aplenkti kūno kultūros specialistus rengiantys Vilniaus pedagoginis, Šiaulių ir Klaipėdos universitetai.

30 lentelė. Universiteto rinktinių 2005 metais LSSA čempionatuose iškovotų vietų suvestinė

Iškovota vieta	I vieta	II vieta	III vieta	Nuo IV iki VIII vietos
Sporto šaka	Keliautojų sportas, šachmatai, irklavimas, sportinė aerobika, tinklinis (vyr.), paplūdimio tinklinis (vyr.)	Sambo (vyr. ir mot.), plaukimas, sunkioji atletika, futbolas, svarsčių kilnojimas, dziudo (mot.), stalo tenisas (mot.), badmintonas, kulkinis šaudymas, fechtavimas	Lengvosios atletikos žiemos čempionatas, lengvosios atletikos vasaros čempionatas, slidinėjimas	Jėgos trikovė (4), krepšinis (mot.) (4), stalo tenisas (vyr.) (7), lengvosios atletikos krosas (8), krepšinis (vyr.) (8)

2004–2005 m.m. Universiteto iškovotų vietų vidurkis šalies studentų čempionatuose sudaro 2,88.

Į SELL studentų tarptautines varžybas Rygoje Universitetas siuntė 28 sportininkus. Krepšininkės ir svarsčių kilnotojai iškovojo trečiąsias vietas, stalo tenisininkė Ieva Jucevičiūtė (KF), lengvaatletės Inga Timošenko (FF) ir Aina Valatkevičiūtė (MF) tapo čempionėmis, dar 7 lengvaatlečiai ir 1 svarsčių kilnotojas iškovojo antrąsias vietas.

Kasmet renkamas geriausių VU sportininkų dešimtukas. Geriausia 2005 m. sportininkė tapo Teisės fakulteto pirmojo kurso studentė Lina Šaltytė, Pasaulio jaunių čempionato šeštosios vietos laimėtoja, šalies aukštųjų mokyklų čempionė.

Sporto bazė

Universiteto sporto bazę sudaro trijose miesto vietose esančios salės ir aikštelės: trys žaidimų, trys sunkumų ir atletinės gimnastikos, viena aerobikos, vienas stadionas ir septynios žaidimų lauko aikštelės. Renovacijai yra užkonservuotos penkios lauko sporto aikštelės. Per 2005 metus visose sporto bazėse buvo atliekami einamieji remonto ir priežiūros darbai. Kapitališkai suremontuota tik sporto salė, dušinės, persirengimo kambariai, pakeista santelė (Saulėtekio al. 2). Darbų apimtis – 352 tūkst. litų. Dalį lėšų skyrė Švietimo ir mokslo ministerija, kitas sudarė rėmėjų ir Universiteto specialiosios lėšos. Tačiau sporto bazės būklė yra nepatenkinama ir tebėra pagrindinė kliūtis siekiant išplėsti studentų sveikatingumo, kūno kultūros ir sporto veiklą.

Pagrindiniai 2006 metų darbai

- Toliau vykdyti sporto bazių renovacijos planą Čiurlionio g. 21/23 padalinyje.
- Spręsti sporto komplekso Saulėtekio al. 26 statybos organizacinius klausimus.
- Parengti ir registruoti teorinio kurso „Sveikos gyvensenos pagrindai“ sandą.
- Organizuoti dėstytojų kvalifikacijos tobulinimą.
- Tęsti planinius mokslo ir metodinius darbus ir teikti spaudai leidinius.
- Sėkmingai pasiruošti ir siekti geresnių rezultatų atsiliekančiose sporto šakose.

KULTŪROS CENTRAS

Visi devyni Vilniaus universiteto meno kolektyvai, atlikdami estetinio lavinimo funkciją, dirbo sėkmingai: aktyviai koncertavo, dalyvavo Lietuvos ir tarptautiniuose konkursuose, bendradarbiavo su kitų šalių universitetų meno kolektyvais.

Kolektyvų veikloje dalyvaujančių – Vilniaus universiteto studentų skaičius kasmet didėja. 2005 m. jų buvo per 300. Dalyvavimas meno kolektyvuose – tai galimybė talentingiems ir mėgstantiems muziką Universiteto studentams toliau tobulinti savo meistriskumą, plačiau ir giliau pažinti įvairių epochų žymiausių kompozitorių kūrybą, propaguoti tautinį meną, sudominti ir įtraukti jaunus žmones į meninę veiklą, pagilinti tautosakos bei etnografijos žinias, ugdyti kūrybiškumą ir estetinį supratimą.

Teatro tikslas – edukacinė veikla, kurios metu teatro nariai gauna reikiamų žinių apie teatro ir literatūros santykį, mokoma, kaip skaityti ir nagrinėti pasirenkamą repetuoti literatūros kūrinių. Kartu su scenografu mokomasi, kaip vizualiai pritaikyti pjesę teatro scenai. Studentai mokomi scenos kalbos, sceninio bendravimo pagrindų, aktorinio meistriskumo įgūdžių.

Kitas svarbus visų meno kolektyvų uždavinys yra džiuginti Universiteto bendruomenę klasikinės muzikos koncertais, spektakliais ir kitais meno renginiais, dalyvauti įvairiuose Universiteto, fakultetų renginiuose.

Meno kolektyvams vadovauja aukštos kvalifikacijos specialistai, kurie nuolat kviečiami būti Dainų švenčių ir kitų renginių savo žanro ekspertais, vyriausiais dirigentais.

tais, konsultantais. R. Gelgotienė patvirtinta 2006-ųjų Baltijos studentų dainų ir šokių šventės „Gaudeamus“ vyriausiąja dirigente, Dainų ir šokių ansamblis – pagrindiniu Dainų šventės ansamblio vakaro kolektyvu, o choreografės I. Jakubėnaitė ir B. Mažrimienė paskirtos konsultantėmis.

SVARBIAUSI 2005 METŲ REZULTATAI

Naujos muzikinės programos ir koncertų ciklai

Spalį surengta didžiulė merginų choro „Virgo“ 25-mečio šventė, į kurią atvyko Wasedos universiteto choras iš Japonijos. Išleista R. Gelgotienės ir O. Vasiliauskaitės knyga „Choro magija“, „Virgo“ 25-mečio koncertuose įrašyta jubiliejinė kompaktinė plokštelė.

Lapkritį vyko Dainų ir šokių ansamblio jubiliejinis 65-mečio koncertas. Studentai sukūrė retrospektyvų filmą „Ansamblio raidos istorija“.

Merginų choras „Virgo“ paruošė naują lietuviškos muzikos programą ir programą „Pasaulio tautų Kalėdų giesmės“. Akademinis choras gruodį pratęsė 2003 m. pradėtą koncertų žmonėms, turintiems klausos negalią, projektą ir gruodžio 17 d. kartu su Vilniaus kurčiųjų centro jaunimo grupe choras atliko Kalėdų giesmes gestų (judesių) kalba.

Choras „Pro Musica“ pradėjo bendradarbiauti su Extremaduro (Ispanija) universiteto choru ir kartu su ispanų dirigentu F. Rodilla parengė ispaniškos muzikos programą. Drauge su Universiteto kameriniu ansambliu parengė F. Schuberto *Mišias G-dur*, kurias atliko dalyvaudami bendrame Universiteto ir Vilniaus miesto savivaldybės projekte „Vilniaus šventimai“ ir Panevėžio „Katedros laiptų“ festivalyje.

Į Lietuvos radiją buvo įrašyti trys stambūs kūriniai: G. Ph. Telemanno *Koncertas fleitai su orkestru*, G. B. Pergolesi'o *Concertino styginiams* ir XVIII a. nežinomo autoriaus *Kita kavos kantata*.

Meno kolektyvai dalyvavo koncertų cikluose „Gaudžia istoriniai vargonai“, „Muzikos valanda Šv. Jonų bažnyčioje“, „Alma Mater musicales“, 3-iajame studentų tautinės muzikos kolektyvų festivalyje „Linksminkimos-2005“, Pasaulio lietuvių 2007 m. dainų šventės Ansamblių vakaro ir Šokių dienos repertuaro pristatyme, kapelų šventėje „Linksmoji armonika“, ansamblių konkursinėje šventėje „Kadagys 2005“.

Nauji pastatymai

Pastatyti šie spektakliai: V. Borcherto „Lauke už durų“ ir L. Andrejevo „Arklys senate“ (rež. R. Venckus), „Laimės fabrikas“, „Klaustrofilija“, „Paslaptinga trijulė“ (rež. A. Pulkaininkas), „Frenkis OK, Pegė yra faina, o namas – jėga“ (rež. S. Bernotaitė).

Surengtas šeštasis tarptautinis teatro forumas „Mano erdvė“, tarptautinė teatro akcija „Atverkime pamirštas erdves“, skirta kultūros paveldo problemoms, menų sintezės festivalis „Atvira erdvė 2“, improvizacijų sesija „Šeštadieninis menas“, viešas pasirodymas „Darom“.

Dalyvauta „Naujajame Baltijos šokyje“, bendrame Vilniaus universiteto ir Vilniaus miesto savivaldybės projekte „Vilniaus šventimai“ rengiant muzikinį spektaklį „Herkulis“, Šiaulių studentiško teatro festivalyje „Po saule“.

Pradėta rengtis septintajam tarptautiniam universitetų teatrų forumui „Perpetuum mobile“.

Dalyvavimas Lietuvos ir tarptautiniuose konkursuose ir festivaliuose

Vilniaus universiteto liaudiškos muzikos kapela „Jaunimėlis“ Utenoje kapelų šventėje „Linksmoji armonika“ pripažintas geriausiu kolektyvu.

Dainų ir šokių ansamblis jaunimo tautinių šokių ansamblių konkursinėje šventėje „Kadagys 2005“ laimėjo II laipsnio diplomą ansamblių kategorijoje ir specialų prizą už geriausią šokėjų grupę.

A. Pulkauninko teatro trupė laimėjo Didžiąją taurę Šiaulių studentišku teatrų festivalyje „Po saule“.

Tarptautiniame teatrų forume „Mano erdvė“ spektaklis „Arkllys senate“ (rež. R. Venckus) pelnė prizą už klasikos interpretavimo originalumą ir aktualumą bei aktorių vaidybos laisvę.

Choras „Pro Musica“ dalyvavo tarptautiniame festivalyje Italijoje.

Režisieriaus A. Pulkauninko trupė su spektakliu „Dieviškoji pliauska“ dalyvavo RITU festivalyje Lježe (Belgija), su spektakliu „Bjaurusis“ – H.K. Anderseno festivalyje Esbjerg (Danija).

Teatro trupė „Minimum“ (rež. R. Venckus) buvo išvykusi į tarptautinį universitetų teatrų festivalį Minske (Baltarusija).

Dainų ir šokių ansamblis – Europos Sąjungos Jaunimo programos projekto, vykusio Strugos mieste (Makedonija), dalyvis.

Liaudiškos muzikos kapela „Jaunimėlis“ (meno vadovas B. Glovickis) koncertavo Čikagoje, Klyvlende, Detroite (JAV), rugsėjį – Gdanske (Lenkija) renginyje „Vilniaus dienos“.

Pagrindiniai 2006 metų darbai

- Sėkmingai pasirengti ir dalyvauti Tartu vykiančioje Baltijos studentų dainų ir šokių šventėje „Gaudeamus“.
- Surengti Akademinio choro 65-mečio bei liaudiškos muzikos kapelos „Jaunimėlis“ 35-mečio jubiliejinius koncertus.
- Sukurti ir įgyvendinti naują Rugsėjo 1-osios iškilnių scenarijų.
- Ieškoti papildomų finansavimo šaltinių.

ADMINISTRAVIMAS

Universiteto centrinės, fakultetų, institutų, centrų ir kitų savarankiškų padalinių administracijos pokyčius lėmė ne tik didėjančios veiklų apimtys, besiplečianti šių veiklų įvairovė ir didėjantys administracinių sprendimų savalaikiškumo ir kokybės reikalavimai, bet ir bendrosios Universiteto santykių su išorės institucijomis formalizavimo tendencijos. Šie pokyčiai padidino administravimo darbo laiko sąnaudas, gaunamų, rengiamų ir siunčiamų dokumentų srautą, paskatino pagreitinti administravimo tikslams naudojamos informacinės sistemos plėtrą. Išsiplėtė Universiteto sutartiniai santykiai su viešojo ir privataus sektoriaus institucijomis ir įmonėmis, išgaliojo nauja biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka, labai padidėjo finansinių operacijų, viešųjų pirkimų skaičius ir apimtis, sugriežtėjo darbuotojų kompetencijos ir jų kvalifikacijos vertinimo, darbo santykių ir darbo laiko apskaitos reikalavimai, išaugo investicijų, rekonstruojamų ir remontuojamų objektų sąrašas. Europos Sąjungos struktūrinių fondų projektų įgyvendinimo eiga pareikalavo įvairių Universiteto grandžių geriau koordinuotų veiksmų ir didesnės visų į projektų įgyvendinimą įtrauktų darbuotojų atsakomybės už prisiimtų įsipareigojimų vykdymą, gerokai daugiau, nei buvo įprasta iki šiol, derinimo procedūrų tiek Universiteto viduje, tiek su išorės institucijomis – agentūromis ir ministerijomis.

Dėl šių priežasčių 2005 metais buvo tęsiami centrinės administracijos pertvarkymai:

- Skaičiavimo centro programuotojų pajėgomis buvo sukurta ir balandžio mėnesį įdiegta nauja darbo užmokesčio skaičiavimo sistema, kuri tiesiogiai susieta su personalo duomenų baze bei joje fiksuojamais darbuotojų darbo laiko apskaitos žiniaraščiais.
- Toliau vykdomas Finansų ir ekonomikos, Teisės ir bendrųjų reikalų direktijų struktūros pertvarkymas.

- Priimti nauji darbuotojai į Finansų ir ekonomikos, Studijų, Teisės ir bendrųjų reikalų, Personalo direkcijas, Strateginės plėtros bei Mokslo skyrius.
- Paruošti nauji norminiai dokumentai, reglamentuojantys Universiteto finansinę veiklą.

Šios tendencijos paveikė santykius Universiteto viduje ir tiesiogiai palietė 1997 metų pradžioje universiteto Senato nutarimu įvykdytą dalinės decentralizacijos programą, pagal kurią fakultetams ir kitiems savarankiškiems padaliniais buvo deleguota teisė:

- disponuoti atlyginimų fondu;
- disponuoti lėšų fondu būtiniausioms išlaidoms: medžiagoms, raštinės reikmenims įsigyti, studentų praktikoms, komandiruotėms, ryšių paslaugoms pirkti ir kt.;
- nustatyti pareigybių etatų (darbuotojų) skaičių, keisti etatus, neviršijant nustatyto darbo užmokesčio fondo;
- nustatyti atlyginimus ir jų priedus pagal Senato patvirtintą tvarką.

Taigi finansų ir turto valdymas bei administravimas fakultetų veikloje užima labai svarbią vietą, nes jie disponuoja daugiau nei 85% viso Universiteto biudžeto ir turi pakankami didelius įgaliojimus. Gerai, kad per 2005 metus administravimo kokybė fakultetuose, ypač didžiuosiuose, pagerėjo. Daugelyje fakultetų ir padalinių įvestos administratorių pareigybės visiškai pasiteisino, fakultetuose pradėtos formuoti administracijos tarnybos. Tačiau reikia pripažinti, kad turtas valdomas ne efektyviausiu būdu, nepakankama padalinių naudojamų finansų kontrolė ir atskaitomybė. Tai pirmiausia pasakytina apie smulkius padalinius. Todėl abejonių kelia decentralizacijos taikymas smulkiems padaliniais. Jis nepasiteisina, yra neveiksmingas ir Universitetui brangiai kainuoja.

Išsiplėtus daugeliui Universiteto veiklų, pirmiausia susijusių su infrastruktūros plėtra, finansų valdymu ir kontrole, ir padidėjus administruojančių darbuotojų kompetencijos ir atsakomybės reikalavimams, būtina:

- atlikti administracijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikių analizę ir remiantis šios analizės rezultatais parengti ir pradėti įgyvendinti centrinės ir padalinių administracijos darbuotojų kvalifikacijos programą. Šioje programoje ypatingą dėmesį skirti padalinių darbuotojų, kurie yra atsakingi už turto ir finansų valdymą ir kontrolę, finansinei ir ekonominei kvalifikacijai;
- padidinti skaičių darbuotojų, kurie tiesiogiai sprendžia ES struktūrinių fondų projektų rengimo, valdymo ir administravimo klausimus;
- pertvarkyti Ūkio direkciją į dvi (Statybos ir remonto bei Eksploatavimo ir paslaugų) direkcijas.

VIDAUS AUDITAS

2005 metais pradėjo dirbti Vidaus audito skyrius, kuris yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Rektoriui, turinčiam užtikrinti vidaus auditoriaus veiklos ir organizacinę nepriklausomumą. Vidaus audito skyrius vykdė savo funkcijas ir priėmė sprendimus niekieno netrukdomas, objektyviai ir nešališkai.

Siekdamas vidaus audito tikslo – padėti didinti audituojamų padalinių veiklos efektyvumą, įgyvendinti strateginius ir kitus veiklos planus, programas ir procedūras, skyrius:

- tikrino ir vertino, ar audituojamame padalinyje sukurta ir įdiegta vidaus kontrolės sistema yra pakankama ir veiksminga, ar jo veikla atitinka įstatymus ir kitus norminius teisės aktus, vidaus norminių teisės aktų reikalavimus, ar informacija apie finansinę ir ūkinę veiklą yra išsami ir patikima, ar pasiekti nustatyti tikslai ir įgyvendinti uždaviniai;
- teikė universiteto Rektoriui ir vadovybei, audituotų padalinių vadovams objektyvią informaciją, rekomendacijas ir išvadas dėl audituoto padalinio veiklos, vidaus kontrolės būklės ir kt.;

- rengė vidaus audito ataskaitas su išvadomis ir rekomendacijomis, kaip ištaisyti vidaus audito metu nustatytus neatitikimus, kaip tobulinti audituoto padalinio veiklą ir vidaus kontrolę;
- atliko kitas įstatymų, kitų teisės aktų nustatytas funkcijas, Rektoriaus nurodymus, susijusius su vidaus auditu.

Skyriaus veikla buvo planuojama sudarant strateginį ir metinį veiklos planus. Parengtas ir Rektoriaus patvirtintas Vidaus audito skyriaus 2006–2008 metų strateginis veiklos planas.

Patikslintame 2005 metų skyriaus veiklos plane nurodyta: vidaus audito objektai, temos, atlikimo trukmė, įskaitant laiką, skirtą apžvelgti audituojamo padalinio veiklai ir parengti vidaus audito programoms, konkretūs vykdytojai, ankstesnių auditų atlikimo datos. Visi 2005 metų Vidaus audito skyriaus plane numatyti darbai įvykdyti.

Nuo 2005 metų rugsėjį skyrius atliko du veiklos auditus. Įvertinęs audituotų padalinių vidaus kontrolę bei galimos rizikos veiksmų įtaką, skyrius pateikė 12 rekomendacijų dėl vidaus kontrolės bei veiklos tobulinimo.

Per 2005 metų rugsėjį–gruodį Vilniaus universitete buvo tikrinta autorinių sutarčių sudarymo fakultetuose bei kituose struktūriniuose padaliniuose teisingumas, jų įvykdymo terminai, mokėjimo teisingumas, atliktų pagal šias sutartis darbų apskaitymas apskaitoje ir buvimas pas užsakovą bei Universiteto knygyno „Littera“ veikla.

PRIEDAI

1 PRIEDAS. STUDIJŲ KOKYBĖS GERINIMO KRYPTIS**1 lentelė. Pirmosios ir antrosios pakopos studentų skaičius ir studijų formos**

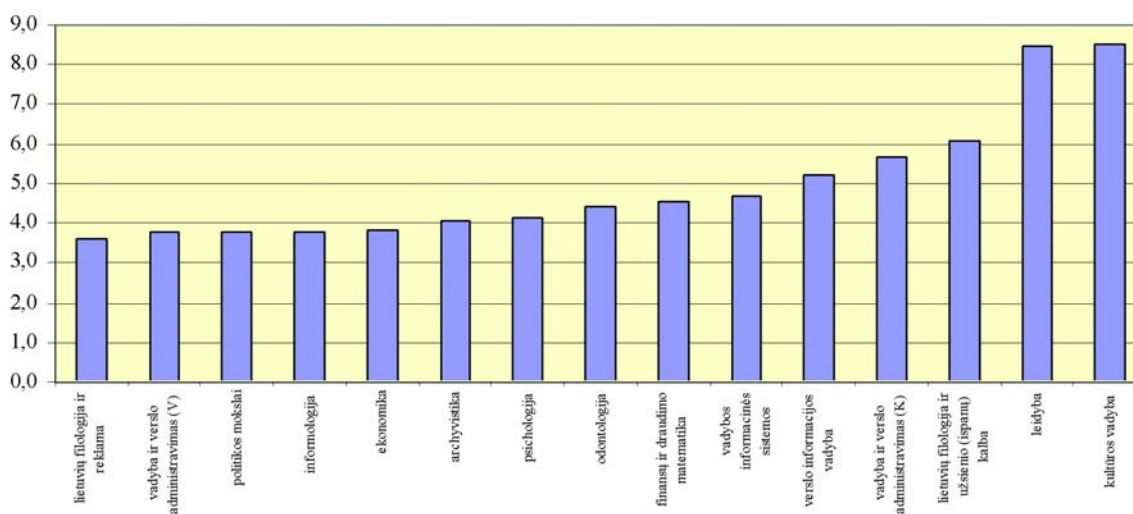
Padalinys	Dieninės studijos					Vakarinės studijos				Neakivaizdinės studijos					VU iš viso
	bakalauto	vientisosios	magistrantūros	specialiosios profesinės	iš viso	bakalauto	magistrantūros	specialiosios profesinės	iš viso	bakalauto	vientisosios	magistrantūros	specialiosios profesinės, m	iš viso	
Chemijos fakultetas	382		94		476										476
Ekonomikos fakultetas	1481		462		1943	697	159		856	2267		332		2599	5398
Filologijos fakultetas	1114		198		1312			42	42	108				108	1462
Filosofijos fakultetas	840		222		1062				0	332		188	31	551	1613
Fizikos fakultetas	642		126		768		7		7						775
Gamtos mokslų fakultetas*	875		247	6	1128										1128
Istorijos fakultetas	701		126		827					227			4	231	1058
Kauno humanitarinis fakultetas	1401		340		1741	443			443	681				681	2865
Komunikacijos fakultetas	821		187		1008					156				156	1164
Matematikos ir informatikos fakultetas	2510		344		2854										2854
Medicinos fakultetas	382	893	71		1346										1346
Orientalistikos centras	56				56										56
Religijos studijų ir tyrimo centras			11		11										11
Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas	437		193		630					226				226	856
Tarptautinis žinių ekonomikos ir vadybos centras			109		109							45		45	154
Teisės fakultetas		1076			1076						1295			1295	2371
Užsienio kalbų institutas										186		15		201	201
Iš viso	11642	1969	2730	6	16347	1140	166	42	1348	4183	1295	580	35	6093	23788

2 lentelė. Doktorantų skaičius fakultetuose

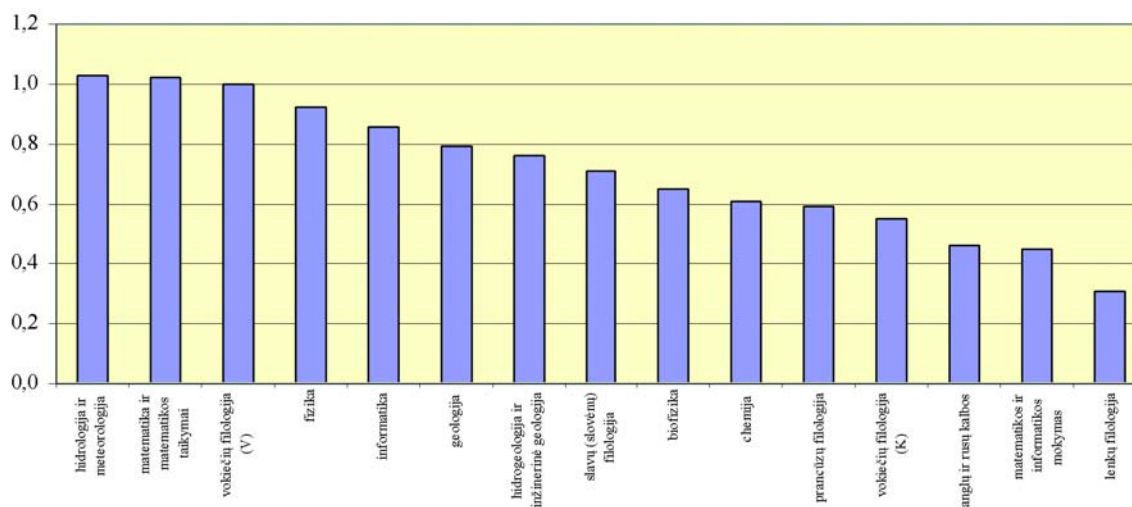
Chemijos fakultetas	44
Ekonomikos fakultetas	40
Filologijos fakultetas	55
Filosofijos fakultetas	54
Fizikos fakultetas	47
Gamtos mokslų fakultetas	57
Istorijos fakultetas	27
Kauno humanitarinis fakultetas	46
Komunikacijos fakultetas	28
Matematikos ir informatikos fakultetas	45
Medicinos fakultetas	78
Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas	29
Tarptautinis žinių ekonomikos ir žinių vadybos centras	7
Teisės fakultetas	68

3 lentelė. Nuosekliųjų studijų studentai užsieniečiai Vilniaus universitete

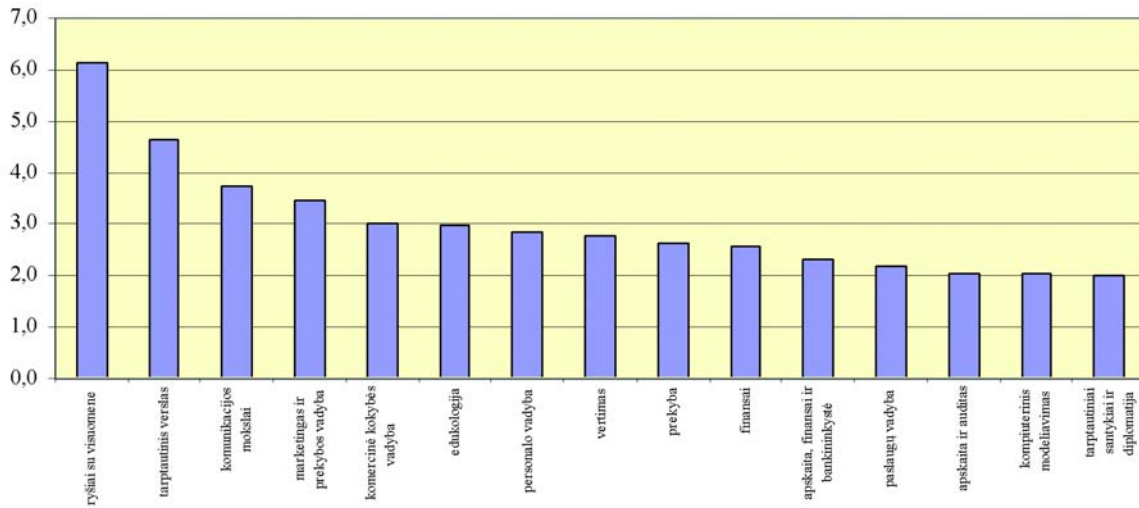
	Bakalauras	Vien-tisosios	Magistrantūros	Iš viso
Rusija	1	6		7
Baltarusija	8		4	12
Italija	1			1
Izraelis	1			1
Kinija	1			1
Latvija	3			3
Lenkija	32	3	1	36
Vokietija	1			1
Iš viso	48	9	5	62

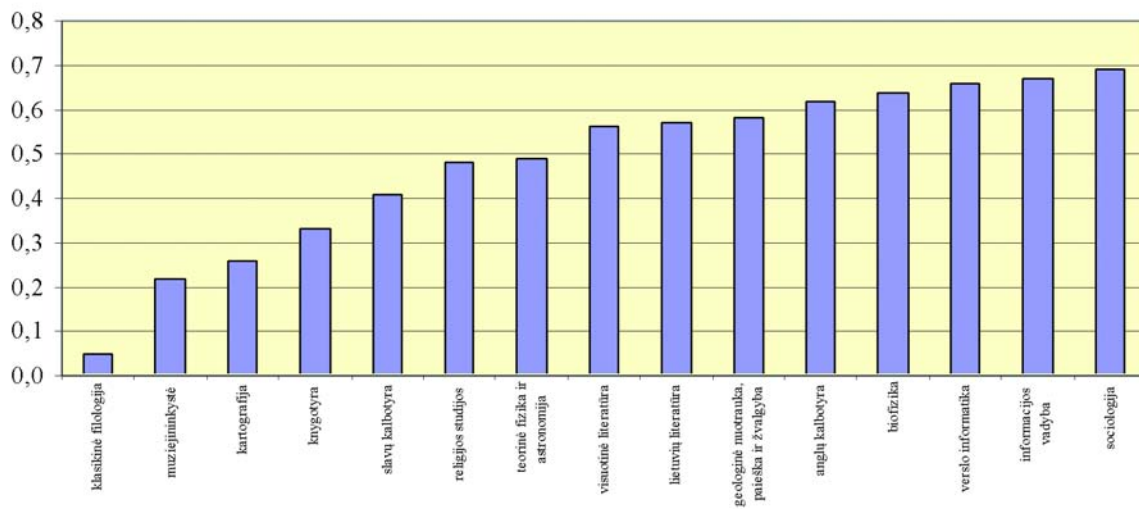
1 pav. Didžiausi svartiniai konkursai į Vilniaus universiteto dienesines studijas 2005 metais

2 pav. Mažiausi svartiniai konkursai į Vilniaus universiteto dienesines studijas 2005 metais

3 pav. Didžiausi svertiniai konkursai į antrosios pakopos dieninių studijų valstybės finansuojamas vietas

4 pav. Mažiausi svertiniai konkursai į antrosios pakopos dieninių studijų valstybės finansuojamas vietas

4 lentelė. 2005 metais priimta studentų į Vilniaus universitetą

Padalinys	Dieninės studijos				Vakarinės studijos				Neakivaizdinės studijos				VU iš viso		
	bakalauro	vientisosios	magistrantūros	specialiosios profesinės	iš viso	bakalauro	magistrantūros	specialiosios profesinės	iš viso	bakalauro	vientisosios	magistrantūros		specialiosios profesinės	iš viso
Chemijos fakultetas	114		48		162										162
Ekonomikos fakultetas	383		251		634	190	114		304	318		201		519	1457
Filologijos fakultetas	336		104		440			23	23	18				18	481
Filosofijos fakultetas	228		119		347					90		94	13	197	544
Fizikos fakultetas	201		77		278		7		7					0	285
Gamtos mokslų fakultetas	241		122	6	369									0	369
Istorijos fakultetas	189		69		258					64			1	65	323
Kauno humanitarinis fakultetas	361		188		549	140			140	157				157	846
Komunikacijos fakultetas	235		103		338					62				62	400
Matematikos ir informatikos fakultetas	671		192		863									0	863
Medicinos fakultetas	127	197	33		357									0	357
Orientalistikos centras	0				0									0	0
Religijos studijų ir tyrimo centras			5		5									0	5
Tarptautinis žinių ekonomikos ir žinių vadybos centras			53		53							24		24	77
Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas	105		104		209					114				114	323
Teisės fakultetas		216			216						329			329	545
Užsienio kalbų institutas										24		15		39	39
Iš viso	3191	413	1468	6	5078	330	121	23	474	847	329	334	14	1524	7076

5 lentelė. Akredituotos studijų programos

<i>Valstybinis kodas</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Fakultetas</i>	<i>Įsakymo data</i>	<i>Įsakymo Nr.</i>
Akredituota be sąlygų				
60107B102	Medicina	MF	2005 04 15	ISAK-616
60101S113	Teisė	TF	2005 07 05	ISAK-1318
60101S114	Teisė	TF	2005 07 05	ISAK-1318
61201B104	Biologija	GMF	2005 07 05	ISAK-1318
62101B104	Botanika	GMF	2005 07 05	ISAK-1318
62101B105	Genetika	GMF	2005 07 05	ISAK-1318
62101B107	Mikrobiologija	GMF	2005 07 05	ISAK-1318
62101B109	Neurobiologija	GMF	2005 07 05	ISAK-1318
62101B111	Zoologija	GMF	2005 07 05	ISAK-1318
61204H116	Lenkų filologija	FilolF	2005 09 27	ISAK-1945
61204H118	Lenkų filologija	FilolF	2005 09 27	ISAK-1945
61204H158	Rusų filologija	FilolF	2005 09 27	ISAK-1945
61204H147	Slavų filologija	FilolF	2005 09 27	ISAK-1945
62102P102	Aplinkos ir cheminė fizika	FF	205 11 18	ISAK-2312
62102P110	Lazerinė fizika ir optinės technologijos	FF	205 11 18	ISAK-2312
62102P111	Medžiagotyra ir puslaidininkių fizika	FF	205 11 18	ISAK-2312
62102P116	Teorinė fizika ir astronomija	FF	205 11 18	ISAK-2312
Akredituota lygtinai iki 2006 12 29				
62103S205	Viešasis administravimas	TSPMI	2005 04 15	ISAK-616
Akredituota lygtinai iki 2007 06 30				
61201B105	Molekulinė biologija	GMF	2005 07 05	ISAK-1318
62201B103	Biologija	GMF	2005 07 05	ISAK-1318
Akredituota lygtinai iki 2007 12 30				
61204H142	Rusų filologija	FilolF	2005-09-27	ISAK-1945
Akredituota lygtinai iki 2008 06 30				
61202P101	Astrofizika	FF	2005 11 18	ISAK-2312
61202P105	Fizika	FF	2005 11 18	ISAK-2312
61202P107	Fizika ir fizikos mokymas	FF	2005 11 18	ISAK-2312
61202P109	Kompiuterinė fizika	FF	2005 11 18	ISAK-2312
61202P112	Taikomoji fizika	FF	2005 11 18	ISAK-2312

6 lentelė. Vilniaus universiteto 2005 metų paraiškos Europos socialinio fondo paramai gauti

**Bendrojo programavimo dokumento 2 prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“
2.5 priemonė „Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje“**

<i>Eil. Nr.</i>	<i>VU padalinys</i>	<i>Projekto pavadinimas</i>	<i>Projekto vadovas</i>	<i>Projekto biudžetas, Lt</i>
1	Fizikos fakultetas	Fizinių mokslų antrosios ir trečiosios studijų pakopų pertvarka, jas pritaikant prioritetinių MTEP sričių vystymui	Fizikos fakulteto Teorinės fizikos katedros doc. Juozas Šulskus	4 495 792
2	Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų institutas	OPTOSTUD – Optoelektronikos studijų ir mokslo programos kūrimas	Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų instituto Medžiagotyros ir nanotechnologijų skyriaus vedėjas dr. Vytautas Grivickas	2 421 908
3	Medicinos fakultetas	Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas Vilniaus universitete ruošiant akušerijos ir ginekologijos specialistus	Medicinos fakulteto Akušerijos ir ginekologijos klinikos vedėja doc. Gražina Drašutienė	564 280
4	Medicinos fakultetas	Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas Vilniaus universitete ruošiant vaikų gydytojus	Medicinos fakulteto Vaikų ligų klinikos doc. Virginija Žilinskaitė	809 826
5	Medicinos fakultetas	Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas Vilniaus universitete ruošiant kraujagyslių chirurgijos specialistus	Medicinos fakulteto Kraujagyslių chirurgijos centro direktorius, širdies ir kraujagyslių ligų klinikos prof. Vytautas Triponis	434 512
6	Medicinos fakultetas	Žmogiškųjų išteklių kokybės gerinimas Vilniaus universitete ruošiant slaugos specialistus	Medicinos fakulteto Vidaus ligų pagrindų ir slaugos katedros vedėja prof. Danutė Kalibatienė	1 411 964
7	Medicinos fakultetas	Molekulinės medicinos magistrantūros ir podiplominių studijų tobulinimo bei dėstytojų kvalifikacijos kėlimo plėtros programa	Medicinos fakulteto Žmogaus ir medicininės genetikos katedros doc. Algirdas Utkus	476 944
8	Medicinos fakultetas	Chirurgijos rezidentūros studijų modernizavimas	Medicinos fakulteto Gastroenterologijos, nefrologijos, urologijos ir pilvo chirurgijos klinikos doc. Gintaras Šimutis	731 316
9	Kauno humanitarinis fakultetas	Universitetinių vadybos ir verslo administravimo magistrantūros studijų programų atnaujinimas Lisabonos strategijos kontekste	Kauno humanitarinio fakulteto mokslo reikalų ir tarptautinių ryšių prodekanė doc. Dainora Grundney	409 810
10	Chemijos fakultetas	Nanotechnologijų ir medžiagotyros centro studijų programa	Chemijos fakulteto Analizinės ir aplinkos chemijos katedros prof. Arūnas Ramanavičius	1 192 724
11	Filosofijos fakultetas	Nacionalinio tapatumo išsaugojimas globalizacijos sąlygomis: humanitarinių socialinių mokslų doktorantūros studijų programų atnaujinimas ir podiplominių studijų modelio sukūrimas	Filosofijos fakulteto Filosofijos istorijos ir logikos katedros vedėjas prof. Marius Povilas Šaulauskas	2 406 422
12	Filosofijos fakultetas	Psichologijos eksperimentinių tyrimų ir studijų inovacijų centro plėtra	Filosofijos fakulteto Bendrosios psichologijos katedros vedėja doc. Laima Bulotaitė	1 581 428
13	Gamtos mokslų fakultetas	Magistrantūros ir doktorantūros studijų modulių kūrimas ir programų atnaujinimas strateginėse modernių biomokslų srityse	Gamtos mokslų fakulteto Biochemijos ir biofizikos katedros doc. Edita Sužiedelienė	3 202 132

6 lentelės tęsinys

<i>Eil. Nr.</i>	<i>VU padalinys</i>	<i>Projekto pavadinimas</i>	<i>Projekto vadovas</i>	<i>Projekto biudžetas, Lt</i>
14	Filosofijos fakultetas	Tarpkryptinės plečiamosios kriminologijos studijos Vilniaus universitete	Filosofijos fakulteto Sociologijos katedros prof. Aleksandras Dobryninas	2 045 311
15	Matematikos fakultetas	Informatikos ir matematikos doktorantūros studijų plėtra	Matematikos ir informatikos fakulteto Programų sistemų katedros doc. Vytautas Čyras	4 574 628
16	Matematikos fakultetas	Finansų ir draudimo matematikos bei ekonometrijos magistrantūrų įsteigimas	Matematikos ir informatikos fakulteto Ekonometrinės analizės katedros vedėjas prof. Alfredas Račkauskas	1 060 895
17	Studijų direkcija	Mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo bazės sukūrimas Vilniaus universitete	Akademinių reikalų prorektorė doc. Birutė Marytė Pociūtė	1 507 828
18	Karjeros centras	Vilniaus universiteto Karjeros centro veikla, skirta organizuoti magistrantų bendrųjų kompetencijų, atitinkančių darbo rinkos poreikius, praktinį ugdymą ir vertinimą	Strateginės plėtros skyriaus vyriausioji specialistė Aurelija Čepienė	1 567 634
19	Ekonomikos fakultetas	Tarptautinės turizmo vadybos programos kūrimas	Ekonomikos fakulteto Vadybos katedros vedėjas prof. Vytautas Vengrauskas	2.093 807
20	Kauno humanitarinis fakultetas	Mokslinių tyrimų praktinio mokymo skatinimo informacinis portalas	Kauno humanitarinio fakulteto informatikos katedros doc. Rimantas Butleris	1.379 652
21	Ekonomikos fakultetas	Universiteto Ekonomikos fakulteto magistrantūros programų modulių tobulinimas ir naujo marketingo modulio kūrimas	Ekonomikos fakulteto Marketingo katedros vedėjas prof. Vytautas Pranulis	1 565 353
22	Medicinos fakultetas	Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Odontologijos instituto plėtra ir mokslinių tyrimų rezultatų Lietuvos odontologinėje praktikoje sklaidos užtikrinimas	Medicinos fakulteto Odontologijos instituto doc. Ramutė Manelienė	765 160
			IŠ VISO	36 699 326

Bendrojo programavimo dokumento 2 prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“

2.4 priemonė „Mokymosi visą gyvenimą sąlygų plėtojimas“

<i>Eil. Nr</i>	<i>VU padalinys</i>	<i>Projekto pavadinimas</i>	<i>Projekto vadovas</i>	<i>Projekto biudžetas, Lt</i>
1	Ekonomikos fakultetas	Žinių ir specialiųjų kompetencijų vertinimo sistemos vystymas įkuriant Vilniaus universiteto Egzaminavimo centrą	Teisės fakulteto prodekanas doc. Juozas Galginaitis	1 632 835
2	Matematikos fakultetas	Gamybos ir verslo grįžtamuoju ryšiu paremtos studijų kokybės vertinimo ir gerinimo sistemos sukūrimas	Matematikos ir informatikos fakulteto Informatikos katedros vedėjas, doc. Antanas Mitašiūnas	1 276 860
3	Kauno humanitarinis fakultetas	Integruotos mokymo programos verslumui ugdyti	Kauno humanitarinio fakulteto Informatikos katedros prof. Saulius Gudas	504 942
4	Biblioteka	Informacija, kompetencija, sėkmė	Vilniaus universiteto bibliotekos skyriaus vedėja Elona Malaiškienė	381 068
5	Užsienio kalbų institutas	Kalbinių kompetencijų vertinimo ir įsivertinimo sistemos plėtra	Užsienio kalbų instituto doc. Zita Mažuolienė	2 129 438
6	Karjeros centras	Profesinio ir karjeros orientavimo, informavimo ir konsultavimo paslaugų modernizavimas įdiegiant vieningą karjeros projektavimo kompetencijų ugdymo modelį kolegijose ir universitetuose	Karjeros centro direktorė dr. Jolanta Vaičiūnaitė	3 981 876
7	Filosofijos fakultetas	Vilniaus universiteto nenuosekliųjų studijų sistemos pritaikymas ir išplėtimas kaimo plėtos specialistų rengimui	Filosofijos fakulteto Sociologijos katedros vedėjas doc. Arūnas Poviliūnas	1 694 857

Bendrojo programavimo dokumento 2 prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“

2.3 priemonė „Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija“

<i>Eil. Nr</i>	<i>VU padalinys</i>	<i>Projekto pavadinimas</i>	<i>Projekto vadovas</i>	<i>Projekto biudžetas, Lt</i>
1	Lyčių studijų centras	Lyčių vaidmenų stereotipai užimtumo srityje: plataus monitoringo ir švietimo sistema	Lyčių studijų centro vedėja doc. Dalia Marcinkevičienė	536 051
			IŠ VISO	536 051

7 lentelė. Doktorantūros rezultatyvumas

Padaliniai	2001 m.		2002 m.		2003 m.		2004 m.		2005 m.		
	bai-gė	ap-gynė	bai-gė	ap-gynė	bai-gė	ap-gynė	bai-gė	apgy-nė	bai-gė	apgynė, pateikė svarstyti ar numatytas gynimas	
1 Chemijos fak.	5	4	4	4	4	4	7	7	8	8	–
2 Ekonomikos fak.	6	6	3	2	3	2	5	3	2	–	1
3 Filologijos fak.	7	6	11	7	7	5	6	4	7	3	3
4 Filosofijos fak.	12	8	8	6	5	3	10	5	5	3	2
5 Fizikos fak.	13	10	4	3	3	2	3	3	4	–	4
6 Gamtos m. fak.	10	10	10	8	7	6	7	5	4	3	1
7 Istorijos fak.	5	4	5	3	5	2	6	2	7	4	3
8 Kauno hum. fak.	2	2	2	2	5	4	6	6	9	5	4
9 Komunikacijos fak. TŽEŽVC	6	3	5	4	–	–	2	–	4	3	1
10 Matematikos fak.	–	–	6	4	4	3	6	3	2	–	2
11 Medicinos fak.	7	7	5	5	7	7	7	7	6	6	–
12 Teisės fak.	4	2	5	4	5	2	7	5	13	5	5
13 TSPMI	2	1	1	1	5	4	2	2	3	2	1
Iš viso	79	63	69	53	60	43	74	52	76	42	28
	79,7%		76,8%		71,6%		70,2%		Prognozuojama 80%		

1 lentelė. Pajamos už mokslinę veiklą 2005 metais (tūkst. Lt)

PADALINIAI	LVMSF	Valstybės institucijos ir įstaigos	Užsakomieji darbai		Tarptautinės mokslo programos, projektai	IŠ VISO	Tiesioginiai asignavimai 2005 m.	IŠ VISO	VU mokslo fondas	Mokslinės paslaugos	Lėšos, skirtos mokslinės veiklos palaikymui*
			Lietuvos	užsienio							
FF	908,80	288,3	25,00	71,53	1 661,04	2 954,67	2 120,9	5 075,57	43,3	2,00	91,54
MF	388,65	104,54	–	186,97	408,34	1 088,50	2 922,3	4 010,80	16,8	42,96	62,50
MTMI	739,35	41,10	179,17	791,92	115,88	1 867,42	1 155,3	3 022,72	32,3	–	0,21
GMF (su Botanikos sodu)	411,77	204,67	5,78	–	158,41	780,63	1 527,4	2 308,03	30,2	35,08	51,50
CHF	422,75	137,43	–	326,39	172,91	1 059,48	1 242,8	2 302,28	32,4	3,91	21,25
MIF	415,38	21,3	51,30	20,37	–	508,35	1 614,3	2 122,65	27,8	–	28,12
FilF	154,10	71,4	–	–	–	225,50	712,8	938,30	12,9	24,60	172,09
IF	2,30	–	–	–	–	2,30	492,8	495,10	17,0	–	58,00
TSPMI	48,89	–	–	–	67,31	116,20	345,3	461,50	4,8	–	19,20
KHF	1,90	–	–	–	–	1,90	405,1	407,00	24,2	–	7,00
FsF	16,87	–	–	–	10,65	27,52	339,3	366,82	11,0	19,97	80,85
EF	15,00	53,78	–	–	–	68,78	266,0	334,78	–	–	26,00
TF	–	–	–	–	–	–	283,0	283,00	–	40,00	15,00
KF	0,90	–	–	–	17,69	18,59	235,4	253,99	13,1	–	67,59
UKI	–	–	–	–	–	–	132,2	132,20	–	–	2,05
Centrai	2,99	–	–	–	–	2,99	106,4	109,39	5,7	–	78,65
Biblioteka	2,50	–	–	–	–	2,50	–	–	–	–	–
Administravimo ir ūkio išlaidos	–	–	–	–	–	–	1 844,1	1 846,60	–	–	289,87
IŠ VISO	3 532,16	922,51	261,24	1 397,18	2 612,23	8 725,33	15 745,5	24 470,83	271,5	168,52	1 071,42

* įvairių šaltinių lėšos skirtos: monografijoms ir periodiniams leidiniams leisti, kelionėms, ISI duomenų bazės prenumeratai, renginiams organizuoti, Lietuvos mokslo premijoms ir valstybės mokslo stipendijoms

2 lentelė. Tiesioginių asignavimų mokslui paskirstymas Universiteto padaliniams 2003–2005 metais

<i>Padalinys</i>	<i>2003 m. skirtos lėšos (tūkst. Lt)</i>	<i>2004 m. skirtos lėšos (tūkst. Lt)</i>	<i>2005 m. skirtos lėšos (tūkst. Lt)</i>
Chemijos fakultetas	987,5	1 119,1	1 242,8
Ekonomikos fakultetas	320,5	262,2	266,0
Filologijos fakultetas	357,1	565,4	712,8
Filosofijos fakultetas	422,4	323,0	339,3
Fizikos fakultetas	1 582,2	1 801,6	2 120,9
Gamtos mokslų fakultetas	1 212,8	1 242,9	1 462,5
Istorijos fakultetas	166,8	496,4	492,8
Kauno humanitarinis fakultetas	123,2	298,1	405,1
Komunikacijos fakultetas	181,9	221,0	235,4
Matematikos ir informatikos fakultetas	651,2	1 184,6	1 614,3
Medicinos fakultetas	2 815,8	2 525,4	2 922,3
Teisės fakultetas	146,7	258,4	283,0
Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų fakultetas	857,7	859,1	1 155,3
Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas	79,7	208,1	345,3
Užsienio kalbų institutas	3,9	115,8	132,2
Centrai	33,8	96,7	106,4
Botanikos sodas	56,8	44,3	64,9
VU mokslo fondas	150,0	300,0	Buvo formuojamas iš kitų lėšų
Administracijos ir ūkio išlaikymas	3 643,8		1 844,1
Iš viso	13 793,8	11 922,2	15 745,5

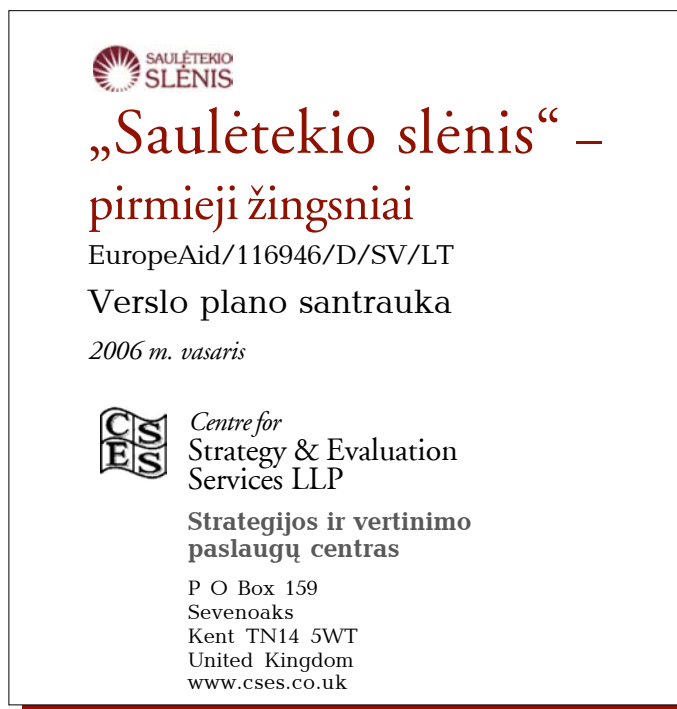
3 lentelė. LVMSF – mokslo tiriamiesiems darbams 2005 metais (tūkst. Lt)

<i>Padalinys</i>	<i>ATPP</i>	<i>MTP</i>	<i>Moksliniai tyrimai</i>	<i>Fondo inicijuotos programos</i>	<i>Projektai, vykdomi pagal tarpvalstybinius susitarimus</i>	<i>Mokslo projektai, vykdomi įmonių užsakymu</i>	<i>Renginiai</i>	<i>IŠ VISO</i>	<i>Doktorantai</i>	<i>Parama mokslo kūriniams (kūrinių skaičius)</i>
FF	676,80	65,00	77,00	–	65,00	25,00	–	908,80	19,46	2
MTMI	449,67	199,68	15,00	–	75,00	–	–	739,35	–	–
CHF	33,00	195,75	76,00	–	118,00	–	–	422,75	30,86	–
MIF	201,16	149,22	20,00	23,21	–	20,00	1,79	415,38	4,92	1
GMF	46,00	230,80	115,00	–	17,31	–	2,66	411,77	12,92	2
MF	–	56,34	23,31	287,75	20,75	–	0,50	388,65	2,05	1
FilF	–	150,00	–	–	–	–	4,10	154,10	11,27	2
TSPMI	–	18,99	29,00	–	–	–	0,90	48,89	2,46	–
FsF	–	–	15,00	–	–	–	1,87	16,87	13,25	–
EF	–	–	15,00	–	–	–	–	15,00	4,51	1
Centrai	–	–	–	–	–	–	2,99	2,99	–	2
IF	–	–	–	–	–	–	2,30	2,30	7,79	–
KHF	–	–	–	–	–	–	1,90	1,90	17,22	1
KF	–	–	–	–	–	–	0,90	0,90	–	1
UKI	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
TF	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Biblioteka	–	–	–	2,50	–	–	–	2,50	–	–
IŠ VISO	1406,63	1065,79	385,31	313,46	296,06	45,00	19,91	3532,16	126,8	13

Pastabos:

- 13-ai mokslo kūrinių rengti skirta 48,4 tūkst. Lt.
- LVMSF parama doktorantams, mokslo kūrinių autoriams ir stipendijos dviem kelionėms į JAV pervedamos tiesiogiai.

3 PRIEDAS. PASLAUGŲ PLĖTROS KRYPTIS

1. Kas yra „Saulėtekio slėnis“?

„Saulėtekio slėnis“ – iniciatyva, sujungianti aukštojo mokslo, mokslo ir tyrimų įstaigas bei pramonės įmones, siekiant sukurti **mokslo ir technologijų parką** (kuris apimtų inkubatoriaus infrastruktūrą, skirtą naujai įsteigtų aukštųjų technologijų bendrovių augimui skatinti) Saulėtekio alėjoje, Vilniaus miesto Antakalnio rajone.

Vieta, numatyta statyboms, apima 62 hektarų plotą, iš kurių 2,3 hektaro skirta naujos verslo infrastruktūros kūrimui su papildomo ploto, kurį bus galima pradėti naudoti vidutinės trukmės/ilguoju laikotarpiu, galimybe.

„Saulėtekio slėnio“ teritorijos planas

„Saulėtekio slėnio“ mokslo ir technologijų parko plėtra bus vykdoma palaipsniui per **10–20 metų laikotarpį**. Kitų šalių patirtis rodo, kad užtrunka nemažai laiko, kol mokslo ir technologijų parke atsiranda ploto poreikis. Dėl šios priežasties pirmenybė teikiama palaipsniui vykdomos plėtos metodui, o ne „didžiojo sprogo“ metodui, apimančiam didelės apimties statybas I-ajame etape, atsižvelgiant į didesnę riziką, siejamą su pasta-ruoju metodu.

2. Kokie yra „Saulėtekio slėnio“ tikslai?

Siekis – išgarsinti Lietuvą kaip **kompetencijos centrą žiniomis grindžiamai veiklai**, sukuriant palankią aplinką pradedančių verslų ir seniau įsteigtų įmonių, turinčių didelį augimo potencialą, plėtrai.

Tikslas – iki 2015 metų sukurti žinių ekonomikos branduolį, kurį sudarytų 150 įmonių, vykdančių veiklą pagrindiniuose sektoriuose, įskaitant IKT, mokslines priemones (įskaitant lazerius, ir ypač medicinos įrangą), elektroniką, aplinkos apsaugos technologijas ir biotechnologijas bei labiau tradicinius (maisto, medienos apdorojimo) sektorius, kuriuose yra galimybių pasiekti konkurencinį pranašumą inovacijų pagalba. „Saulėtekio slėnis“ turi potencialą per 10 metų laikotarpį:

- tiesiogiai įdarbinti 3 000 ir netiesiogiai 5 000 asmenų;
- sukurti 1 800 naujų darbo vietų;
- įsteigti apie 75–100 naujų įmonių;
- pritraukti 20 milijonų litų naujų investicijų į Vilnių per metus;
- užtikrinti 12 litų privataus sektoriaus investicijų už kiekvieną 1 litą šalies valstybės pinigų santykį.

Iš pradžių „Saulėtekio slėnio“ žinių ekonomikos branduolys bus „virtualaus“ pobūdžio, kurį palaikys keletas projektų (tokių kaip Verslumo akademija ir Verslo angelų tinklas). Tolesnis tikslas – perkelti jį į fizinę dimensiją (su inkubatoriaus infrastruktūra ir t.t.), kai tik bus užtikrintas finansavimas šiai iniciatyvai plėtoti.

3. Kam reikalingas „Saulėtekio slėnis“?

Vykdamas galimybių studijos darbus, buvo atlikta spragų analizė, skirta įvertinti, kiek „Saulėtekio slėnio“ iniciatyva užpildytų paslaugų teikimo spragas rinkoje, ar priešingai dubliuotųsi su esamu paslaugų teikimu. Pagrindinėse išvadose pateikti šie teiginiai:

- Nors Lietuvoje jau yra keletas **inkubatorių bei mokslo ir technologijų parkų**, kuriems iki šiol pavyko pasiekti didelį užimtumo procentą, tačiau akcentas daugiausia buvo skiriamas biurų patalpų nuomai už palyginti nedidelį nuomos mokestį, o ne aukštos kokybės paslaugų teikimui ir kontaktų užmezgimui.
- Išskyrus vieną ar dvi išimtis, seniau įsteigti inkubatoriai bei mokslų ir technologijų parkai neturi glaudžių ryšių su **aukštojo mokslo įstaigomis**, nors kai kurios iš jų turi ryšių su valstybės finansuojamomis tyrimų institucijomis.
- Anksčiau Lietuvoje įsteigtuose mokslo ir technologijų parkuose daugiausia įkurtos ne **aukštųjų technologijų įmonės**, o daug platesnio spektro bendrovės. Išskyla būtinybę įsteigti specializuotą kompetencijos centrą, kuris specializuotųsi daugiausia aukštųjų technologijų srityje, bet sąlygos gauti naudą būtų sudaromos taip pat ir vidutinių technologijų bendrovėms, atsižvelgiant į investicijų, skirtų moksliniams tyrimams ir plėtrai bei inovacijoms „tradiciniuose“ sektoriuose, būtinybę.
- Aukštojo mokslo ir valstybės finansuojamose tyrimų institucijose nėra įformintų **technologijų perdavimo** mechanizmų, skirtų inovacijomis grindžiamoms įmonėms (angl. spin-off) remti ir skatinti.
- Tam, kad įmonės išliktų konkurencingomis, labai svarbu investuoti į **mokslinius tyrimus ir plėtrą bei inovacijas**, siekiant pagerinti naujų produktų kūrimą. Dėl to auga Lietuvos bendrovių poreikis sudaryti rangos sutartis dėl tyrimų atlikimo su valstybiniais tyrimų institutais, nes daugeliui iš jų trūksta vidinių gebėjimų mokslinių tyrimų ir plėtos srityje.

Apibendrinant spragų analizę parodė, kad „Saulėtekio slėnis“ galėtų užpildyti paslaugų teikimo rinkoje spragą daugelyje sričių. Pirmiausia analizės metu buvo nustatytas

mechanizmų, kurie panaikintų esamą pasidalijimą tarp aukštojo mokslo, valstybės finansuojamų tyrimų institucijų ir pramonės įmonių, sukūrimo poreikis. Iniciatyvos, tokios kaip „Saulėtekio slėnis“, galėtų atlikti šią funkciją bendrai visų dalyvių naudai.

4. Kokias paslaugas pasiūlys „Saulėtekio slėnis“?

Numatyta, kad I-ojo etapo metu „Saulėtekio slėni“ sudarys trys pagrindiniai elementai:

„Saulėtekio slėnio“ technologijų inkubatorius (Vieta: 2 sklypas): 1 800 kv. m pastatas, kuriame maždaug 1 400 kv.m. ploto bus skirta inkubavimui (su galimybe šias patalpas išplėsti), pateikiant standartinių pagalbinių priemonių ir paslaugų paketą, sukurtą tiek inovacijomis grindžiamoms įmonėms, kilusioms iš universitetų (angl. spin-outs), tiek naujai įsteigtoms įmonėms iš platesnės verslo bendruomenės. Inkubatorius turi būti keičiamo dydžio, t.y. papildomos inkubatoriaus patalpos galėtų būti prijungtos vėlesniais „Saulėtekio slėnio“ plėtros etapais.

„Saulėtekio slėnio“ verslo ir mokslo centras (Vieta: 2 sklypas): 2 200 kv.m. pastatas, orientuotas į seniau įsteigtas smulkias ir vidutinio dydžio įmones, kuriame būtų siūlomos biurų patalpos ir tam tikra bendroji infrastruktūra, tokia kaip konferencijų salės, kavinė ir technologijų perdavimo centras. Maždaug 1 800 kv.m. viso ploto užims nuomotinos patalpos biurams. Šios patalpos skirtos seniau įsteigtoms įmonėms, atitinkančioms iš anksto nustatytus priėmimo kriterijus. Taip pat bus siekiama pritraukti privačius verslo paslaugų tiekėjus teisės, finansų, konsultacinių paslaugų ir prekybos srityse.

Privačių biurų patalpos (Vieta: 2 sklypas). Esant pakankamam naujų komercinių patalpų poreikiui tarp veikiančių vidutinio dydžio įmonių, papildomas vietas galima sukurti viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės pagrindu bendrovėms, kurios svarsto dalies ar viso savo verslo perkėlimo į „Saulėtekio slėni“ galimybę. Dėl patalpų reikavimų bus deramasi atskirai kiekvienu konkrečiu atveju.

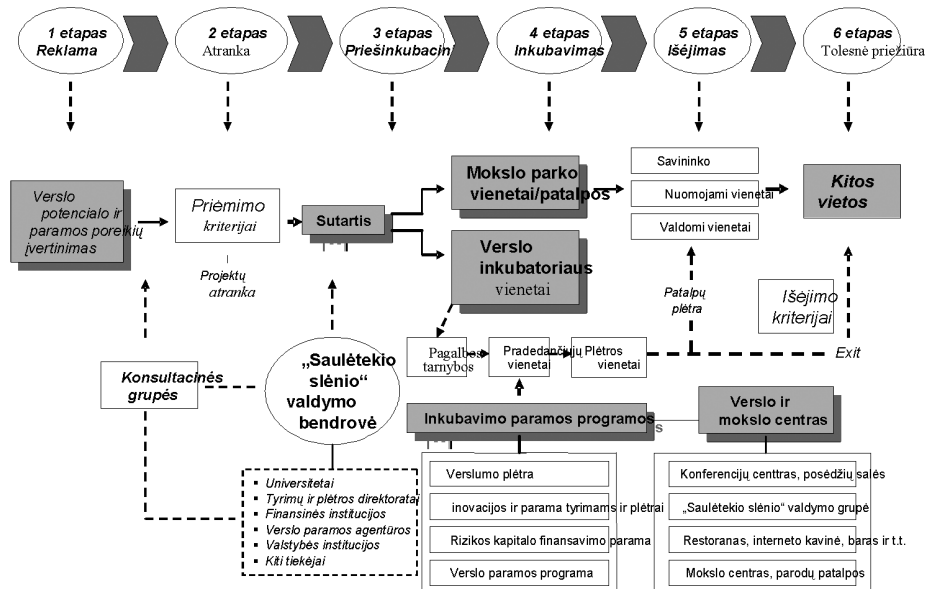
Įvairių „Saulėtekio slėnio“ etapų plėtrai siūlomas metodas apibendrinamas toliau tekste: „Saulėtekio slėnio“ plėtra – palaipsniui vykdomos plėtros metodas

<i>Etapas</i>	<i>Apskaičiuotas plotas (bendra suma)</i>	<i>Apskaičiuotas įmonių skaičius (bendra suma)</i>
1	<ul style="list-style-type: none"> • 2 000 kv.m. – Verslo ir mokslo centras • 1 800 kv.m. – Technologijų inkubatorius • 6 000 kv.m. - privačių biurų pastatas • Iš viso: 9 800 kv.m. 	<ul style="list-style-type: none"> • 25 naujai įsteigtos įmonės – Technologijų inkubatorius • 30 įmonių – Verslo ir mokslo centras • 10 įmonių – privačių biurų pastatas
2	<ul style="list-style-type: none"> • 5 500 kv.m. – Verslo ir mokslo centras • 3 500 kv.m. – Technologijų inkubatorius • 10 000 kv.m. – privačių biurų pastatas • Iš viso: 19 000 kv. m. 	<ul style="list-style-type: none"> • 50 naujai įsteigtos įmonės – Technologijų inkubatorius • 75 įmonių – Verslo ir mokslo centras • 20 įmonių – privačių biurų pastatas
3	<ul style="list-style-type: none"> • 20 700 kv.m. (1 sklypas) • 9 800 kv.m. (2 sklypas) • 5 000 kv.m. (3 sklypas) • Iš viso: 35 500 kv. m. 	<ul style="list-style-type: none"> • 100 naujai įsteigtos įmonės – Technologijų inkubatorius • 100 įmonių – Verslo ir mokslo centras • 25 įmonių – privačių biurų pastatas

5. Kaip funkcionuos „Saulėtekio slėnis“?

Veiklos modelis apima šešis inkubavimo proceso etapus nuo naujų nuomininkų pritraukimo iki išėjimo iš inkubatoriaus ir tolesnės priežiūros paslaugų teikimo.

„Saulėtekio slėnio“ veiklos struktūra

1 etapas – Reklama – inkubatorius turės daug tikslinių rinkų – būsimi verslininkai ir inovacijomis grindžiamos įmonės, atitrūkusios nuo universitetų (angl. spin-offs), verslą pradedančios įmonės ir seniau įsteigtos smulkios įmonės, turinčios augimo potencialą ir esančios kitose Vilniaus miesto vietose bei vietos investuotojai.

2 etapas – Įmonių atranka – atrinkti būsimų nuomininkų paraiškas, turėtų būti įsteigta Konsultacinė grupė, kurią sudarytų nedidelis atstovų iš „Saulėtekio slėnio“ valdymo grupės ir universitetų, mokslinių tyrimų ir plėtros institucijų, finansinių institucijų, verslo paramos agentūrų, valstybinių institucijų ir kitų tiekėjų skaičius.

Būsiami nuomininkai turės atitikti keletą priėmimo kriterijų:

- Ar įmonė tik dabar **pradeda verslą** (ar ji buvo teisėtai įsteigta per pastaruosius 12 mėnesių)?
- Ar įmonė atitinka oficialų **SVĮ apibrėžimą**, t.y. joje dirba nuo 1 iki 49 darbuotojų?
- Ar įmonė vykdo veiklą „Saulėtekio slėnio“ **pagrindiniame tiksliniame sektoriuje** (pvz.: IKT, lazerių technologijos, biotechnologijos, elektronika, aplinkos apsaugos technologijos)?
- Jeigu įmonė vykdo veiklą nepagrindiniame tiksliniame sektoriuje, ar ji, nepaisant to, turi **didelį inovacinį potencialą**?

Be šių pagrindinių kriterijų Konsultacinė grupė turės peržiūrėti paraiškas ir, būtų idealu, jeigu ji galėtų asmeniškai susitikti su verslininku, kad būtų galima įvertinti:

- Ar tikėtina, kad verslininkas išliks mokių pirmuosius 12 veiklos mėnesių (arba: ar jis turi **nuoseklią strategiją** dėl jo veiklos finansavimo)?
- Ar **verslininkas / vadovų grupė** turi tai, ko reikia, kad naujai įsteigta įmonė sėkmingai vykdytų veiklą (tai reikės įvertinti pagal daugelį kriterijų, įskaitant verslininko ankstesnę darbo patirtį, žinių ir įgūdžių derinį, motyvacijos lygį ir t.t.)?

Turėtų būti nustatytas reikšmingas lankstumo elementas, susijęs su tuo, kaip atrankos kriterijus aiškina Priėmimo grupė. Pavyzdžiui, universiteto dėstytojai, akademikai, tyrėjai ir t.t. gali turėti tvirtas mokslines ir technines žinias (angl. *know-how*), bet jiems gali trūkti praktinių verslo įgūdžių, reikalingų įgyvendinamam verslo planui parengti. Tokiais atvejais svarbu užtikrinti, kad būsimiems nuomininkams būtų suteikta galimybė gauti priešinkubacines paslaugas, skirtas jų paraiškos kokybei pagerinti.

3 etapas – Priešinkubacinė parama – priėmus įmonę į inkubatoriaus infrastruktūrą, ji turės dvi pasirinkimo galimybes: kai kurioms verslą pradedančioms įmonėms gali prireikti priešinkubacinių paslaugų, tokių kaip pagalbos tarnybos paslaugos ir konsultacinė parama iki oficialios jų veiklos vykdymo pradžios. Priešinkubacinis etapas bus ne ilgesnis negu trijų mėnesių laikotarpis.

Per šį laikotarpį verslininkai turės atlikti rinkos tyrimus, mokslinius tyrimus ir plėtrą/produktų kūrimą prieš jų pateikimą į rinką ir parengti verslo planą. Juos konsultuos Technologijų inkubatoriaus valdymo grupė, taip pat jie galės dalyvauti Verslumo plėtros programoje.

Kiti verslininkai gali būti pajėgūs iš karto pradėti savo verslą ir pasirašyti sutartį su viešąja įstaiga „Saulėtekio slėnis“ dėl trumpalaikės nuomos, neviršijančios 3 metų laikotarpio.

4 etapas – Inkubavimas – inkubavimo laikotarpio metu nuomininkai turės galimybę naudotis valdomais vienetais ir įvairiomis paramos programomis – verslumo plėtros, rizikos kapitalo finansavimo, inovacijų paramos ir verslo konsultacijų programomis. Be to, iš „Saulėtekio slėnio“ valdymo grupės jie galės gauti *ad hoc* mentorystės ir konsultacijų paslaugas bei kitą paramą, įskaitant kontaktų užmezgimą.

5 etapas – Išėjimas ir tolesnė priežiūra – išėjimo taisyklėse turėtų būti reikalaujama, kad nuomininkai „išeitų“ ir paliktų inkubatorių po 3 metų. Įmonėms „išėjus“, joms ir toliau bus teikiama parama. Yra įvairių priežasčių, dėl kurių tolesnė priežiūra yra svarbi. Pirma, jeigu ji atliekama gerai, ji padeda iki maksimumo padidinti galimą darbo vietų ir gerovės sukūrimą buvusiose naujai įsteigtose įmonėse po jų integracijos į platesnę bendruomenę. Antra, ji palengvina kontaktų užmezgimą ir, trečia, buvę nuomininkai gali norėti atlikti mentorių vaidmenį būsimiems inkubatoriaus nuomininkams.

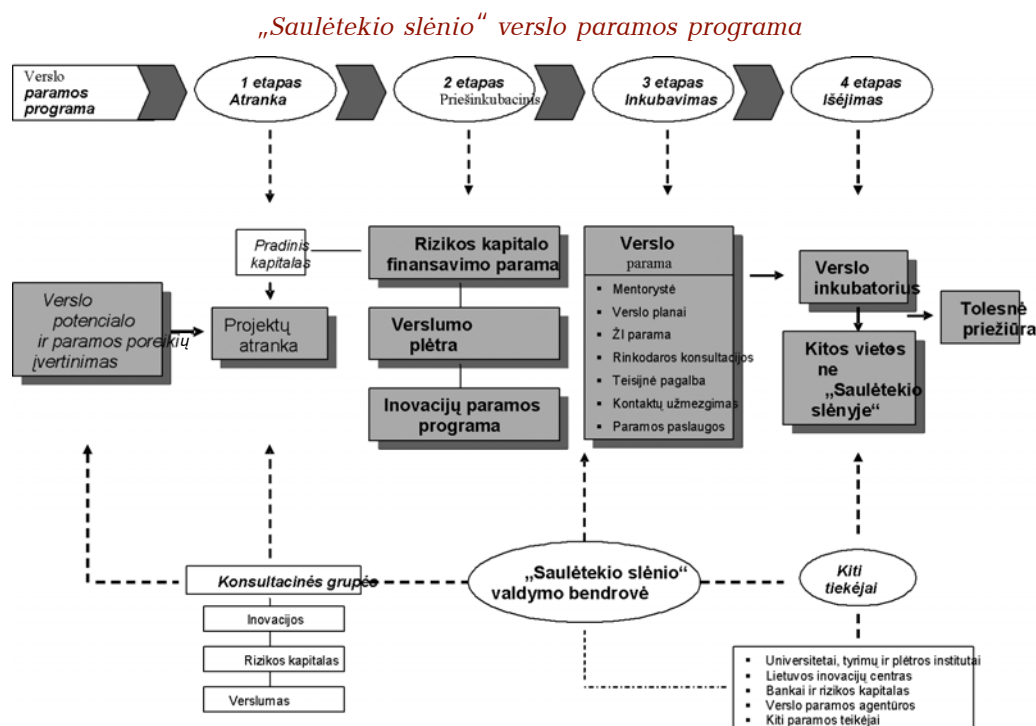
Svarbus neišspręstas klausimas yra tas, ar „besiplečiančioms“, palikusioms inkubatorių įmonėms skirtos patalpos turėtų būti įrengtos „Saulėtekio slėnyje“. Kita galimybė – besiplečiančioms įmonėms patalpas galėtų skirti kiti mokslo parkai, esantys Vilniaus rajone.

6. Ką „Saulėtekio slėnis“ galės pasiūlyti verslininkams?

Numatyta, kad „Saulėtekio slėnis“ inkubavimo proceso metu siūlys tris pagrindines verslo paramos programas:

- **Verslumo plėtros programa**
- **Rizikos kapitalo finansavimas**
- **Inovacijų parama ir technologijų perdavimas**

Be to, klientai turėtų galimybę naudotis verslo paramos priemonių ir paslaugų paketu. Toliau tekste pateiktoje diagramoje pavaizduota, kaip įvairūs paslaugų paketai yra susiję tarpusavyje, ir kaip jie platesniu mastu siejasi su „Saulėtekio slėniu“.

Verslumo plėtros programa. „Saulėtekio slėnio“ verslumo programa bus siūloma asmenims iš universitetų (ar kitų institucijų), kurie turi pagrindinę verslo idėją, tačiau jiems trūksta įgūdžių įmonei įsteigti ir ją valdyti.

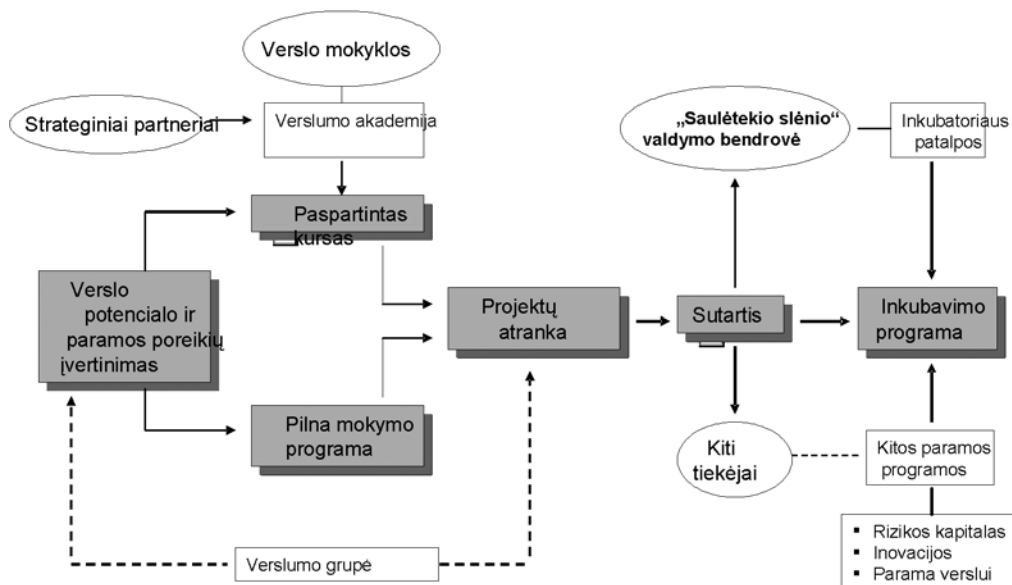
Verslumo grupei įvertinus asmens verslo potencialą ir mokymų poreikius, bus siūlomos dvi pasirinkimo galimybės:

- **Paspartintas kursas**, kuris įeina į priešinkubacines paslaugas, skirtas būsimiems inkubatoriaus nuomininkams, kurie jau turi tam tikros patirties verslo srityje;
- **Pilna mokymo programa** tiems, kurie turi gerą verslo idėją, tačiau neturi ankstesnės patirties verslo srityje.

Pilnas kursas apims įvairius **modulius** – pagrindinius verslo įgūdžius (verslo planavimą, rinkodarą, kapitalo rinkimą ir t.t.); rinkodarą ir pardavimą (kitų motyvavimo, derėjimosi, pardavimo, klausymo ir pristatymo įgūdžius); bei valdymą (vadovavimo įgūdžius, delegavimą, laiko valdymą, sprendimų priėmimą, asmeninių stipriųjų ir silpnųjų pusių supratimą). Numatyta, kad pilnas kursas tęsis 2–3 savaites ir bus organizuojamas pagal lankstų grafiką.

„Paspartintas kursas“ bus glaustai išdėstytas per trumpesnę laikotarpį, t.y. 3–4 mokymų sesijas, kurių kiekviena tęsis vieną dieną. Tie, kurie sėkmingai išklausys šį kursą, galės, jeigu juos vis dar domins įmonės steigimas, gauti pagalbą rengiant verslo planą ir pateikti paraišką dėl įmonės steigimo „Saulėtekio slėnio“ inkubatoriuje forma.

„Saulėtekio slėnio“ verslumo plėtros programa

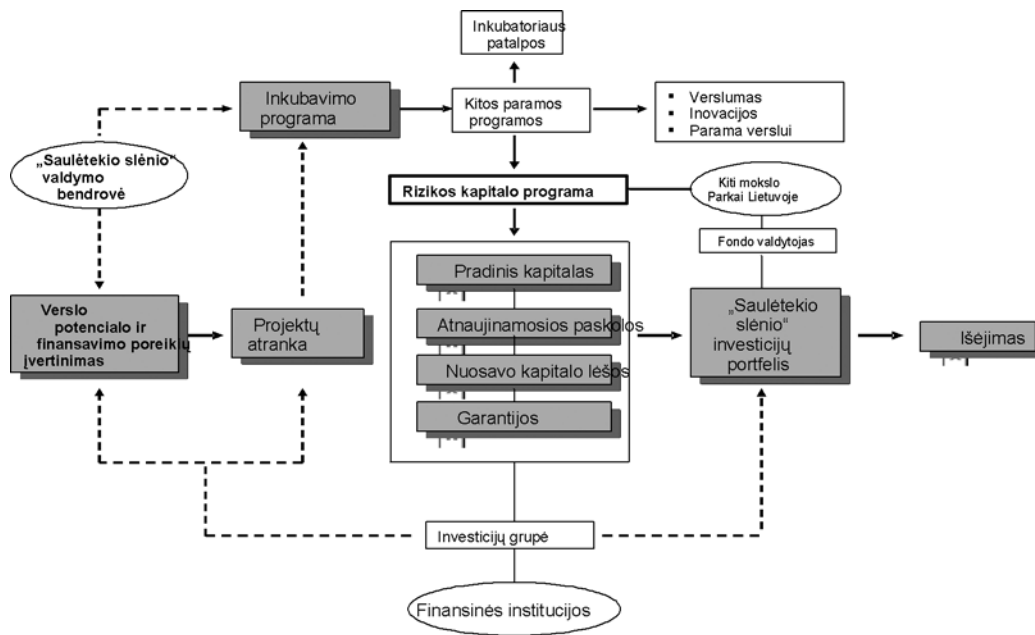
„Saulėtekio slėnis“ neseniai užsitikrino finansinę paramą, skirtą **Verslumo akademijai** įsteigti ir tam tikriems pilotiniams mokymų moduliams parengti. Rengiant ir įgyvendinant Verslumo plėtros programą, bus reikalingas glaudus bendradarbiavimas tarp „Saulėtekio slėnio“ valdymo bendrovės ir verslo mokyklų.

Rizikos kapitalo finansavimas. Siekiant kompensuoti rizikos kapitalo teikimo aukštųjų technologijų SVĮ / mikroįmonėms trūkumus, „Saulėtekio slėnis“ turėtų glaudžiai bendradarbiauti su Ūkio ministerija ir kitais mokslo parkais, siekiant įsteigti nacionalinį inovacijų fondą, pagrįstą „fondų fondo“ metodu.

Fondų fondo metodas yra tinkamas, turint omenyje poreikį, kad kritinė masė pasiektų masinės gamybos ekonominius privalumus tam, kad būtų galima kompensuoti dideles palyginti mažų rizikos kapitalo sumų skolinimo SVĮ administravimo išlaidas. Kitu programavimo laikotarpiu komercinio operatoriaus patiriamos fondo administravimo išlaidos galės būti iš dalies kompensuojamos iš struktūrinių fondų subsidijos – šis metodas taikomas kitose ES šalyse.

Atsakomybė už **fondo valdymą** bus perduota pagal sutartį profesinei organizacijai arba finansinei institucijai, tačiau jos įgaliojimus nustatys „Saulėtekio slėnio“ valdyba, kuri taip pat būtų atsakinga už pagalbą nustatant tinkamumo kriterijus pareiškėjams.

Rizikos kapitalo finansavimas – „Saulėtekio slėnis“

Šios rizikos kapitalo finansavimo priemonės turėtų būti teikiamos technologijų inkubatoriaus įmonėms nuomininkėms.

- **Pradinis ir steigimosi kapitalas** – t.y. mažos lėšų sumos, skirtos padėti išplėtoti verslo idėją, padengti mokslinių tyrimų ir plėtros, produktų kūrimo išlaidas ir t.t. Pradinis kapitalas bus teikiamas negražintinų subsidijų pavidalu;
- **Plėtros kapitalas** – skolos (atnaujinamųjų paskolų) arba nuosavo kapitalo investavimo į bendrovę forma arba šių dviejų formų deriniu, suteikiant galimybę „Saulėtekio slėniui“ konvertuoti paskolas į nuosavą kapitalą, praėjus nustatytam laikotarpiui (sutvirtinantieji finansai);
- **Garantijos** – kai geriausia galimybė įmonei – gauti finansavimą iš banko, ir tam reikalinga garantija.
- **Verslo angelai** – Verslo angelai gali atlikti naudingą vaidmenį teikiant pradinį ir rizikos kapitalą aukštųjų technologijų inovacinėms verslų pradedančioms įmonėms / bendrovėms ankstyvosiose augimo stadijose

„Saulėtekio slėnio“ vaidmuo – veikti **„vieno langelio“ principu**, siekiant palengvinti SVĮ galimybę gauti finansavimą. Jis glaudžiai bendradarbiaus su tarpininkais, tokiais kaip finansinės institucijos, rizikos kapitalo teikėjai ir kiti inovacinių finansinių priemonių teikėjai, pvz.: valstybės garantijų įstaiga INVEGA, siekiant pagerinti galimybes gauti finansavimą.

Paraiškų rizikos kapitalo finansavimui gauti vertinimą atliks **profesionali investicijų grupė**, kad būtų įgyvendintas tikslas pasitraukti iš investicinių fondo po 5–7 metų. Esminis dalykas, kurio reikėtų pasimokyti iš kitų šalių patirties, yra tas, kad rizikos fondai turi būti valdomi profesionaliai, investicijų kriterijus taikant vien tik komerciniu pagrindu. Tam, kad galėtų efektyviai vykdyti veiklą, fondų valdytojai turi turėti laisvę veikti savarankiškai.

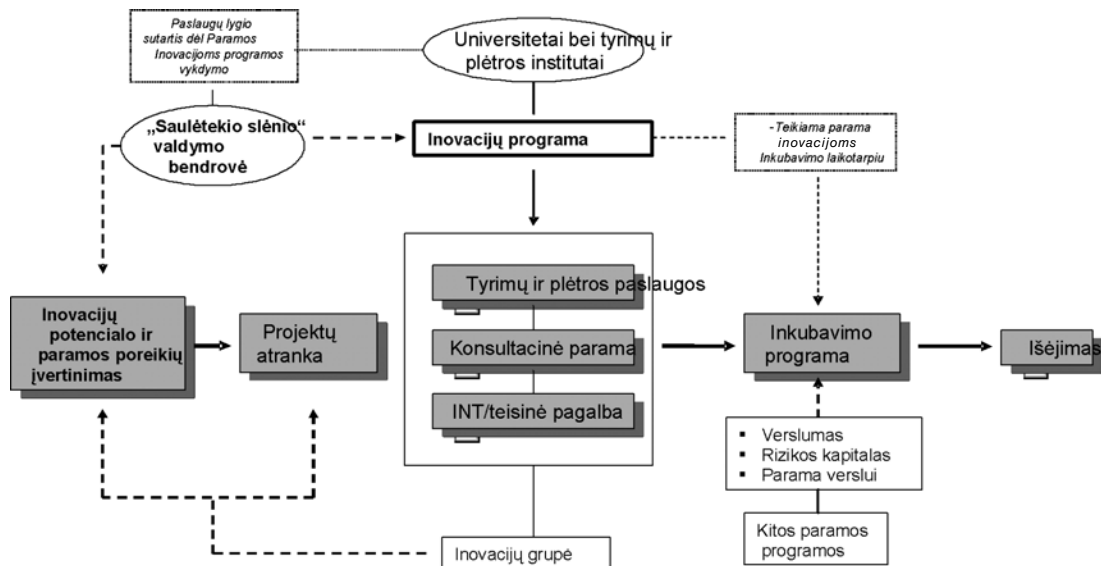
„Saulėtekio slėnis“, bendradarbiaudamas su „Invega“, Lietuvoje įkūrė **Verslo angelų tinklą**. Šis tinklas buvo įkurtas 2005 metų liepos mėnesį.

Inovacijų parama ir technologijų perdavimas. Trečiojoje paramos programoje dėmesys sutelkiamas į inovacijų paramos teikimą, įskaitant:

- **Konsultacijas intelektualinės nuosavybės teisių** ir kitais su inovacijomis susijusiais klausimais;
- **Galimybę naudotis mokslinių tyrimų ir plėtros įrengimais** bei laboratorijos patalpomis, siekiant padėti plėtoti projektą;
- **Rizikos kapitalo finansavimą** ir kitas verslo paramos rūšis.

Rinkos vertinime akcentuotos abejonės, ar universitetai turi tiek daug gebėjimų, kad galėtų būti steigiamos įmonės, grindžiamos inovacijomis (angl. *spin-offs*). Dėl šios priežasties inovacijų paramos programos vaidmuo bus labai svarbus „Saulėtekio slėnio“ kaip visumos, ir ypač kaip technologijų inkubatoriaus, sėkmingam funkcionavimui.

*Parama, teikiama inkubavimo laikotarpiu
„Saulėtekio slėnio“ inovacijų paramos programa*

Siekiant palengvinti technologijų perdavimą, „Saulėtekio slėnis“ turėtų įsteigti **Technologijų perdavimo centrą** (TPC), kuris padėtų bendrovėms pasinaudoti inovacijų paramos paslaugomis. Jo funkcija būtų ne tik technologijų perdavimo skatinimas, bet ir tarpininkavimas tarp nuomininkų ir inovacijų paramos teikėjų. Apibendrinant, pagrindiniai Technologijų perdavimo centro steigimo uždaviniai būtų šie:

Technologijų perdavimo centras – pagrindiniai uždaviniai

- *Teikti technologijų perdavimo paslaugas valstybiniais ir privatiems klientams* – bus teikiamos paslaugos, kurios stimuliuoja technologijų perdavimą, skatina inovacijomis pagrįstų įmonių (angl. spin-off) steigimo veiklą ir inovacijas;
- *Naudoti intelektinę nuosavybę (IN) valstybės finansuojamuose tyrimuose* – palengvinti intelektinės nuosavybės valdymą ir apsaugą Vilniaus universitete ir Vilniaus Gedimino technikos universitete;
- *Išnaudoti potencialą bendrovių padalinių, grindžiamų inovacijomis, atskirimui (angl. company spin-offs)* – bendrovės gali norėti išnaudoti tam tikrą organizacijos padalinių paslėptą vertę, atskirdamos juos nuo pagrindinės bendrovės
- *Veikti „vieno langelio“ principu* – patenkinti „Saulėtekio slėnio“ nuomininkų ir/ar verslą pradėjusių įmonių ir kitų įmonių, su kuriomis ji dirba platesnėje verslo bendruomenėje, inovacijų paramos poreikius.

Kalbant apie paskutinįjį teiginį, TPC padėtų įvertinti nuomininkų inovacijų paramos poreikius, ir atliekant šią užduotį, jam talkintų „Saulėtekio slėnio“ techninė grupė (kurią sudarytų ekspertai iš universitetų, mokslinių tyrimų ir plėtros ir t.t.). Nustačius inovacijų paramos poreikius, TPC, glaudžiai bendradarbiaudamas su „Saulėtekio slėniu“, turėtų sudaryti sutartį su inovacijų paramos teikėjais, tokiais kaip Lietuvos inovacijų centras, inovacijų paramos programai vykdyti.

7. Kokios bus „Saulėtekio slėnio“ tikslinės grupės?

„Saulėtekio slėnis“ dėmesį sutelks į tris pagrindines tikslines grupes:

- **Verslą pradedančios įmonės ir mikroįmonės, įsteigtos prieš mažiau negu 3 metus** – iš pradžių „Saulėtekio slėnis“ su verslą pradedančiomis įmonėmis dirbs virtualioje erdvėje. Vėliau, užtikrinus finansavimą, parama verslą pradedančioms įmonėms galėtų būti teikiama inkubatoriuje;
- **Seniau įsteigtos įmonės** – vėlgi „Saulėtekio slėnis“ iš pradžių dirbs su aplinkiniame regione veikiančiomis įmonėmis, teikdamas tiesiogines paslaugas. Užtikrinus finansavimą, bus pastatytas Verslo ir mokslo centro pastatas, orientuotas į smulkias, seniau įsteigtas įmones pagrindiniuose tiksliniuose sektoriuose;
- **Tiesioginiai užsienio investuotojai** – vietiniai investuotojai taip pat bus tikslinė grupė. Būtų idealu, jeigu ateityje būtų numatytos patalpos, neišnuomojamos iki pastato pastatymo, siekiant padėti pritraukti investicijas.

Pradiniais „Saulėtekio slėnio“ plėtros etapais pirmenybė turėtų būti teikiama **verslą pradedančių įmonių** steigimui skatinti ir investicijoms pritraukti. Paramos verslą pradėjusioms įmonėms teikimas per inkubatorius – naudingas mechanizmas, kuris gali būti naudojamas technologijų perdavimui iš aukštojo mokslo įstaigų į pramonės įmones ir priešingai. Be to, yra ir su rinkos trūkumais susijusių argumentų, kodėl valstybinis sektorius turėtų teikti paramą verslą pradedančioms įmonėms, kurios, po išėjimo iš inkubatoriaus aplinkos gali susidurti su sunkumais, susijusiais su galimybe gauti kapitalo ir techninių žinių (angl. know-how), kurios padėtų joms sėkmingai pradėti veiklą.

Laikui bėgant, seniau įsteigtos smulkios ir **vidutinio dydžio įmonės** taip pat vaidins vis svarbesnį vaidmenį „Saulėtekio slėnyje“, nes sukletės platesnės apimties mokslo ir technologijų parkas, lyginant su inkubavimo paslaugomis.

Nors **investicijų pritraukimas** turėtų būti skatinamas, tačiau reikėtų stengtis išvengti pernelyg didelio investuotojų pritraukimo akcentavimo, nes ilguoju laikotarpiu per didelis priklausomumas nuo pritrauktų investicijų gali būti rizikingas ir vietinės bendrovės gali pasirodyti esančios tvaresniu ekonominio augimo ir naujų darbo vietų kūrimo varikliu.

Keletas **pagrindinių sektorių** gali būti nustatyti kaip tiksliniai. Jie apima IKT, lazerių technologijas ir fotoniją platesniu mastu, biotechnologijas ir elektroniką (kiti sektoriai, tokie kaip chemikalai ir mokslinės priemonės (medicininiai prietaisai) bei nanotechnologijos taip pat turi potencialą).

Nustatant sektorius, į kuriuos turėtų būti sutelktas dėmesys, buvo atsižvelgta į įvairius veiksnius. Pirmia, nors kylantys sektoriai, tokie kaip aplinkos apsaugos technologijos, turi iškilias augimo perspektyvas, būtina sutelkti dėmesį į tuos sektorius, kuriuose Vilniaus regionas jau turi pajėgumų konkuruoti. Antrasis veiksnys, turintis įtakos žinių ekonomikos branduolio plėtros strategijai, – būtinybė sujungti esamus pajėgumus konkuruoti universitetuose ir susijusiose tyrimų institucijose.

8. Kas yra pagrindiniai dalyviai?

Du pagrindiniai Lietuvos universitetai - Vilniaus universitetas (VU) ir Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VGTU) – jau turi keletą pagrindinių fakultetų ir susijusių tyrimų institutų šioje teritorijoje. Jie ketina, bėgant laikui, papildomai perkelti iš Vilniaus centro į teritoriją kai kuriuos fakultetus ir tyrimų institutų, kurie suteiks didesnės varomosios jėgos verslu grindžiamai „Saulėtekio slėnio“ dimensijai.

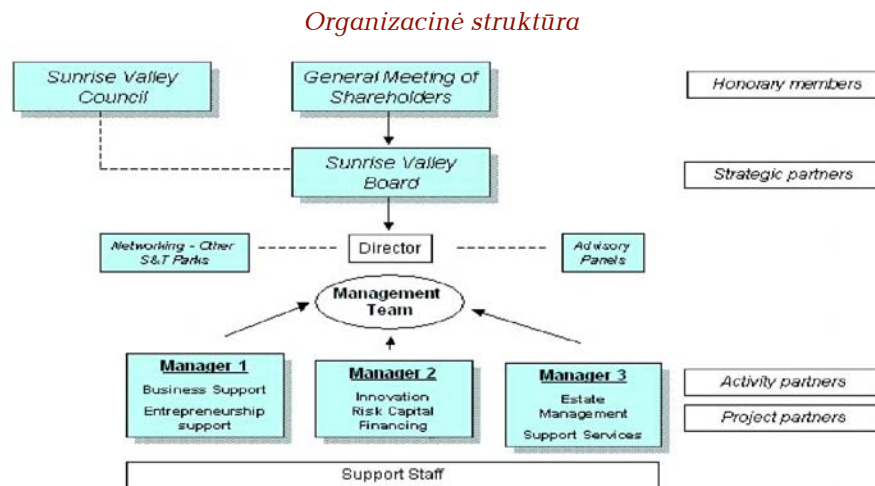
„Saulėtekio slėniui“ aktyviai padeda ir jame dalyvauja didelė pagrindinių dalyvių iš valstybinio ir privataus sektorių, akademinų ir tyrimų įstaigų grupė, veikianti partnerystės pagrindu. Pagrindiniai „Saulėtekio slėnio“ dalyviai – Vilniaus miesto savivaldybė, „Žinių ekonomikos forumas“, „Infobalt“ (Lietuvos IT bendrovių asociacija), IKT ir lazerių technologijų asociacijos bei keletas bendrovių, įskaitant UAB „Ekspla“ (lazeriai), AB „Alna“ (IT) ir UAB „Bitė“.

9. Kaip bus valdomas „Saulėtekio slėnis“?

„Saulėtekio slėnis“ oficialiai įsteigtas kaip viešoji įstaiga 2003 m. gegužės mėn. vykusiame steigiamajame akcininkų visuotiniame susirinkime. Įstaigos įstatuose išdėstyta pagrindinė veiklos ir valdymo sistema bei organizacinė struktūra, kuri apibendrinama toliau tekste:

- „Saulėtekio slėnio“ direktorius – glaudžiai bendradarbiaudamas su universitetais, jis yra atsakingas už kasdieninę „Saulėtekio slėnio“ veiklą;
- „Saulėtekio slėnio“ valdyba atlieka strateginio valdymo funkciją ir konsultuoja direktorių dėl iniciatyvos įgyvendinimo;
- „Saulėtekio slėnio“ taryba – vadovaujančiojo lygmens taryba, kuri vykdo tiek ambasadoriaus, tiek priežiūros funkcijas;
- „Saulėtekio slėnio“ visuotinis akcininkų susirinkimas – aukščiausias viešosios įstaigos „Saulėtekio slėnis“ valdymo organas. Pagal Lietuvos įstatymus šio valdymo organo posėdžiai turi būti šaukiami ne mažiau kaip vieną kartą per metus;

Toliau tekste pateiktoje schemoje pavaizduota „Saulėtekio slėnio“ organizacinė valdymo struktūra.

10. Kokie yra numatyti „Saulėtekio slėnio“ pranašumai?

Tikėtina, kad tolesnė „Saulėtekio slėnio“ plėtra sąlygos keletą strateginių pranašumų, įskaitant:

- **Kultūrinių pokyčių** valstybės finansuojamose tyrimų ir aukštojo mokslo įstaigose skatinimą – dėmesio koncentravimo nukreipimą nuo fundamentaliųjų į taikomųjų mokslinių tyrimų metodą;
- **Intelektinės nuosavybės iškelimą** iš universitetų ir **technologijų perdavimo** bei naujų įmonių, grindžiamų inovacijomis (angl. spin-off), steigimo skatinimą;
- **Tyrimų pagal sutartį**, kuriuos pramonei atlieka valstybės finansuojami tyrimų institutai ir universitetai, lygio didinimą;
- **Tyrimų bazės stiprinimą**, suteikiant galimybę universitetams ir susijusioms tyrimų institucijoms panaudoti naujus finansavimo šaltinius;
- Naujų **darbo vietų** ir **gerovės kūrimą** didelę pridėtinę vertę turinčiuose sektoriuose;
- **Struktūrinių problemų**, tokių kaip jaunų žmonių „**proto nutekėjimas**“ iš Lietuvos ir **tyrėjų / mokslininkų senėjimas**, sprendimą ilgesniuoju laikotarpiu, suteikiant patrauklias darbo galimybes;
- **Verslumo kultūros** skatinimą Vilniaus regione;
- Galimybės suteikimą įmonėms **išlaikyti jų konkurencingumą**, susidūrus su didėjančia konkurencija ir augančia išlaidų baze.

11. Kaip bus vertinamas sėkmingas „Saulėtekio slėnio“ funkcionavimas?

Atsižvelgiant į tai, kad „Saulėtekio slėnio“ plėtrai bus panaudotos valstybės lėšos, ypač I-ojo etapo metu, tiek atskaitomybės tikslais, tiek siekiant sukurti mechanizmą, pagal kurį būtų galima vertinti vadovų darbą, reikia parengti veiklos rezultatų rodiklių sistemą, skirtą „Saulėtekio slėnio“ veiklos rezultatų rodikliams įvertinti.

- **Tinkamumas** – kiek „Saulėtekio slėnio“ veikla prisideda prie pagrindinių dalyvių nustatytų uždavinių;
- **Našumas** – finansinio indėlio ir fizinių rezultatų santykis ir apskritai parodantis, ar įstaiga yra gerai valdoma;
- **Efektyvumas** – „Saulėtekio slėnio“ konkrečių veiklos tikslų pasiekimo, pridėtinės vertės įmonėms nuomininkėms sukūrimo ir poveikio vietos ekonomikai lygis;
- **Tęstinumas** – „Saulėtekio slėnio“ veiklos ir poveikio tvarumo lygis.

Toliau tekste pateiktoje lentelėje šios sąvokos išreikštos veiklos rezultatų rodikliais, kurie gali būti panaudoti „Saulėtekio slėnio“ plėtrai. Valdymo grupė turės nustatyti konkretesnius rodiklius, kai ši infrastruktūra pradės vykdyti savo veiklą.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

<i>Tinkamumas</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nuomininkų, atitinkančių „Saulėtekio slėnio“ tikslinės grupės sektoriaus/technologijų profilį, dalis • Nuomininkų, kuriuos sudaro verslą pradedančios įmonės/inovacijomis grindžiamos įmonės, atsiskyrusios nuo universitetų (angl. spin-offs), dalis • Mokslinių tyrimų ir plėtros veiklos, bendrų įmonių, patentų ir t.t., susijusių su „Saulėtekio slėnio“ nuomininkų veikla, padidėjimas
<i>Našumas</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Inkubatoriaus ir mokslo parko užimtumo procentas • Inkubatoriaus nuomininkų apyvartos/išėjimo procentas • „Saulėtekio slėnio“ darbuotojų santykis: nuomininkų ir išėjusių iš inkubatoriaus skaičius • „Saulėtekio slėnio“ veiklos išlaidos/nuomininkų įmonių skaičius
<i>Efektyvumas, pridėtinė vertė ir poveikis</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pasitenkinimo „Saulėtekio slėniu“ įvertinimas, gautas iš inkubatoriaus ir mokslo parko nuomininkų (apklausomis pagrįstas įvertinimas) • Papildomos naujos darbo vietos ir bendra pridėtinė vertė, kurią sukūrė inkubatoriaus ir mokslo parko įmonės (apklausomis pagrįstas įvertinimas) • Poveikis ekonomikai – „Saulėtekio slėnio“ gautų pajamų apskaičiavimas ir poveikio tiekėjams regione įvertinimas (periodiškai atliekami tyrimai)
<i>Tęstinumas</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Verslą pradedančių įmonių inkubatoriuje ir mokslo parko nuomininkų išlikimo rodiklis • Iš inkubatoriaus išėjusių įmonių Vilniaus teritorijoje išsilaikymo koeficientas • Pelno ir nuostolių subalansavimo pasiekimas, panaudojant „Saulėtekio slėnio“ pajamas veiklos išlaidoms padengti

12. Kiek kainuos „Saulėtekio slėnis“?

Skaičiavimai yra susiję su tiesioginėmis infrastruktūros išlaidomis, tačiau jos neapima platesnės palaikomosios infrastruktūros, tokios kaip konferencijų, laisvalaikio ir sporto infrastruktūra teritorijoje, plėtros išlaidų. Pilni išlaidų apskaičiavimai pateikiami Investicijų ir plėtros plane.

Infrastruktūros plėtros „Saulėtekio slėnyje“ išlaidos (litas)

Etapas	Naujos patalpos kiekviename plėtros etape	Valstybinės investicijos	Privačios investicijos
I-asis etapas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1800 kv.m. inkubatoriaus patalpų ▪ 2200 kv.m. biurų patalpos VMC ▪ 6000 kv.m. privačių biurų patalpų 	19,3 mln.	30 mln.
II-asis etapas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1700 kv.m. verslo inkubatoriaus plėtrai skirtų patalpų ▪ 3300 kv.m. VMS plėtrai skirtų patalpų ▪ 4000 kv.m. privačių biurų plėtrai skirtų patalpų 	33,2 mln.	26,2 mln.
III-asis etapas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1500 kv.m. verslo inkubatoriaus plėtrai skirtų patalpų ▪ 5500 kv.m. VMS plėtrai skirtų patalpų ▪ 10000 kv.m. privačių biurų plėtrai skirtų patalpų 	43,2 mln.	82,7 mln.

Šioje stadijoje neįmanoma nustatyti kiekvieno etapo įgyvendinimo laiko. Tai priklausys nuo to, kada bus išspręsti įvairūs teisiniai ir planavimo klausimai, susiję su detalaus teritorijos plano patvirtinimu bei žemės nuosavybės perdavimu. Inkubatoriaus infrastruktūros ir kitų patalpų plėtra taip pat priklausys nuo to, ar bus galima užtikrinti, kad valstybinio sektoriaus finansinis indėlis atitiktų ERPF lėšas.

Nepaisant faktinio plėtros laiko, svarbiausias dalykas yra tas, kad „Saulėtekio slėnio“ plėtra bus vykdoma palaipsniui, atsiradus poreikiui, laikantis geros praktikos.

13. Kokie yra lemiami sėkmės veiksniai?

Tai, ar „Saulėtekio slėnio“ veikla bus sėkminga, priklausys nuo keleto lemiamų sėkmės veiksnių. Minėti veiksniai yra šie:

- Dėmesio sutelkimo į **aukštos kokybės paslaugų teikimą** ir kitus „švelniusius“ veiksnius, kurie yra labai svarbūs žiniomis grindžiamų žinių ekonomikos branduolių plėtrai, tokie kaip kontaktų užmezgimas ir internacionalizavimas, svarba;
- **Valdymo grupės** ir jos gebėjimų sukurti ir vadovauti rangovų, gebančių efektyviai įgyvendinti įvairias verslo ir inovacijų paramos programas, bei vadovauti plėtrai kaip visumai, laikantis vizijos ir su atsidadavimu, kokybė;
- Valdymo grupės verslumo ir gebėjimo dirbti su tyrėjais ir įmonėmis bei juos sutelkti lygis;
- **Aktyvaus valstybinio sektoriaus dalyvavimo** (įskaitant finansinę paramą) būtinybė 1-ajame etape. Valstybinis sektoriaus paprastai vaidina svarbų vaidmenį ankstyvajame mokslo ir technologijų parkų plėtros etape, teikdamas finansavimą bei kitos rūšies paramą (politinis gynimas / „pavertimas tikrove“, žemės paskyrimas ir t.t.);
- **Pajėgumų apribojimų**, susijusių su inovacijomis grindžiamų įmonių steigimu, išsprendimas, sukuriant tinkamus technologijų perdavimo mechanizmus ir skatinant **verslumo kultūrą**;
- Galų gale, „Saulėtekio slėnis“ **privalo palaikyti glaudų ryšį su kitais mokslo ir technologijų parkais** Vilniaus regione ir už jo ribų, atsižvelgiant į tarpusavio bendradarbiavimo poreikį ir siekiant **išvengti dubliavimo**.

Pereinant prie „platesnių įgyvendinimo priemonių“, reikia užtikrinti, kad pastangos kurti tokias iniciatyvas kaip „Saulėtekio slėnis“ būtų lygiagrečiai derinamos su pastangomis sukurti Lietuvoje palankų klimatą investicijoms. Politikos krypties formuotojai turės atsižvelgti į tai, kokie veiksniai pritraukia investuotojus. Konkrečiai kalbant, sritys, į kurias reikės atsižvelgti, apima **reguliavimo aplinką; fiskalinę aplinką** (ypač bendrovių apmokestinimą); **investavimo paskatų vietiniams investuotojams** suteikimo galimybė ar kt.; ir priemonių (pagrįstų mokesčiais ir kitų), skirtų skatinti didesnes privataus sektoriaus **investicijas į mokslinius tyrimus ir plėtrą**, buvimas arba nebuvimas.

14. Sunkumai ir kiti žingsniai

Nors jau pradėtas teigiamas darbas, siekiant pasistūmėti į priekį su „Saulėtekio slėnio“ iniciatyva, tačiau sunkumai vis dar išlieka. Šiuos sunkumus galima būtų apibendrinti taip:

- „Saulėtekio slėnis“ turi stiprią **dalyvių paramą**, tačiau neaišku, ar dalyviai užtikrins nacionalinio bendrafinansavimo elementą, kad būtų galima papildyti ERPB skiriamas lėšas ir plėtoti fizinę infrastruktūros dimensiją;
- Vis dar neišspręsti teisiniai klausimai dėl **žemės nuosavybės**. Dviejų universitetų senatai patvirtino žemės perdavimą viešai įstaigai „Saulėtekio slėnis“. Tačiau pasakutinį žodį dėl šio prašymo tars Lietuvos Respublikos Vyriausybė;
- Padaryta žymi pažanga detalaus **teritorijų planavimo** procese, tačiau tol, kol jis nebus patvirtintas, nebus galima gauti iš savivaldybės „projektavimo sąlygų“.

Reikės atlikti keletą pagrindinių žingsnių, kad būtų galima pasistūmėti į priekį su „Saulėtekio slėnio“ verslo planu. Šie žingsniai apibendrinami toliau tekste:

- Užtikrinti **pagrindinių dalyvių išsipareigojimą** „Saulėtekio slėnio“ plėtros 1-ajame etape ir platesnės, ilgalaikės vizijos atžvilgiu;
- Užtikrinti **bendrafinansavimą**, skirtą papildyti ERPF struktūrinių fondų teikiamą paramą;
- Pateikti **paraiškas ERPF struktūrinių fondų paramai gauti** ir sėkmingai gauti ES finansinę paramą (galbūt dabar, kitu programavimo laikotarpiu);
- Išspręsti likusius **teisinius ir planavimo klausimus** (detalusis teritorijos planas, žemės panaudos sutartis ir t.t.);
- Toliau kurti tokias **konceptijas** kaip „Saulėtekio slėnio“ verslumo akademija, Verslo angelų tinklas, technologijų perdavimo centras ir t.t.;
- Kurti **strategines partnerystes** su pripažintais paslaugų teikėjais iš **valstybinio ir privataus sektorių**;
- **Pristatyti „Saulėtekio slėnį“** būsimiems verslininkams, vietinėms įmonėms ir investuotojams ir palaikyti susidomėjimą šia iniciatyva verslo bendruomenėje bei platesniuose visuomenės sluoksniuose;
- Užtikrinti, kad **universitetai** išsipareigotų įgyvendinti įvairias rekomendacijas dėl „Saulėtekio slėnio“ plėtros, išdėstytas CSES parengtoje galimybių studijoje, tokias kaip tinkamos IP sistemos įdiegimas, priemonės, skirtos paskatinti tyrėjus, dėstytojus ir studentus apsvarstyti galimybę steigti inovacijomis pagrįstą įmonę ir skatinti verslumą ir t.t.;
- Daryti spaudimą **politikos krypties formuotojams**, siekiant užtikrinti, kad būtų diegiamos „platesnės įgyvendinimo priemonės“, kurios sukurtų investicijoms palankų klimatą Lietuvoje apskritai, ir ypač Vilniuje.

15. „Saulėtekio slėnis“ platesniame kontekste

Baltijos šalių ekonomika sparčiai keičiasi. Dėl didėjančių išlaidų bazės bei papildomų ES prekybos taisyklių liberalizavimo Lietuvos įmonėms per 5 metų laikotarpį bus vis sunkiau konkuruoti, naudojant kaina pagrįstos vertės siūlymą.

Tai ypač pasakytina apie kai kuriuos sektorius, kurie šiuo metu vaidina pagrindinį vaidmenį **Lietuvos ekonomikoje**, pvz.: tekstilės ir elektronikos, turint omenyje konkurenciją, besiveržiančią iš Kinijos, Indijos ir kitų šalių.

„Akivaizdžiausias (Baltijos) regiono pranašumas – pigi darbo jėga – mažėja iš dalies dėl vis didesnio kainų pranašumo Kinijoje, iš dalies dėl kylančių atlyginimų tendencijos, kurią sąlygojo gerovės pažanga. Tai reiškia, kad pažangios bendrovės vis labiau ieško išliekančių pranašumų, pagrįstų gabumais ir geografija, o ne mažais atlyginimais ir našiu darbu“. „The Economist“, 2005 m. gruodžio 1 d.

Ateityje **vertės siūlymas** turės būti grindžiamas kitais veiksniais, negu kaina. Perėjimas prie didesnės pridėtinės vertės veiklos pareikalaus ne vien tik iš aukštųjų technologijų bendrovių, bet taip pat ir iš bendrovių, vykdančių veiklą „tradiciniuose“ sektoriuose, inovacijų ir didesnių investicijų į tyrimus ir plėtrą. Šią tendenciją galima pastebėti jau

dabar, ypač tuose sektoriuose, kuriems stiprų poveikį turėjo visuotinė konkurencija, pvz., elektronikos sektorius.

Nors Lietuva pasiekė aukštą ekonomikos augimo lygį nuo 2000 metų, tačiau tai iš dalies atspindi „susilyginimo“ su vidutiniu BVP lygiu kitose Europos šalyse procesą. Tai, ar dabartinis **ekonomikos augimo** lygis pasirodys esąs tvarus, priklausys be kitų veiksnių ir nuo to, ar valstybinis sektorius, glaudžiai bendradarbiaudamas partnerystės pagrindu su privačiuoju sektoriumi, imsis priemonių, skirtų sudaryti išankstines sąlygas, reikalingas, kad Lietuvos įmonės galėtų konkuruoti.

Be kitų aspektų tai pareikalaus **investicijų į mokslo ir technologijų parkus** bei inkubatorius, tyrimų bazės stiprinimo, nacionalinės ir regioninės paramos verslui bei inovaciniams sistemoms gerinimo, paramos SVĮ plėtrai ir augimui.

Europos lygmeniu neseniai atnaujintos **Lisabonos darbotvarkės** tikslas – transformuoti Europą į pažangiausią pasaulyje žiniomis grindžiamą ekonomiką iki 2010 metų. Tam, kad šis uždavinys būtų įgyvendintas, prireiks didelių investicijų į tyrimus ir plėtrą bei inovacijas kartu su politinėmis priemonėmis, skirtomis teikti paramą pradedančių verslų ir seniau įsteigtų įmonių, ypač vykdančių veiklą aukštųjų technologijų, sparčiai augančiuose sektoriuose, kurie turi didžiausią naujos gerovės ir darbo vietų kūrimo potencialą, augimui ir plėtrai.

Susirūpinimas ES politikos lygmeniu žinių ekonomika taip pat vis labiau atsispindi Lietuvoje, jos politikos formuotojams pripažįstant, kad perėjimas prie žinių ekonomikos yra raktas į konkurencingumo pagerinimą. Dėl šios priežasties pagrindiniuose ekonominės strategijos dokumentuose, tokiuose kaip **Pirmojo tikslo bendrajame programavimo dokumente 2004–2006 metams**, žinių ekonomikai skiriama strateginė reikšmė, ir tai taip pat atsispindi programavimo lygmeniu, skiriant struktūrinių fondų išteklius žiniomis pagrįstų bendrovių augimui ir plėtrai remti.

Regioniniu lygmeniu perėjimas prie labiau žiniomis grindžiamos ekonomikos taip pat atsispindi strateginiuose dokumentuose. Pavyzdžiui, **Vilniaus miesto savivaldybės strateginiame plane 2002–2011 metams** žiniomis grindžiama veikla akcentuojama kaip svarbiausia priemonė regiono konkurencingumui gerinti. Veiklos lygmeniu pagal daugelį strategijoje numatytų prioritetų parama teikiama parama šiam tikslui pasiekti.

Metodinė pastaba

„Centre for Strategy & Evaluation Services“ (CSES) 2005 metais atliko PHARE programos finansuojamą iniciatyvą „Saulėtekio slėnis“: pirmieji žingsniai“ išplėstinę galimybių studiją. Šis projektas apima keturis pagrindinius dalykus:

- *Galimybių studija* – šioje studijoje išnagrinėtas „Saulėtekio slėnio“ loginis pagrindas, įvertinti „paklausos“ ir „pasiūlos“ veiksniai, ištirtos siūlomos tikslinės rinkos ir išdėstyti pagrindiniai pasiūlymai dėl paslaugų ir naujos verslo infrastruktūros formos;
- *Valdymo struktūra* – šioje struktūroje pateiktas „Saulėtekio slėnio“ veiklos projektas ir nagrinėjami personalo samdymo klausimai, organizacijos struktūra bei valdymo klausimai kartu su kitais organizaciniais aspektais;
- *Investicijų ir plėtros planas* – šiame dokumente pateiktos išlaidų ir pajamų prognozės įvairiems „Saulėtekio slėnio“ plėtros etapams. Taip pat buvo išanalizuoti galimi finansavimo šaltiniai;
- *Projektavimo pasiūlymai* – parengti siūlomos naujos verslo infrastruktūros „Saulėtekio slėnio“ teritorijoje projektavimo pasiūlymai.

Be to, CSES pateikė verslo planą, kuriame apibendrinami pagrindiniai pasiūlymai ir išdėstyti esminiai žingsniai, kurių reikėtų imtis norint pasistūmėti su šios iniciatyvos įgyvendinimu į priekį, ir kuris buvo parengtas sujungti visus šiuos įvairius atliktus darbus į vieną dokumentą. Šis dokumentas – verslo plano santrauka, kuri parengta kaip atskiras dokumentas. Išsamesnę analizę rasite pirmiau tekste nurodytuose dokumentuose ir verslo plane.

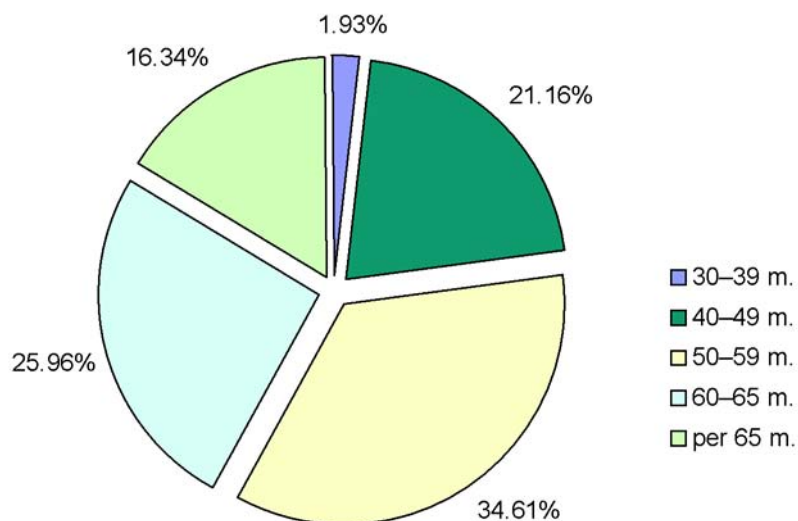
4 PRIEDAS. PERSONALO SKATINIMO KRYPTIS

1 lentelė. Dėstytojų skaičius akademinuose kamieniniuose padaliniuose 2005 metų gruodį
(einančių nepagrindines pareigas skaičius nurodomas skliausteliuose)

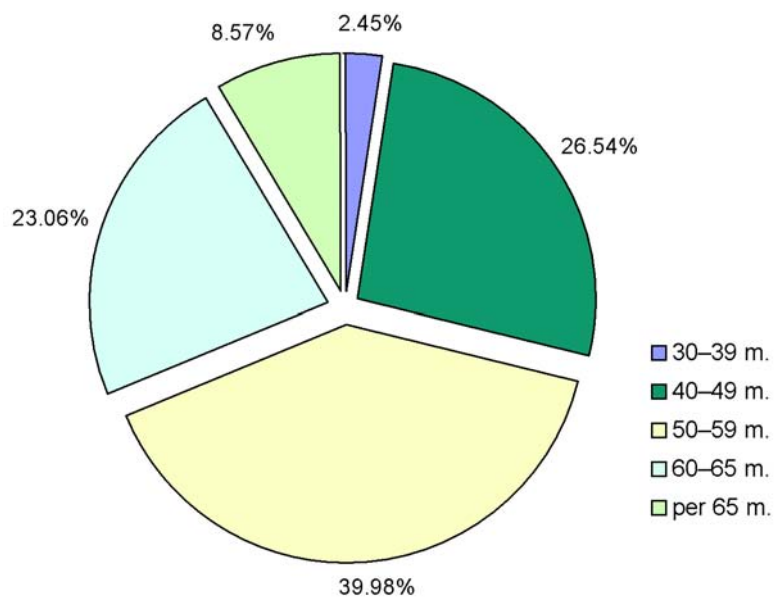
<i>Padalinys</i>	<i>Iš viso</i>	<i>Profesoriai</i>	<i>Docentai</i>	<i>Lektoriai</i>	<i>Asistentai</i>
Chemijos fakultetas	46 (2)	14 (1)	18 (1)	12 (–)	2 (–)
Ekonomikos fakultetas	123 (25)	14 (2)	67 (13)	26 (8)	16 (2)
Filologijos fakultetas	187 (17)	14 (2)	59 (2)	44 (2)	70 (11)
Filosofijos fakultetas	75 (10)	16 (3)	33 (1)	15 (4)	11 (2)
Fizikos fakultetas	60 (14)	27 (7)	31 (6)	2(1)	–
Gamtos mokslų fakultetas	107 (28)	25 (5)	57 (14)	23 (9)	2 (–)
Istorijos fakultetas	41 (6)	7 (1)	12 (2)	18 (2)	4 (1)
Kauno humanitarinis fakultetas	119 (24)	8 (4)	46 (10)	56 (6)	9 (4)
Komunikacijos fakultetas	38 (6)	4 (–)	16 (2)	14 (3)	4 (1)
Matematikos ir informatikos fakultetas	141 (52)	21 (6)	56 (11)	20 (7)	44 (28)
Medicinos fakultetas	369 (162)	36 (3)	115 (6)	65 (31)	153 (122)
Teisės fakultetas	104 (56)	5 (1)	32 (15)	18 (8)	49 (32)
Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas	27 (9)	5 (1)	19 (7)	1 (1)	2 (–)
Užsienio kalbų institutas	124 (13)	1 (–)	19 (–)	47 (6)	57 (7)
Sveikatos ir sporto centras	15 (1)	2 (–)	3 (–)	9 (1)	1 (–)
Tarptautinis žinių ekonomikos ir žinių vadybos centras	5 (2)	1 (–)	2 (2)	1 (–)	1 (–)
Kiti padaliniai	23 (12)	1 (–)	7 (4)	13 (7)	2 (–)
Iš viso	1604 (438)	201 (36)	592 (105)	384 (96)	427 (210)

2 lentelė. Mokslo darbuotojų skaičius akademinuose kamieniniuose padaliniuose 2005 m. gruodžio 31 d. (einančių nepagrindines pareigas skaičius nurodomas skliausteliuose)

<i>Fakultetas Institutas</i>	<i>Iš viso</i>	<i>Vyriausiasis mokslo darbuotojas</i>	<i>Vyresnysis mokslo darbuotojas</i>	<i>Mokslo darbuotojas</i>	<i>Jaunesnysis mokslo darbuotojas</i>
Chemijos fakultetas	8 (1)	–	5 (–)	1 (–)	2 (1)
Filologijos fakultetas	7 (–)	–	3 (–)	3 (–)	1 (–)
Filosofijos fakultetas	1 (–)	–	–	–	1 (–)
Fizikos fakultetas	45 (3)	3 (–)	24 (1)	8 (1)	10 (1)
Gamtos mokslų fakultetas	48 (5)	3 (–)	17 (4)	19 (1)	9 (–)
Istorijos fakultetas	7 (1)	–	–	–	7 (1)
Kauno humanitarinis fakultetas	6 (–)	–	3 (–)	1 (–)	2 (–)
Matematikos ir informatikos fakultetas	6 (–)	2 (–)	–	2 (–)	2 (–)
Medicinos fakultetas	70 (16)	3 (–)	25 (3)	12 (2)	30 (11)
MTMI	38 (3)	6 (–)	12 (–)	15 (3)	5 (–)
Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas	7 (4)	–	–	3 (2)	4 (2)
Kiti padaliniai	2 (–)	–	1 (–)	1 (–)	–
Iš viso	245 (33)	17 (–)	90 (8)	65 (9)	73 (16)

1 pav. Aukščiausios kvalifikacijos darbuotojų (habil. dr., profesorių ir jiems prilygintų) pasiskirstymas pagal amžių 2005 metais

2 pav. Aukščiausios kvalifikacijos darbuotojų (daktarų, docentų) pasiskirstymas pagal amžių 2005 metais

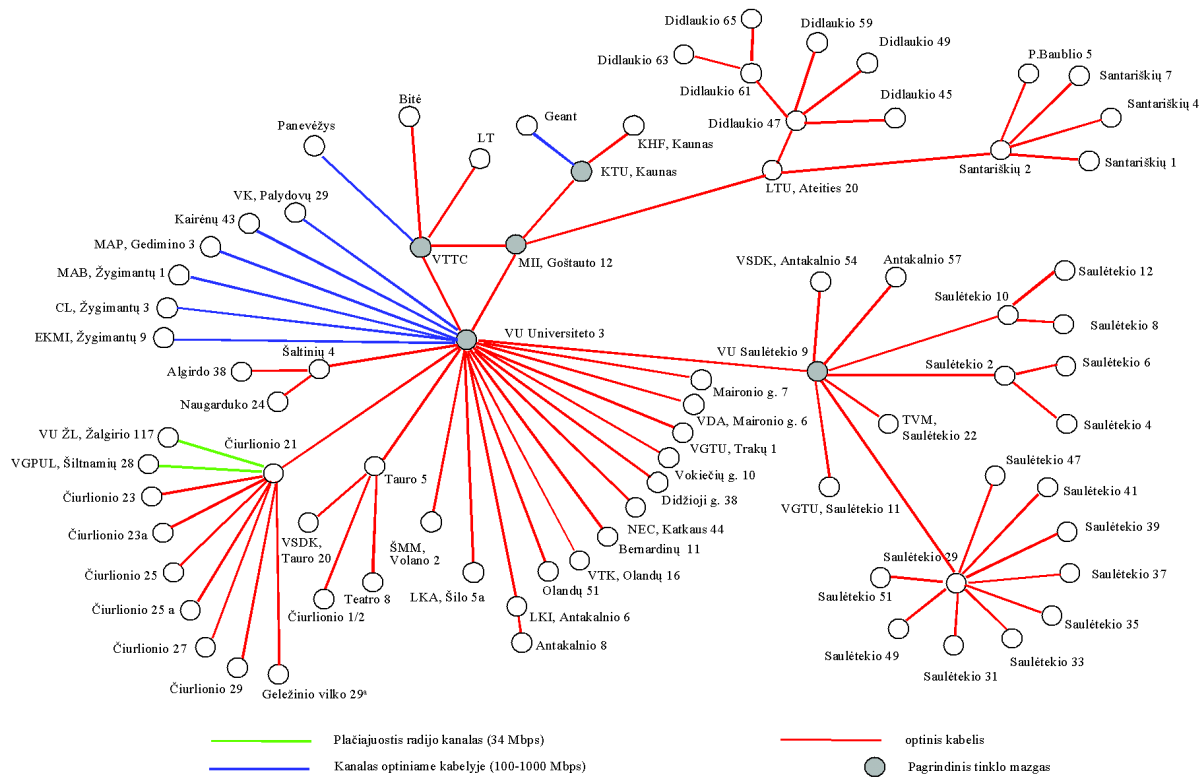
3 lentelė. Daktaro disertacijų, apgintų Vilniaus universitete, skaičius pagal mokslo sritis ir kryptis

Mokslo sritis	Mokslo kryptis	Apginta daktaro disertacijų						
		2000 m.	2001 m.	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	Iš viso
Mokslo sritis	filosofija	4	2	5	1	–	2	14
	filologija	11	10	12	4	18	14	69
	istorija	2	11	3	3	6	5	30
	komunikacija ir informacija	4	5	6	2	–	2	19
Socialiniai mokslai	teisė	2	7	8	3	4	9	33
	politikos m.	2	1	2	1	3	3	12
	vadyba ir administravimas	3	3	6	2	–	–	14
	ekonomika	2	3	3	3	4	3	18
	sociologija	–	–	1	2	–	4	7
	psichologija	–	3	3	–	2	1	9
	edukologija	2	2	2	1	–	–	7
Fiziniai mokslai	matematika	1	–	5	2	4	2	14
	fizika	7	3	6	6	5	5	32
	chemija	9	4	4	4	5	11	37
	biochemija	1	1	–	4	8	4	18
	geologija	1	–	3	4	1	3	12
	geografija	4	1	2	1	–	3	11
	informatika	2	2	1	–	1	2	8
Biomedicinos mokslai	biologija	–	–	1	1	2	3	7
	ekologija ir aplinkotyra	–	–	2	1	2	–	5
	botanika	–	2	4	–	1	3	10
	zoologija	1	1	–	1	1	2	6
	medicina	19	19	21	34	12	19	124
visuomenės sveikata	1	2	2	2	1	3	11	
Technologijos mokslai	medžiagų inžinerija	–	–	–	–	–	2	2
	Iš viso	78	82	102	82	80	105	529

4 lentelė. Vilniaus universiteto dvišalio bendradarbiavimo sutartys

Eil. Nr.	Šalis	Bendras skaičius	Nr.	Šalis	Bendras skaičius
1	Australija	1	15	Mongolija	1
2	Austrija	1	16	Meksika	1
3	Baltarusija	2	17	Norvegija	2
4	Belgija	1	18	Prancūzija	7
5	Čekija	1	19	Rusija	4
6	Didžioji Britanija	1	20	Singapūras	1
7	Estija	2	21	Slovėnija	1
8	Gruzija	1	22	Suomija	3
9	Italija	3	23	Švedija	6
10	Japonija	1	24	Turkija	1
11	JAV	8	25	Ukraina	1
12	Kanada	4	26	Uzbekistanas	1
13	Latvija	2	27	Vokietija	8
14	Lenkija	11	Iš viso		77

5 PRIEDAS.
INFORMACINIŲ
TECHNOLOGIJŲ PLĖTROS
KRYPTIS

© VU SC, 2005 m.

1 pav. VU didelės spartos duomenų perdavimo magistralių schema

1 lentelė. Investicinių projektų ir materialinės bazės (ilgalaikio materialaus turto) modernizavimo išlaidų suvestinė

Padalinio arba objekto pavadinimas	INVESTICIJŲ PROGRAMA							Iš viso
	Valstybės investicijų 2005–2007 m. programa (VIP)		Paskola valstybės vardu	Švietimo ir mokslo ministerijos lėšos	ES struktūrinių fondų lėšos	Specialiosios programos lėšos	Projektų (sumų pagal pavedimus) lėšos	
	Ilgalaikio turto įsigijimas (pastatai, statiniai ir kt.)	Ilgalaikio turto įsigijimas (rengimai, prietaisai ir kt.)	Ilgalaikio turto įsigijimas (pastatai, statiniai ir kt.)	Ilgalaikio turto įsigijimas (rengimai, prietaisai ir kt.)	Ilgalaikio turto įsigijimas (rengimai, prietaisai ir kt.)	Ilgalaikio turto įsigijimas (rengimai, prietaisai ir kt.)	Ilgalaikio turto įsigijimas (rengimai, prietaisai ir kt.)	
1 Chemijos fakultetas				137,4		73	139	349
2 Ekonomikos* fakultetas						296		296
3 Filologijos fakultetas						35	22	57
4 Filosofijos fakultetas	58	542				352		952
5 Fizikos fakultetas				245,0	730,5	226	477	1,679
6 Gamtos mokslų fakultetas						90	107	197
7 Istorijos fakultetas	1,000		1,795			51		2,846
8 Kauno humanitarinis fakultetas						154		154
9 Komunikacijos fakultetas						75		75
10 Matematikos ir informatikos fakultetas						372	7	379
11 Medicinos* fakultetas						59	239	297
12 Teisės* fakultetas						103		103
13 TSPMI						18		18
14 UKI						29		29
15 MTMI						18	236	254
16 Biblioteka	400					174		574
17 Skaičiavimo centras						22		22
18 Saulėtekio informacinis centras						2		2
19 SSC						51		51
20 A. Greimo studijų centras						3		3
21 Kultūros centras						2		2
22 Orientalistikos centras						17		17
23 Tarptautinis žinių ekonom. ir žinių vadybos centras						6		6
24 Vilniaus nuotolinių studijų centras						2		2
25 Knygynas „Littera“						9		9
26 Kopijavimo technikos aptarnavimo baras						4		4
27 Skystųjų kristalų laboratorija						5		5
28 Bendrabučiai**						12		12
29 Botanikos sodas	640		550			33		1,223
30 Administracija						118		118
31 Studijų skyrius (Priėmimo komisija)*						74		74
32 Ūkio direkcija						188		188
33 CR architektūrinis ansamblis								0
34 Poilsio namai (Palangoje ir Pervalkoje)						30		30
35 Praktikų bazės (Molėtai, Puvočiai)								0
Iš viso	2 098,0	542,0	2 345,0	382,4	730,5	2 700,2	1 225,8	10 023,9

2 lentelė. 2005 metais parengti investiciniai projektai

Eil. Nr.	Investicinio projekto pavadinimas	Investicinio projekto paruošimo išlaidos (su PVM), Lt				Investiciniame projekte generuotas investicijų į infrastruktūrą poreikis				
		Iš viso	Tarp jų finansavimo šaltiniai			Iš viso	Tarp jų finansavimo šaltiniai			
			ES struktūriniai fondai	VU bendrasis raidos fondas	Kiti šaltiniai		Valstybės investicijų programa	ES struktūriniai fondai	VU bendrasis raidos fondas	Kiti šaltiniai
1	Matematikos ir informatikos fakulteto tyrimų ir studijų bazės plėtra	28 446	27 024	1 422	0	9 811 463	0	9 320 890	490 573	0
2	Nanotechnologijų ir medžiagotyros centras („NanoTechnas“)	35 924	34 128	1 796	0	5 126 520	0	4 911 520	215 000	0
3	Bazinės įrangos atnaujinimas ir virtualios erdvės eksperimentiniams įgūdžiams lavinti sukūrimas specialistų rengimui prioritetinėse mokslo kryptyse (BAZEK)	47 856	45 463	2 393	0	6 836 450	0	6 536 450	300 000	0
4	OPTOMOS: Optoelektronikos technologijų plėtra mokslui ir studijoms	31 139	31 139	0	0	9 481 967	0	9 081 967	400 000	0
5	Vilniaus universiteto bibliotekos nenaudojamų patalpų rekonstrukcija	25 393	25 393	0	0	1 620 892	0	1 539 847	81 045	0
6	Biomedicininų tyrimų tinklo įkūrimas ir aprūpinimas mokslinė ir mokymo įranga	29 860	0	29 860	0	9 379 446	0	9 111 167	268 279	0
7	Socialinių ir humanitarinių mokslų srities mokslinių tyrimų ir studijų bazės plėtra	25 960	0	25 960	0	3 181 642	0	3 022 559	159 083	0
8	Naujos molekulinės technologijos fundamentinėje medicinoje plėtojant studijas ir mokslą	33 040	0	33 040	0	8 786 405	0	8 347 085	439 320	0
9	Mokslo ir studijų infrastruktūros gerinimas VU Kauno humanitariniame fakultete	27 000	0	27 000	0	7 483 994	0	7 109 794	374 200	0
10	Vilniaus universiteto dėstytojų ir mokslininkų kvalifikacijos kėlimo centro materialinės bazės sukūrimas	21 240	0	21 240	0	2 421 332	0	2 300 265	121 067	0
11	Psichologijos magistrantūros studijų praktinės bazės plėtra Vilniaus universitete	29 500	0	29 500	0	6 678 134	0	6 344 227	333 907	0
12	Šiuolaikinio telemedicininio centro (Lietuvos chirurgijos rezidentūros bazės) Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto bendrosios chirurgijos centre ir Santariškių klinikose įkūrimas	24 610	0	24 610	0	5 460 145	0	5 211 399	248 746	0
13	Vilniaus universiteto mokymo bazės ir infrastruktūros, esančios Vilniaus miesto universitetinėje ligoninėje, atnaujinimas	0	0	0	ligoninės lėšos	1 797 560	0	1 797 560	0	0
14	Rezidentų (odontologijos specialistų) ir mokslininkų tyrimų ir studijų bazės infrastruktūros plėtra	0	0	0	instituto lėšos	4 539 652	0	4 539 652	0	0
15	Senosios Vilniaus universiteto bibliotekos apsaugos ir mikroklimato palaikymo sistemų bei patalpų rekonstrukcija	20 000	0	20 000	0	11 600 000	11 600 000	0	0	0
16	Didelės galios daugiaprocesorinio kompiuterio įsigijimas	0	0	0	MIF lėšos	2 300 000	2 300 000	0	0	0
17	Vilniaus universiteto mokslinės eksperimentinės bazės modernizavimas	0	0	0	0	417 874	0	0	27 000	390 874
18	Bendrabočio rekonstrukcijos investicinio projekto su energetiniu auditu parengimas	14 984	0	14 984	0	3 686 741	0	0	0	3 686 741
	Iš viso	394 952	163 147	231 805	0	100 610 217	13 900 000	79 174 382	3 458 220	4 077 615

3 lentelė. Vilniaus universiteto 2005 metų paraiškos Europos regioninės plėtros fondo paramai gauti

Bendrojo programavimo dokumento 1 prioriteto „Socialinė ir ekonominė ūkio infrastruktūros plėtra“

1.5. priemonė „Darbo rinkos, švietimo, profesinio rengimo, mokslo ir studijų, socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“

<i>Eil. Nr.</i>	<i>VU padalinys</i>	<i>Projekto pavadinimas</i>	<i>Projekto vadovas</i>	<i>Projekto biudžetas, Lt</i>
1	Matematikos ir informatikos fakultetas	Matematikos ir informatikos fakulteto tyrimų ir studijų bazės atnaujinimas	Strateginės plėtros skyriaus vyr. specialistė-ekspertė Neringa Kižienė	9 811 463
2	Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų institutas	OPTOMOS: Optoelektronikos technologijų plėtra mokslui ir studijoms	Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų instituto vyresnysis mokslo darbuotojas dr. Rolandas Tomašiūnas	9 481 967
3	Biblioteka	Informacija, kompetencija, sėkmė: infrastruktūra	Bibliotekos direktorė Birute Butkevičiene	1 620 892
4	Gamtos mokslų fakultetas	Universitetinės magistrantūros ir doktorantūros praktinių studijų bazės stiprinimas strateginėse modernių biomokslų srityse	Strateginės plėtros reikalų prorektorius prof. Juozas Rimantas Lazutka	9 379 446
5	Filosofijos fakultetas	Mokslinių tyrimų ir studijų bazės plėtra socialinių ir humanitarinių mokslų srityje	Filosofijos fakulteto Filosofijos istorijos ir logikos katedros vedėjas prof. Marius Povilas Šaulauskas	3 181 642
6	Fizikos fakultetas	Bazinės įrangos atnaujinimas ir virtualios erdvės eksperimentiniams įgūdžiams lavinti sukūrimas specialistų rengimui prioritetinėse mokslo kryptyse (BAZEK)	Fizikos fakulteto dekanas prof. Jūras Banys	6 836 450
7	Medicinos fakultetas	Naujos molekulinės technologijos fundamentinėje medicinoje plėtojant studijas ir mokslą	Medicinos fakulteto dekanė prof. Zita Aušrelė Kučinskienė	8 786 405
8	Kauno humanitarinis fakultetas	Mokslo ir studijų infrastruktūros plėtra VU Kauno humanitariniame fakultete	Kauno humanitarinio fakulteto bendrųjų reikalų ir apskaitos skyriaus vyr. inžinierė Nijolė Mikuckytė	7 483 994
9	Administracija	Dėstytojų ir mokslininkų kvalifikacijos kėlimo centro materialinės bazės sukūrimo investicinio projekto parengimas	Akademiųjų reikalų prorektorė doc. Birutė Marytė Pociūtė	2 421 332
10	Filosofijos fakultetas	Psichologijos magistrantūros studijų ir tyrimų bazės plėtra Vilniaus universitete	Filosofijos fakulteto studijų prodekanas doc. Remigijus Blumas	6 678 134
11	Medicinos fakultetas	Šiuolaikinio telechirurgijos centro (Lietuvos chirurgijos rezidentūros bazės) Vilniaus universiteto Medicinos fakultete įkūrimas	Medicinos fakulteto Gastroenterologijos, nefrologijos, urologijos ir abdominalinės chirurgijos klinikos vadovas prof. Kęstutis Strupas	5 460 145
12	Medicinos fakultetas	Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto mokymo bazės ir infrastruktūros atnaujinimas VšĮ Vilniaus miesto universitetinėje ligoninėje.	Prorektorius Universiteto ligoninėms ir klinikoms prof. Algimantas Raugalė	1 797 560
13	Chemijos fakultetas	Nanotechnologijų ir medžiagotyros centras („Nanotechnas“)	Chemijos fakulteto Analizinės ir aplinkos chemijos katedros prof. Arūnas Ramanavičius	5 126 520
14	Medicinos fakultetas	Rezidentų (odontologijos specialistų) ir mokslininkų tyrimų ir studijų bazės infrastruktūros plėtra	Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Odontologijos instituto direktorė prof. Irena Balčiūnienė	4 539 652
IŠ VISO				82 605 602

4 lentelė. Mokslo ir studijų įstaigų renovavimo ir rekonstravimo programos, remonto darbų ir bendrabučių remonto išlaidų suvestinė

Fakulteto, padalinio arba objekto pavadinimas	Renovavimo ir rekonstravimo programa		Remonto darbai						Bendrabučių remontas			Iš viso
	Paskolos valstybės vardu	Specialiosios programos lėšos	Biudžeto asignavimai	Švietimo ir mokslo ministerijos lėšos	Padalinių specialiosios lėšos, apskaitytos į valstybės biudžeto lėšas	Padalinių specialiosios lėšos	Universiteto Bendrojo raidos fondo (specialiosios programos) lėšos	Rėmėjų lėšos	Biudžeto asignavimai	Universiteto Bendrojo raidos fondo (specialiosios programos) lėšos	VšĮ „VU būstas“ lėšos	
1 Chemijos							90					90
2 Ekonomikos*	170				80	778	100					1,129
3 Filologijos		80					25					105
4 Filosofijos						23	59					82
5 Fizikos	21						105					126
6 Gamtos mokslų	200					21	196					416
7 Istorijos							1					1
8 Kauno humanitarinis							11					11
9 Komunikacijos	40					75	11					126
10 Matematikos					487	96	76					659
11 Medicinos*	214				127	150	41	28				559
12 Teisės*	151				266	539						956
13 TSPMI						92	4					95
14 UKI		49					1					50
15 Biblioteka		279	72			25	15	66				457
16 Skaičiavimo centras	652					8	83					742
17 Saulėtekio informacinis centras							4					4
18 SSC	103			161			278					543
19 Bendrabučiai**		37							709	149	1,400	2,295
20 Botanikos sodas							7					7
21 Administracija			110				363					473
22 Studijų skyrius (Priėmimo komisija)*					49		381					430
23 Ūkio direkcija							156					156
24 CR architektūrinis ansamblis		116										116
25 Poilsio namai (Palangoje ir Pervalkoje)			105				341					447
26 Praktikų bazės (Molėtai, Puvočiai)							19					19
27 Energetinis auditas ir projektavimas							200					200
Iš viso	1 551,1	561,0	286,9	161,0	1 009,6	1 807,1	2 566,5	93,5	708,9	148,8	1 400,0	10 294,6

* Šie padaliniai investavo lėšas iš savo spec. programos. Apskaitant lėšos buvo pakeistos į valstybės biudžeto lėšas (pirmas stulpelis).

** VšĮ „VU būstas“ investavo į bendrabučių remontą 1 400 000 Lt iš savo lėšų (priešpaskutinis stulpelis „Rėmėjų parama“).

5 lentelė. Eksploatacinės išlaidos 2005 metais

Išlaidos (tūkst. Lt)

<i>Išlaidos</i>	<i>2002 metai</i>	<i>2003 metai</i>	<i>2004 metai</i>	<i>2005 metai</i>	<i>2005 metais palyginti su 2004 metais (proc.)</i>
Šildymas ir karštas vanduo	3 438,0	3 141,3	2 264,7	1 952,6	86,22
Elektros energija	2 235,8	2 053,7	1 669,9	1 858,8	111,31
Šaltas vanduo ir kanalizacija	1 215,6	923,3	449,9	438,8	97,53
Kitos išlaidos*	478,6	836,7	879,7	1 990,7	226,30
Iš viso	7 368,0	6 955,0	5 264,2	6 240,9	118,55

* dujos, liftų aptarnavimas, šiukšlių išvežimas, ryšiai, transportas, dezinfekcija, apsauga ir signalizacijos aptarnavimas (2005 m. – 419 tūkst. Lt), valymo paslaugos (2005 m. – 496 tūkst. Lt)

6 lentelė. Infrastruktūros išlaikymo išlaidos

	Padalinio pavadinimas	Išlaidos iš viso (tūkst. Lt)			Procentais 2005 m. palyginti su 2004 m.	Plotas		Išlaidos 1 kv. m (Lt)			Pedagogų ir mokslo darb. etatų sk.	Studentų sk.	Ploto dalis (kv. m)		Išlaidos (vienam st.+ ped.+m.d.) Lt metams	Plotas procentais nuo bendro ploto	Visos išlaidos 2005 m. išlaidų proc. nuo b. išl.
		2003 m.	2004 m.	2005 m.		kv. m.	%	2003 m.	2004 m.	2005 m.			vienam studentui	vienam (st.+ped.+m.d.)			
1	Chemijos fakultetas	210,0	218,3	190,5	87,3	5855	4,00	35,9	37,3	32,5	51,75	503	11,6	10,6	343,4	4,00	3,27
2	Ekonomikos fakultetas	207,5	231,6	437,2	188,8	10 839	7,40	19,1	21,4	40,3	109,00	5336	2,0	2,0	80,3	7,40	7,51
3	Filologijos fakultetas	231,0	252,9	261,8	103,5	5496	3,75	42,0	46,0	47,6	156,75	1460	3,8	3,4	161,9	3,75	4,50
4	Filosofijos fakultetas	157,4	171,8	311,9	181,5	3383	2,31	46,5	50,8	92,2	69,25	1598	2,1	2,0	187,1	2,31	5,36
5	Fizikos fakultetas	369,3	369,9	575,0	155,4	10 561	7,21	35,0	35,0	54,4	97,50	808	13,1	11,7	635,0	7,21	9,88
6	Gamtos mokslų fakultetas	390,0	423,3	427,4	101,0	13 951	9,53	28,0	30,3	30,6	126,25	1129	12,4	11,1	340,5	9,53	7,34
7	Istorijos fakultetas	106,2	122,7	86,1	70,2	1796	1,23	59,1	68,3	47,9	39,00	1028	1,7	1,7	80,7	1,23	1,48
8	Kauno humanitarinis fakultetas	156,4	158,8	271,6	171,0	5434	3,71	28,8	29,2	50,0	121,00	2837	1,9	1,8	91,8	3,71	4,67
9	Komunikacijos fakultetas	95,5	78,0	123,5	158,4	3035	2,07	31,5	25,7	40,7	36,00	1162	2,6	2,5	103,1	2,07	2,12
10	TŽEŽVC		5,6	9,3	166,1	182	0,12		30,8	51,1	3,50	146	1,2	1,2	62,2	0,12	0,16
11	Matematikos ir informatikos fakultetas	177,6	232,5	321,6	138,3	11 888	8,12	14,9	19,6	27,1	120,75	2772	4,3	4,1	111,2	8,12	5,52
12	Medicinos fakultetas	269,0	284,5	260,5	91,6	8554	5,84	31,4	33,3	30,5	219,75	1903	4,5	4,0	122,7	5,84	4,48
13	Teisės fakultetas	137,4	139,9	291,9	208,7	7029	4,80	19,5	19,9	41,5	67,00	2346	3,0	2,9	121,0	4,80	5,01
14	TSPMI	162,5	185,0	202,7	109,6	1815	1,24	89,5	101,9	111,7	28,50	833	2,2	2,1	235,3	1,24	3,48
15	A. Greimo studijų centras			2,2		32	0,02			68,8	1,50	189	0,2	0,2	11,5	0,02	0,04
16	Nuotolinių studijų centras			19,3		300	0,20			64,3	1,00	56	5,4	5,3	338,6	0,20	0,33
17	Lyčių studijų centras			2,6		71	0,05			36,6	2,00	11	6,5	5,5	200,0	0,05	0,04
18	Orientalistikos centras			11,4		225	0,15			50,7	7,50			30,0	1 520,0	0,15	0,20
19	Religijų studijų ir tyrimo centras			5,3		60	0,04			88,3	2,50			24,0	2 120,0	0,04	0,09
21	Sveikatos ir sporto centras	126,6	124,9	158,1	126,6	4451	3,04	28,4	28,1	35,5	14,25			312,4	11 094,7	3,04	2,72
23	MTMI	82,5	58,7	104,6	178,2	2083	1,42	39,6	28,2	50,2	36,00			57,9	2 905,6	1,42	1,80
24	UKI	28,3	15,6	27,0	173,6	552	0,38	51,3	28,2	48,9	105,00			5,3	257,1	0,38	0,46
20	Saulėtekio informacinis centras			18,1		517	0,35		0,0	35,0						0,35	0,31
22	Kultūros centras			29,9		743	0,51		0,0	40,2						0,51	0,51
25	Karjeros centras		22,7	22,7	99,9	212	0,14		107,1	107,1						0,14	0,39
26	Biblioteka	311,3	335,9	322,0	95,9	12 756	8,71	24,4	26,3	25,2						8,71	5,53
27	Skaiciavimo centras	172,4	163,9	258,8	157,9	5408	3,69	31,9	30,3	47,9						3,69	4,45
28	Bendrabučiai	2726,7	430,7	434,7	100,9	8675	5,92	314,3	49,7	50,1						5,92	7,47
29	Šv. Jonų bažnyčia	75,0	72,8	66,3	91,1	2192	1,50	34,2	33,2	30,2						1,50	1,14
30	Administracija	242,9	248,6	251,4	101,1	7607	5,20	31,9	32,7	33,0						5,20	4,32
31	Ūkio direkcija	429,2	451,1	315,6	70,0	10727	7,33	40,0	42,1	29,4						7,33	5,42
	<i>Iš viso:</i>	6,865	4,800	5,821	121,28	146,429	100	46,9	32,8	39,8	1 415,75	24,117	6,07	5,73	160,64	100,00	100,00

Infrastruktūros išlaidos: šildymas, vanduo, elektros energija, kitos išlaidos (dujos, liftai, šiukšlės, ryšiai, transportas, dezinfekcija, signalizacijos aptarnavimas)

7 PRIEDAS. FINANSŲ VALDYMO KRYPTIS

1 lentelė. Vilniaus universiteto pajamos 2001–2005 metais

Pajamos (tūkst. Lt)

Finansavimo šaltiniai	2001 metai	2002 metai	2003 metai	2004 metai	2005 metai	Proc. nuo visų pajamų	2005 m., palyginti su 2004 m. (proc.)
Valstybės biudžeto asignavimai	63 521,5	67 921,7	71 233,8	90 498,4	96 174,3	63,65	106,27
Pavedimų lėšos (kitos valstybės biudžeto lėšos)	9 269,5	9 718,4	12 289,1	9 503,8	9 613,8	6,36	101,16
Nebiudžetinės lėšos*	32 001,9	34 457,8	39 969,7	40 049,7	45 304,8	29,98	113,12
Iš viso	104 792,9	112 097,9	123 492,6	140 051,8	151 092,8	100,00	107,88

* kartu su rėmėjų parama materialinėmis vertybėmis, įvertintomis litais

2 lentelė. Turtas 2001–2005 metais

(tūkst. Lt)

	2002 01 01	2003 01 01	2004 01 01	2005 01 01	2006 01 01	2005 metais, palyginti su 2004 metais (proc.)
Ilgalaikis materialusis turtas	123 779,5	127 102,5	130 735,2	143 425,9	159 428,1	111,2
pastatai	53 295,8	53 647,4	53 647,4	67 776,4	82 827,3	122,2
ilgalaikis materialusis turtas	70 483,7	73 455,1	77 087,8	75 649,5	76 600,8	101,3
Ilgalaikis nematerialusis turtas			1 351,9	1 475,4	1 629,0	110,4
Visas ilgalaikis turtas	123 779,5	127 102,5	132 087,1	144 901,3	161 057,1	111,1
Žemė *			96 435,0	97 682,2	97 722,8	100,0

* VU žemę valdo pagal panaudą

3 lentelė. Pavedimų lėšos (tikslinės valstybės biudžeto lėšos)

Pajamos ir išlaidos (tūkst. Lt)

Lėšų šaltinis	2003 metai	2004 metai	2005 metai	2005 m., palyginti su 2004 m. (proc.)
Tikslinės Švietimo ir mokslo ministerijos lėšos	7 629,50	4 747,25	4 385,32	92,38
Valstybinio mokslo ir studijų fondo parama	2 425,20	2 751,60	3 653,66	132,78
Tikslinės lėšos įvairioms programoms vykdyti	2 234,40	2 004,75	1 574,79	78,55
Iš viso	12 289,10	9 503,60	9 613,77	101,16

4 lentelė. Tikslinės Švietimo ir mokslo ministerijos lėšos

Lėšų šaltinis	2003 metai	2004 metai	2005 metai	2005 m., palyginti su 2004 m. (proc.)
Tikslinės Švietimo ir mokslo ministerijos lėšos	7 629,50	4 747,25	4 385,32	92,38
– leidybai	285,90	403,88	410,50	101,64
– LITNET programai vykdymui	1 382,00	1 704,00	1 361,10	79,88
– valstybės stipendijos, premijos mokslininkams, konferencijos	255,30	149,88	377,19	251,66
– papildomas finansavimas (atlyginimams ir stipendijoms)	3 699,00			
– gerai besimokančių studentų stipendijoms padidinti ir studentų mokslinėms praktikoms			309,84	
– informatikos inžin. specialistų rengimui, vargonams ir kiti	446,40			
– SELITEC, CEBIOLA, PHARE projektas, FP 5 ir FP 6 projektams skatinti	580,80	649,03		0,00
– investiciniam projektui (įrangai įsigyti)			381,94	
– nuotolinių studijų centrui ir FilF, Bibliotekai, Botanikos sodui, TSPMI, MIF, pedagogų perkvalifikavimas (UKI), ERASMUS dienos, mokslinės literatūros duomenų bazė ir Eurofakulteto progr.	614,00	1 190,29	727,25	61,10
– „Lituanistika pasaulio universitetuose“ ir kita parama FilF, IV teatrų forumui, parodai „Studijos 2005“			91,51	
– bendradarbiavimas su Ukraina, Taivanu, Vokietija, Prancūzija, Ispanija (2005 m.)	93,60	90,22	134,65	149,25
– prezid. vardinės stipendijos, stipendijos užsieniečiams, mokslinėms kelionėms, SPC, ChF, AO, FilF remontui, MF, sumokėta PVM už pastatų renovaciją	272,50	559,95		0,00
– prezid. vardinės stipendijos, stipendijos užsienieč., mokslinėms kelionėms, SPC (SELL žaid. ir salės remontui)			591,34	

5 lentelė. Tikslinės lėšos įvairioms programoms vykdyti

Pajamos ir išlaidos (tūkst. Lt)

Lėšų šaltinis	2003 metai	2004 metai	2005 metai	2005 m., palyginti su 2004 m. (proc.)
Tikslinės lėšos įvairioms programoms vykdyti	2234,40	2004,75	1574,79	78,55
– Valstybinės mokslo programos	236,50			0,00
– Valstybės institucijų finansuojami mokslo projektai, LRS	909,20	249,56	140,71	56,38
– Lietuvos m–jų parama įv. renginiams	89,90	821,59	556,08	67,68
– SAM gydytojų tobulinimo programa, pertraukiamos rezidentūros programa	947,00	900,00	728,77	80,97
– VUL Santariškių klinikos			149,23	
– Kiti rezidentai (KMU, SAM rezid. mok., antrinė rezid. iš ligoninių)	51,80	33,60		0,00

6 lentelė. Valstybinio mokslo ir studijų fondo parama

Pajamos ir išlaidos (tūkst. Lt)

Lėšų šaltinis	2003 metai	2004 metai	2005 metai	2005 m., palyginti su 2004 m. (proc.)
Valstybinio mokslo ir studijų fondo parama	2 425,21	2 751,60	3 653,66	132,78
– prioritetiniams ir naujų technologijų vykdomiems MTD	1479,60	1574,04	2785,88	176,99
– mokslinėms konferencijoms rengti	14,00	23,00	19,91	86,57
– moksliniams tyrimams pagal tarpvalstybinius susitarimus	185,50	206,13	296,06	143,63
– kompleksiniams darbams	222,80	130,18		0,00
– mokslininkų vykdomiems tyrimams (projektai)	208,80	341,95	385,31	112,68
– LVMSF parama tarpinstitucinėms mokslo programoms	202,01	286,65		0,00
– LVMSF parama m/t darbams, vykdomiems įmonei užsakius	58,00	61,15	45,00	73,59
– paskolos studentams	54,50	128,50	121,50	94,55

7 lentelė. 2005 metų nebiudžetinių lėšų struktūra

Pajamos, tūkst. Lt

Eil. Nr.	Pajamų rūšis	2003 metai	2004 metai	2005 metai	Proc. nuo visų pajamų	2005 m., palyginti su 2004 m. (proc.)
I	Pavedimų lėšos,	6 154,31	7 752,19	9 337,07	20,61	120,44
	tarp jų mokslinių tyrimų darbai	3 493,20	3 626,24	4 592,52	10,14	126,65
II	Lėšos, gautos už teikiamas paslaugas	31 174,54	31 630,56	35 253,80	77,81	111,45
1	Mokestis už studijas	17 150,90	17 949,80	26 656,50	58,84	148,51
2	Kitos studijų paslaugos (įvairūs kursai, projektai, specialistų tobulinimas ir kt.)	7 973,60	9 636,50	3 196,01	7,05	33,17
3	Mokslinių tyrimų darbai	60,14	252,75		0,00	0,00
4	Patalpų nuoma	1 124,80	941,40	977,10	2,16	103,79
5	Kita veikla*	4 865,10	2 850,11	4 424,19	9,77	155,23
II	Bendrabučių veikla	2 640,80	666,90	713,90	1,58	107,05
	Iš viso	39 969,65	40 049,65	45 304,77	100,00	113,12

* kartu su rėmėjų parama materialinėmis vertybėmis, įvertintomis litais

8 lentelė. Valstybės biudžeto asignavimų išlaidų struktūra (2005 m.)

Pavadinimas	2002 metai		2003 metai		2004 metai		2005 metai	
	Litais	Proc. nuo visų išlaidų	Litais	Proc. nuo visų išlaidų	Litais	Proc. nuo visų išlaidų	Litais	Proc. nuo visų išlaidų
Darbo užmokestis	35 713,0	58,26	38 509,2	58,72	47 387,8	57,39	45 610,2	50,02
Soc. draudimas	11 071,0	18,06	11 188,1	17,06	14 689,7	17,79	14 119,2	15,48
Kitos išlaidos	4 011,7	6,54	4 749,8	7,24	2 891,9	3,50	8 202,9	9,00
Iš viso (be stipendijų)	50 795,7	82,87	54 447,1	83,02	64 969,4	78,69	67 932,3	74,50
Stipendijos	10 501,0	17,13	11 139,0	16,98	17 597,0	21,31	23 257,0	25,50
Iš viso	61 296,7	100,00	65 586,1	100,00	82 566,4	100,00	91 189,3	100,00

9 lentelė. Valstybės biudžeto asignavimai

Sandoriai su materialiuoju ir nematerialiuoju turto

Išlaidos (tūkst. Lt)

Projektai	Pajamos	Išlaidos
Matematikos ir informatikos fakulteto pastato pirkimas	880	880
TSPMI pastato Vokiečių g. 10 rekonstravimas	2,070	2,070
Filosofijos fakulteto pastato Universiteto g. 9/1 rekonstravimas	2,000	2,000
Filologijos fakulteto Vertimo studijų katedra, įrangos įsigijimas	497	497
CR koridorių remontas	130	130
Kompiuterinės ir laboratorinės įrangos investicinis projektas:	1,048	1,048
<i>Kompiuterių ir programinei įrangai</i>	688	688
<i>Laboratorių įrangai (FF)</i>	60	60
<i>Auditorijų modernizavimo įrangai (UKI, FilF)</i>	300	300
Iš viso	6,625	6,625

Projektai	2004 metai	
	Pajamos	Išlaidos
Filosofijos fakulteto pastato Universiteto g. 9/1 rekonstravimas	6,300	6,300
Botanikos sodo Kairėnuose rekonstravimas ir plėtojimas	420	420
VU bibliotekos Saulėtekio alėjoje statybos (projektai)	800	800
SC kompiuterinės technikos ir programinės įrangos įsigijimas	152	152
Fizikos fakulteto laboratorinės įrangos atnaujinimo projektas	260	260
Iš viso	7,932	7,932

Projektai	2003 metai	
	Pajamos	Išlaidos
Matematikos ir informatikos fakulteto pastato pirkimas	794	794
TSPMI pastato Vokiečių g. 10 rekonstravimas	2,519	2,519
Filosofijos fakulteto pastato Universiteto g. 9/1, rekonstravimas	1,500	1,500
VU pastato Šv. Jono g. 10 stogo rekonstravimas	100	100
Karjeros centro kompiuterinės bei programinės įrangos įsigijimas	100	100
Kompiuterinės ir laboratorinės įrangos atnaujinimo projektas	412	412
TSPMI ilgalaikio turto įsigijimas	222	222
Iš viso	5,647	5,647

Projektai	2005 metai	
	Pajamos	Išlaidos
Filosofijos fakulteto pastato Vilniuje, Universiteto g. 9/1 rekonstravimas	600	600
Centrinių rūmų architektūrinio ansamblio rekonstravimas	2,795	2,795
Botanikos sodo Kairėnuose infrastruktūros rekonstravimas ir plėtojimas	1,190	1,190
Vilniaus universiteto bibliotekos statyba (projektavimas)	400	400
Iš viso	4,985	4,985

10 lentelė. Biudžeto išlaidų struktūra (2005 m.)

Išlaidų sritis	2003 metai	2004 metai	2005 metai	Proc. nuo visų išlaidų	2005 m., palyginti su 2004 m. (proc.)
Studijoms	56 513,2	58 167,3	61 271,5	41,21	105,34
Mokslinei veiklai	26 183,2	28 713,8	31 629,2	21,27	110,15
Bibliotekai, Skaičiavimo centrui, Botanikos sodui ir kt.	6 849,5	8 658,1	10 854,1	7,30	125,36
Studentų stipendijoms ir pašalpoms	11 139,0	17 725,5	21 729,9	14,62	122,59
Administravimui	2 848,5	3 096,2	3 382,7	2,28	109,25
Ūkio išlaidos:	10 880,5	15 388,9	18 431,3	12,40	119,77
eksploatacinės ir kitos išlaidos	5 233,5	7 868,9	14 475,3	9,74	183,96
turtui įsigyti (investiciniai projektai)	5 647,0	7 520,0	3 956,0	2,66	52,61
Bendrabučiams išlaikyti:	3 019,0	1 980,3	1 377,4	0,93	69,56
eksploatacinės ir kitos išlaidos	1 988,0	1 043,9	669,4	0,45	64,13
remontas ir renovavimas	1 031,0	936,3	708,0	0,48	75,61
<i>Iš viso išlaidų</i>	<i>117 432,9</i>	<i>133 730,1</i>	<i>148 676,0</i>	<i>100,00</i>	<i>111,18</i>
<i>Likutis</i>	<i>6 059,7</i>	<i>6 450,1</i>	<i>12 005,5</i>		<i>186,13</i>
<i>Iš viso pajamų</i>	<i>123 492,6</i>	<i>140 180,2</i>	<i>160 681,5</i>		<i>114,62</i>

11 lentelė. VU specialioji programa (2005 metų pajamos ir išlaidos)

(Lt)

Eil. Nr.	Padaliniai	Pajamos				Išlaidos	Likutis 2006 01 01
		Likutis 2005 01 01	Padalinio fondas	BRF	Iš viso		
	Specialioji programa	4 794,367	24 362,204	7 662,781	32 024,985	26 472,302	2 684,269
1	Chemijos	94,500	192,254	30,772	223,026	254,737	32,017
2	Ekonomikos	1 575,574	6 720,550	3 131,717	9 852,267	7 679,437	616,687
	EF už studijas	88,460	1 516,781	1 811,347	3 328,128	1,658,135	-52,894
	EF vakarinis sk.	492,745	1 401,810	471,967	1 873,777	1,555,610	338,945
	EF neakivaizd. sk.	254,249	870,534	294,901	1 165,435	1,087,195	37,588
	EF papild. kursai	78,054	287,226	50,524	337,750	347,322	17,958
	EF išlyginamosios studijos	597,090	2 273,539	411,625	2 685,164	2 574,322	296,307
	EF Europos ekon.st.	64,976	370,660	91,353	462,013	456,853	-21,217
3	Filologijos	143,290	889,169	135,921	1 025,090	1 057,158	-24,699
	Už studijas	31,411	510,476	78,474	588,950	641,192	-99,305
	Rusų kalbos katedra	-1,707	3,435	382	3,817	687	1,041
	FilF šeštadieninė mokykla	21,103	56,097	6,233	62,330	67,475	9,725
	Lituanistinių studijų kat.	70,346	235,258	26,496	261,754	279,423	26,181
	Vertimų studijų kat.	22,137	83,903	24,336	108,239	68,381	37,659
4	Filosofijos	525,015	1 491,129	559,239	2 050,368	1 922,254	93,890
	FsF už studijas	315,169	805,301	266,234	1 071,535	1 104,081	16,389
	FsF psichologijos st.	108,010	236,379	125,040	361,419	326,281	18,108
	FsF socialinio darbo st.	13,810	56,966	25,242	82,208	64,573	6,203
	FsF spec. pedagog. st.	41,094	184,208	34,265	218,473	191,113	34,189
	FsF inform.visuomen.st.	46,932	208,275	108,458	316,733	236,206	19,001
5	Fizikos	87,115	498,154	36,543	534,697	505,332	79,937
6	Gamtos mokslų	66,735	526,349	46,367	572,716	517,236	75,848
7	Istorijos	114,560	505,689	151,822	657,511	577,172	43,077
	IF už studijas	114,560	505,689	151,822	657,511	577,172	43,077
8	Kauno humanitarinis	398,806	2 540,281	1 028,154	3 568,435	2 753,525	185,562
	KHF pajamos už studijas	375,217	2 523,614	1 025,737	3 549,351	2 713,639	185,192
	KHF parengiamieji kursai	16,673	21,533	2,392	23,925	37,836	370
	KHF šeštadieninė mokykla	6,916	-4,866	25	-4,841	2,050	0
9	Komunikacijos	109,872	691,410	211,235	902,645	777,557	23,725
10	TŽVEŽC	-8,846	261,380	142,125	403,505	265,089	-12,555
11	Matematikos	192,812	1 422,975	159,844	1 582,819	1 270,488	345,299
12	Medicinos	19,842	1 633,445	174,047	1 807,492	1 516,931	136,356
	MF pajamos už studijas	-14,788	727,149	71,451	798,600	690,642	21,719
	Gdytojų tob. centras	2,713	681,380	79,511	760,891	617,998	66,095
	Socialinės medicinos centras	4,725	0			2,760	1,965
	Fizinės medicinos centras	-10,874	18,813	1,625	20,438	8,152	-213
	Rezidentai	-1,433	57,391	5,339	62,730	49,930	6,028
	MF psichoterapeutų tęstinės studijos	25,113	97,579	10,282	107,861	106,494	16,198
	Pertraukiama rezidentūra	14,386	51,133	5,839	56,972	40,955	24,564

11 lentelės tęsinys

Eil. Nr.	Padaliniai	Pajamos				Išlaidos	Likutis 2006 01 01
		Likutis 2005 01 01	Padalinio fondas	BRF	Iš viso		
13	TSPMI	99,661	892,598	356,273	1 248,871	955,778	36,481
14	Teisės	83,594	2 857,860	1 370,449	4 228,309	2 888,355	53,099
15	Užsienio kalbų institutas	137,924	592,017	84,722	676,739	579,748	150,193
16	Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų institutas	10,924	14,710		14,710	25,123	511
17	A. Greimo studijų centras	652	0			652	0
18	Karjeros centras	-11,122	42,127	1,689	43,816	18,816	12,189
19	Kultūros centras	631	19,051		19,051	24,769	-5,087
20	Orientalistikos centras	-1,175	84,612	8,981	93,593	78,259	5,178
21	Profesinio tobulinimo centras	7,636	28,226	2,169	30,395	35,862	0
22	Religijos studijų ir tyrimų centras	1,357	2,632	919	3,551	2,604	1,385
23	Vilniaus nuotolinių studijų centras	48,353	82,117		82,117	81,493	48,977
24	Sveikatos ir sporto centras	23,391	116,835		116,835	134,560	5,666
25	Skaičiavimo centras	149,534	198,253	2,267	200,520	191,157	156,630
26	Saulėtekio informacinis centras	2,217	41,913		41,913	40,171	3,959
27	Biblioteka	64,040	128,316		128,316	126,418	65,938
28	Botanikos sodas		69,164		69,164	73,272	-4,108
29	Kopijavimo technikos ir aptarnavimo baras	82,788	148,448	9,328	157,776	157,433	73,803
30	Kitos pajamos	774,687	1 670,540	18,198	1 688,738	1 960,916	484,311
	Bendrosios raidos fondas	-73,443	10 046,727			8 549,252	1 424,032
	Iš viso	4 720,924	34 408,931	7 662,781	32 024,985	35 021,554	4 108,301

12 lentelė. Pirmosios 2005–2007 metų plano programos uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo 2005 metais ataskaita

Uždavinio įgyvendinimo vertinimo kriterijus	2005 metų planas	Įvykdyta	Įvykdymas (proc.)
Vienam mokslininkui tenkančių straipsnių, publikuotų leidiniuose, įtrauktuose į Mokslinės informacijos instituto (<i>Institute of Scientific Information</i>) sąrašą, sąlyginis rodiklis	1,60	1,7	106
Vienam mokslininkui tenkančių straipsnių, publikuotų recenzuojamuose leidiniuose, sąlyginis rodiklis	7	7	100
Vienam mokslininkui tenkančių monografių autorių lankų sąlyginis rodiklis	0,7	0,7	100
Užprenumeruotų mokslinių žurnalų skaičius	445	445	100
Valstybės biudžeto finansuojamų studentų skaičius	15 500	15 620	101
Doktorantų skaičius	640	625	98
Gydytojų rezidentų skaičius	528	528	100
Atnaujintų ir naujų nuosekliųjų studijų programų skaičius	25	26	104
Studentų, atlikusių praktikas valstybinėse ir visuomeninėse organizacijose bei pramonės ir verslo įmonėse, skaičius	3700	2469	67
Studentų, išvykusių į užsienio universitetus pagal ERASMUS programą, skaičius	250	334	134
Dėstytojų, išvykusių į užsienio universitetus pagal ERASMUS programą, skaičius	26	27	104
Parengtų dalykų, kurie yra dėstomi užsienio kalba, skaičius	196	242	123
Kompiuterizuotų veiklos procesų skaičius	25	25	100
Išleistų informacinių ir reklaminių leidinių apie Universitetą skaičius	12	14	117
Bibliotekoje, Šv. Jonų bažnyčioje ir Botanikos sode organizuotų viešųjų renginių skaičius	142	131	92
Bibliotekoje restauruoti rankraščiai, knygos ir periodiniai leidiniai, VIII kategorijos sąlyginiai lapai	97 100	94 573	97
Bibliotekoje parengtų dokumentų skaitmeninių bylų skaičius	6 800	7 108	105
Informacinės sistemos autorizuotų vartotojų skaičius, darbuotojai / studentai	850/ 12 000	1687/ 17 000	145
Kompiuterių skaičius tinkle	4 500	4602	102
1000 Mbps ir didesnės spartos tinklo magistralių dalis, procentais	20 %	18 %	90
Dalykų, dėstomų nuotoliniais metodais, skaičius	78	83	106
Centrinių rūmų architektūrinio ansamblio suremontuotų pagal vyriausybės patvirtintą planą patalpų plotai, tūkst. kv. m.	14	14	100
Suremontuotų patalpų plotai, tūkst. kv. m.	2,8	3,894	139
Parengtų ir įgyvendinamų investicinių projektų skaičius	7	20	286
Parengtų ir įgyvendinamų projektų pagal Bendrojo programavimo dokumento prioritetus skaičius	7	35	500

13 lentelė. Antrosios 2005–2007 metų plano programos uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo 2005 metais ataskaita

<i>Uždavinio įgyvendinimo vertinimo kriterijus</i>	<i>2005 metų planas</i>	<i>Įvykdyta</i>	<i>Įvykdymas (proc.)</i>
Dieninio skyriaus studentų, gaunančių stipendiją iš valstybės biudžeto lėšų už mokymosi rezultatus, sąlyginis skaičius (skaičiuojant 1 MGL stipendiją)	7 200	7 427	103
Dieninio skyriaus studentų, gaunančių socialinę stipendiją iš valstybės biudžeto, skaičius	1 200	974	81
Dieninio skyriaus studentų, gaunančių pašalpą iš valstybės biudžeto, skaičius	1 100	1 290	117
Doktorantų, gaunančių paramą, skaičius	568	555	98
Gydytojų rezidentų, gaunančių paramą, skaičius	528	518	98

14 lentelė. Trečiosios 2005–2007 metų plano programos uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo 2005 metais ataskaita

<i>Uždavinio įgyvendinimo vertinimo kriterijus</i>	<i>2005 metų planas</i>	<i>Įvykdyta</i>	<i>Įvykdymas (proc.)</i>
Specialiosios studijų ir mokslo plėtojimo programos lėšų dalis Universiteto biudžete (procentais)	21,2 %	26,5 %	125
Mokančių už studijas studentų skaičius	7 000	8 168	117
Lėšų, skirtų materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti, dalis programoje (procentais)	9,8 %	10,07 %	103